

TIDSSKRIFT FOR REDNINGSVÆSEN

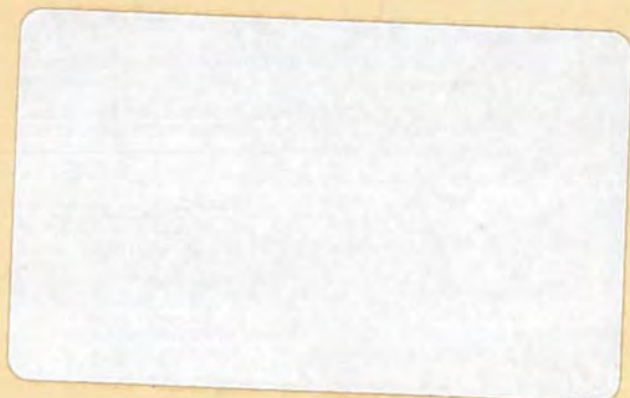
Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Udgivet og redigeret af

H. Lilholt, Lemvig, og J. Gr. Pinholt, Klinkby St.

1943

10. Aargang

LEMVIG
GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI
1943

THYBORØN SKIBSPROVIANTERING

Valdemar Petersen
Telefon 8

Kolonial, Petroleum, Olie, Tovværk

Det sidder bedre

og holder længere

Tøjet fra **TN&M**
TOFT NIELSEN & MATTHESEN

**DAMPSKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**

af 1866

KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

S/S „Østersøen“ afgaar fra København
hver Søndag, Onsdag og Fredag Morgen
(1/2 Time før Mørkelægningens Ophør)
Fra Rønne Mand., Onsd. og Fred. Kl. 24

Selskabets Ekspeditioner:

KØBENHAVN: Hr. Th. Hørrig, Tordenskjoldsgade 34. Tlf. 1885 og 11885. Kontortid 8—8, Søndage 8—9 Fm.

RØNNE: Hr. Aage Jensen, ved Havnen, Tlf. 150. Kontortid: 8—12, 1—6. Søndag 8—9 Fm.

Aktieselskabet

Esbjerg

Tovværksfabrik

Esbjerg

KØB

DANSK

**Aalborg Bys og
Omegns Sparekasse**

Stiftet 12. Maj 1824

Telf. Nr. 57 og 3508

A/S Dampskibsselskabet
»DANNEBROG«

C. K. HANSEN

REDERI - BEFRAGTNING - KLARERING
ASSURANCE- & HAVARIAGENTUR

Havari-Telefon: C. 53010 Telegram-Adresse:
DAG OG NAT HANSEN
AMALIEGADE 35 KØBENHAVN

Pedersen & Albrechtsen

Esbjergs førende
Herre-Ekviperingsforretning

Brugforeningen »FREM«

Uddeler Carl F. Christensen
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

Carl Feerup Esbjerg

Benzin - Depot af
Vacuum Olier
Skibsprovianteringsforretning
Telefon 23

Udgivet og redigeret af H. Lilholt, Lemvig, (ansvarlig), og J. Gr. Pinholt, Klinkby St.
Annonceekspedition: Klinkby St. og Kongensgade 27 II, Odense, ved P. Nicolaisen. Tlf. 7753.

GADGAARD NIELSENS BOGTR., LEMVIG

Lemvig Centralbibliothek
Læsesalen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 1

1. Januar 1943

10. Aarg.

Redningsvæsenets Kontor i Lemvig i Bestyrer, Konsul
A. Andersens Tid

REJS MED D. F. D. S.
DET FORENEDE DAMPSKIBS-SELSKAB A/S

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

A. N. Petersen
A/S „Det Dansk-
Franske Damp-
skibsselskab

RESERVERET

Sparekassen
for Lemvig og Omegn
Stiftet 2. August 1847
Telefon 131
Kontortider:
10—11¹/₂ og 2—4
Lørdag Em. 2—5

RESERVERET

DANMARKS
HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE
Gl. Kongevej 29 B København V. — Telefon Central 5766
Abonnement Ind- og Udland:
helaarlig 10 Kr., halvaarlig 5,50 Kr., kvartaarlig 3 Kr.
Udkommer hver Torsdag

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt
Vasegaarden - Telf. 15
GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

To- og Firtakts-
Motorer
Billigste Pris
Forlang Tilbud
**Grenaa Havns
Motorfabrik**
Motorer i alle
Størrelser

Bornholms Maskinfabrik
Kakkelovne & Bygningsstøbegods

Lemvig Folkebank
Aktieselskab
Kontortid: 10—11,30 og 2—4 Lørdag Em. 2—5
Telefoner 133 & 229
Kontorsteder Thyborøn, Harboøre, Bøvling, Rømme.
Alle Bankforretninger udføres.

Støt Bladets Annoncører

RESERVERET

N. P. Jensens
Skibs- og Baadebyggeri
Esbjerg gl. Havn
anbefales med saavel
Nybygning samt
Reparation

RESERVERET

RESERVERET

VIKINGEN
Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets ill. Magasin
Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.
Abonnement Kr. 8,00 aarlig, Kr. 2,00 kvartaarlig
Kontorer: Gammel Mønt 39, København

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen
— statsaut. —
Telefon 34 Privat 54

Brugte Reb
sælges af og købes af
Søren K. Sørensen
Esbjerg ny Havn

I. S. Kjærgaard
Neksø
Sømands- og
Fiskerbeklædning

Køkkenudstyrs-
Forretning
Lysekroner. Glas. Porcelæn.
L. Munkgaard,
Kongensgade 83, Esbjerg

Fanø Sandorm
Jeg kan atter i Aar
tilbyde Dem de billig-
ste og bedste Sand-
orm til Agn. Hurtig
og reel Behandling
garanteres.
S. Boye, Fanø Orme-
eksport, Tlf. 21, Fanø

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 1

1. Januar 1943

10. Aarg.

En Jul i 1917, der manglede noget —

Af Styrmand C. C. Møller

Af alle Aarets Festdage kan vi vel nok sige, at Julen er den største for de allerfleste Mennesker og vel nok ikke mindst for Søfolk, paa hvad Maade de saa end fejrer den.

I saa Henseende maa jeg tænke tilbage paa Julen 1917.

Vi laa ude i Nordsøen paa en Torpedobaad og fik en voldsom Sneorkan. I Sandhed en hvid Jul foroven og forneden. Havet var een sydende Hvirvel af Brodsøer, der satte sit hvide Skum ind over Dækket, saa at man ikke kunde færdes nogen Steder. Det var Juleaften. Baaden væltede sig saa voldsomt, saa jeg i Bestiklukafet maatte stemme Fødderne imod det ene Skot og Skuldrene imod det andet. Vor Redningsbaad blev slaaet i Stykker, og Masten knækkede. Ingen Mad kunde faas, for slet ikke at tale om Minefaren. Saa slem en Jul har jeg end ikke haft ved Kap Horn!

Men jeg tror heller aldrig at have set saa stor en Juleglæde blandt alle de mange om Bord, som da vi 1. Juledags Aften kunde fejre Julen i Havn. Hvor blev der vekslet mange velmente „Glædelig Jul“, og hvor blev det nyt alt sammen baade med Julegaver, Julemad og Juleknaas, som efter Tidens Forhold var overdaadige. Alt var saa udmærket og saa festligt, men i Dag synes jeg, at der var een Ting, der manglede, der blev ikke bragt Gud en Tak for Frelsen af Havsnød og for Julens Glæde.

Faar vi en Gave, plejer vi at sige Tak for den, hvorfor saa ikke sige Gud Tak for Hjælpen og allermest for Gaven i Jesus Kristus?

Den største Glæde var den, Englene forkyndte for Hyrderne hin første Juleaften. Det var Guds Kærligheds Gave til Mennesker, der rigtig blev foldet ud for os, da Kristus døde for os, mens vi endnu var Syndere (Rom. 5, 8). Faar vi rigtig lært at takke for den Gave, faar vi ogsaa Lyst til at give den videre til andre,

og omvendt: jo mere vi giver, desto inderligere kommer vi til at opleve Julens Gave.

Hvordan staar det til i Familien i Dag? Vi har haft særdeles gode Kaar og har det endnu i Forhold til, hvad man oplever i andre Lande. Men takker vi for dem? Hvor længe skal Herren spejnde forgæves og sige: „Findes der ingen, som vil vende om for at give Gud Æren?“ (Luk. 17, 18).

Endnu raser Stormen, men efter Storm kommer Stille; men skal det saa være Stilhed til Død eller til Liv? Det staar til os selv at vælge, og den dybeste Aarsag til dette Spørgsmaals Besvarelse ligger gemt i dette, om vi kan faa lært at takke Gud for Gaven i Jesus Kristus.

(Redningsbaaden).

Nytaaer —

En Nytaarsdag — saa alvorstuld en Sag,
et Aar med Fejl og Fald der ligger bag,
og foran toner frem til dystre Tag
det Gaadeaar, hvormed vi gaar i Lag,
som leves skal i Kamp fra Dag til Dag.
Men — hver din Dag, den er en Nytaarsdag,
hvor strides skal vor Gud til Velbehag.

J. Gr. Pinholt

J Anledning af det ny Aar vil jeg gerne bringe alle Redningsmænd ved de danske Redningsstationer og alle i Administrationen min Tak for det svundne Aar og gode Ønsker for det ny.

Slettestrand i Decbr. 1942.

Chr. Kjølgaard.

Vestkyst-Strandinger i gamle Dage —

Af Henry E. Pedersen i »Aalborg Amtstidende«.

Naar Talen nu om Stunder falder paa de mange Strandinger, der forefaldt i gamle Dage, er man i dette sidste Begreb tilbøjelig til at regne med, hvad der er passeret i Mands Minde, hvilket vil sige fra Midten af forrige Aarhundrede og frem til vor Tid. Og dette Tidsrum falder netop sammen med det nørrejydske Redningsvæsens Bestaaen, og i denne Periode har man nøje Tal paa, hvor mange Strandinger, der har fundet Sted langs den jyske Vestkyst. Det er ikke faa, og der har været enkelte Dage i dette Tidsafsnit, der maa betegnes som „sorte“, og paa hvilke der har fundet særlig mange tragiske Srtandinger Sted.

Men hvad der ligger forud for denne Tid, gives der os kun glimtvis Efterretning om. Enkelte Optegnelser og Beretninger om Strandinger omkring Aar 1800 er dog optegnet, og her gives der os Underretning om Begivenheder og dramatiske Forlis, der den Gang har fundet Sted i det nordjydske Omraade. Ved Strandinger paa den jyske Vestkyst var de skibbrudne i de fleste Tilfælde prisgivet Druknedøden, kun i ganske faa Tilfælde, var man i Stand til at bringe de nødstedte Hjælp, men ogsaa i hine svundne Tider var der blandt de vestjydske Fiskere Vovehalse, der Gang paa Gang satte deres eget Liv som Indtats for at redde ukendte fremmede.

Hvis det virkelig har noget paa sig, at Læsøboerne i længst henrundne Tider i deres Aftenbøn indflettede Forhaabninger om, at Forsynet maatte være dem naadig og skænke dem en en god Stranding hele Øen rundt — ja, saa er Ønsket i hvert Fald gaet i Opfyldelse. Natten til den 30. November 1825. I en nordvesten Storm med Snefog strandede mere end en halv Snes Skibe ind paa Læsø. Her var ikke mindre end seks Brigger af engelsk, tysk og svensk Oprindelse, desuden tre Skonnerter og et Par Galeaser. Ved Skagen var samme Nat strandet seks Skibe, og Sæby og Frederikshavn kunde ved samme Lejlighed notere hver to Strandinger, foruden at der i dette Farvand fandtes adskillige drivende Vrag, ligesom det berettes, at der uden for Læsø var forlist en engelsk Fregat med 500 Mands Besætning.

»Gale Hjort«s Redningsbedrift

I en Artikel om Vendsyssel og dets Beboere, som Forfatteren K. Petersen i 1879 skrev i Tidsskriftet „Fra alle Lande“, berettes adskilligt om gamle Strandinger paa den nordvestjydske Kyst, og her fremdrages Beretningen om en Stranding, der fandt Sted ved Rubjerg Knude i 1824.

I stærkt Snevejr og en voldsom Nordvestenstorm strandede et Skib og huggede sig fast i den lodrette Skrænt, der her gaar lige ud til Havet. Det var umuligt for Beboerne paa Stedet at komme de skibbrudne til Hjælp paa Trods af, at man fra Klintens Top kunde se Mandskabet færdes paa Skibets Dæk. Da var det, den gamle, uforfærdede Kristen Hjort tog Affære. Han gav Ordre til at hente noget Tovværk, og man forsøgte nu at kaste dette ned til de skibbrudne; men trods gentagne Forsøg hindrede Stormen Udførelsen af dette Forehavende. Da gjorde den gamle Mand, der almindeligvis gik under Navnet „gale Hjort“, Rebefast om sit eget Liv og lod sig hejse ud over Skrænten ned paa Skibets Dæk. Uden videre Kommentarer tog han her den nærmeste af de skibbrudne i sine kraftige Arme, og efter at have surret ham fast til sig, gav han Tegn til, at Ophalingen kunde begynde. Ivrige og hjælpende Hænder tog imod dem paa Skræntens Top — og otte Gange lod „gale Hjort“ sig fire ned til Skibet og reddede paa denne dristige Maade hele Mandskabet.

»Store Aar«

i Strandingeres Historie

I gamle Beretninger omtales Aarene 1825 og 1838 som særligt indbringende for Skagboerne ved de mange forekommende Strandings-tilfælde.

Natten før Lillejuleaften i 1825 strandede paa Skagens Rev saa mange Skibe, at der næste Morgen kunde ses en Masteskov herude. Kun to af disse Fartøjer blev bjergede. Da Stormen op ad Dagen stilnede af, forsøgte man at bringe Hjælp til de nødstedte, men Havet var saa opfyldt af Vraggoods, at det var umuligt at naa ud til Skibene, og ikke en eneste Overlevende siges der at være reddet fra de mere end et halvt Hundrede Skibe, der efter Beretningerne skulde være strandet ind ved denne Lejlighed.

Det var kolossalt, hvad der blev skyllet i Land paa Skagens Strand, og Egnen blev for lange Tider forsynet med Manufakturvarer, Sjaler, Tørklæder og lignende. Ved samme Lejlighed skal der være bjergede Figurer forestillende de 12 Apostle, forarbejdet i Sølv. Overleveringen fortæller, at disse Figurer blev gravet ned i Klitten, og det skal aldrig være lykkedes at finde dem siden. Man mente, at disse Figurer var bestilte i Paris og bestemt til en russisk Kirke.

Forøvrigt blev Stranden denne Gang som ved andre Strandingstilfælde solgt i Favnevis ved Auktion. Saa havde Køberen Ret til alt,

IVAR CHRISTENSEN - SKAGEN

Etabl. 1879 Telf. 71 og 45

Danmarks største Trawl- og Vaadbinderi

Filial i Hirtshals

Mands Minde

Fødselsdage

Opsynsmand ved Redningsstationen „Søndervig“ Anders Andersen fyldte den 1. Decbr. 65 Aar. Anders Andersen er Dannebrogsmænd.

Fhv. Baadmand Ole Olsen, Tuskjær (Fjaltring), fyldte 65 Aar den 1. Decbr.

En kendt Redningsmand, fhv. Baadmand Peter H. Larsen, Anholt, fyldte 4. Decbr. 70 Aar. Han har været ansat i Redningsvæsenet i en lang Aarrække og blev ved sin Afsked udnævnt til Dannebrogsmænd.

Baadmand og Motorpasser Jens Bjerg Kjærgaard, Redningsstationen „Thorsminde“, fyldte 12. Decbr. 50 Aar.

Fhv. Betjeningsmand Peter R. Stage, Hennestrand, fyldte 16. Decbr. 75 Aar.

Opsynsmand S. Th. Sørensen ved Redningsstationen „Vester-Agger“ fyldte 23. Decbr. 60 Aar.

Hundested Station

Tilsynsførende ved Redningsstationen i Hundested Lars O. Rasmussen fyldte den 20. Decbr. 75 Aar og tager sin Afsked fra Redningsvæsenet paa Grund af Alder den 1. Januar. I Stedet for er hidtilværende Baadfører Chr. H. Walther ansat som tilsynsførende og Fisker Søren Andersen som Baadfører.

70 Aar

Fhv. Fisker og Redningsmand Henrik Thomsen, Sæby, fyldte 7. Decbr. 70 Aar.

I Redningsvæsenet har han gjort Tjeneste i 35 Aar, deraf de 21 Aar som fast ansat, og han har været med til at redde 48 Mennesker. Den haardeste Tørn, Henrik Thomsen har været med til, var Strandingsdagen den 3. December 1909, da Sæby frivillige Redningsmandskab bjergede femten Mand fra to forliste Skibe paa Understed Strand. Otte Mand kom i Land fra den norske Bark „Strathearn“, og medens Baadmandskabet opholdt sig paa Stranden, kom der Ildbud om, at der stod et Skib længere nordpaa i Stenene ud for Bangsbo. Skønt Folkene var stærkt forkomne, maatte de paa ny i Baaden og ud over Revlerne for at redde andre syv Mand fra en tremastet Skonnert „Garibaldi“ af Thurø. For sin Deltagelse i Bjergningen af det norske Skibsmandskab fik Henrik Thomsen Medaljen for ædel Daad. Det var disse to Strandinger, som bevirkede, at Redningsvæsenet i 1911 stationerede en Redningsbaad i Sæby og ansatte fast Mandskab til dens Betjening. Da Robaaden i 1931 erstattedes med en Motorredningsbaad, trak Henrik Thomsen sig tilbage.

Dødsfald

Fisker Herman Volhøj, Lønstrup, døde 13. Decbr. paa Centralsygehuset i Hjørring, 54 Aar gl.

Volhøj var født i Lønstrup som Søn af afd. Fisker Chr. Volhøj. Han var en dygtig Fisker og afholdt af alle, han kom i Berøring med. Paa nær et Aar, hvor han for til Søs, har han tilbragt hele sin Tid i Fødesognet. V.

har ikke deltaget meget i det offentlige Liv, men troligt passet sin Gerning. Han var Baadmand i Redningsbaaden og har været Formand i Fiskeriforeningen, Afdøde var en kraftig Mand og havde saa vidt vides aldrig været syg, men blev for ca. 3 Maaneder siden ramt af en Hjertelidelse og var til Tider plaget af haarde Smerter. Lørdag Nat tiltog Smerterne, og Søndag Morgen tilkaldtes Lægen, der beordrede ham paa Sygehuset; men allerede om Aftenen sent indtraf Døden. Volhøj efterlader Hustru, men ingen Børn. For ca. et Par Aar siden mistede Familien deres eneste Søn, som blev dræbt paa Stranden af en nedfaldende Planke.

Fhv. Opsynsmand ved Redningsvæsenet H. P. Jørgensen, Rønne, er afgaaet ved Døden i den høje Alder af 90 Aar. Han ansattes saa langt tilbage som i 1873 ved Redningsstationen i Rønne, hvor han virkede i over 50 Aar, fra 1914 som Opsynsmand, indtil han i 1924 tog sin Afsked. Gennem de mange Aar deltog han i Redningen af ikke mindre end 142 skibbrudne og fik for sin store Indsats tildelt Dannebrogsmændenes Hæderstegn og Fortjenstmedaljen i Sølv.

Fhv. Redningsmand Martin Frænde, døde den 19. December. Martin Frænde, der stammede fra Skagen, flyttede senere til Jerup og drev Fiskeri der, ligesom han en Tid var Formand for Jerup Redningsbaad. For 13—14 Aar siden flyttede Frænde til Strandby og har boet der siden og ernæret sig ved Kystfiskeri.

hvad der drev ind paa det af ham købte Areal, og det fortælles, at en Mand i Raabjerg Aaret efter disse mange Forlis kunde købe en Bondegaard for, hvad han havde bjerget fra 50 Favne Strandbred.

To Strandinger

der bragte Formuer til Skagen

Strandingsmæssig set var 1838 ogsaa et af de store Aar for Skagboerne, idet der dette Aar indstrandede to større Skibe, begge af amerikansk Oprindelse. Det ene hed „Marshal“ og kom fra St. Petersburg og var lastet med Sengefjer, Krølhaar, Lærreder m. m. Det andet Skib bar Navnet „Orinoco“ og kom fra Sverige med Jernskinner og Rundjern i alle Dimensioner. Til en Begyndelse blev der kun bjerget meget lidt fra de strandede Skibe, og Kaptajnerne forlangte nu afholdt Auktion over Skib og Ladning, der for en ringe Sum tog fat paa at bjerge, hvad der var muligt. En Aktie i „Marshal“ kostede 72 Rigsdaler, og en Aktie i „Orinoco“ var ansat til 100 Rigsdaler, men allerede Dagen efter Auktionen kunde disse Aktier handles til op omkring 600 Rigsdaler Stykket, og Aktierne gav et kolossalt Udbytte, idet der til hver blev 1100 Rigsdaler. Efter at Bjergningsarbejdet var afsluttet, blev der afholdt en Auktion, der strakte sig over flere Uger, og det var ikke Smaasummer, der omsattes her. Hvert Hammerslag androg Varer fra 500 til 1500 Rigsdaler, og de enkelte Dage omsat

tes der fra 10.000 til 60.000 Rigsdaler. Det skal efter Sigende være to af de bedste Strandinger, der nogensinde er forefaldet paa Skagen, og adskillige Skagboere skal ved denne Lejlighed være blevet formuende.

Da Byfogden i Skagen fik foræret en Neger

Den Maade, hvorpaa Vestkystfiskerne modtager de skibbrudne, der strander ind paa deres Kyst, er til alle Tider blevet anerkendt og paaskønnet af Søfarende fra alle Nationer. Til Tider kunde denne Taknemmelighed for en omsorgsfuld Behandling give sig mærkelige Udslag, hvoraf en Tildragelse fra Skagen uden Tvivl maa siges at være blandt de mest ejendommelige. En amerikansk Kaptajn, der havde lidt Skibbrud ved Skagen og efter sit Forlis havde nyt stor Gæstfrihed hos Byfogden, passerede et Par Aar senere forbi Skagen og landstillede ved denne Lejlighed en gammel Neger, der til Byfogden medbragte et Brev, der lød: „Hermed følger Slaven Jan fra Sydkarolina i de nordamerikanske Fristater“. Fiskerne, der var blevet præjet at den amerikanske Kaptajn, var ikke begejstret for den hylende Neger, der opførte sig som en vild og havde et frydtindgydende Udseende, men Fyrmesteren, der kom til, sørgede for, at Negeren med samt sit Brev blev afleveret til Byfogden, der ikke rigtig vidste, hvorledes han skulde stille sig til det Puds, den amerikanske Kaptajn havde spillet ham. I Brevet til Byfogden stod der endvidere, at Kaptajnen her efter Ønske sendte ham Negeren som et lille Afdrag paa al den Gæstfrihed, han havde nydt i hans Hus, og at Negeren var takset til tusinde Dollars. Byfogden havde overfor den amerikanske Kaptajn under dennes Ophold pralet af, at han sagtens kunde styre genstridige Neger-slaver uden endda at behøve Pisk, men nu, da han var stillet overfor en fuldbyrdet Kendsgerning, var han dog knap saa glad ved Situationen. Han beholdt dog den gamle Neger i sit Hus og lod ham være en Slags Tjener, der dog — hedder det i den gamle Beretning — tilbragte det meste af sin Tid med at drikke Brændevin og ryge Tobak — efter Sigende et Par Pund om Ugen. Han lærte efterhaanden at gøre sig forstaaeligt paa Skagboernes Maal og var sin Herre uhyre hengiven; han blev ved sin Død begravet i Klitten, da Præsten nægtede at lade ham hentesættes i kristen Jord.

Hollandsk Orlogsforslis paa Tversted Strand

Blandt de Orlogsforslis, der Tiderne igennem har fundet Sted paa den jydsk Vestkyst, kan fremdrages følgende Tilfælde fra Tversted Sogn i Vendsyssel. Her strandede i November Maaned 1782 det hollandske Orlogsskib „Zierezee“, et Skib paa 64 Kanoner og med

HIRTSHALS	
A/S Lillehedens Savværk	
Tlf. 62	Fiskekasser i alle Dimensioner - Stort Lager af Tømmer og Bygn.-Artikler
Gør Deres Indkøb af Mælk, Fløde og Smør i	
HIRTSHALS MEJERI	
Telf. 8	Iscream - Flødeskum
N. Jensen - Tlf. 45	Toppenberg & Christensen
Skibshandel	Maskinværksted - Tlf. 99
Cigarer - Vine	Motor-Reparationer - Elektr.
Spirituosa	Svejsning - Trawluller
CHR. JEPSEN	
Altid 1. Kl.s Kød og Paalæg	
Telefon 39	

443 Mands Besætning, ført af Kaptajn Jan Schreuder Harringmann og hjemmehørende i Zeeland. Dette Skib var sammen med 3 andre Orlogsskibe Konvoj for 9 hollandske Koffardskibe, der var under Kommando af Kontra-Admiral Willem de Bets og kom fra Øresund. 342 af Besætningen blev reddet, men over hundrede satte Livet til under Forsøg paa at naa Land, deriblandt en 17-aarig Kadet, Søn af General Reischnech, og hans Lig blev begravet i Tversted Kirke. Orlogsskibet blev totalt Vrag, og saa godt som intet blev bjerget. Det bjergede Mandskab berettede ved deres Landgang, at et andet Orlogsskib paa 74 Kanoner og 500 Mands Besætning, ført af Greven af Velderer, var totalt forlist i Nordsøen, og en af den hollandske Eskadre i Kattegat gjort engelsk Prise strandede ved samme Lejlighed inde paa Asdahl Strand, en halv Mil fra det hollandske Orlogsskib. Her blev Besætningen paa en halv Snes Mand dog alle bragt frelse til Land.

Belønning til Søren Skibsbygger

Der kendes intet til, om „gale Hjort“ fik den Belønning for sit Heltemod, som han havde fortjent for sin Redningsdaad, men allerede længere tilbage i Tiden kendes der Eksempler paa, at jydsk Redningsmænd paa forskellig Maade er blevet belønnet for udvist Heltemod, og dette saaledes i 1786, da Søren Skibsbygger i Skagen for i 1784 at have reddet 13 Englændere og for hans Indsats ved Fregatten „Crosby“s Stranding i 1780 af Fondet „ad usus publicus“ fik tildelt 100 Rigsdaler i Gratiale og Medaljen pro Meritis i Sølv.

Disse faa spredte Træk af Strandingerens Historie er jo kun et lille Udpluk af de mange dramatiske Forlis, der i Sejlskibenes Glansperiode fandt Sted paa Nordvestjyllands Kyster, men de giver os dog et Indblik i det Vovmod og den Uforfærdethed, som Vestkystboerne

Aarhundreder igennem har været i Besiddelse af, og illustrerer tillige den Betydning, de mange Strandinger havde for den fattige Fiskerbefolkning, der i enkelte Tilfælde kunde finde en Formue skyllet i Land paa Strandbredden.

Henry E. Pedersen.

Vi bringer vore Læsere en hjertelig Tak for Velvilje i 1942 samt vore bedste Ønsker om et godt Nytaar.

Redaktionen.

To Forlis ved Liseleje

Den nyoprettede Raket-Redningsstation i Tisvildeleje alarmeredes Natten mellem den 27. og 28. November til Liseleje (Nordsjælland), og under Ledelse af Fisker August Gudmandsen rykkede man i Bil til Strandingsstedet.

Stenfiskerfartøjet „Haabet“ af Helsingør var strandet udfor Parkeringspladsen ved Liseleje, og Hundestedkutteren „Zenith“ ført af Skipperne Oluf Hansen og Kaj Madsen og med Fisker Leif Jørgensen om Bord forsøgte at assistere den.

Der blev hele Dagen arbejdet paa at lave en Rende ind til „Haabet“, hvilket ogsaa lykkedes. Men den sandede til, og samtidig fik „Zenith“ en Trosse i Skruen.

En Mand roede ind i en Baad, fik tilkaldt Hjælp fra Hundested, og Kutterne „Oakland“ og „Mercator“ gik ud til Assistance. Da de kom paa Højde med Liseleje, kunde de ikke nærme sig de to grundstødte Skibe. Tillige var det mørkt og farligt at nærme sig Stranden.

Stenfiskerne sov, mens man søgte at redde deres Skib

To Mænd fra Kutterne roede i en mindre Baad hen i Nærheden af „Zenith“. — Stenfiskerfartøjets Besætning var da gaaet i Land og sov paa Hotellet —, idet man vilde prøve at faa en Trosse fra denne til Kutterne, men der kunde ikke opnaas Forbindelse med den grundstødte Kutter. De to Mænd gik derefter i Land paa Kysten, og da „Oakland“ og „Mercator“ intet kunde udrette, sejlede de tilbage til Hundested.

Lods Charles Jensen, Hundested, der ledede Aktionen, forhandlede derefter telefonisk med Redningsvæsenets Direktion i København, som alarmerede Redningsstationen i Tisvildeleje og under Ledelse af Fisker August Gudmandsen rykkede man i Bil til Strandingsstedet.

Ombord paa „Zenith“ havde en Mand forsøgt ved 23-Tiden at naa Land i en Jolle. Resultatet var imidlertid kun, at Jollen vippede rundt, saa snart han satte fra Skibssiden. Jollen

SKAGEN	
Skagens Fiskeauktion	
statsautoriseret v. Th. Geisnæs	
Telegr.-Adr.: Fiskeauktion	
Telefoner: Kontor 209 (Statst.) Privat 189 (Statst.)	
Engelsk Beklædnings Magasin	
Th. Jakobsen - Telf. 185	
Alt i Herreekvipering og Søekvipering	
P. SAXBERG	
Telegr.-Adr.: „Saxberg“	
Telefon 86 1. Kl.s Skibsprovianteringsforretning	
Alt i Fiskeriartikler	
C.D.Brøndum	Karstensen & Henriksen
Kolonialhandel	Skibs- og Baadbyggeri
Telf. 118	Telf. 201
Holger Axelsen	A/S Skagens Kul- og Trælastforretning
Magasin du Nord	Telf. 277 - 2 Lin.
Brdr. Nipper	Spetzler
Skibsbyggeri	Urmager og Guldsmed
SÆBY	
Sæby Fiskeauktion	
Tlf. Kontor 33 - Privat 114 v. Roland Poulsen	
Carl G. Christensen	
Fiske-Eksport	
Tlf. 25 - Sæby - Jylland	
VALD. OLSEN TELEF. 14	
Kolonial - Skibsproviantering - Fiskeriartikler -	
Stampen Savværk & Emballagefabrik	
Telefon 46	
H. J. Nielsen	
Alt i Fiskekasser -	
AALBÆK	
AALBÆK FISKEAUKTION	
statsautoriseret v/ CONRAD FROST	
Telefon prv. 35	
Aalbæk Kød- og Paalægsforretning	
v/ Helga Larsen — Telefon 46	
leverer altid 1. Kl.s Varer	
Ahlmann Sørensen	Aalbæk Savværk
Reparationer og Installationer af Skibsmotorer	og Kassefabrik
	Telefon 45

drev til Søs, og Manden fik man i sidste Øjeblik ombord ved Hjælp af en Baadshage.

Fiskerne kom i Redningsstolen tørskoet i Land.

Ved Hjælp af en Fanglinie fik Mændene, der havde anbragt sig i Forstavnen, halet en Redningsstol ud til sig og ved at anbringe Linen i Masten, kom de tørskoet i Land. Redningsaktionen var indledet ved 1-Tiden, og de naaede i Land ved 4,30 Tiden, hvorefter de af Redningsfolkene kørtes til deres Hjem.

Fisker Gudmandsen og hans Folk kørte derefter hjem, men Kl. 5,30 blev de alarmeret til Raageleje, hvor man havde set Nødblus. Ved 7-Tiden, da Dagslyset kom, spejdede man efter Fartøjet, som havde været i Nød, men det var umuligt at se det.

Alle Vegne fra

Vore Hovedhaar

Et sundt Menneske taber daglig ca. 60 Haar, uden at Haarbestanden derfor bliver tyndere, skriver „Berliner Morgenpost“. Hvert enkelt Haar kan højst blive 6 Aar gammelt, men Haarkirtlerne skyder stadig nye „Skud“, eftersom de gamle Haar forsvinder.

Undervisning for unge Fiskere

Ministeriet for Landbrug og Fiskeri har den 17. December nedsat en Kommission, der har faaet til Opgave at undersøge og stille Forslag om, hvilke Foranstaltninger der fra Statens Side kan iværksættes for at skaffe unge Fiskere en for dem egnet videregaaende Undervisning, der kan være til Støtte for Fiskerierhvervet og i det hele taget bidrage til almindelig Dygtiggørelse af Erhvervets Udøvere.

Radiolicensen

Som bekendt skal Skibene være forsynet med Radiomodtager, hvad der ogsaa er uhyre vigtigt, ikke mindst i disse Tider. Et Medlem af Sejlskibsrederiforeningen for mindre Skibe meddeler, at Politiet har forlangt Licens for hans Radioapparat, og spørger, om han behøver at betale. Hertil kan svares nej og henvises til Handelsministeriets Bestemmelser. Skulde saaledes en nidkær Betjent stille lignende Forlangende til andre Skibe, behøver man blot at henvise til Ministeriet.

Hirtshals Havn skal udbedres

Gennem flere Aar har Havet undermineret et Stykke af Hirtshals Havns Østmole, som ligger neden for de store Sænkekasser. Der har længe været arbejdet for at faa Skaden udbed-

AALBÆK	
Arne Westergaard Telefon 15	
Fiskeriartikler - Kolonial & Isenkram	
Andelsmejeriet „Løven“ 1. Kl.s Mejeriprodukter Aalbæk	Aage Nielsen Kolonial - Fiskeriartikler Tlf. 36 - Aalbæk
Aalbæk Maskinsnedkeri Chr. Bruun Telefon 38 Aalbæk	
HALS	
Hals Fiskeauktion v. Chr. Sørensen - Tlf. 17	
Eng. Bekl. Magasin Vagn Jensen Tlf. 70	Herre- og Sø- Ekvipering
HJØRRING	
Viggo Holm Sten- og Billedhugger Jernbanevej 17 - Tlf. 977	
SKÆRLUND - Tandtekniker - Hjørring Telf. 986 Træffes Karstens Hotel 1. og 3. Tirsdag i hver Maaned Kl. 19-21	
LØKKEN	
SPARE- OG LAANEKASSEN for Løkken og Omegn Kontortider: 11-12 og 14-16 - Telefon 27	
	
Løkken Brugsforening Kolonial - Isenkram Telefon 45 Alt i Fiskeriartikler	
L. Kirkedal Fiskeeksport Telef. 3 Lønstrup	
GRENAA	
GRENAA HAVNS FISKEAUKTION S. Møller Pedersen - Telefon 203	
J. H. Mattsson Grenaa Havns Skibsprovianteringsforretning Telefon 181	

ret. I disse Dage er man ifl. „Jyllandsposten“ i Færd med at bygge en 100 m lang Træbro paa et Stykke af Molen, hvor Belægningen er sunket, og der skal lægges en Skinne op paa Broen og en paa Brystværnet, saa der kan køre en Kran. Der er blevet anskaffet en helt ny Kran af en speciel Konstruktion, saa den baade kan tage Sten op og benyttes ved Støbearbejdet. Naar Broen er færdigbygget, skal de store Sten, der ligger paa Ydersiden af Molen, tages op, saa man kan komme ind til Molen og støbe under Brystværnet. Støbningen skal foregaa i nogle Trækasser, som sænkes ned paa Havbunden, og Cementblandingen ledes saa gennem et Rør ned i Kasserne og fortrænger Vandet, efterhaanden som de fyldes.

Da Hullet i Østmolen er helt inde ved det inderste af Havnebassinet, hvor der ingen Skibe kan lægge til, kommer det ikke til at faa nogen som helst Indflydelse paa Trafiken. Langs Havnebassinet og helt ud til Havneindsejlingen er Østmolen bygget af solide Sænkekasser, og dem formaar Havet ikke at slaa Hul i.

Et Drama paa Havet

Forfærdelige Døgn efter et svensk Røde Kors Skibs Forlis.

Den portugisiske Sømand Antonio Amaral, som var den eneste overlevende fra det svenske Røde Kors Skib „Stureborg“, har givet en dramatisk Skildring i Dagbogsform af de frygtelige Oplevelser efter Forliset den 9. Juni. Her citerer efter de finske Blad „Männingskovanen“:

— Vi var fire Dagsrejser fra Piræus i Grækenland. Kaptajnen var svensk, med femten andre Svenskere, tre Portugisere, en Ægypter og en svejtsisk Røde Kors Embedsmand ombord. Klokkeren var 9, en klar, solrig Morgen — skyfri. Jeg sov, da Braget kom. Jeg snappede mit Redningsbælte og forsøgte at komme op ad en Lejde, da Vandet kastede mig tilbage. Jeg sank med Fartøjet. Det var som om flere Aar var gaaet, inden jeg kom op. Der fandtes intet Fartøj — bare en Flaade med Kaptajnen, en anden Portugiser og syv Svenskere. De sagde, at de var 170 Sømil fra Haifa og burde kunne naa dertil. Solen blev varmere. Vi var tørstige, efter at have været i det salte Vand; men Kaptajnen sagde, at vi kun havde atten Liter Vand. Vi maatte søbe en Spiseskefuld tre Gange om Dagen. Der fandtes Konserverbøf, Bønner og Kiks; en Gang om Dagen spiste vi. Hver Mand fik en Haandfuld. Om Natten skubbede vi os sammen for at holde os varme.

19. Juni. Den første dør — Kokken. Vi fandt ham død i Morgengryet. Ni er tilbage. Vi har opsvulmede Tunger og revnede Læber. Vi ruller ham i Søn og gør Korsets Tegn, medens Kaptajnen læser en Bøn.

HVIDE SANDE

Iversen & Co.

Vaadbinderi

Hvide Sande - Telefon 8

Spis altid Rugbrød

fra
Telf. 62 RINGKØBING BRØDFABRIK

Th. Frydendahl Pedersen

Kolonial og Skibsproviantering - Alt til Fiskeribrug
Tlf. Hvide Sande 1 Olie - Petroleum - Tovværk - - -

Jørgen Jensen Kolonial og Skibsproviantering

Fiskeriartikler - Fiskeri-Bekl. - -
Hurtig og reel Betjening - Tlf. 18

K. Juel Mikkelsen

Tømrer- og Snedkerforretning
Hvide Sande Tlf. 28 Skibsreparationer udføres

Hvide Sande Bageri

M. Jørgensen
Tlf. 32
Kl. 1. s Bageri & Conditori

N. S. KAALUND

Elektr. Install. af enhver
Art samt Radio

Telefon 22

BLOKHUS

Th. Thellufsen

Telefon 8 Kolonial - Vine - Spirituosa &
Konserver - Isenkram

Klitgaards Badehotel

og Strandingskroen

S. Svenningsen - Tlf. 7

P. Jansen

Telefon 24
Altid 1. Kl.s
Kød og Paalæg
Blokhuss

LÆSØ

H. JOHANSEN
Carlsens Hotel

Vesters
Telf. 13

LÆSØ

Vestersø Havns Brugsforening

Kolonial & Skibsprovianteringsforretning - Telf. 12

Ingemann Olsen . Telf. 43 . Vesterø

Cykler - Jagtgeværer - Jagtartikler

C. M. Christensen - Vesterø

Skrædderi & Herreekviperung - Tricotage - Tlf. 40

P. Jerup

Fiskeeksport
Telef. Østerby 27
Telef. Vesterø 5

Victor Petersen

Skibssmedie &
Maskinværksted
Telef. 23 - Vesterø

Chr. Høyer

Fiskehandel &
Vaadbinderi
Telef. 16 - Vesterø

J. A. Larsen & Co.

Fiskeeksport
Vestersø Havn
Telefon 31

20. Juni. Vi ser en Flyvemaskine — men den er forlængst borte, og vi er for svage til at kunne vinke. Flyveren ser os ikke. Overmaskinmesteren dør. Vi ruller ham i Havet og gør Korsets Tegn, medens Kaptajnen læser en Bøn.

21. Juni. Tre til er døde denne Morgen — kun fem er tilbage. Vi har godt med Mad nu, det gør saa ondt i Munden, at vi ikke kan spise.

22. Juni. Kaptajnen siger, at han ser Land; men jeg kan ikke se det — jeg tror han drømmer. To til dør. Der er kun tre tilbage. Kaptajnen, min Ven Alfredo Martined og jeg.

23. Juni. Bliver det aldrig Dag? Den kommer — men intet Land findes i Sigte. — Heller intet andet. Kaptajnen taber Modet — han ligger bare og siger ingenting. Alfredo er underlig — han har drukket Saltvand.

24. Juni. Alfredo er død. Nu er kun Kaptajnen og mig tilbage. Kaptajnen hjælper mig at rulle Alfredo i Havet. Han læser en Bøn, saa vender han sig til mig og siger: „Nu kan det være det samme — lad os dø!“

25. Juni. Vi bare driver. Kaptajnen ligger der — han rører sig ikke — taler ikke — bare jamrer sig nu og da.

27. Juni. Kaptajnen rører sig ikke. Han er død. Mine Hænder er saarede. Det gør ondt, da jeg ruller ham ud i Havet. Jeg tænker paa Ordene til „Ave Maria“, men kan ikke udtale dem. Natten er forfærdelig kold.

28. Juni. Daggry — og Kending af Land. Jeg kan ikke tro, at det er Land — at jeg har klaret det. To Arabere vader ud — og bærer mig bort fra Flaaden. Jeg kan ikke gaa paa mine saarede Fødder, saa de bærer mig helt til Politistationen nær Laza. Alt hvad jeg kan sige er: „Hvilken Dag er det?“

Fiskeauktioner i November

Skagen v/ Th. Geisnæs: 817.093 kg, hvoraf 50.679 kg Rødspætter, 88.133 kg Torsk, 1.232 kg Kuller, 2.473 kg Graasig, 1.383 kg Havtaske, 81.716 kg Hvilling, 11.693 kg Ising, 4.082 kg Knurhaner, 1.221 kg Rødtunge, 21.721 kg Sild, 286.855 kg Brisling og 282.506 kg Fiskefoder.

Hirtshals v/ N. C. Jensen 133.689 kg, hvoraf 51.909 kg Rødspætter, 35.169 kg Torsk, 2.927 kg Ising, 1.017 kg Sild, 1.201 kg Lever, 1.156 kg Vinger, 1.059 kg Hvilling, 1.284 kg bl. Fisk og 35.615 kg Skidtisk.

Grenaa Havn v/ S. Møller Pedersen fra 723 Laster 261.723 kg til 254.566 Kr., hvoriblandt 20.630 kg Rødspætter til 32.284 Kr., 158.059 kg Torsk, 104.522 Kr., 47.676 kg Ising, 33.862 Kr., 4.711 kg Slethvar, 8.512 Kr., 10.124 kg Dybvandshummer, 33.186 Kr., 6.869 kg Tunger, 26.714 Kr., 2.789 kg Lever, 2.789 Kr., 3.908 kg Knurhaner, 1.389 Kr., 1.910 kg bl. Fisk til 1.610 Kr.

— STØT BLADETS ANNONCØRER —

THISTED	
SPAREKASSEN	
FOR THISTED AMT	
Kontortid 10—12 og 2—5	
Telefoner 2 og 502	
LANDBOSPAREKASSEN FOR THY	
Kontortid: 10—12 og 14—17	
Indlaan 2.800.000 Kr. Reserver 400.000 Kr.	
Chr. Sørensen	
Isenkramforretning	
St. Torv — Telefon 257	
Kamner - Kakkellovne - Grubegylder - Vægfliser	
Største Udvalg i Morsø Støbegods	
Aage V. Kjær	
Lille Torv 3 - Tlf. 64	
Engelsk Beklædnings Magasin	
Nytorv	
Alt for Herrer og Dreng	
Brdr. Jensen - Thisted	
Monumenter og Gravgelændere	
Telefon 94	
EMMY JENSEN	
Gudrun Blochs Eftfl.	
Frederiksgade 2 - Tlf. 319	
Mest moderne Tandteknik	
Oscar Lund	N. Hansens
Guldsmed	Møbelforretning
Vestergade 25	Storegade 19 - Telf. 440
Telf. 540	anbefales
Johs. Haaning, Thisted	
(P. Taabbel & Co.'s Eftfl.)	
Fiskeriartikler - Skibshandel	
Telf. 326	
THYBORØN	
Thyborøn Fiskeauktion	
Statsautoriseret	
v. T. C. Rønn	
Andr. Møllerup	RESERVERET
Kolonial og	
Skibsproviantering	
Tlf. 30 - Thyborøn Havn	
ULFBORG	
N. Hede Christensen	
elektr. Installatør	
foretager alle elektr. Installationer - Alt i Radio	

Forlang altid Bornholms Vegetabil Margarine

Jesper Peitersen
Lemvig Telf. 246
Filiat: Thyborøn, Tlf. 17
Vodbinderi og Fiskeriartikler.
Rødspætte-, Kuller- og Tornek-
vod altid paa Lager.
--- TOVTJÆRERI ---
Alle Reparationer udføres.

NILSSON
I Nilssons Sko
er Gangen go'
Tlf. 116 - Lemvig

A/S Vestjysk Krystal Isværk
Esbjerg

STØT BLADETS ANNONCØRER

FANØ

Hold Ferie i Sønderho! —
Sønderho Turistforening anv. Sommer-Lejligheder
v. Bager Engsted - Tlf. Sønderho 11

Sønderho Brugsforening
Tlf. Sønderho 18 Kolonial - Isenkram

Rindby Brugsforening Nordby - Fano
Telefon 39
Kolonial — Isenkram

FJERRITSLEV

A. K. Simonsen
Cykler - Symaskiner - Radio
Telefon 160

Ingvar Brandt - Telefon 29
Støbegodslager - Isenkram
Glas - Porcelæn

THY

THYLANDS BANK
AKTIESELSKAB

KONTORTIDER:
HURUP: Kl. 9—12 og 2—4,30
VESTERVIG: Kl. 4—5,30 BEDSTED: 1,30—3
HØRDUM: Mand., Onsd., og Fred. Kl. 1,30—3.

Hanstholm Maskinsnedkeri
v. N. J. Kristensen
Hanstholm pr. Thisted - Telef. 1

Vorupør Brugsforening
Skibsproviantering
Telf. 18 Alt for Fiskeriet

J. MATHIAS MADSEN
Vaadbinderi og Sejmageri
en gros Fiskeriartikler en detail
Nr. Vorupør pr. Sjørring
Telefon 14 - Postgiro 345.34

B. N. Sandahl - Savskærer
Emballagefabrik & Brændselsforretning
Nr. Vorupør pr. Sjørring - Telf. 10

ESBJERG

C. M. Nørskov Laursen
Maskinfabrik - Tlf. 761
Dæksmaskineri spec. for Fiskefartøjer

HENNING PEDERSEN

Esbjerg Værktsjasmagasin
Aktieselskab
Telf. 373 Telf. 1173

Tuxham Tlf. 429 - P. Skramsgade 4
Reparationer og Montering af Fiskerimotorer
Eneforhandler af Tuxham Marine Motor

Bjørns Radio Største Udvalg
er Stedet — Kontant
&
Kongensgade 88 Rate
Telefon 821

Brødrene Mathiesen
Ny Havn Tlf. Kontor og Lager 47
„ privat 386

Bjarne V. Hansen Jernbaneg. 57 . Tlf. 2285
Sadelmager og Møbelpolstrer
Alt i nye Møbler leveres

Friis & Wieghorst
F. Køhlers Eftfl.
Blikkenslagerarbejde - Vand - Gas - Sanitet
og Centralvarme Danmarksvej 33 - - - Telefon 382

A/S JENSEN & LAURIDSEN
SKIBSBYGGERI - TLF. 2083
Nybygninger og Reparationer

Roust & Nielsen
Ny Havn Maskinværksted Telf. 387

Lauridsen & Søgaard
Maskinværksted
Gl. Havn - Tlf. 1770

Christensen & Schlosser Maskinværksted Ny Havn - - Telf. 2275	Gravmonumenter Martin Billeschou Stormgade 59 Telefon 838
--	---

THYBORØN SKIBSPROVIANTERING

Valdemar Petersen
Telefon 8
Kolonial, Petroleum, Olie, Tovværk

Det sidder bedre

og holder længere

Tøjet fra **TN&M**
TOFT NIELSEN & MATTHESEN

**DAMPKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**

af 1866

KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

S/S „Østersøen“ afgaar fra København
hver Søndag, Onsdag og Fredag Morgen
(1/2 Time før Mørkelægningens Ophør)
Fra Rønne Mand., Onsd. og Fred. Kl. 24

Selskabets Ekspeditioner:

KØBENHAVN: Hr. Th. Hærrig, Tordenskjoldsgade 34. Tlf. 1885 og 11865. Kontortid 8—8, Søndage 8—9 Fm

RØNNE: Hr. Aage Jensen, ved Havnen, Tlf. 159. Kontortid: 8—12, 1—6. Søndag 8—9 Fm.

Aktieselskabet

Esbjerg

Tovværksfabrik

Esbjerg

KØB

DANSK

**Aalborg Bys og
Omegns Sparekasse**

Stiftet 12. Maj 1824
Telf. Nr. 57 og 3508

A S Dampskibsselskabet
»DANNEBROG«**C. K. HANSEN**

REDERI - BEFRAGTNING - KLARERING
ASSURANCE- & HAVARIAGENTUR

Havari-Telefon: C. 53010 Telegram-Adresse:
DAG OG NAT HANSEN
AMALIEGADE 35 KØBENHAVN

Pedersen & Albrechtsen

Esbjergs førende
Herre-Ekviperingsforretning

Brugforeningen »FREM«

Uddeler Carl F. Christensen
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

Carl Feerup Esbjerg

Benzin. - Depot af
Vacuum Olier
Skibsprovianteringsforretning
Telefon 23

Udgivet og redigeret af H. Lilholt, Lemvig, (ansvarlig), og J. Gr. Pinholt, Klinkby St.
Annonceekspedition: Klinkby St. og Kongensgade 27 II, Odense, ved P. Nicolaisen. Tlf. 7753.

GADGAARD NIELSENS BOGTR.-LEMVIG

Lemvig Centralbibliotek
Læsesalen

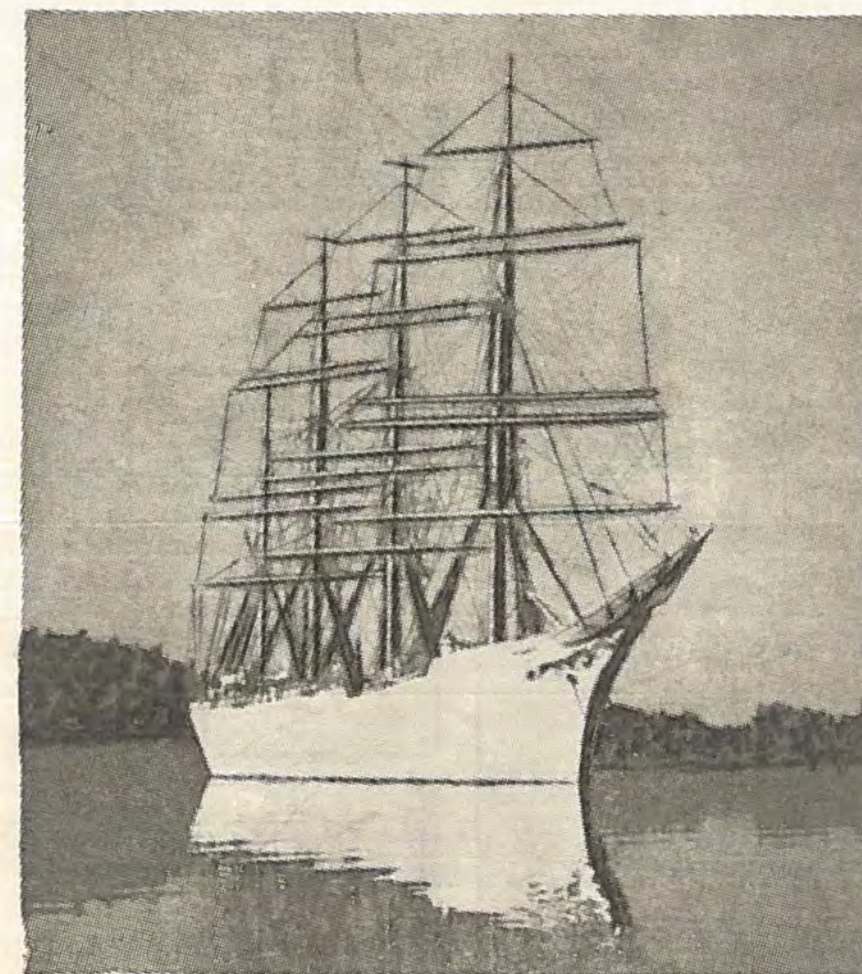

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 2

1. Februar 1943

10. Aarg.

Den tidligere danske 4-mst. Bark »Viking«,
der nu er Gustaf Eriksons Flagskib

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SELSKAB 4/5

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr**KONTANT**
Jørgensen
Esbjerg

A. N. Petersen

A/S „Det Dansk-
Franske Damp-
skibsselskab

RESERVERET

Sparekassen

for Lemvig og Omegn
Stiftet 2. August 1847
Telefon 131Kontortider:
10—11¹/₂ og 2—4
Lørdag Em. 2—5

RESERVERET

DANMARKS

HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE

Gl. Kongevej 29 B København V. — Telefon Central 5766
Abonnement Ind- og Udland:
helaarlig 10 Kr., halvjaarlig 5,50 Kr., kvartaarlig 3 Kr.
Udkommer hver Torsdag

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

To- og Firtakts-
MotorerBilligste Pris
Forlang TilbudGrenaa Havns
MotorfabrikMotorer i alle
Størrelser**Bornholms Maskinfabrik**
Kakkelovne & Bygningsstøbegods

Lemvig Folkebank

Aktieselskab

Kontortid: 10—11,30 og 2—4 Lørdag Em. 2—5
Telefoner 133 & 229Kontorsteder Thyborøn, Harboøre, Bøvling, Ramme.
Alle Bankforretninger udføres.**Støt Bladets Annoncører**

RESERVERET

RESERVERET

N. P. Jensens

Skibs- og Baadebyggeri
Esbjerg gl. Havnanbefales med saavel
Nybygning samt
Reparation**VIKINGEN**

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets ill. Magasin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.

Abonnement Kr. 8,00 aarlig, Kr. 2,00 kvartaarlig

Kontorer: Gammel Mønt 39, København

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen

— statsaut. —

Telefon 34 Privat 54

Brugte Reb

sælges af og købes af

Søren K. Sørensen
Esbjerg ny Havn

I. S. Kjærgaard

N e k s ø

Sømands- og
Fiskerbeklædning

Køkkenudstyrs-

Forretning

Lysekroner. Glas. Porcelæn.

L. Munkgaard,
Kongensgade 83, Esbjerg

Fanø Sandorm

Jeg kan atter i Aar
tilbyde Dem de billig-
ste og bedste Sand-
orm til Agn. Hurtig
og reel Behandling
garanteres.S. Boye, Fanø Orme-
eksport, Tlf. 21, Fanø

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 2

1. Februar 1943

10. Aarg.

Mindegudstjeneste for Fiskere i Esbjerg

I Zionskirken i Esbjerg holdtes Nytaarsdag en gribende Mindegudstjeneste for de i Aaret 1942 forulykkede Fiskere. Det store Kirkerum var smykket med florumvundne Faner fra flere Foreninger, og alle Pladser var besat. De forreste Bænke var reserveret de omkomne Fiskeres paarørende.

Der blev denne Gang kun oplæst Navnene paa seks, hvoraf de fem druknede ude paa Havet og den sjette i Esbjerg Havn. Det er det mindste Tal, man i flere Aar har været nede paa ved disse Mindegudstjenester.

Gudstjenesten, der som sædvanlig blev transmitteret, indlededes med Salmen „Gør Døren høj, gør Porten vid“. En lokal Sanger, Erhard Iversen, og Kirkekoret sang før og efter Talerne flere Salmer, hvoriblandt „Han kom til os fra Himmerige“, skrevet af Provst Aastrup, Husby.

Provst Kjærgaard talte ud fra Ordet: „Jeg ved, hvilke Tanker jeg tænker om eder, lyder det fra Herren. Tanker om Fred og ikke om Ulykke, at jeg maa give eder Fremtid og Haab“.

Profetens Ord fra Herren til hans udvalgte Folk, Israel, er et fuldttonende Evangelium. Og det falder os ikke svært at tænke vore kristne Tanker ind i dette Ord.

Vi er samlede her i Zions Kirke paa Nytaarsdagen for at komme i Hu for Guds Ansigt vore Tab paa Havet i det Aar, som svandt. Og med Undren og Tak ser vi, hvor forholdsvis faa Mennesker der gik tabt i 1942. Men derudover vil vi ikke glemme, at Sorgen for den enkelte er lige dyb. Uerstatteligt er Tabet af Mand og Husbond og Ægtefælle, af Fader, af Søn og Broder og Ven.

Danmark var længe Idyllens Land, og selv under Krigens Tryk, — hvor er vi ikke forholdsvis skaanede; men Vesterhavsfiskernes Liv savnede aldrig den heroiske Tone. I deres smaa Baade maa disse Mænd altid være rede til en Kamp paa Liv og Død med de overmægtige Elementer. Og nu i Krigens Tid lurer mange Farer paa dem, baade fra Dybet og fra Luften.

Min Vej har i Aar ført mig ind ad mange Fiskeres Døre. Og ens Hjerte glæder sig over,

at Danmark rummer et saadant Folkefærd: Stærke og sindige Mænd, modige og absolut ikke overmodige. Godlidende, men absolut ikke til at løbe om Hjørner med, er disse Jyder. Heroisk kalder jeg Vesterhavsfiskernes Liv. Og lad mig her citere Grundtvigs Indskrift paa Oddens Mindestøtte over de faldne fra „Prins Christian“ — det skønneste Udtryk for Nordens gamle Helteand:

De Snekker, de mødtes i Kvæld paa Hav,
og Luften begyndte at gløde.
De leged' alt over den aabne Grav,
og Bølgerne gjordes saa røde. —
Her er jeg sat til en Bavgasten
at vidne for Slægter i Norden:
Danske de vare, hvis møre Ben
under mig smuldre i Jorden,
danske af Tunge, af Æt og af Id,
thi skal de nævnes i løbende Tid.
Fædrenes værdige Sønner.

En Vesterhavsfisker bør være en Troens Mand, et Kristenmenneske. Det burde for den Sags Skyld enhver af os være. Tager han sit Liv og sin Gerning alvorligt, alt tilraaber ham: du skal over alle Ting frygte, elske og forlade dig paa Gud!

Og jeg røber ingen Hemmelighed: En stor Skare af vore Vesterhavsfiskere har jo alt mærket sig med Korset; de er Kristi-Mænd, Kors-Mænd, Kongens-Mænd. Underligt nok, fra første Færd talte Vor Herre Jesus Kristus mange Fiskere i sit Følge. Den gode Tradition har holdt sig i 1900 Aar. Den skal aldrig dø, medens Bølgerne ruller.

En udpræget dansk og kristen Mand er den Fisker, vi fik kær. I disse Aar faar vi en grundig Lektion om, at alle vi her i Danmark er i een Baad, vi er ubrydeligt solidariske. Og det store Spørgsmaal lyder: Hvordan skal vi staa den onde Tid igennem, og hvorledes skal vi vinde frem gennem Ydmygelsens dybe Dal til Oprensning og ærefuld Fred? Hvordan skal det danske Folk frelse sin Sjæl? Alle onde Magter synes jo at være sluppet løs, og Fjenden frister med Løgn og Trusel og lokkende Lyst. Med ædende Smerte maa vi være Vidner til, hvor mange der dog glemmer deres Menneskeværd og synker ned til at dyrke Afguderne. Mammon har sine, Venus sine og Bachus sine Tilbedere. Og hvad er dog den dybeste Aarsag til, at saa

alt for mange purunge saa alt for let lader sig lokke ud i Synd, og saa mange danske Mænd og Kvinder sveg deres Ord om Troskab til Døden? Hjemmene forfaldt, og det endte med en Katastrofe. Børnene til ubodelig Skade og en stor Byrde og Svækkelse for vort Land og Folk. Hvad er den dybe Aarsag? Mangel paa levende Tro! De havde ikke Rod i Gud. Hvor er saa Redningen, baade for den enkelte og for hele vort Folk? Der er kun givet os eet Navn: Kristus. Vi maa vende om til vore Fædres Gud, til den levende Gud. Han vilde, at vi skulde have Fremtid og Haab.

Jeg læser videre hos Profeten: Kalder I paa mig, skal I finde mig, saafremt I søger mig af hele eders Hjerte.

Her maa du, min Tilhører i Zions Kirke eller i Radioen, kende dit Ansvar. Hvad har du gjort med din dyre Sjæl? Kristus døde og opstod for dig. Han nævnede dig med Navn i den hellige Daab. Var du ikke som Barn et lille, troende Menneske, et Guds Barn? Hvad er du nu? Er du et levende Lem paa Kristi Kirke og Menighed? Hans Legeme, en levende Sten i hans aandelige Tempel? Du skulde dog nødig være en visse Gren paa Kristus-Træet.

Burde ikke ogsaa du give Sandheden Æren og komme til ham i Tro og Anger for at blive hos ham et nyt Menneske i Stand til bede og stride for det evige Danmark?

Danske Mænd og Kvinder! Det, vi trænger til, er et Opvæld fra Guds Aands dybe Kilde — i vore Sjæle, i hele vort Folk, for at vi dog endelig ikke skal forfejle vor Bestemmelse.

Derefter talte Pastor Bentzen:

Alle Danske føler Taknemmelighed for hver, der gør sin Gerning trofast og helhjertet i disse Tider, særlig for dem paa udsatte Poster. Der er mange Helte, hvis Navne aldrig kom frem, Fiskerne i Styrehuset og Sømanden om Bord. De er omgivet af Farer paa alle Sider. Hjemme sidder Hustruer og Mødre ofte i Angstens Uro.

Guds beskyttende Haand har i 1942 været over vor Fiskerbefolkning. Tabene har været smaa; men Døden naaede dog at kige ind i flere Hjem. Her har vor Bibel to Ting at sige til os: 1) Gud drager os mod Kristus til Frelse. Han vil frelse os Mennesker. Husk, at det eneste ene er, at Sejladsen ender godt engang. I Himlen vil Uvejrsstorme glemmes fuldt. Tag Kristus med! Han er ingen Specialist, der er forbeholdt nogle enkelte, ingen Luksus. Her ligger Guds Plan med den enkelte fast. Grib det evige Liv i Kristus nu og helt!

Saa vil vi takke alle vore Fiskere og Søens Folk i det hele for dygtigt og trofast Arbejde i det svundne Krigsjaar, fordi de viste, at de følte Ansvar for vort Land og for alle. Vi regner med eder ogsaa i det kommende Aar.

Dekorerede Redningsmænd

Følgende Redningsmænd er under 21. Januar blevet dekoreret med Dannebrogsmændenes Hæderstegn:

Opsynsmand *Jens Bjerregaard Pedersen*, Hanstholm, der er 55 Aar gl., har været i Redningsvæsenets Tjeneste i 32 Aar og har været Opsynsmand fra 1934 og har deltaget i Redningen af 103 skibbrudne.

Opsynsmand *Holger A. Melchiorsen, Østerby*, der er 62 Aar gl., har været i Redningsvæsenets Tjeneste i 28 Aar og været Opsynsmand fra 1932, han har deltaget i Redningen af 11 skibbrudne. Er dekoreret med en engelsk Redningsmedalje.

Baadformand *Jens Jensen Høj*, Nymindesgab, der er 63 Aar gl., har været i Redningsvæsenets Tjeneste i 41 Aar, deraf de 21 Aar som Formand, og har deltaget i Redningen af 25 skibbrudne.

Baadmand *Johan Chr. Mikkelsen*, Vester-Ågger, der er 56 Aar gl., har været i Redningsvæsenets Tjeneste i 35 Aar og har deltaget i Redningen af 243 skibbrudne.

Baadmand *Jens Vinther Christensen*, Thyborøn, der er 56 Aar gl., har været i Redningsvæsenets Tjeneste i 37³/₄ Aar og deltaget i Redningen af 146 skibbrudne.

Baadmand *Ingvar Olsen*, Hvide Sande, der er 59 Aar gl., har været ansat i Redningsvæsenets Tjeneste i 37³/₄ Aar og deltaget i Redningen af 29 skibbrudne.

Fhv. Opsynsmand *Anton D. Flade*, Rønne, der er 62 Aar gl., har været ansat i Redningsvæsenets Tjeneste i 28³/₄ Aar og deltaget i Redningen af 93 skibbrudne. Er endvidere dekoreret med den hamborgske Redningsmedalje. Flade tog sin Afsked p. Gr. af Svagelighed ¹/₁₀ 1942.

Fhv. Baadmand *Axel G. V. Larsen*, Anholt, der er 62 Aar gl., har været ansat i Redningsvæsenets Tjeneste i 35 Aar og deltaget i Redningen af 123 skibbrudne. A. G. V. Larsen afskedigedes p. Gr. af Svagelighed d. ³¹/₁₂ 40.

Endvidere har fhv. Opsynsmand *Poul P. Bank*, Vedersø, der er 70 Aar gl., faaet tildelt Fortjenstmedaljen i Sølv med Ret til at bære den. Han afskediges p. Gr. af Alder ¹/₁₀ f. A. efter at have været ansat i Redningsvæsenets Tjeneste i 38³/₄ Aar, deraf alene i 34 Aar som Opsynsmand. Poul Bank har deltaget i Redningen af 74 skibbrudne; han var tidligere dekoreret med Dannebrogskorset.

Thyborøn Fiskerihavn

Det er næppe muligt at faa tilvejebragt de helt dækkende Tal for Fiskeritrafikken i Thyborøn Havns Historie.

Fra den lokale Banes Driftsberetninger kan der konstateres, hvor store de aarlige Fiske- (Fortsætter paa Side 18)

Mands Minde

Dødsfald

Tidligere Opsynsmand i Redningsvæsenet, S. Chr. Gundersen, Hennegaard Redningsstation, er 14. Januar afgaaet ved Døden, 73 Aar gammel. Han havde været ansat i Redningsvæsenet i 40 Aar, indtil han i 1939 tog sin Afsked efter at have deltaget i en Række Redningsarbejder og reddet adskillige Menneskeliv.

Redningsmand Søren Andersen, Hanstholm, døde Natten til 16. Januar, 58 Aar gammel. For et Par Dage siden maatte han gaa til Sengs paa Grund af Hovedsmærter, men han var i Bedring, da Døden pludselig indtraf. Afdøde stammede fra Vorupør, hvor hans Fader var Fisker. Allerede tidligt kom han med paa Havet, hvor han som ingen anden følte sig hjemme. I 1905 flyttede han til Hansted og blev en af de dygtigste Vesterhavsfiskere, der kom til at tage mangen haard Tørn for at bjerge Føden. Siden 1915 har han været med til at bjerge over 100 Menneskeliv, hvorfor han var dekoreret med Dannebrogsmændenes Hæderstegn. Søren Andersen var en Fremskridtsmand, der ofrede betydeligt paa at gøre sit Fartøj og sine Redskaber saa tidssvarende som muligt, og hans Bortgang vil føles som et stort Savn i hans store Vennekreds. Han efterlader sig Hustru og fire Børn, der alle bor i Hansted.

Tidligere Baadformand Martin Nielsen Frænde, Redningsstationen „Irup“ ved Frederikshavn, der nu er nedlagt, er afgaaet ved Døden, 69 Aar gammel. Han blev ansat ved Redningsvæsenet i 1911 og tre Aar senere udnævnt til Baadformand. I 1930 tog han sin Afsked paa Grund af Svagelighed.

Fhv. Fisker og Redningsmand Thomas Harbo, Gaardal, døde den 20. Jan. efter lang Tids Svagelighed, 77 Aar gl. Fra sin Barndom var Th. Harbo kendt med Havet, først brugte han Ro- og Sejlbaad, men han var en af de første, som fik Motorbaad i Hansted. I Redningsvæsenet var han i Aarene 1905—1929 og har været med til at redde 78 Menneskeliv.

Jordfærd

Under meget stor Deltagelse begravedes 21. Jan. Fisker og Redningsmand Søren Andersen fra Hansted Kirke. Til Baaren var sendt mange Blomster og Kranse, ligesom en Sten var skænket af Familie, Venner og Redningsmandskab.

Pastor Mehr, Ræhr, talte ud fra Luk. Kap. 21., Vers 36.

Jubilæum

Opsynsmand Lars A. Tranberg, Redningsstationen „Gudhjem“, kunde Nytaarsdag fejre 35-Aarsdagen for sin Ansættelse i Redningsvæsenets Tjeneste.

Ny Baadmand

Som Baadmand paa Hirtshals Redningsbaad er konstitueret Fisker Theodor Jensen i Stedet for Møller Rimmen, der har faaet Ansættelse i Kystpolitiet.

80 Aar

Den 18. Januar fyldte fhv. Opsynsmand ved Juvre Redningsstation Niels Th. Nielsen, 80 Aar.

Nielsen er født den 18. Januar 1863 i Juvre og kom efter Konfirmationen med Faderen S. Nielsen, der var Kaptajn paa en Skonnert fra København, ud at sejle. Senere sejlede N. fra Hamborg i Langfart paa store Sejskibe, indtil han kom hjem og aftjente sin Værnepligt om Bord paa Kanonbaaden „Guldborgsund“. Han tog sin Styrmandseksamen paa Fanø, hvorefter han sejlede med danske Sejskibe, indtil han ved et Forlis paa Amerikas Kyst blev derude og var en Tid ansat ved en Redningsstation. Efter nogle Aars Fraværelse kom han hjem og traadte ind som Baadmand ved Juvre Station, hvor Faderen havde Førerpladsen, og efter at Faderen paa Grund af Alder tog sin Afsked, blev Sønnen ansat som Baadens Fører og har i sin Tid været ude til flere Redningsforetagender. Den sværeste Tur var vel nok ved S.S. „Schleis“ Stranding i 1908, hvor de ved Hjælp af Kasteliner reddede det paa det synkende Skib nødstedte Mandskab over i Redningsbaaden. For denne Redning blev Mandskabet tildelt den tyske Redningsmedalje. N. er til Trods for den høje Alder en rask Mand, kvik i sine Bevægelser, en rigtig Sømands Type og er i Stand til at fortælle om sine mange Oplevelser paa en saare interessant Vis, og er hjemme i og fortrolig med sin Bibel.

70 Aar

Tidligere Baadmand i Redningsvæsenet, Hans Kr. Jensen, Nymindesgab, fyldte 18. Januar 70 Aar.

65 Aar

Fhv. Baadmand Chr. M. Thomsen, Kandestederne, fyldte 12. Januar 65 Aar.

65 Aar

Fhv. Baadmand Jens Knudsen Hansen, Blaavand, og fhv. Baadmand H. P. Poulsen, Snogebæk, fyldte begge den 6. Januar 65 Aar.

65 Aar

Fhv. Baadmand Marinus Jensen Knak, Liløre Redningsstation, fyldte 65 Aar den 7. Januar.

60 Aar

Den 18. Januar fyldte Baadmand Andr. K. Jensen, Thorups Strand, 60 Aar.

60 Aar

Fisker og Redningsmand Otto Jensen ved Redningsstationen i Nr. Vorupør fylder 60 Aar den 15. Februar. Jensen blev ansat som Baadmand 1. April 1917. I 1920 blev han Reservemotorpasser og i 1942 forfremmet til Motorpasser. I den Tid har han været med til at redde 113 Menneskeliv.

50 Aar

Baadformand ved Redningsstationen „Hvide Sande“, Jens S. Christensen, fyldte Nytaarsdag 50 Aar.

50 Aar

Baadmand Niels Nørgaard, Nørre Tornby Redningsstation, fyldte den 5. Januar 50 Aar.

(Fortsat fra Side 16)

transporter har været; men Tallene derom dækker ikke Tilførslerne, da der foruden er transporteret betydelige Kvanta Fisk hvert Aar fra Havnen til Esbjerg og Tyskland pr. Biler.

Fra Auktionens Start har man korrekte Indberetninger om det aarlige Salg derigennem samt Beløbene, som er indkommet ved Salget; men heller ikke disse Oplysninger giver det rigtige Billede, idet ikke ubetydelige Kvanta Fisk er blevet solgt underhaanden. Man tager ikke meget fejl i at anslaa sidstnævnte til op imod en Snes Procent i de fleste Tilfælde, især da i Auktionens første Aar. Som Eksempel herpaa kan anføres, at der for Aaret 1926 som solgt ved Auktion opføres 794,600 kg Fisk til en Værdi af 331,350 Kr., medens der med Banen samme Aar er forsendt 1,783,850 kg Fisk (brutto), og Bilerne ogsaa samtidig har transporteret Fisk.

Men de Tal, der under ovennævnte Forhold findes opnoteret, beviser Pladsens stadige overraskende Fremdrift. Saaledes kan oplyses, at alene Banetransporten de første Aar, efter at Tilførselen tog Opsving, havde følgende Størrelse:

År	1920 forsendtes	996,000 kg (brutto)
1921	—	1,145,190 - -
1922	—	900,460 - -
1923	—	1,725,600 - -
1924	—	1,902,600 - -
1925	—	1,725,610 - -

Fra og med 1926 har Auktionssalget været følgende:

År	1926: 794,600 kg til Værdi	331,350 Kr.
1927:	1,235,800 - -	505,607 -
1928:	1,981,300 - -	759,436 -
1929:	2,503,280 - -	1,165,120 -
1930:	3,744,770 - -	1,478,326 -

I Aaret 1929 udgjorde Banetransporten 3,942,100 kg brutto, og i 1930 solgtes kun de 77 pCt. af Fisken ved Auktionen, medens de 23 pCt., væsentligst levende Rødspætter, blev solgt underhaanden.

År	1931: 3,410,910 kg til Værdi	1,308,720 Kr.
1932:	3,135,671 - -	1,207,497 -
1933:	3,640,064 - -	1,551,899 -
1934:	2,592,995 - -	1,344,476 -
1935:	2,822,706 - -	1,630,171 -
1936:	3,488,108 - -	2,198,154 -
1937:	5,032,000 - -	2,705,263 -
1938:	4,513,009 - -	2,876,951 -
1939:	5,151,388 - -	3,189,441 -
1940:	4,833,156 - -	3,481,714 -
1941:	7,034,744 - -	8,228,989 -
1942:	6,213,370 - -	8,589,228 -

Naar man ved, at Thyborøn Havn kan anvendes til enhver Tid og under alle Forhold, og sammen med ovennævnte Kendsgerninger betænker den Flaadeudvidelse til ca. 1½ Mill. Kr., der er foretaget i Løbet af sidste Aar og forestaar inden Foraaret, savner man Betingelserne for at kunne forstaa, at Stedet som Fiskerihavn, der længe har været Landets trediestørste, skal sættes ud af Drift. Det maa

HIRTSHALS	
A/S Lillehedens Savværk	
Fiskekasser i alle Dimensioner - Stort Lager af Tømmer og Bygn.-Artikler	
Tlf. 62	
Gør Deres Indkøb af Mælk, Fløde og Smør i	
HIRTSHALS MEJERI	
Telf. 8	
N. Jensen - Tlf. 45	Toppenberg & Christensen
Skibshandel	Maskinværksted - Tlf. 99
Cigarer - Vine	Motor-Reparationer - Elektr.
Spirituosa	Svejsning - Trawruller
CHR. JEPSEN	
Altid 1. Kl.s Kød og Paalæg	
Telefon 39	

være et mere end velstaaende Samfund, skal man tro, der har Raad til problematiske Eksperimenter vedr. et saa produktivt Erhvervssted, — ja, endog til at sætte det under Diskussion.
J. Gr. Pinholt.

Moderne Levertranfabrik

Den industrielle Udnyttelse af Fisk har i de sidste Aar taget et stort Opsving, og ikke mindst for Esbjerg har dette Betydning. I Efteraaret 1940 stiftedes Aktieselskabet Bornholms Levertranfabrik, som grundlagde en Produktion i Snogebæk ved Neksø og her straks tog fat paa Fabrikationen af Torskelever efter de mest moderne Metoder. Da det er meget vigtigt at faa Leveren behandlet saa hurtigt som muligt efter Slagtingen, har Selskabet fundet det paa-krævet at oprette en Filial i Esbjerg. Den nye Esbjerg-Virksomhed er i Efteraaret kommet i Gang og har en Kapacitet paa ca. 10 Tons Levertran daglig.

Landet har Brug for al den Levertran, der kan fremskaffes, først og fremmest til medicinsk og veterinært Brug, men ogsaa til teknisk Brug, skriver „Børsen“. Den Olie, der udvindes af Torskeleveren, er f. Eks. stærkt efterspurgt af Farve- og Lakfabrikerne. Den nye Virksomhed, hvis Anlæg har kostet et halv Hundrede Tusinde Kroner, er fuldt moderne udstyret.

Esbjerg Levertranfabrik har til Huse i en nyopført Ejendom ude paa den nye Havn og er udstyret med et topmoderne Titan-Anlæg, hvori alle Erfaringer, som man har gjort paa Bornholm, er nedfældet. Det har kostet ca. 50,000 Kr. at opføre Fabriken, som ledes fra Hovedkontoret i København. Foruden fra Esbjerg vil Fabriken blive forsynet med Lever fra andre Fiskepladser. Man regner med at kunne aftage Lever ikke blot fra Fiskepladser i Jylland, men ogsaa helt fra Langeland, Ærø og Fyn.

Mindedag for Esbjerg

Den 6. Januar var en Mindedag for Esbjerg, skriver „Børsen“. Denne Dag for 75 Aar siden fremsatte daværende Indenrigsminister, senere Konseilspræsident Estrup i Folketinget Lovforslaget om Anlægget af Esbjerg Havn.

Hvor stor Betydning dette Lovforslag skulde faa i Fremtiden, var ikke alle klar over, og Estrup stødte paa megen Modstand i sine Planer om at gøre Esbjerg til Danmarks Udførselshavn mod Vest. Men Tiden var alligevel paa sin Vis med ham. Netop i disse Aar efter Krigen i 1864 formede Dalgas sit berømte Slagord: „Hvad udad tabs skal indad vindes“, og efter Tabet i Slesvig og Holsten var det danske Erhvervslivs Afhængighed af Hamburgs Købmænd brudt. Man saa sig om efter egne Udførselsveje, og Blikket gled da naturligt mod Vest. En Tid havde man allerede før Treårskrigen været stærkt optaget af Tanken om at paabegynde en selvstændig Handel med Stude paa Frankrig og Holland, og navnlig i Vestjylland, hvor Studene for en stor Del kom fra, var man interesseret. Etatsraad A. E. M. Tang foretog en Studierejse for at skabe Klarhed over Maal og Midler; men da han vendte hjem, var det i den Overbevisning, at England vilde blive den bedste Aftager. Man fik Kontakt med et engelsk Selskab, og en Tid saa det ud, som om der var ved at blive etableret en fast Eksportforbindelse mellem Limfjorden og England. Krigen 1848—50 satte yderligere Fart i Sagerne, da Forbindelsen sydpaa var afbrudt. Umiddelbart efter Krigen dannedes et Aktieselskab for at bygge en Bro ved Hjerting, og skønt Forholdene langtfra var gode, opretholdtes herfra i de følgende Aar en Eksport, som omfattede ikke ringe Mængder af saavel Kør som Stude.

Selv om Broen var oprettet med Statsstøtte, kunde den imidlertid ikke svare sig. Saa at sige hver Vinter blev den ødelagt af Isen, og Vedligeholdelsesomkostningerne var for store. Selskabet maatte derfor i 1862 opløses. Men Begyndelsen var gjort, og ogsaa fra andre Egne i Landet knyttedes der i disse Aar Forretningsforbindelse med England, ikke mindst efter at en Krise i 1857 havde svækket de hamburgske Købmænd. Stor Betydning fik ogsaa Ophævelsen af den engelske Indførselstold paa Korn.

Da Krigen i 1864 var til Ende, var mange derfor indstillet paa, at en Vestkysthavn maatte bygges. Derimod var der ingen Enighed om, hvor denne skulde ligge; men Estrup og hans Meningsfæller overvandt Modstanden mod deres Projekt om en Statshavn ved Esbjerg, som hurtigst muligt skulde forbindes med de øvrige Egne af Landet ved Hjælp af Jernbaner. Og Udviklingen gav dem Ret. Før 1868 havde Byen — hvis man kan kalde den Klynge Gaarde og Hytter, der da laa paa det nuværende Es-

SKAGEN	
Skagens Fiskeauktion	
Telegr.-Adr.: Fiskeauktion	
statsautoriseret v. Th. Geisnæs	
Telefoner: Kontor 209 (Statst.) Privat 189 (Statst.)	
Engelsk Beklædnings Magasin	
Th. Jakobsen - Telf. 185	
Alt i Herreekvipering og Søekvipering	
P. SAXBERG	
Telegr.-Adr.: „Saxberg“	
Telefon 86 1. Kl.s Skibsprovianteringsforretning	
Alt i Fiskeriartikler	
C.D.Brøndum	Karstensen & Henriksen
Kolonialhandel	Skibs- og Baadbyggeri
Telf. 118	Telf. 201
Holger Axelsen	A/S Skagens Kul- og Trælastforretning
Magasin du Nord	Telf. 277 - 2 Lin.
Brdr. Nipper	Spetzler
Skibsbyggeri	Urmager og Guldsmed
SÆBY	
Sæby Fiskeauktion	
Tlf. Kontor 33 - Privat 114 v. Roland Poulsen	
Carl G. Christensen	
Fiske-Eksport	
Tlf. 25 - Sæby - Jylland	
VALD. OLSEN	
TELEF. 14	
Kolonial - Skibsproviantering - Fiskeriartikler -	
Stampen Savværk & Emballagefabrik	
Telefon 46	
H. J. Nielsen	
Alt i Fiskekasser -	
AALBÆK	
AALBÆK FISKEAUKTION	
statsautoriseret v/ CONRAD FROST	
Telefon prv. 35	
Aalbæk Kød- og Paalægsforretning	
v/ Helga Larsen — Telefon 46	
leverer altid 1. Kl.s Varer	
Ahlmann Sørensen	Aalbæk Savværk
Reparationer og Installationer af Skibsmotorer	og Kassefabrik
	Telefon 45

bjergs Grund, for en By — kun 20—30 Indbyggere; men allerede i 1870 var Antallet vokset til 460, og efter at Jernbanen i 1874 havde knyttet Forbindelsen med det øvrige Land, tog Væksten rigtig Fart. I 1901 havde Byen saaledes allerede 13,355 Indbyggere og var paa de 30 Aar vokset Roskilde, Fredericia, Kolding og Svendborg over Hovedet. Esbjerg var i disse Aar den hurtigst voksende By i Danmark, og det fortsatte den med at være op til omkring Begyndelsen af Trediverne.

Vækstmulighederne er paa ingen Maade udtømte, og det er et Spørgsmaal, om Esbjerg i en længere Fremtid vil finde sig til Rette med Rangen som Danmarks fjerdestørste Provinsby. Meget vil her afhænge af ydre Forhold. Givet er det, at Byens hurtige Vækst har været en betydningsfuld Drivfjeder for Esbjergs Erhvervsliv; men paa den anden Side skal det ikke glemmes, at et driftigt og foretagsomt Erhvervsliv har været en Forudsætning for Byens hurtige Udvikling. Stadig har man kunnet pege paa nye Omraader, hvor der kunde ydes en Indsats, som saa er blevet præsteret, og intet tyder paa, at dette vil blive anderledes i Fremtiden. Sunde og levedygtige Virksomheder vil fortsat være et nødvendigt Grundlag for Esbjergs videre Vækst.

Esbjergs egentlige 75 Aars Jubilæum indtræffer først den 24. April 1868, da Kongen stadfæstede den Lov, der forelagdes 6. Januar for 75 Aar siden. I 1898 fik Byen sine Købstadsrettigheder.

Forestaaende interessant Bjergningsarbejde

I September 1866 strandede for „Knopper“ i Nordharboøre den store russiske Fregat „Alexander Newsky“, som bl. a. havde Czar Alexander II.s Søn Alexej Alexandrowitj om Bord og medførte en Besætning paa 730 Mand. Fra denne enestaaende værdifulde Stranding er der i Aarenes Løb bragt store Værdier i Land, men der er endnu meget tilbage.

Ved dette Vrag paatænkes der nu genoptaget Bjergning af Entreprenør Askholm Larsen, idet de ændrede Prisforhold paa bl. a. Metaller formodentlig kan begrunde et Forsøg. Om Vragets Stilling kan man danne sig et Begreb ved følgende Oplysning:

Den sidst nulevende Dykker, der har undersøgt Vraget i 1910, beskriver nemlig dets Stilling saaledes:

Det staar paa ren Klægbund paa ca. 12 m's Dybde og ca. 1 km fra Stranden; ved Forliset var Afstanden ca. 600 Alen fra Land. Vragresterne rager som et lille Bjerg 3—4 m op over Omgivelserne, og ovenpaa ligger sammenrustet sprængte Maskindele, Kættinger, Kanon-

AALBÆK

Arne Westergaard Telefon 15
Fiskeriartikler - Kolonial & Isenkram

Andelsmejeriet
„Løven“
1. Kl.s Mejeriprodukter
Aalbæk

Aage Nielsen
Kolonial -
Fiskeriartikler
Tlf. 36 - Aalbæk

Aalbæk
Maskinsnedkeri
Chr. Bruun
Telefon 38
Aalbæk

HALS

Hals Fiskeauktion
v. Chr. Sørensen - Tlf. 17

Eng. Bekl. Magasin
Vagn Jensen
Tlf. 70
Herre- og Sø-
Ekipering

HJØRRING

Viggo Holm
Sten- og Billedhugger
Jernbanevej 17 - Tlf. 977

SKÆRLUND - Tandtekniker - Hjørring
Telf. 986 Træffes Karstens Hotel 1. og 3.
Tirsdag i hver Maaned Kl. 19-21

LØKKEN

SPARE- OG LAANEKASSEN
for Løkken og Omegn
Kontortider: 11—12 og 14—16 - Telefon 27

Jens Bang
Løkken

Løkken Brugsforening
Kolonial - Isenkram
Telefon 45 Alt i Fiskeriartikler

L. Kirkedal
Fiskeeksport
Telef. 3 Lønstrup

GRENAA

GRENAA HAVNS FISKEAUKTION
S. Møller Pedersen - Telefon 203

J. H. Mattsson
Grenaa Havns Skibsprovianteringsforretning
Telefon 181

kugler, Krudtkasser, større og mindre Træflager og meget andet, alt dækket af et Sandlag, igennem hvilket stikker frem Masser af svære Kobbernagler, som sidder fast i Bunden. Uden om, nærmest Vragbjerget, ligger store afbrækkede Flager af Skibssiderne spredt, og længere ude paa selve Havbunden ses Masser af Blokke, Inventardele og andet, der har været om Bord.

Der findes saaledes endnu store Værdier uhævede, men paa den anden Side er Forholdet sikkert meget forværret for en eventuel Bjergning, idet det dækkende Sandlag bl. a. maa være blevet betydeligt forøget.

IVAR CHRISTENSEN - SKAGEN

Etabl. 1878 Telf. 71 og 45
Danmarks største Trawl- og Vaadbinderi
Filial i Hirtshals

Vort Forsidebillede

Den svenske Storrheder Gustaf Ericsson fyldte nylig 70 Aar. Blandt de 40 store Sejlskibe paa tilsammen 104,300 Tons, der findes i hans Flaade, er et af de sidst købte „Viking“, den danske Dybvandssejler, hvoraf vi paa Forsiden bringer et Billede.

Fra Hav og Brænding

Skoleskibet „Georg Stage“

vil i den kommende Sæson blive sendt ud paa et fire Maaneders Togt i indenrigske Farvande. Der startes 28. April til 4. September.

Dødens Høst

39 Fiskere har i Aaret 1942 mistet Livet under Udførelsen af deres Gerning, og der er 8 andre, om hvilke der er stor Uvished — alt-saa savnes der i alt 47 Fiskere.

»Gale Hjort«s Redningsbedrift

I Anledning af Artiklen „Vestkyst-Strandinger“ i Bladets sidste Nr., har vi modtaget flg. Rettelse:

Strandingen fandt ikke Sted ved Rubjerg, men paa Stasholm Strand, 2 km Øst for Kandestederne. Cnr. Hjorth lod sig fire ned til Skibet og reddede Besætningen. For denne Bedrift fik han Redningsmedaljen.

NY BØGER

„Som en Regnbue“. Af Robert Brasillach. (6.50 — Hagerup). Bogen begynder med en fortællende Beretning, der smukt og indtagende skildrer et Kærlighedsforhold mellem to. Saa slynger Traaden sig videre gennem Breve, Dagbog, Betragtninger, Hørespil, Dokumenter og sluttelig en Monolog. Spillet opføres paa Baggrund af det Europa, som Franco og Nacismen har givet sit særlige Præg, — i Frankrig, Tyskland og det af Borgerkrigen martrede

HVIDE SANDE

Iversen & Co.
Vaadbinderi

Hvide Sande - Telefon 8

Spis altid Rugbrød

fra
Telf. 62 RINGKØBING BRØDFABRIK

Th. Frydendahl Pedersen

Kolonial og Skibsproviantering - Alt til Fiskeribrug
Tlf. Hvide Sande 1 Olie - Petroleum - Tovværk - - -

Jørgen Jensen Kolonial og Skibsproviantering
Fiskeriartikler - Fiskeri-Bekl. - -
Hurtig og reel Betjening - Tlf. 18

K. Juel Mikkelsen

Tømrer- og Snedkerforretning
Hvide Sande Tlf. 28 Skibsreparationer udføres

Hvide Sande
Bageri

M. Jørgensen
Tlf. 32
Kl. 1.s Bageri & Conditori

N. S. KAALUND
Elektr. Install. af enhver
Art samt Radio

Telefon 22

BLOKHUS

Th. Thelluisen

Telefon 8 Kolonial - Vine - Spirituosa &
Konserver - Isenkram

Klitgaards Badehotel
og Strandingskroen

S. Svenningsen - Tlf. 7

P. Jansen

Telefon 24
Altid 1. Kl.s
Kød og Paalæg
Blokhus

LÆSØ
H. JOHANSEN
Carlsens Hotel

Vesters
Tlf. 13

LÆSØ

Vestersø Havns Brugsforening

Kolonial & Skibsprovianteringsforretning - Telf. 12

Ingemann Olsen . Telf. 43 . Vesterø

Cyklar - Jagtgeværer - Jagtartikel

C. M. Christensen - Vestersø

Skrædderi & Herreekipering - Tricotage - Tlf. 40

P. Jerup

Fiskeeksport
Telef. Østerby 27
Telef. Vesterø 5

Victor Petersen
Skibssmedie &
Maskinværksted

Telef. 23 - Vesterø

Chr. Høyer

Fiskehandel &
Vaadbinderi
Telef. 16 - Vesterø

J. A. Larsen & Co.
Fiskeeksport

Vestersø Havn
Telefon 31

Spanien, i Francos Skyttegrave med Front mod de røde. Det er særlig interessant at erfare, hvad Forf. ved herom. Enten man er rød eller sort eller ingen af Delene, er det interessant at gøre Bekendtskab med Bogen. O.

„Finter og Fnug“. Af J. Gr. Pinholt. (Chr. Erichsens Forlag).

Forfatteren, gennem mange Aar en myrefittig Lærer i Hove v. Lemvig, meget kendt og meget anerkendt, har — 80 Aar gammel — udsendt ovennævnte lille Bog. De, der kender ham, vil finde ham i Bogen — lun, sarkastisk, Skælmeri, Ironi.

Steincke maa tage sig sammen, at ikke den gamle Landsbylærer overgaar hans Tegnestifter. Den lille Bog er fuld af Smaavers, og der er noget til alle og for alle. Hør her:

Miraklernes Tid
er kommen herhid,
jeg farer ikke med Snak!
De stiveste Nakker
nu bukker og takker
for hundred' Gram tvivlsom Tobak.

Eller:

Der rationeres nu atter og atter,
hvornaar det vil ende, jeg slet ikke fatter;
der knibes og spares paa alt, saa det batter,
dog ikke paa det just, man kalder for — Skatter.

En fornøjelig Bog og en vis Bog
A. Chr. Westergaard.

Fiskeauktioner i December

Skagen v/ Th. Geisnæs: 749,888 kg, hvoriblandt 135,157 kg Rødspætter, 77,365 kg Torsk, 3,406 kg Sej, 83,778 kg Hvilling, 14,122 kg Ising, 3,915 kg Rødtunge, 18,475 kg Sild, 265,810 kg Brisling og 134,678 kg Fiskefoder.

Grenaa Havn v/ S. Møller Pedersen fra 540 Laster med 219,592 kg til 209,973 Kr., deraf 28,644 kg Rødspætter til 58,060 Kr., 146,350 kg Torsk, 104,704 Kr., 29,315 kg Ising, 22,766 Kr., 1,935 kg Slethvar, 3,941 Kr., 1,235 kg Dybvandshummer, 2,794 Kr., 4,141 kg Rogn, 3,874 Kr., 3,170 kg Lever, 3,170 Kr., samt 1,046 kg Hvil-ling til 440 Kr.

Hirtshals v/ N. C. Jensen 142,063 kg, hvoriblandt, 18,036 kg Rødspætter, 50,641 kg Torsk, 1,649 kg Lever, 721 kg Rogn, 22,584 kg Sild, 724 kg Skarpsild, 1,365 kg Hvilling, 1,123 kg Ising, 1,297 kg bl. Fisk og 42,575 kg Skidtfisk.

Aarsresultater

Fiskeriet fra Hvide Sande har indbragt Fisk til en Værdi af over 3 $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. Heraf har de i Hvide Sande hjemmehørende Kuttere alene fisket for ca. 2 $\frac{1}{4}$ Mill. Kr. Mindre Fartøjer, Joller og lign. har i Fjorden fisket for ca. 300,000 Kr. Resten hidrører fra fremmede Kuttere, som har fisket med Hvide Sande som Basis.

Værdirekord i Thyborøn. Der indbragtes 6.213,370,5 kg Fisk til 8.589,228 Kr. I 1941 og 1940 var Tallene henholdsvis 7.034,700 kg til 8.228,989 Kr. og 4.833,100 kg til 3.481,734 Kr.

Skagen-Fiskeriet 1942 har haft en betydelig Stigning. Der er solgt for 10.845.000 Kr. Fisk mod 9 $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. i 1941. I 1940 solgtes der for 7 $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. og i 1939 for endnu et Par Millioner mindre.

THISTED SPAREKASSEN FOR THISTED AMT

Kontortid 10—12 og 2—8
Telefoner 2 og 802

LANDBOSPAREKASSEN FOR THY

Kontortid: 10—12 og 14—17

Indlaan 2.800.000 Kr. Reserver 400.000 Kr.

Chr. Sørensen Isenkramforretning

St. Torv — Telefon 287

Kaminer - Kakkelovne - Grubegryder - Vægfliser
Største Udvalg i Morsø Støbegods

Aage V. Kjær

Lille Torv 3 - Tlf. 64

Engelsk Beklædnings Magasin

Nytorv

Alt for Herrer og Dreng

Brdr. Jensen - Thisted

Monumenter og Gravgelændere
Telefon 94

EMMY JENSEN

Gudrun Blochs Eftfl.

Frederiksgade 2 - Tlf. 319

Mest moderne Tandteknik

Oscar Lund
Guldsmed

N. Hansens
Møbelforretning

Vestergade 28
Telf. 840

Storegade 19 - Telf. 440
anbefales

Johs. Haaning, Thisted
(P. Taabbel & Co.'s Eftfl.)
Fiskeriartikler - Skibshandel
Telf. 326

THYBORØN

Thyborøn Fiskeauktion

Statsautoriseret

v. T. C. Rønn

Andr. Møllerup

Kolonial og
Skibsproviantering

Tlf. 30 - Thyborøn Havn

RESERVERET

ULFBORG

N. Hede Christensen
elektr. Installatør
foretager alle elektr. Installationer - Alt i Radio

Forlang altid Bornholms Vegetabil Margarine

Jesper Peitersen

Lemvig Telf. 246
Filial: Thyborøn, Tlf. 17
Vodbinderi og Fiskeriartikler.
Rødspætte-, Kuller- og Torske-
vod altid paa Lager.
--- TOVTJÆRERI ---
Alle Reparationer udføres.

NILSSON

I Nilssons Sko
er Gangen go'
Tlf. 116 - Lemvig

A/S Vestjysk Krystal Isværk

Esbjerg

STØT BLADETS ANNONCØRER

ESBJERG

C. M. Nørskov Laursen

Maskinfabrik - Tlf. 761

Dæksmaskineri spec. for Fiskefartøjer

HENNING PEDERSEN

Esbjerg Værktøjsmagasin
Aktieselskab

Telf. 373

Telf. 1173

Tuxham Tlf. 429 - P. Skramsgade 4

Reparationer og Montering af Fiskerimotorer
Eneforhandler af Tuxham Marine Motor

Bjørns Radio Største Udvalg

er Stedet — Kontant
&
Rate

Kongensgade 88
Telefon 621

Brødrene Mathiesen

Ny Havn Tlf. Kontor og Lager 47
„ privat 386

Bjarne V. Hansen Jernbaneg. 57 Tlf. 2285

Sadelmager og Møbelpolstrer
Alt i nye Møbler leveres

Friis & Wieghorst

F. Köhlers Eftfl.

Blikkenslagerarbejde - Vand - Gas - Sanitet
og Centralvarme Danmarksvej 33 - - - Telefon 382

A/S JENSEN & LAURIDSEN

SKIBSBYGGERI - TLF. 2053

Nybygninger og Reparationer

Roust & Nielsen

Ny Havn Maskinværksted Telf. 387

Lauridsen & Søgaard

Maskinværksted
Gl. Havn - Tlf. 1770

Christensen &
Schlosser
Maskinværksted

Ny Havn - - Telf. 2275

Gravmonumenter
Martin Billeschou
Stormgade 59
Telefon 838

FANØ

Hold Ferie i Sønderho! —

Sønderho Turistforening anv. Sommer-Lejligheder
v. Bager Engsted - Tlf. Sønderho 11

Sønderho Brugsforening

Tlf. Sønderho 18 Kolonial - Isenkram

Rindby Brugsforening Nordby - Fano

Telefon 39

Kolonial — Isenkram

FJERRITSLEV

A. K. Simonsen

Cykler - Symaskiner - Radio
Telefon 160

Ingvar Brandt - Telefon 29

Støbegodslager - Isenkram
Glas - Porcelæn

THY

THYLANDS BANK

AKTIESELSKAB

KONTORTIDER:

HURUP: Kl. 9—12 og 2—4,30

VESTERVIG: Kl. 4—5,30 BEDSTED: 1,30—3

HØRDUM: Mand., Onsd., og Fred. Kl. 1,30—3.

Hanstholm Maskinsnedkeri

v. N. J. Kristensen

Hanstholm pr. Thisted - Telef. 1

Vorupør Brugsforening

Skibsproviantering

Telf. 18 Alt for Fiskeriet

J. MATHIAS MADSEN

Vaadbinderi og Sejlmageri

en gros Fiskeriartikler en detail

Nr. Vorupør pr. Sjerring

Telefon 14 - Postgiro 345,34

B. N. Sandahl - Savskærer

Emballagefabrik & Brændselsforretning
Nr. Vorupør pr. Sjerring - Telf. 10

THYBORØN SKIBSPROVIANTERING

Valdemar Petersen
Telefon 8

Kolonial, Petroleum, Olie, Tovværk

Det sidder bedre

og holder længere

Tøjet fra

TN&M
TOFT NIELSEN & MATTHESEN

**DAMPKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**

af 1866

KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

S/S „Østersøen“ afgaar fra København
hver Søndag, Onsdag og Fredag Morgen
(1/2 Time før Mørkelægningens Ophør)
Fra Rønne Mand., Onsd. og Fred. Kl. 24

Selskabets Ekspeditioner:

KØBENHAVN: Hr. Th. Hærrig, Tordenskjoldsgade 34. Tlf. 1865 og 11865. Kontortid 8-8, Søndage 8-9 Fm.

RØNNE: Hr. Aage Jensen, ved Havnen, Tlf. 189. Kontortid: 8-12, 1-6. Søndag 8-8 Fm.

Aktieselskabet

Esbjerg

Tovværksfabrik

Esbjerg

KØB

DANSK

**Aalborg Bys og
Omegns Sparekasse**

Stiftet 12. Maj 1824

Telf. Nr. 57 og 3508

A/S Dampskibsselskabet
»DANNEBROG«

C. K. HANSEN

REDERI - BEFRAGTNING - KLARERING
ASSURANCE- & HAVARIAGENTUR

Havari-Telefon: C. 53010 Telegram-Adresse:
DAG OG NAT HANSEN
AMALIEGADE 35 KØBENHAVN

Pedersen & Albrechtsen

Esbjergs førende
Herre-Ekviperingsforretning

Brugforeningen »FREM«

Uddeler Carl F. Christensen
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

Carl Feerup Esbjerg

Benzin. - Depot af
Vacuum Olier
Skibsprovianteringsforretning
Telefon 23

Udgivet og redigeret af H. Lilholt, Lemvig, (ansvarlig), og J. Gr. Pinholt, Klinkby St.
Annonceekspedition: Klinkby St. og Kongensgade 27 II, Odense, ved P. Nicolaisen. Tlf. 7753.

GADGAARD NIELSENS BOGTR., LEMVIG

Lemvig Centralbibliothek
Læsesalen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 3

1. Marts 1943

10. Aarg.

Den forliste Svitser-Damper »Bjørn«

(Se inde i Bladet)

REJS MED D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SELSKAB A/S

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

A. N. Petersen
A/S „Det Dansk-
Franske Damp-
skibsselskab

RESERVERET

Sparekassen
for Lemvig og Omegn
Stiftet 2. August 1847
Telefon 131
Kontortider:
10-11¹/₂ og 2-4
Lørdag Em. 2-5

RESERVERET

DANMARKS
HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE

Gl. Kongevej 29 B København V. — Telefon Central 5766
Abonnement Ind- og Udland:
helaarlig 10 Kr., halvaarlig 5,50 Kr., kvartaarlig 3 Kr.
Udkommer hver Torsdag

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

Bornholms Maskinfabrik
Kakkelovne & Bygningsstøbegods

Lemvig Folkebank

Aktieselskab
Kontortid: 10-11,30 og 2-4 Lørdag Em. 2-5
Telefoner 133 & 229
Kontorsteder Thyborøn, Harboøre, Bøvling, Rømme.
Alle Bankforretninger udføres.

Støt Bladets Annoncører

RESERVERET

N. P. Jensens
Skibs- og Baadebyggeri
Esbjerg gl. Havn

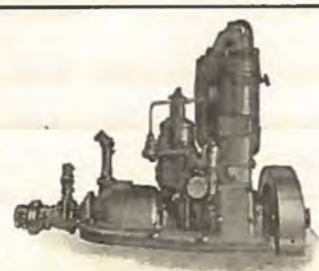
anbefales med saavel
Nybygning samt
Reparation

To- og Firtakts-
Motorer

Billigste Pris
Forlang Tilbud

**Grenaa Havns
Motorfabrik**

Motorer i alle
Størrelser

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen

— statsaut. —
Telefon 34 Privat 54

Brugte Reb
sælges af og købes af
Søren K. Sørensen
Esbjerg ny Havn

I. S. Kjærgaard
Neksø
Sømands- og
Fiskerbeklædning

**Køkkenudstyrs-
Forretning**
Lysekroner. Glas. Porcelæn.
L. Munkgaard,
Kongensgade 83, Esbjerg

Fanø Sandorm
Jeg kan atter i Aar
tilbyde Dem de billig-
ste og bedste Sand-
orm til Agn. Hurtig
og reel Behandling
garanteres.
S. Boye, Fanø Orme-
eksport, Tlf. 21, Fanø

RESERVERET

VIKINGEN

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets ill. Magasin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.

Abonnement Kr. 8,00 aarlig, Kr. 2,00 kvartaarlig

Kontorer: Gammel Mønt 39, København

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 3

1. Marts 1943

10. Aarg.

Chr. Poulsen i Minde

12. September 1873 — 16. Februar 1943

Uventet kom Budskabet om, at Redningsmændenes tidligere Formand gennem flere Aar, Chr. Poulsen, Gudhjem, er gaaet bort.

Chr. Poulsen var født i Gudhjem den 12. Septbr. 1873, og med Undtagelse af de Aar, han var til Søs, levede han i sin Fødeby, hvor han blev en agtet og anset Borger. (Se Artiklen under Mands Minde).

Blandt de Hverv, som den virksomme Mand fik, var ogsaa hans Gerning i det danske Redningsvæsens Tjeneste, en Virksomhed, der spændte over mere end 30 Aar. Chr. Poulsen indtraadte i Redningsvæsenet som Betjeningsmand den 1. April 1909 og trak sig tilbage den 1. Oktober 1939 paa Grund af Alder. Han var i disse Aar med til at bjerge adskillige Menneskeliv (24) og var i det hele stærkt interesseret i Redningsvæsenets Gerning.

I 1923 blev Chr. Poulsen valgt ind i Bestyrelsen for Foreningen af danske Redningsmænd. Og han blev senere Næstformand i Foreningen. — Efter den første Formand, Jakob Pedersen Knoppers, Død i 1932, blev Baadfører Fr. Lambertsen, Esbjerg, Formand, men allerede 3 Aar efter drukkede Lambertsen, da han med Redningsbaaden var ude i en haard Storm under Fanø. Det var Natten mellem den 28. og 29. Oktober 1935.

Det var derefter saa lige til, at Chr. Poulsen blev hans Efterfølger, og han blev en udmærket Formand, som blev meget afholdt af Foreningens Medlemmer.

Chr. Poulsen havde betydelige Evner til at repræsentere Foreningen, baade overfor Autoriteterne og overfor Offentligheden. Han var i Besiddelse af en naturlig Myndighed, og han var klar i sin Tanke og havde let ved at udtrykke, hvad han ønskede og mente. At han ogsaa ved alvorlige og højtidelige Lejligheder kunde give Udtryk for sine Følelser, viste han bl. a. i sin Tale ved Fr. Lambertsens Jordefærd og Afsløringen af Mindesmærket paa hans Grav. Poulsen var ogsaa en god Tolk for danske Redningsmænd ved Redningsbestyrer Fabricius Jordefærd. Han var i det hele en Repræsentant, som danske Redningsmænd havde Ære af.

Chr. Poulsen, Gudhjem

Ved Foreningens Generalforsamling i Thisted d. 21. Juni 1941 trak Chr. Poulsen sig tilbage fra Bestyrelsen og dermed ogsaa fra Formandsposten. Han var kort forinden gaaet af som Redningsmand paa Grund af Alder.

Paa Generalforsamlingen blev der fra forskellig Side rettet Tak til Chr. Poulsen, og som Udtryk for Medlemmernes Taknemmelighed for hans Virke blev han udnævnt til Æresmedlem af Foreningen.

Ogsaa Redaktionen af nærværende Blad har en Tak at bringe Chr. Poulsen for hans Venlighed, Forstaaelse og den store Interesse, han viste vort Arbejde.

Chr. Poulsen var dekoreret med Dannebrogsmændenes Hæderstegn.

Chr. Poulsens Minde vil blive æret og bevaret blandt danske Redningsmænd.

H. L.

* * *

Thyborøn Kanal i Søgelyset

Ministeren for offentlige Arbejder

fremsætter Kommissionens Lukningsforslag

I Begyndelsen af Februar Maaned fremsatte Minister Gunnar Larsen Forslag om Lukning af Thyborøn Kanal. Det var i det væsentligste en Afskrift af Kommissionsflertallets Forslag om at lukke Kanalen.

Efter Ministerens Forelæggelsestale havde Partiernes Ordførere Lejlighed til at ytre sig, og deres Udtalelser gik væsentlig paa Melodien om de store Vanskeligheder ved at holde Dæmningerne, om Oversvømmelserne i Limfjorden. Ingen tog dog noget bestemt Standpunkt, men lovede at Sagen skulde blive grundig undersøgt i Udvalget.

Der var blot een Mand, som fremførte noget positivt til en Løsning af Thyborønsproblemet paa en Maade, Fiskerne kan være tjent med. Det var Ingeniør Christiani — Medindehaver af det verdenskendte danske Firma, Christiani og Nielsen.

Ingeniør Christiani udtalte sin Tilslutning til den Tanke, Distriktsingeniør E. Bondesen er fremkommet med i Kommissionsbetænkningen om Udbygning af to Moler.

Vi gengiver her efter Rigsdagstidende hans Udtalelser, som i høj Grad støtter de Tanker og Meninger, Fiskerbefolkningen har om en god Løsning af Thyborønsproblemet — og da ikke mindst de Fiskere i Harboøre, Thyborøn og Agger, som selv har gjort deres Erfaringer om Havets Angreb paa Tangerne.

Teknisk vil Opgaven kunne løses

Nu siges det, at man ikke kan eller bør kæmpe mod Vesterhavets umaadelige Kræfter. Til dette Resultat er alle tidligere Kommissions-Sagkyndige mere eller mindre kommet, og man henviser til Moler og Dækværker, som i forholdsvis kort Tid er væltet omkring i det syndigste hulter til bulter. Lignende Fænomener har jeg set adskillige Steder i Udlandet, saavel vedrørende Moler som Kajmure. Jeg har staaet med bindstærke Ekspertafhandlinger, som efter utallige Forsøg af praktisk og teoretisk Art sluttede med at erklære, at her i hvert Fald kunde Værket ikke bygges, saa at det varigt kunde holde, være sig paa Grund af Havets og Bølgeslagets Virksomhed, være sig paa Grund af bagved liggende Jordlags Tryk eller Glidning ud mod Værket. Det har vist sig, at Værket, som paa de paagældende Steder var bygget for kun faa Aar siden, allerede nu laa sammenkrøllet som en Hob uordnede Blokke.

Men jeg har oplevet, at det alligevel blev

muligt at bygge faste Værker paa de paagældende Steder, først og fremmest derved, at deres Fundamenter førtes ned i tilstrækkelig Dybde, selv om de ikke naaede absolut fast Bund, f. Eks. Klippe. Blot maatte de saa langt ned i den faste Bund, at Bølgvirkningen eller Jordtrykket ikke kunde naa dem. Dette er Hovedsagen; men dernæst maa det erindres, at Nutidens Bygningsmetoder og Materialer har naaet store Fremskridt i Forhold til, hvad man blot for en Menneskealder siden kendte. En Mole ud i Vesterhavet paa de Bundforhold, som eksisterer ved Thyborøn eller Kysten deromkring, kan derfor efter min Mening bygges paa helt betryggende Maade ved Anvendelse af disse ny Metoder eller Materialer, for Eksempel ved Sænkning af Kasser i Jernhylstre med Jernbeton med fortættet Luft eller ved Nedskydning af Betonkasser eller maaske ved Ramning af svære Pælekonstruktioner, hule Pæle med en Diameter af 1 Meter eller mere, der senere fyldes med Beton og yderligere afstives eller beskyttes ved Stenkastninger eller ved andre Metoder, maaske endog ved Udførelse af Fundamenter gennem Tunneler ført ud fra Land.

Jeg skal ikke her komme nærmere ind paa, hvilke Konstruktioner der i det foreliggende Tilfælde vil være de mest praktiske og mest anbefalelsesværdige, men kun henvise til, at man maa være betænkelig ved alle Slags Konstruktioner, som mere eller mindre „svømmer“ paa de øvre Sandlag, saaledes som Tilfældet er med det eneste Profil for Molerne, som Kommissionsbetænkningen viser, og det omtales da ogsaa her, at Molebygningen rummer en vis Risiko — altsaa for ikke at være holdbar. Jeg mener slet ikke, at man kan komme videre i sine Overvejelser, før man har endevendt og gennempløjet alle Muligheder for at bygge to faste Moler med forskellige Former med forskellige Konstruktioner ud for Thyborøn. Jeg føler mig helt overbevist om, at dette kan gøres; men jeg kan ikke i Dag sige noget om, hvorvidt Bekostningen hertil maaske vil vise sig saa stor, at ingen, naar det kommer til Stykket, vil gaa ind for Molebygningen.

Har man først Molerne — og det kan altsaa blive et Prisspørgsmaal —, føler jeg mig helt sikker paa, at Tilsandingen — Nord for den nordre og Syd for den søndre — vil følge, og dermed vil Kystlinien ogsaa holde sig, maaske endog bedre, end hvis man lukker med en Dæm-

Mands Minde

Dødsfald

Den 16. Februar afgik fhv. Redningsmand Fiskehandler Chr. Poulsen ved Døden i en Alder af 69 Aar. Poulsen fo'r som ung til Søs i nogle Aar, kom derefter hjem og fiskede i flere Aar, hvorefter han oprettede et stort Røgeri, som han har drevet med meget stor Flid og Dygtighed. Om Sommeren røgede han Mængder af Sild; om Vinteren har han lagt Kryddersild, og han har endda lagt røget Sild i Olie. Poulsens Røgeri var et af de største i Gudhjem.

I 30 Aar har han været Betjeningsmand ved Redningsstationen i Gudhjem, og han har gennem flere Aar været Formand for Foreningen af danske Redningsmænd i Danmark. Han har tillige haft flere offentlige Hverv. Han har saaledes været Amsraadsmedlem, Sogneraadsmedlem, Medlem af Hjælpefonden, Medlem af Gudhjem-Østerlars Menighedsraad, Formand for Gudhjem Brugsforening, hvilket han har været siden 1911, da Foreningen blev startet, og der har aldrig været andre Formænd. Endvidere var han Medlem af Gudhjem Vandværks Bestyrelse, Formand for Gudhjem Elektricitetsværk, Medlem af Gudhjem Turistforenings Bestyrelse, Bestyrelsesmedlem af Dansk Fiskeriforening. Poulsen har været en agtet og æret Borger i Gudhjem By. Han var Dannebrogsmænd. Han efterlader sig 2 Børn. En Søn, Smedemester Hans Edv. Poulsen, Nexø, og en Datter, Fru Karen Jacobsen, Saltofte pr. Stenlille paa Sjælland. („Bornh. Tid.“)

60 Aar

Redningsmand Motorpasser Otto Jensen, Nr. Vorupør blev 60 Aar den 15. Februar.

Sølvbryllup

Fhv. Baadmand Jens Bærent og Hustru, Blokhus, fejrede deres Sølvbryllup den 5. Februar. Jens Bærent har været ansat ved Redningsbaaden i 37 Aar og har været med til at redde 18 Mennesker. Han var altid en dygtig og pligtopfyldende Mand, og der blev vist ham og hans Hustru stor Ompærksomhed paa deres Festdag.

75 Aar

Fhv. Baadmand ved Nymindegab Redningsstation S. P. Sørensen, blev 75 Aar den 10. Februar.

60 Aar

Fhv. Baadmand P. Rasmussen ved Gedser Redningsstationen fyldte 60 Aar den 10. Februar

Dødsfald

Fisker og fhv. Redningsmand Carl Alfred Olsen, Lønstrup, døde den 31. Januar efter 6 Maaneders Sygdom. Han blev ansat ved Redningsvæsenet den 1. Oktober 1909 og tog sin Afsked den 30. September 1940. Olsen har deltaget i adskillige vanskelige og farefulde Redningsforetagender.

Den afdøde var dekoreret med Dannebrogsmændenes Hæderstegn og havde desuden modtaget Belønning fra Carnegie-Fondet for Bjergning af 2 Fiskere med alm. Fiskerbaad.

Ved hans Jordefærd, der fandt Sted fra Lønstrup Kirke under meget stor Deltagelse bar Redningsmænd Baaren, og Fiskeriforeningens og Borgerforeningens Faner førtes foran Kisten. Sognepræst Petersen, Jelstrup, talte ud fra Johs. Ev.: Ingen har større Kærlighed end denne, at han sætter sit Liv til for sine Venner. Efter Begravelsen samledes en stor Kreds af Venner — ca. 250 — til en Mindefest, hvor bl. a. Provst Sevaldsen, Hjørring, talte.

70 Aar

Fisker Knud Bøjesen, Nr. Vorupør, fyldte 70 Aar 15. Februar. Knud Bøjesen er kendt af mange af Fiskerne langs Kysten. Han er en dygtig Mand, der i sin Tid har taget mangen en Tørn paa Havet. Knud Bøjesen fik Medaljen for Druknendes Redning, da han en Gang for mange Aar siden i Februar var med til at bjerge Besætningen paa en Fiskerbaad, der kæntrade under Landingsforsøg. Han har været Medlem af Sogneraadet, og i nogle Aar var han Medlem af Fiskeriforeningens Bestyrelse. Det var fra 1921 til 1922 og igen fra 26 til 29. Bøjesen var endvidere Formand i den meget omtalte Prøve-Redningsbaad, hvor han blev ansat i 1913. Fiskerne i Vorupør var som bekendt Foregangsmænd paa Redningsvæsenets Omraade, idet de var de første til at sætte en motordreven Redningsbaad i Havet fra den aabne Kyst.

Knud Bøjesen er Enkemand nu, men en hjemmевærende Datter sørger godt for ham. En anden Datter er gift med Strandfoged Erik Jensens Søn i Vorupør.

ning som i Ministerens Forslag; thi her vil Kystens Nedbrydning i hvert Fald fortsættes. Der vil jo nok lejre sig en Del Sand imellem Molerne, ført ind af Strømmen, men Spørgsmaalet bliver, om det bliver mere, end hvad man forholdsvis let vil kunne bortgrave. Strømmen fører Sandet med ind i Havnen, og her lejres det og maa altsaa eventuelt bortgraves; men man maa huske paa, at der er en halv Snes Meter Vand ved Molehovederne, saa meget Sand vil ogsaa af Kyststrømmen føres forbi Molehovederne.

Vil man undgaa Sandaflejring i Havnen eller paa Fjordgrundene, kan man stadig bygge Dæmningen og dermed standse Strømmen og gennem Sluseanlæg opretholde Sejladsen som tænkt i Forslag II. Molerne er imidlertid Alfa og Omega, og derfor maa der først tages Stilling til deres Beliggenhed, Konstruktion og Pris.

Dr. Christiani sluttede, da han tilsidst havde Ordet for et Par Bemærkninger som Gensvar til Minister Gunnar Larsen, med paany at pege paa, at de to Havmoler ved Thyborøn vilde kunne samle store Sandmængder til Beskyttelse af Tangerne. Disse faste Moler vil ligesom nagle Danmarks Vestkyst fast til Bunden.

THYBORØN SKIBSPROVIANTERING

Valdemar Petersen
Telefon 8

Kolonial, Petroleum, Olie, Tovværk

Det sidder bedre

og holder længere

Tøjet fra

TN&M
TOFT NIELSEN & MATTHESEN

**DAMPKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**

af 1866

KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

S/S „Østersøen“ afgaar fra København
hver Søndag, Onsdag og Fredag Morgen
($\frac{1}{2}$ Time før Mørkelægningens Ophør)
Fra Rønne Mand., Onsd. og Fred. Kl. 24

Selskabets Ekspeditioner:

KØBENHAVN: Hr. Th. Hørrig, Tordenskjoldsgade 34. Tlf. 1885 og 11885. Kontortid 8-8, Søndage 8-9 Fm.

RØNNE: Hr. Aage Jensen, ved Havnen, Tlf. 159. Kontortid: 8-12, 1-6. Søndag 8-9 Fm.

Aktieselskabet

Esbjerg

Tovværksfabrik

Esbjerg

KØB

DANSK

**Aalborg Bys og
Omegns Sparekasse**

Stiftet 12. Maj 1824

Telf. Nr. 57 og 3508

A S Dampskibsselskabet
»DANNEBROG«

C. K. HANSEN

REDERI - BEFRAGTNING - KLARERUNG
ASSURANCE- & HAVARIAGENTUR

Heveri-Telefon: C. 53010 Telegram-Adresse:
DAG OG NAT HANSEN
AMALIEGADE 35 KØBENHAVN

Pedersen & Albrechtsen

Esbjergs førende
Herre-Ekviperingsforretning

Brugforeningen »FREM«

Uddeler Carl F. Christensen
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

Carl Feerup Esbjerg

Benzin. - Depot af
Vacuum Olier
Skibsprovianteringsforretning
Telefon 23

Udgivet og redigeret af H. Lilholt, Lemvig, (ansvarlig), og J. Gr. Pinholt, Klinkby St.
Annonceekspedition: Klinkby St. og Kongensgade 27 II, Odense, ved P. Nicolaisen. Tlf. 7753.

GADGAARD NIELSENS BOGTR. LEMVIG

Lemvig Centralbibliotek
Læsesalen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 4

1. April 1943

10. Aarg.

Redningsvæsenets nuværende Kontor paa Holmen

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SELSKAB A/S

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr**KONTANT**
Jørgensen
Esbjerg

A. N. Petersen

A/S „Det Dansk-
Franske Damp-
skibsselskab

RESERVERET

Sparekassen

for Lemvig og Omegn
Stiftet 2. August 1847
Telefon 131Kontortider:
10-11¹/₂ og 2-4
Lørdag Em. 2-5

RESERVERET

DANMARKS

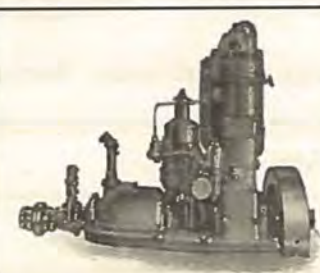
HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE

Gl. Kongevej 29 B København V. — Telefon Central 5766
Abonnement Ind- og Udland:
helaarlig 10 Kr., halvaarlig 5,50 Kr., kvartaarlig 3 Kr.
Udkommer hver Torsdag

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

To- og Firtakts-
MotorerBilligste Pris
Forlang TilbudGrenaa Havns
MotorfabrikMotorer i alle
Størrelser**Bornholms Maskinfabrik**
Kakkelovne & Bygningsstøbegods

Lemvig Folkebank

Aktieselskab
Kontortid: 10-11,30 og 2-4 Lørdag Em. 2-5
Telefoner 133 & 229
Kontorsteder Thyborøn, Harboøre, Bøvling, Rømme.
Alle Bankforretninger udføres.

Støt Bladets Annoncører

RESERVERET

RESERVERET

N. P. Jensens

Skibs- og Baadebyggeri
Esbjerg gl. Havnanbefales med saavel
Nybygning samt
Reparation

VIKINGEN

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets ill. Magasin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.Abonnement Kr. 8,00 aarlig, Kr. 2,00 kvartaarlig
Kontorer: Gammel Mønt 39, KøbenhavnHirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen— statsaut. —
Telefon 34 Privat 54Brugte Reb
sælges af og købes afSøren K. Sørensen
Esbjerg ny HavnI. S. Kjærgaard
Neksø
Sømands- og
FiskerbeklædningKøkkenudstyrs-
Forretning
Lysekroner. Glas. Porcelæn.
L. Munkgaard,
Kongensgade 83, Esbjerg

Fanø Sandorm

Jeg kan atter i Aar
tilbyde Dem de billig-
ste og bedste Sand-
orm til Agn. Hurtig
og reel Behandling
garanteres.S. Boye, Fanø Orme-
eksport, Tlf. 21, Fanø

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 4

1. April 1943

10. Aarg.

Største Strandingsbegivenhed i Skagens Historie

»Igotz Mendi«s Stranding

I Slutningen af Februar for femogtyve Aar siden blev et af de mest spændende Kapitler i Skagens begivenhedsrige Strandingshistorie skrevet. »Igotz Mendi« hedder det. Navnets blotte Nævnelser vil hos alle Skagboer over femog-tredive udløse en Række brogede Erindrings-billeder, og navnlig huskes det, at denne Stranding var den mest indbringende, Havet nogen-sinde har sat ind paa Kysten. Skagboerne malkede ved den Lejlighed »den blaa Ko« for henved halvandet Hundred Tusind Kroner. Hver almindelig Bjergelod var paa smaa Tusind Kroner, og det var mange Penge for en Fisker dengang. Strandingen vakte Opsigt videnom og blev omtalt i alle europæiske Blade. Fra hele Nord-jylland valfartede Folk til Skagen for at se, hvad der foregik, saaledes at Byen fik en lille ekstraordinær Turistsæson midt i den koldeste Vintertid.

Ingen vilde gaa fra Borde

Den 24. Februar 1918 om Eftermiddagen blev der telefoneret fra Højen Fyr til Redningsstationerne Skagen og Gl. Skagen, at der stod en Damper mellem anden og tredje Revle noget Øst for Fyret. Redningsbaadene gik ud, men vendte om med uforrettet Sag, idet ingen vilde forlade Damperen. I Nattens Løb blæste det op, og om Morgenen var det Storm med høj Sø paa alle Revler. Redningsbaadene gik paany ud og bjergede nu 15 Mand, 3 Kvinder og 2 Børn samt landsatte en tysk Officer, der fra Fyret satte sig i Forbindelse med Switzer i Frederikshavn. Motorredningsbaaden lagde sig for Anker ved Strandingen for at være parat, men i Mellemtiden var den danske Krydser »Heimdall« kommet til, og Chefen paa denne gav Redningsmandskabet Besked om, at naar ingen vilde gaa fra Borde, kunde de godt sejle hjem igen. Det strandede Skib var den spanske Damper »Igotz Mendi« af Bilbao, 4600 Tons, kapret af Tyskerne og undervejs mod Kiel med tysk Pricebesætning og et stort Antal Fanger, ialt 88 Mennesker om Bord.

Næste Dags Middag — d. 26. Februar —

blev der hejst Nødflag paa »Igotz Mendi«, og 28 Mand blev bragt i Land. Resten vilde stadig blive paa Skibet, men den 27. om Morgenen blæste det en orkanagtig Storm, og de resterende 26 Mand maatte bevæbne sig til at gaa i Redningsbaadene, som forøvrigt kun med yderste Besvær naaede ud til Strandingen.

Ni Maaneder som Fange paa
Kaperskibet

Det er, hvad der fremgaar af Redningsvæsenets nøgterne Rapport. Om det Drama, der udspillede om Bord paa »Igotz Mendi« før og under Strandingen har en amerikansk Skibskaptajn John Stanley Cameron imidlertid fortalt i en Bog, som han udsendte kort efter. Cameron var Kaptajn paa en Bark, »Beluga«, der i Maj 1917 blev opbragt i Stillehavet af det tyske Kaperskib »Wolf«. Sammen med sin Hustru og deres 6-aarige Datter blev han ført om Bord i »Wolf« som Fange og maatte følge med paa Skibets videre Togt over Verdenshavene. Der var i Forvejen ca. 200 Fanger om Bord, og Tallet voksede stadig stærkt, hvorfor nogle af Fangerne senere blev bragt over i det spanske Skib »Igotz Mendi«, der var blevet kapret Syd for Afrika. »Wolf« naaede hjem til Tyskland den 18. Februar 1918, efter at den paa sit 15 Maaneders Togt havde kapret 14 Skibe og udlagt 500 Miner, bl. a. udenfor Singapores Havn. »Igotz Mendi« fortsatte paa egen Haand og var — til Fangeres store Skuffelse — sluppet igennem den engelske Blokade, da Grundstødningen skete. Aarsagen til Strandingen var, at den tyske Prisekaptajn havde forvekslet Taagesignalet fra Skagens Fyrskib med Sirenen paa Højen Fyr. Den tyske Kaptajn tilkaldte Switzer og søgte naturligvis at hemmeligholde, at Skibet var en Prise, men da Chefen paa Inspektions-skibet »Diana«, som havde Station i Skagen, Løjtnant Lagoni (nu Direktør i København) kom om Bord, blev Sagens rette Sammenhæng opklaret.

Som Kanaka'erne ved Honolulu

Fangerne blev derefter bragt i Land, og om Turen ind med Redningsbaaden fortæller Kap-tajn Cameron:

IVAR CHRISTENSEN - SKAGEN

Etabl. 1879 Telf. 71 og 45

Danmarks største Trawl- og Vaadbinderi
Filial i Hirtshals

„Da vi kom ind i Brændingen og Søerne skyllede over os, var der mange af os, der tænkte sig, at vi vilde faa en Svømmetur og maaske drukne. Vi gjorde ikke Regning paa, hvad det var for en Baad, vi var i, og hvad det var for Folk, der førte den. Jeg har set mange Besætninger paa Redningsbaade holde deres Øvelser, og jeg har tilbragt længere Tid ved Kap Nome, hvor der stadig arbejdes i Brænding; men disse Danskere, næsten alle omkring et halvt Hundrede Aar gamle og levende Modsætninger til Karikaturerne paa det af alle Avislæsere velkendte Avertissement „Life Bouy Soap“ — de udgør en Klasse Mennesker for sig. Da vi kom ind i Brændingen, lod de et Varpanker med en lang Line falde og slækkede bogstavelig Baaden igennem. En kæmpemæssig Bølge med Skumtop paa, som var begyndt at bryde, truede med at styrte over os; Baadens Agterstav gik op og stadig op, men lige i det Øjeblik, da jeg ventede, at nu vilde Baaden blive endevendt, manøvrerede den gamle Sindbad med Ankerlinen og fik Baaden paa ret Køl, og i næste Øjeblik for vi ind mod Land. Det mindede om den Maade, paa hvilken Kanaka'erne klarer Brændingen ved Honolulu.

Da vi endelig stødte, kom Folk fra Land og bar Kvinderne ind; Baaden drev imidlertid noget nærmere indefter. Stedets Befolkning maa vistnok have troet, at det var en Flok gale Mennesker, der var kommet til dem, saadan som vi opførte os, da vi atter satte Foden paa „terra firma“. Vi dansede, vi skreg og raabte Hurra og opførte os fuldstændig som forrykte. Men jeg synes, vi havde nogen Grund dertil; hvad var det ikke for en Modsætning mellem Begyndelsen og Slutningen paa vort Eventyr: Otte Maaneders Fangenskab paa en tysk Kaper — og saa blive sat i Frihed i den elvte Time, ligesom vi skulde ind i selve Tyskland!”

— Nogle Dage efter blev „Igotz Mendi“ slæbt af Grunden og bugseret til Frederikshavn, efter at det spanske Flag atter var hejst. Prisenbesætningen blev interneret paa Teknisk Skole og blev under Ledsagelse af en dansk Infanteri-afdeling ført til Lejren ved Hald. De mange Fanger, der nu nød Friheden, satte i bogstavelig Forstand Kulør paa Byen, idet der ogsaa var farvede Folk iblandt. De repræsenterede ikke færre end 15 Nationaliteter. De forskellige Landes Konsuler tog sig af dem, fik dem ekviperet og sendt hjem, hvorefter Dagligdagen vendte tilbage til Skagen.

Aalbæk Redningsstation

I nærværende Blad Nr. 3 for Marts 1943 findes en Artikel angaaende Besættelsen af en Plads i Redningsbaaden i Aalbæk. Det beklages i Artiklen, at Dagbladene har bragt Sagen frem for Offentligheden, da denne vanskeligt kan dømmes om, hvad der er Uret og Ret i en saadan Sag. Denne Opfattelse er jeg ikke enig med Bladet i. Redningsvæsenet er en Statsinstitution, og Offentligheden har selvfølgelig Ret til at kunne følge, hvad der foregaar indenfor Institutionen.

Naar der dernæst i Artiklen meddeles, at den omstridte „Landmand“ er Fisker, saa er dette ikke overensstemmende med de faktiske Forhold. Til Stillingen som Baadmand var der 7 Ansøgere, hvoraf de 6 er bosiddende i Aalbæk. Af disse er 5 Erhvervsfiskere og 1 Landmand. Det var sidstnævnte, der blev antaget. Og det er herimod, der bliver reageret i Aalbæk. Det er naturligvis ingen, der vil bestride Redningsbestyrerens Ret til at antage hvilken af de fremsendte Ansøgere han vil, og var Manden blevet udtaget blandt de fem Fiskere, var der ikke en eneste, der havde følt sig skuffet over det eller havde reageret derimod. Men naar der skal autages en Mand, der ikke er Sømand, og derfor først skal oplæres til at gøre et Arbejde i Baaden, saa maa dette være et Brud paa den Linje, som maa være Rettesnoren for Ansættelse af Baadmænd. Og den omstridte Mand er ikke hverken Fisker eller Sømand, saaledes som der gøres Forsøg paa at give det Udseende af i den her i Bladet optagne Artikel. Han er Landbruger. Dette er ikke nogen Forklæjning for Manden, men det berettiger ham ikke til Ansættelse, naar der er fuldt kvalificerede Ansøgere, som forbigaaes. Hvis det skal være Linjen for Redningsbaadens Bemanding, at disse skal være Landbrugere, og ikke Folk, der er vænnet til at færdes paa Havet i alt Slags Vejr, er der en vis Fare for, at det gode Renomé, som det danske Redningsmandskab har erhvervet sig baade her og i Udlandet, vil dale betydeligt.

Naar baade Redningsmandskabet og Fiskerne i Aalbæk reagerer saa stærkt overfor denne Ansættelse, som her er Tale om, er det forøvrigt ikke af personlige Grunde overfor den antagne Mand, men fordi det for os er et principielt Spørgsmaal, nemlig et Brud paa den Linie der fastslaar, at til Redningsbaaden er det bedste ikke for godt, og hertil hører ogsaa, at man baade er søvnt og kan tage sin Tørn ved Aarerne uden først at skulle til at lære dette.

Ja, mere skal jeg ikke sige om den Sag. Men jeg har ment at disse Betragtninger burde supplere den Artikel, der fandtes i Bladets Martsnummer. Og jeg forventer, at Redaktionen velvilligst vil kunne afse Plads til dette Indlægs Optagelse.

Chr. Nielsen,

Baadformand for Aalbæk Redningsbaad.

Mands Minde

Chr. Poulsens Minde

Ved Chr. Poulsens Død blev der skrevet smukke Mindeartikler om ham i de Bornholmske Blade.

Hans Jordefærd Mandag den 22. Februar skete under meget stor Deltagelse. Højtideligheden fandt Sted i Gudhjem Kirke, der var smukt pyntet med Flor og Blomster. Man sang Salmen „Lær mig, o Skov, at visne glad“. Derefter talte Pastor Hjorth Lange: Der tyndes meget ud i vore Skove i disse Tider. Man kan sige om Poulsen, at ved hans Bortgang er en af de srøre Ege faldet. Naar et stort Træ bliver fældet i Skoven, bliver der en Lysning, og saaledes bliver der ogsaa en tom Plet her.

Efter Salmen „Dejlig er Jorden“ blev Kisten baaret ud til Rustvognen af Betjeningsmandskab ved Gudhjem Redningsstation, og det store Følge satte sig i Bevægelse.

Efter Jordspaakastelsen takkede afdødes Søn, Smedem. Poulsen, Nexø, og indbød Følget til Mindesamvær paa Afholdshotellet. Gudhjem-Melsted Fiskeriforenings Fane samt Bornholms og Christiansø Fiskeriforenings Fane fulgte. De blev sænket tre Gange over Graven som en sidste Hilsen til den afdøde.

Paa Afholdshotellet blev der holdt flere Taler. Afdødes Søn mindedes sin Far og udtalte en Tak paa sin Søsters og egne Vegne for, hvad Faderen og Moderen havde været for dem. Sparekassebestyrer P. A. Thornberg, Gudhjem, bragte en Tak fra Gudhjem Brugsforening.

Galanterihandler Viggo Rønne, Gudhjem, talte paa Gudhjem Turistforenings Vegne. Endvidere blev der talt af Opsynsmand Thuesen ved Snogebæk Redningsstation, Kunstmaler H. P. Haagensen og Vognmand P. Møller.

Der var signerede Kranse fra Bestyreren af Redningsvæsenet, Gudhjem Redningsstations Mandskab, Foreningen af danske Redningsmænd, Bornholms og Christiansø Fiskeriforening, Bornholms Amtsraad, Gudhjem Haandværkerforening, Gudhjem Vandværk, Gudhjem Brugsforening, Gudhjem Turistforening, Gudhjem Elektricitetsværk, Redningsstationen Christiansø, Arbejdere i Røgeriet, Bornholms radikale Venstre m. fl.

Salubryllup

Den 23. April kan Opsynsmand ved Anholt Redningsstation, Gustav Stephansen og Hustru fejre deres Sølvbryllup.

Stephansen er født 9. Septbr. 1892, han blev Baadmand den 1. Septbr. 1916 og fik Stillingen som Opsynsmand efter sin Fader d. 1. Oktbr. 1933. Han har deltaget i 13 Redningsforetagender med Baad og 2 med Raketapparat, hvorved blev bjerget 52 Menneskeliv.

25 Aar Jubilæum

Baadmand og Motorpasser Jens Bjerg Kjærgaard, Lildstrand, kunde den 2. Marts fejre 25 Aars Jubilæum i Redningsvæsenets Tjeneste.

65 Aar

Fhv. Betjeningsmand Chr. A. Hansen, Svaneke, blev 65 Aar den 10. Marts.

65 Aar

Fhv. Baadmand Jens Jensen, Blokhus, blev 65 Aar den 10. Marts.

Redningsdaad belønnet

Efter Indstilling fra Skagen Fiskeriforening har Bestyrelsen for Kronprins Frederik Fonden af det vittusenske Legat tildelt Besætningen paa Kutteren „Etty“, S. 174, en Hædersgave for heltmodig Adfærd under Bjergningen af Mandskabet paa Skagenskutteren „Piscator“, S. 57, der den 28. Oktober forrige Aar forliste under Trawlfiskeri.

„Etty“s Fører, Skipper Peter Tibet fik et Beløb paa 400 Kr. De tre andre, Fiskerne Lars Chr. Bruun, Kaj Henriksen og Viggo Asmund Hansen fik hver 200 Kr. Alle fire modtog tillige en Sølvcigarkasse.

Dødsfald

En gammel veltjent Redningsmand, fhv. Betjeningsmand Søren Th. Hansen, Bjerregaard, er afgaaet ved Døden, 84 Aar gammel. Han havde været ansat i 32 Aar, indtil han i 1923 trak sig tilbage, og i disse Aar været med til at redde 10 Menneskeliv.

Dødsfald

Den 10. Marts afgik fhv. Betjeningsmand Søren Thomas Hansen, Bjerregaard, ved Døden efter længere Tids Svagelighed. S. Th. Hansen, der paa sin 80 Aars Dag var omtalt her i Bladet, var blind i en Aarrække, han blev 84 Aar gammel. Afdøde var en sjælden pligtopfyldende og venuesæl Mand, hvad der ogsaa blev nævnt ved hans Baare. S. Th. Hansen efterlader sig Hustru, der var ingen Børn i Ægteskabet, men en Plejesøn, Betjeningsmand N. Chr. Jensen, hos hvem de gamle boede.

Belønning for Redningsdaad

En ung Fisker fra Thorup Strand, Arild Hellenius Christensen, har af Kronprins Frederiks Fond modtaget 200 Kr. af Det Witthusenske Legat tilligemed en Sølvcigarkasse med Insription i Anledning af, at han den 3. December i Fjor under Fiskeri paa Vesterhavet sprang ud og bjergede en af sine Kammerater, der var faldet over Bord.

Et Tilbud, der blev afslaaet

1724 den 10. Juli søgte Skibet „Isabella“, der førtes af Kaptajn John Carnegie, Havn paa Christiansø. Fartøjet var paa Vej fra Riga til Montrose i Skotland og medførte som Passager den 32-aarige skotske Officer Henry Bruce. Lodsensatte — efter Bruces Mening — mere med Forsæt end af Vanvare Skibet paa Grund paa en Klippe ved Indløbet til Havnen, og Mandskabet forsøgte nu ved Hjælp af et Varpanker at komme af Skæret, da ingen fra Land kom dem til Hjælp.

Først da Kommandant Hirschnach blev klar over, at der var Passagerer, sendte han en Adjudant ud med en Baad med Tilbud om at bringe Bruce med Bagage i Land. Bruce bad om Hjælp, og Skibet blev bragt i Havn, efter at det havde lettet Lasten.

Kommandanten nægter først Bruce Adgang

til Batterierne, da han tror, at Bruce er i russisk Tjeneste, men senere fører han ham selv hen til „begge Skanser, hvor jeg virkelig fandt hans Forsigtighed meget grundet, formedelst den forsvarsløse Forfatning, hvori jeg fandt dem“, skriver Bruce. Hirschnach forklarer Bruce, at han ofte forgæves havde anholdt om at faa en Ingeniør til at sætte „Skandserne“ i respektabel Stand, og han spørger Bruce til Raads, da han ikke venter at faa nogen Ingeniør fra København og foreslaar Bruce at gaa i dansk Tjeneste som Ingeniør.

Kommandanten tilbyder ham et Kompagni i hans Regiment „med en smuk Pige ovenikøbet“! — ældste Datter af Kapt. Fischer, Anna Elisabeth Fischer, „en behagelig og smuk Pige paa 18 Aar“.

(Det maa dog bemærkes, at Tilbudet forinden var aftalt mellem Kommandanten og Kapt. Fiseher og Frue). Bruce afslaar imidlertid Tilbudet „for ikke at blive levende begravet paa et saadant afsides Sted“.

(Bornh. Tidende).

En lille Blomst til Mindekransen for Christian Poulsen

Du Fiskerpog fik prøve, at Livet er ej Leg; men dog du ogsaa søgte den gamle Sømandsvej, Paa Langfærdstogt saa frejdigt du drog i Verden ud, for atter hjem at stævne og fæste dig en Brud.

Her fandt du saa dit Virke og gik i Fædres Spor, af Egeplanker tømret blev Baad fra Stavn til Ror. I Storm og Stille tjente du her til dagligt Brød, og Lykken var at finde i Hjemmets lune Skød.

Du gav saa god en Lære: Tænk ej kun paa dig selv. Dit varme Hjerte banked for andres Ve og Vel. De Evner, Gud dig skænkede, fik ikke ligge brak; du brugte dine Kræfter ej blot for Løn og Tak.

Dit Liv og Hus var bygget paa Troens Klippegrund, og aldrig ræd du svigted i Uvejrsnattens Stund. Dit Liv var Kamp for Livet, for Sandhed og for Ret. her aldrig Kurs du ændred, og Haanden blev ej træt.

Du fik vel og at kende, at Verden er ej god; men Modgang aldrig kued dit ranke, friske Mod. Med Barnesmil paa Læben, og Mindets Skat i Gem, du dit Bestik har taget, det bar mod Lysets Hjem.

En fuldgod Søn af Folket nu faldt for Dødens Le. en smuk og daadrig Færden i Mindets Glans vi se. Hav Tak for trofast Virke, hav Tak for milde Ord. Din Gerning her vil leve som Sædekorn i Jord.

Otto J. Lund.
(Bornh. Sociald.)

HIRTSHALS	
A/S Lillehedens Savværk	
TH. 62	Fiskekasser i alle Dimensioner - Stort Lager af Tømmer og Bygn.-Artikler
Gør Deres Indkøb af Mælk, Fløde og Smør i	
HIRTSHALS MEJERI	
Telf. 8	
N. Jensen - TH. 45 Skibshandel	Toppenberg & Christensen
Cigarer - Vine Spirituosa	Maskinværksted - TH. 99 Motor Reparationer - Elektr. Svejsning - Trawlroller
CHR. JEPSEN	
Altid 1. Kl.s Kød og Paalæg	
Telefon 39	

Fra Hav og Brænding

Miner og Smør drev ind paa Vestkysten

En kaftig Vestenstorm blæste over Vestkysten de sidste Dage af Februar og de første Dage i Marts. Stormen drev store Mængder Ny zeelandsk Smør ind paa Kysten. Smørret er pakket i firkantede Kasser, hver paa ca. 15 Kilo, og de laa med faa Meters Mellemlig. I Grønhøj, Løkken og Nr. Lyngby kom der saa meget, at man kørte med Hestevogn og samlede Kasserne sammen. Hvor store Mængder, det drejede sig om, faar man et klart Billede af, naar vi oplyser, at der indtil Kl. 16 den 25. Februar var kommet 235 Kasser paa Grønhøj Strand, og det var først efter Kl. 16, at de rigtigt begyndte at komme ind, da Stormen paa dette Tidspunkt tog til i Styrke.

I Løkken kom der saa meget, at man ikke havde Tid til med det samme at køre det op til Strandfogden, men samlede det foreløbigt sammen ved den nederste Ende af Strandvejen. Smørret er antageligt ikke brugeligt til Menneskeføde, men vil sikkert kunne udnyttes til Sæbefabrikation. Paa Løkken Strand inddrev desuden en stor Tønde med ca. 750 kg Talg.

Stormen sendte ogsaa en Mængde Miner ind paa Kysten. Ved Hirtshals gik saaledes i Løbet af et Døgn 4 Miner i Luften, den ene saa nær Byen, at mange Ruder knustes. Langt ind i Vendsyssel kunde man høre Bragene fra Eksplosionerne.

Ned langs hele Vestkysten meldes om mange Mineeksplosioner under denne Storm.

Paa Stranden ved Nørre Lyngby Nord for Løkken eksploderede en Mine. Minen var drevet ind ved Trappen fra Badehotellet ned til

Stranden og laa kun en halv Snes Meter fra Lyngby Mølle. Eksplosionen medførte kolossale Ødelæggelser i Møllen, der er et af Nordjyllands mest kendte Udflugtssteder, og som blev totalt raseret. Væggene blev slaaet ud, samtlige Ruder i Møllen og i den store Glaspavillon knustes, og alt Servicet i Restauranten blev splintret. Alene Servicet havde en Værdi af over 2000 Kr., og den samlede Skade paa Pavillonen andrager 15,000 Kr. Hele den omkringliggende Bebyggelse, deriblandt Lyngby Badehotel, en Købmandsforretning og Fiskerlejets øvrige Huse blev haardt hjemsoget. De fleste Ruder knustes, Tagene blev forskubbet, Kalkpudset fald ned, og den samlede Skade anslaaes til cirka 30,000 Kr.

Mineeksplosioner i Hirtshals Havn

Ved 13-Tiden den 14. Februar oplevede Hirtshals nogle spændende og uhyggelige Øjeblikke.

Man saa, at en stor Mine var i Drift mod Havnens vestlige Mole. I Løbet af et Øjeblik havde der paa Vejen, der fra Kroen fører ned til Havnen, samlet sig en stor Tilskuerskare, som interesseret fulgte Minens Drift, men snart efter kom Politiet til Stede og foretog en omfattende Afspærring.

Det viste sig at være en heldig Foranstaltning, thi faa Minutter efter at de sidste Tilskuere var forsvundet, tændte Minen, før den naaede Molen, mod en Sten i Vandet og eksploderede med et Brag, der hørtes helt til Hjerring, hvor Husene rystede.

Betydelig Skade i Byen

Ved Eksplosionen rejstes en vældig Søjle af Vand og Mudder, og Mudderet blev af den stærke Blæst ført ind over Byen, hvor det lagde sig som et tæt Lag over de nærmeste Bygninger, deriblandt Jernbanestationen. Samtidig faldt der en Byge af Sprængstykker overalt i Byen og anrettede i Forbindelse med Lufttrykket en betydelig Skade. Praktisk talt hvert eneste Butiksvindue i Byen blev slaaet ind, og samme Skæbne overgik de fleste Vinduer i Beboelseshusene. Paa Hotel „Skagerak“, hvor Peter Freuchen om Aftenen skulde tale, var der efter Eksplosionen ikke en hel Rude, men Foredraget blev alligevel gennemført.

Kroens store Glasveranda fik en slem Medfart, idet de store Spejlglasruder sprængtes, og Taget forskubbede sig. Falck fra Hjerring mødte med stor Udrykning, og hele Natten var man optaget af at tildække Skadestederne med Presenninger, hvilket den stærke Blæst i høj Grad vanskeliggjorde. Det maa betegnes som et Mirakel, at ingen Mennesker blev saaret.

To Eksplosioner i Lønstrup

I Lønstrup skete der den 14. Februar to Mineeksplosioner, Kl. 10 og Kl. 13 $\frac{1}{2}$. Den

SKAGEN	
Skagens Fiskeauktion <small>Telegr.-Adr.: Fiskeauktion</small>	
statsautoriseret v. Th. Geisnæs	
Telefoner: Kontor 209 (Statst.) Privat 189 (Statst.)	
Engelsk Beklædnings Magasin	
Th. Jakobsen - Telf. 185	
Alt i Herreekviperung og Søekvipering	
P. SAXBERG <small>Telegr.-Adr.: „Saxberg“</small>	
Telefon 86 1. Kl.s Skibsprovianteringsforretning	
Alt i Fiskeriartikler	
C. D. Brøndum	Karstensen & Henriksen
Kolonialhandel	Skibs- og Baadbyggeri
Telf. 118	Telf. 201
Holger Axelsen	$\frac{A}{S}$ Skagens Kul- og Trælastforretning
Magasin du Nord	Telf. 277 - 2 Lin.
Brdr. Nipper	Spetzler
Skibsbyggeri	Urmager og Guldsmed
SÆBY	
TH. Kontor 33	Sæby Fiskeauktion
- Privat 114	v. Roland Poulsen
Carl G. Christensen	
Fiske-Eksport	
Tlf. 25 - Sæby - Jylland	
VALD. OLSEN TELEF. 14	
Kolonial - Skibsproviantering	
- Fiskeriartikler -	
Stampen Savværk & Emballagefabrik	
Telefon 48	H. J. Nielsen
Alt i Fiskekasser -	
AALBÆK	
AALBÆK FISKEAUKTION	
statsautoriseret v/ CONRAD FROST	
Telefon prv. 35	
Aalbæk Kød- og Paalægsforretning	
v/ Helga Larsen — Telefon 46	
leverer altid 1. Kl.s Varer	
Ahlmann Sørensen	Aalbæk Savværk
Reparationer og Installationer af Skibsmotorer	og Kassefabrik
	Telefon 45

første Mine eksploderede nedenfor Haarup gamle Kirke, og adskillige Ruder sprængtes i den sydlige Bydel trods den lange Afstand. Den anden Mineeksplosion forårsagede heldigvis ingen nævneværdig Skade. Der ilanddrev en Mængde Miner, bl. a. flere, der i Stedet for Horn er forsynet med Jernpigge, aabenbart en hel ny Konstruktion. Endvidere er der indrevet en Mængde Vraggoods og flere eksplosionsfarlige Genstande af Former, som man ikke hidtil har set.

I Agger gik 200 Ruder

Ved Halvnetiden den 18. Februar eksploderede en Drivmine lige uden for Agger By. Eksplosionen rejste en kæmpemæssig Vand søjle i Havet, og et Øjeblik efter styrtede et formeligt Skybrud ned over Agger. Ca. 200 Ruder i Byen blev trykket ind, og derved fik Vandbygen, der var blandet med Sod og Slam, fri Adgang ind i mange Stuer, der blev snavset frygteligt til. Adskillige Huse slog Revner ved Lufttrykket, og Kalk faldt ned fra Lofterne.

Samtidig fløj en Sværm af Sprængstykker hylende ind over Byen, og det var nærmest et Under, at ingen Mennesker kom til Skade.

Spirbakkens Redningshus beskudiget

Blandt de mange Miner, der i det sidste Par Uger er drevet ind paa Stranden, er adskillige eksploderet af sig selv, men de Skader, der er anrettet herved, er dog forholdsvis ubetydelige. Spirbakkens Redningshus blev dog stærkt molesteret forleden, da en Mine sprængtes i Nærheden af det. Halvdelen af Taget blev revet af, og de store Porte trykket ind. Da der er brugt en særlig Slags Tagsten til Redningshuset, vil det vare nogen Tid, inden Skaden kan udbedres.

Esbjergkutter forlist

I Begyndelsen af Februar gik en Del Kuttere ud fra Esbjerg paa Fiskeri. Men paa Grund af det urolige Vejr søgte Kutterne snart i Havn. En mindre Kutter, „Margot“ E 218, kom ikke tilbage. Redningsdamperen „Vesterhavet“ gik til Søs for at lede efter den, men fandt kun Kutterens Mast og Sejl. Kutterens Mandskab var Skipperen Marinus H. Zebitz, hans Søn Søren O. Zebitz og Frode Ankerhjelms Carlsen, alle fra Esbjerg.

Ung Fisker død af Forgiftning

Lørdag den 13. Februar blev Falcks Ambulance kaldt til Kutteren „Hans Jørgen“ i Fiskerihavnens 3. Bassin, Esbjerg, hvor en ung Fisker, Yngstemand Søren Vandborg, var blevet kulosforgiftet, medens han sov i Kutterens Lukaf. Han blev ført til Kommunens Sygehus, hvor man ved Middagstid mente, at der var ret gode Chancer for, at den unge Mand vilde

THISTED
SPAREKASSEN
FOR THISTED AMT
Kontortid 10—12 og 2—8
Telefoner 2 og 502

LANDBOSPAREKASSEN FOR THY
Kontortid: 10—12 og 14—17
Indlaan 2.800.000 Kr. Reserver 400.000 Kr.

Chr. Sørensen
Isenkramforretning
St. Torv — Telefon 257

Kaminer - Kakkelovne - Grubegryder - Vægfliser
Største Udvalg i Morsø Støbegods

Aage V. Kjær

Lille Torv 3 - Tlf. 64

Engelsk Beklædnings Magasin
Nytorv
Alt for Herrer og Dreng

Brdr. Jensen - Thisted
Monumenter og Gravgelændere
Telefon 94

EMMY JENSEN
Gudrun Blochs Eftfl.
Frederiksgade 2 - Tlf. 319
Mest moderne Tandteknik

Oscar Lund Guldsmed Vestergade 25 Telf. 540	N. Hansens Møbelforretning Storegade 19 - Telf. 440 anbefales
---	---

Johs. Haaning, Thisted
(P. Taabel & Co.'s Eftfl.)
Fiskeriartikler - Skibshandel
Telf. 326

THYBORØN
Thyborøn Fiskeauktion
Statsautoriseret
v. T. C. Rønn

Andr. Møllerup Kolonial og Skibsproviantering Tlf. 30 - Thyborøn Havn	RESERVERET
---	------------

ULFBORG
N. Hede Christensen
elektr. Installatør
foretager alle elektr. Installationer - Alt i Radio

staa Forgiftningen igennem, men om Eftermiddagen forværredes hans Tilstand, og ved 17-Tiden sov han ind.

Søren Vandborg, der kun var 20 Aar gammel, stammede fra Sdr. Lyngvig. Den paagældende Dag blæste det kraftigt, og alle Aabninger til Lukafet, Skylight, Døre o. s. v. var tæt tillukkede. Muligvis har Blæsten slaaet Røgen ud gennem Kakkelovnen, eller Ilden har brugt al Rummets Ilt.

Esbjergkutteren »Nordsøen« gaaet ned med Besætningen

Kutterne „Nordsøen“ og „Winni“ gik den 15. Marts ud for at fiske sammen. Om Tirsdagen ved 10-Tiden vendte „Winni“ tilbage med Flaget paa halv og med Vragrester fra „Nordsøen“.

Skipperen paa „Winni“, H. Lauridsen, beretter, at „Winni“ laa ca. 2 Sømil fra „Nordsøen“, da man Mandag ved 19,30 Tiden gennem Vandet — Besætningen opholdt sig under Dæk — hørte en vældig Eksplosion. Man saa en stor Røgsøjle fra det Sted, hvor „Nordsøen“ havde ligget. „Winni“ sejlede straks hen til Stedet, men saa ikke andet end Masser af Savsmuld og smaa Vragdele, der tydede paa, at „Nordsøen“ var blevet pulveriseret ved Eksplosionen; der var intet Spor af Besætningen.

Besætningen paa „Nordsøen“ bestod af 4 Mand. Skipperen Herman Alfr. Olesen, Frodesgade 102, Esbjerg, født 21. Jan. 1900 i Hørboøre; han var gift og havde et Barn. Bedstemand Jørgen Marius Bang Nielsen, Vardevej 39, Esbjerg, født 21. Juni 1912 i Stenbjerg, hvor hans Forældre bor; han var gift, men havde ingen Børn. Fisker Chr. Pedersen Bonde, Stenbjerg, født i Nørhaa 1919. Kok Eigild Flyberg, Frodesgade 11, Esbjerg; han er født 1927 i Esbjerg.

Det er den 4. Esbjergkutter, der er mine-sprængt siden Nytaar.

Navigationsskolen i Rønne

Da den tidligere Lærer ved Navigations-skolen her, P. K. V. Petersen, sidste Aar afgik ved Døden, traadte Kaptajn Holm paa Opfordring fra mange Sider til for at fortsætte den paabegyndte Undervisning og derved redde Skolen fra at blive nedlagt.

Det første Hold under Kapt. Holms Vejledning har nylig haft Eksamen.

Paa Betingelse af, at der fremtidig vil blive god Tilslutning til Skolen, har man Tilsagn fra Navigationsdirektoratet om, at Skolen kan vedblive at bestaa, og man maa derfor haabe, at de unge Søfolk maa fylkes om Skolen i langt større Udstrækning end tidligere.

AALBÆK

Arne Westergaard Telefon 15
Fiskeriartikler - Kolonial & Isenkram

Andelsmejeriet „Løven“ 1. Kl.s Mejeriprodukter Aalbæk	Aage Nielsen Kolonial - Fiskeriartikler Tlf. 36 - Aalbæk
---	--

Aalbæk
Maskinsnedkeri
Chr. Bruun
Telefon 38
Aalbæk

HALS

Hals Fiskeauktion
v. Chr. Sørensen - Tlf. 17

Eng. Bekl. Magasin Vagn Jensen Tlf. 70	Herre- og Sø- Ekvipering
---	-----------------------------

HJØRRING

Viggo Holm
Sten- og Billedhugger
Jernbanevej 17 - Tlf. 977

SKÆRLUND - Tandtekniker - Hjørring
Telf. 988
Træffes Karstens Hotel 1. og 3.
Tirsdag i hver Maaned Kl. 19-21

LØKKEN

SPARE- OG LAANEKASSEN
for Løkken og Omegn
Kontortider: 11—12 og 14—16 - Telefon 27

Jens Bang
Løkken

Løkken Brugsforening
Kolonial - Isenkram
Telefon 45
Alt i Fiskeriartikler

L. Kirkedal Fiskeeksport Telef. 3 Lønstrup

GRENAA

GRENAA HAVNS FISKEAUKTION
S. Møller Pedersen - Telefon 203

J. H. Mattsson
Grenaa Havns Skibsprovianteringsforretning
Telefon 181

En hjertelig Tak

vil vi gerne bringe Redningsbestyreren og Foreningen af danske Redningsmænd for de smukke Dekorationer, som blev sendt til vor Fader, fhv. Betjeningsmand i Redningsvæsenet, Fiskeeksportør Poulsen ved hans Jordefærd.

Gudhjem i Marts 1943.

Børnene.

NY BØGER

„Det lille Vers“. Af Alfred Holm Laursen. (100 S. — Munksgaards Forlag).

Som et højt oplivende og forfriskende Solfrembrud en tung og trist Efterårsdag virker disse Par Hundrede Smaarim af denne ægte Jyde i Hvide Sande. Slag i Slag veksler som et forrygende Vejr af Humør og Lune Emner og Situationer, de forskellige Mennesketyper tages fortræffeligt paa Kornet og behandles vittigt og spøgfuldt, saa Interessen holdes fangen til sidste Blad. Den brede Pensel er i adskillige Tilfælde anvendt, men aldrig misbrugt, og man behøver ikke at være Spaamand for at forudsige, at Forf. faar en oplagt og vel fortjent Succes.

Her er et Par Prøver:

Mæ en Kuen aa en Cigar
ka en Mandfolk nem blyw narr'.
aa mæ begge er'et skidt,
hvisson de gaar ud for tit.

I Hirtshals saawal som i Ægteskabets Havn
ka æ Belger mæ visse Vind' gaa hywt,
det kinner enhver, der haar waaren deropp',
aa osse enhver, der er gywt.

Te all ska wær' lig' aa ett mer: end si Næst',
vil visse Folk bind' wos o Ærmet:
men sejr en, de sjæll er som Folk er flest,
saa blywer de smækfornæmet.

Bogen fremtræder til Overflod ualmindelig fiks og nydelig udstyret og er en hel typografisk Lækkerbiskken.
J. Gr. Pinholt.

Fiskeauktioner i Februar

Skagen v/ Th. Geisnæs: 255,744 kg, hvoraf 50,631 kg Rødspætter, 30,631 kg Torsk, 5,764 kg Kuller, 1,395 kg Graasej, 20,834 kg Hvilling, 6,343 kg Ising, 4,139 kg Rødtunger, 114,156 kg Sild, 1,286 kg Skrubber og 20,265 kg Fiskefoder.

Grenaa Havn v/ S. Møller Pedersen fra 538 Laster med 394,425 kg Fisk til 324,732 Kr. Deraf 25,062 kg Rødspætter, 52,578 Kr., 282,312 kg Torsk, 186,490 Kr., 28,704 kg Ising, 27,323 Kr., 36,321 kg Skrubber, 35,796 Kr., 949 kg Tunger, 3,576 Kr., 1,066 kg Pighvar, 2,541 Kr., 6,275 kg Rogn, 2,772 Kr., 4,503 kg Lever, 4,503 Kr. samt 1,840 kg bl. Fisk til 2,895 Kr.

HVIDE SANDE**Iversen & Co.**
Vaadbinderi

Hvide Sande - Telefon 8

Spis altid Rugbrød

fra

Telf. 62 RINGKØBING BRØDFABRIK

Th. Frydendahl Pedersen

Kolonial og Skibsproviantering - Alt til Fiskeribrug
Th. Hvide Sande 1 Olie - Petroleum - Tovværk - - -

Jørgen Jensen Kolonial og Skibsproviantering
Fiskeriartikler - Fiskeri-Bekl. - -
Hurtig og reel Betjening - Tlf. 18

K. Juel Mikkelsen

Tømrer- og Snedkerforretning
Hvide Sande Th. 28 Skibsreparationer udføres

Hvide Sande Bageri	N. S. KAALUND
M. Jørgensen Tlf. 32	Elektr. Install. af enhver Art samt Radio
Kl. 1.s Bageri & Conditori	Telefon 22

BLOKHUS

Th. Thellusen
Telefon 8 Kolonial - Vine - Spirituosa &
Konserves - Isenkram

Klitgaards Badehotel
og Strandingskroen

S. Svenningsen - Th. 7

P. Jansen	LÆSØ
Telefon 24	H. JOHANSEN
Altid 1. Kl.s	Carlsens Hotel
Kød og Paalæg	Vesters Telf. 13
Blokhus	

LÆSØ

Vestersø Havns Brugsforening
Kolonial & Skibsprovianteringsforretning - Telf. 12

Ingemann Olsen . Telf. 43 . Vesterø

Cykler - Jagtgeværer - Jagtartikler

C. M. Christensen - Vesterø

Skrædderi & Herreekviperung - Tricotage - Tlf. 40

P. Jerup	Victor Petersen
Fiskeeksport	Skibssmedie & Maskinværksted
Telef. Østerby 27	Telef. 23 - Vesterø
Telef. Vesterø 5	

Chr. Høyer	J. A. Larsen & Co.
Fiskehandel & Vaadbinderi	Fiskeeksport
Telef. 16 - Vesterø	Vestersø Havn Telefon 31

Forlang altid Bornholms Vegetabil Margarine**Jesper Peitersen**

Lemvig Telf. 246
Filial: Thyborøn, Tlf. 17
Vodbinderi og Fiskeriartikler.
Rødspætte-, Kuller- og Torsk-
vod altid paa Lager.
- - - TOVTJÆRERI - - -
Alle Reparationer udføres.

NILSSON

I Nilssons Sko
er Gangen go'
Tlf. 116 - Lemvig

A/S Vestjysk Krystal Isværk

Esbjerg

STØT BLADETS ANNONCØRER**ESBJERG**

C. M. Nørskov Laursen
Maskinfabrik - Tlf. 761

Dæksmaskineri spec. for Fiskefartøjer

HENNING PEDERSEN
Esbjerg Værktøjsmagasin
Aktieselskab
Telf. 373 Telf. 1173

Tuxham Tlf. 429 - P. Skramsgade 4
Reparationer og Montering af Fiskerimotorer
Eneforhandler af Tuxham Marine Motor

Bjørns Radio Største Udvalg
er Stedet — Kontant
&
Kongensgade 88 Rate
Telefon 621

Brødrene Mathiesen
Ny Havn Tlf. Kontor og Lager 47
„ privat 386

Bjarne V. Hansen Jernbaneg. 57 . Tlf. 2285
Sadelmager og Møbelpolstrer
Alt i nye Møbler leveres

Friis & Wieghorst
F. Køhlers Eftl.
Blikkenslagerarbejde - Vand - Gas - Sanitet
og Centralvarme Danmarksvej 33 - - - Telefon 382

A/S JENSEN & LAURIDSEN
SKIBSBYGGERI - TLF. 2053
Nybygninger og Reparationer

Roust & Nielsen
Maskinværksted Telf. 387
Ny Havn

Lauridsen & Søgaard
Maskinværksted
Gl. Havn - Tlf. 1770

Christensen & Schlosser	Gravmonumenter
Maskinværksted	Martin Billeschou Stormgade 59
Ny Havn - - Telf. 2275	Telefon 838

FANØ

Hold Ferie i Sønderho! —
Sønderho Turistforening anv. Sommer-Lejligheder
v. Bager Engsted - Tlf. Sønderho 11

Sønderho Brugsforening
Tlf. Sønderho 18 Kolonial - Isenkram

Rindby Brugsforening Nordby - Fano
Telefon 39
Kolonial — Isenkram

FJERRITSLEV

A. K. Simonsen
Cykler - Symaskiner - Radio
Telefon 160

Ingvar Brandt - Telefon 29
Støbegodslager - Isenkram
Glas - Porcelæn

THY**THYLANDS BANK**
AKTIESELSKAB

KONTORTIDER:
HURUP: Kl. 9—12 og 2—4,30
VESTERVIG: Kl. 4—5,30 BEDSTED: 1,30—3
HØRDUM: Mand., Onsd., og Fred. Kl. 1,30—3.

Hanstholm Maskinsnedkeri
v. N. J. Kristensen
Hanstholm pr. Thisted - Telef. 1

Vorupør Brugsforening
Skibsproviantering
Telf. 18 Alt for Fiskeriet

J. MATHIAS MADSEN

Vaadbinderi og Sejlmageri
en gros Fiskeriartikler en detail
Nr. Vorupør pr. Sjørring
Telefon 14 - Postgiro 345.34

B. N. Sandahl - Savskærer
Emballagefabrik & Brændselsforretning
Nr. Vorupør pr. Sjørring - Telf. 10

THYBORØN SKIBSPROVIANTERING

Valdemar Petersen
Telefon 8

Kolonial, Petroleum, Olie, Tovværk

Det sidder bedre

og holder længere

Tøjet fra

TN&M
TOFT NIELSEN & MATTHESEN

**DAMPKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**

af 1866

KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

S/S „Østersøen“ afgaar fra København
hver Søndag, Onsdag og Fredag Morgen
(¹/₂ Time før Mørkelægningens Ophør)
Fra Rønne Mand., Onsd. og Fred. Kl. 24

Selskabets Ekspeditioner:

KØBENHAVN: Hr. Th. Herrig, Tordenskjoldsgade 34. Tlf. 1888 og 11885. Kontortid 8-8, Søndage 8-9 Fm.

RØNNE: Hr. Aage Jensen, ved Havnen, Tlf. 189. Kontortid: 8-12, 1-8. Søndag 8-9 Fm.

Aktieselskabet

Esbjerg

Tovværksfabrik

Esbjerg

KØB

DANSK

**Aalborg Bys og
Omegns Sparekasse**

Stiftet 12. Maj 1824

Telf. Nr. 57 og 3508

A/S Dampskibsselskabet
»DANNEBROG«

C. K. HANSEN

REDERI - BEFRAGTNING - KLARERING
ASSURANCE- & HAVARIAGENTUR

Havari-Telefon: C. 53010 Telegram-Adresse:
DAG OG NAT HANSEN
AMALIEGADE 35 KØBENHAVN

Pedersen & Albrechtsen

Esbjergs førende
Herre-Ekviperingsforretning

Brugforeningen »FREM«

Uddeler Carl F. Christensen
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

Carl Feerup Esbjerg

Benzin. - Depot af
Vacuum Olier
Skibsprovianteringsforretning
Telefon 23

Udgivet og redigeret af H. Lilholt, Lemvig, (ansvarlig), og J. Gr. Pinholt, Klinkby St.
Annonceekspedition: Klinkby St. og Kongensgade 27 II, Odense, ved P. Nicolaisen. Tlf. 7753.

GADGAARD NIELSENS BOGTR. LEMVIG

Lemvig Centralbibliotek
Læsesalen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 5

1. Maj 1943

10. Aarg.

Esbjerg Redningsbaad

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SELSKAB A/S

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

A. N. Petersen
A/S „Det Dansk-
Franske Damp-
skibsselskab

RESERVERET

Sparekassen
for Lemvig og Omegn
Stiftet 2. August 1847
Telefon 131
Kontortider:
10-11¹/₂ og 2-4
Lørdag Em. 2-5

RESERVERET

DANMARKS
HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE
Gl. Kongevej 29 B København V. — Telefon Central 5766
Abonnement Ind- og Udland:
helaarlig 10 Kr., halvjaarlig 5,50 Kr., kvartaarlig 3 Kr.
Udkommer hver Torsdag

To- og Firtakts-
Motorer
Billigste Pris
Forlang Tilbud
**Grenaa Havns
Motorfabrik**
Motorer i alle
Størrelser

Bornholms Maskinfabrik
Kakkelovne & Bygningsstøbegods

Lemvig Folkebank
Aktieselskab
Kontortid: 10-11,30 og 2-4 Lørdag Em. 2-5
Telefoner 133 & 229
Kontorsteder Thyborøn, Harboøre, Bøvling, Ramme.
Alle Bankforretninger udføres.

Støt Bladets Annoncører

RESERVERET

N. P. Jensens
Skibs- og Baadebyggeri
Esbjerg gl. Havn
anbefales med saavel
Nybygning samt
Reparation

RESERVERET

VIKINGEN
Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets ill. Magazin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magazin.
Abonnement Kr. 8,00 aarlig, Kr. 2,00 kvartaarlig
Kontorer: Gammel Mønt 39, København

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen
— statsaut. —
Telefon 34 Privat 54

Brugte Reb
sælges af og købes af
Søren K. Sørensen
Esbjerg ny Havn

I. S. Kjærgaard
Neksø
Sømands- og
Fiskerbeklædning

Køkkenudstyrs-
Forretning
Lysekroner. Glas. Porcelæn.
L. Munkgaard,
Kongensgade 83, Esbjerg

Fanø Sandorm
Jeg kan atter i Aar
tilbyde Dem de billig-
ste og bedste Sand-
orm til Agn. Hurtig
og reel Behandling
garanteres.
S. Boye, Fanø Orme-
eksport, Tlf. 21, Fanø

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 5

1. Maj 1943

10. Aarg.

Sveriges Redningsvæsen

Kaptajn Hans Hansson, der som bekendt staar i Spidsen for det svenske Redningsselskab, fortæller i Tidsskriftet „Sveriges Flotta“, Februar 1943, om den stedfundne Udvikling fra Redningsvæsenets Oprettelse frem til de helsevejede Staalredningsbaades Epoke.

Oversat af Fuldmægtig i Redningsvæsenet Honnens de Lichtenberg

I den historiske Udvikling er Arbejdet for at redde skibbrudnes Liv af en ret ny Dato, hvilket er mærkværdigt, naar man tænker paa Skibsfartens Alder. Men dels har Sømandens Liv ikke staaet saa højt i Kurs, at det kunde anses at være nogle større Anstrengelser værd, og dels følte Folk sig i deres kristelige Ydmyghed saa hjælpeløse overfor Naturkræfterne, at alvorlige Forsøg paa at trodse disse ansaas for alt for dristige. Desuden var en Stranding jo før i Tiden et særligt ønskeligt Intermezzo i Kystbeboernes ensformige Tilværelse, og nogen Indblanding af de overlevende fra de forulykkede Skibe, naar det gjaldt Vraggodsets rette Fordeling, var givetvis ikke ønskelig. — Gud velsigne Stranden.

For lidt over 100 Aar siden begyndte en Mand ved Navn *William Hillary* i England at arbejde for en humanere Indstilling. Han kæmpede hele sit Liv mod Slendrian og Nonchalance for at fremskaffe hensigtsmæssigt Redningsmateriel paa Kysterne. Da han døde, havde han lagt Grundstenen til Englands ærværdige Redningsorganisation: *Royal National Life-boat Institution*, som senere er blevet Forbilledet for Redningsorganisationerne Verden over.

I nogle Lande er Redningsvæsenet henlagt under Statens Styrelse, i andre er det organiseret som en privat Institution, og paa sine Steder — som i Sverige — er der fremstaaet baade en Stats- og en Privatvirksomhed for Redning af skibbrudne.

I Aaret 1810 behandlede Rigsdagen et Lovforslag om en Bevilling til Oprettelse af Redningsstationer, men Spørgsmaalet synes at være skrinlagt, thi det behagede ikke Rigsdagsmændene at træffe Beslutning i Sagen Aar 1819 — og efter denne rundelige Betænkningstid blev Beslutningen et Afslag.

I Mellemtiden maatte de Søfolk, der strandede paa Sveriges Kyster, saafremt de ikke kunde redde sig i Land, hver paa sin Maade

skilles fra Jammerdalen, muligvis med bitre Tanker om den Undsætning, der aldrig kom fra Land.

I Aaret 1852 tog *Örlogsmannasällskapet* i Karlskrona Sagen op og fremkom med en Skrivelse til *Sjöforsvarsdepartementet*. Sagen kom paany under Rigsdagens Behandling, og denne Gang var Forstaaelsen større. Allerede det følgende Aar oprettedes et Stats-Redningsvæsen, som først sorterede under *Sjöforsvarsdepartementet*, men senere — omkring 70erne — indlemmedes i *Lotsverket* (Lodsvæsenet). Imidlertid viste Antallet af Redningsstationer sig at være ganske utilstrækkeligt, og man forbavses over de sparsomme Bevillinger, da de Stationer, der forefandtes, allerede ved Aarhundredskiftet havde reddet ca. Tusind Menneskeliv. Behovet om mere Redningsmateriel fremgik med al ønskelig Tydelighed af de Strandinger, som i Aaret 1904's svære Storme fandt Sted paa Kysten. Den Tribut, som Vejrligets Magter da krævede af Fartøj og Menneskeliv, medførte Sorg og Fortvivlelse i hele vort Land.

I *Stafsinge*, en lille By paa Hallandskysten, saa Fiskerbefolkningen et stort Sejlskib forlise kun nogle faa Hundrede Meter fra Land og dets Besætning — Mand efter Mand — styrte forfrosne og udmattede fra Rigningen i Havet og omkomme, uden at der var noget at gøre.

Men dette blev de prægtige Hallandsfiskere for meget. Med Skolelæreren i Spidsen satte man Arbejdet i Gang for at skaffe Midler til Redningsmateriel, og man begyndte med at optage et Laan. Pressen skrev samtidig ophidsede Artikler og kritiserede Redningsstationernes Mangler, og alt dette medførte, at „*Sveriges Allmänna Sjöfartsförening*, som allerede havde haft Spørgsmaalet fremme til Diskussion, besluttede for Alvor at tage fat paa Sagen.

Indenfor denne betydende Forening ned-sattes en Redningsbaadskomite, som fik til Op-gave ad Frivillighedens Vej at indsamle Midler til Anskaffelse af Redningsmateriel til Kystbe-

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

folkningen. Der udsendtes Opraab, og at der fandtes Interesse for Sagen, fremgik deraf, at man ret hurtigt kunde anlægge et Par nye Redningsstationer paa Hallandskysten. Men som Følge af disse Anlæg, der efter alt at dømmes snart skulde følges af flere, blev Arbejdet alt for omfattende for Redningsbaadskomiteen, og der dannedes derfor i 1907 et særligt Selskab, som fik Navnet: *Svenska Sällskapet för Räddning af Skeppsbrutne* — det bærer ogsaa Navnet: *Livbåtssällskapet* — som skulde arbejde for at højne Interessen for Redningsvirksomheden i vort Land samt anlægge og drive Redningsstationer ved vore Kyster. Selskabet mødte allerede fra Starten stor Velvilje fra Publikums Side, og den ene Redningsstation efter den anden kunde oprettes paa Kyststrækninger, der var udsatte for Strandinger, og hvor saadanne savnedes.

I Begyndelsen var det med Roredningsbaade og Raketapparater, men allerede saa tidligt som i 1912 ansaa man Eksplosionsmotorerne saa driftsikre, at Selskabet besluttede at bygge Redningsbaade med Motordrift. At dette betydningsfulde Skridt ikke var overilet, ses af, at et Par Redningsbaade fra denne Tid til Stadighed er i Tjeneste med de samme Motorer (Bolinder Motorer), der stadig arbejder fuldstændig sikkert, og at intet Ulykkestilfælde er indtruffet paa Grund af Fejl ved Motorerne. Selvfølgelig har Motorerne mange Gange voldt Besværligheder, men de er altid blevet passet omhyggeligt, saa de har klaret sig i vanskelige Situationer.

Under den første Verdenskrig fremstod Ønsket om Anskaffelse af specielle Redningsfartøjer, som gennem Afpatruljering af bestemte, farlige Omraader og ved at advare de søfarende, skulde søge at forebygge Søulykker.

Realiseringen af dette Ønske strandede dog paa Bekostningsspørgsmaalet. Dog i Forhaabning om øget Støtte fra Søfarten vovede Selskabet i 1917 for Midler skænket af Rederiet *Transatlantic* at bygge en patruljerende Redningsbaad „Wilh. R. Lundgren“, som fik sit Arbejdsomraade mellem Pater Noster og Tistlarne. Dette lille Fartøj har virkelig gjort Nytte. Mange Redningsbedrifter er udført af dets Besætning, og megen Bistand er ydet de søfarende; men endnu betydningsfuldere har det været, at Redningsbaaden har kunnet hindre mangt et Fartøj i at forulykke ved i Storm og Taage at advare og afgive Positionsoplysninger.

Det ansaas derfor for særdeles vel anvendte Penge, da man i 1922 byggede endnu en patruljerende Redningsbaad, skænket af *Sveriges Redareförening*, som en Hyldest til dets Formand, Skibsreder *Justus A. Waller*. Denne Redningsbaad, som kom til at bære hans Navn, fik Kyststrækningen Hällö—Pater Noster at bevogte, og i 1930 byggedes Redningsbaaden *Dan Broström*, skænket af *Svenska Amerika*

IVAR CHRISTENSEN - SKAGEN

Etabl. 1879 Telf. 71 og 45

Danmarks største Trawl- og Vaadbinderi
Filial i Hirtshals

Linien, til Farvandet omkring Örskår mellem Björns Fyr og Grundkallen.

Ved alle Bestemmelser om Oprettelse af nye Stationer har Selskabet raadført sig med Lodsstyrelsen og med forskellige Søfartsorganisationer, men 1937 blev et Mærkeaar i Selskabets Udvikling, idet et intimere Samarbejde med *Lotsverket* kom i Stand. Lodsstyrelsen og Redningsbaadsselskabets Ledelse enedes om, at Kysten skulde deles i forskellige Distrikter, og Redningstjenesten i disse skulde være i Hænderne paa enten *Lotsverket* eller Selskabet. Endvidere skulde Selskabet overtage visse af Statens Stationer til fremtidig Drift, efter at de var moderniserede, og *Lotsverket* skulde modernisere sine Stationer efter en bestemt Plan.

For Tiden har *Lotsverket* 16 Redningsstationer, af hvilke 5 er udrustede med Motorredningsbaade, medens to snart vil blive moderniseret paa tilsvarende Maade.

Redningsbaadsselskabet har 20 Stationer: 3 patruljerende Redningsfartøjer, 12 Stationer med Motorredningsbaade og 5 Stationer, der kun er udrustet med Raketapparater. Desuden har Selskabet ved Skibsværft bestilt 2 patruljerende Redningsfartøjer for at faa Bevogtning af Strækningerne: Norske Grænse—Hällö og Landsort—Sandhamn.

Disse nye Baade, af hvilken en Model for Tiden prøvesejles ved *Statens skeppsprovninganstalt*, faar en Længde af 18 m, en Bredde paa 5,5 m og et Dybtgaaende paa 2,0 m med 54 Tons Displacement. De forsynes med en 120—130 HK. Raaolliemotor og faar desuden Marconisejl som Storsejl og Mesan som Stagfok og Klyver. De bliver udrustet med de mest moderne Hjælpemidler saasom Radiotelefon, Radiopejleanlæg, S. A. L.-Log, Projektør, Linekastningsgevær og andet Redningstilbehør, og det bliver solide Fartøjer, der baade skal kunne taale en Tørn mod en Skibsside og at røre Grunden.

I de sidste Aar har der ved forskellige Lejligheder været Forslag fremme om Redningsbaade af Staal, og for ganske nylig kunde Redningsbaadsselskabet ved *Hammarbyverken* i Stockholm søsætte den første helsevede Staalredningsbaad til vore Kyster. Den viste, ved de Prøver, der hidtil er foretaget, kun gode Egenskaber, og dersom den ikke ved kommende kraftige Paavirkninger viser sig at have mindre ønskværdige Egenskaber, saa vil Staalet i Fremtiden sikkert blive de svenske Redningsbaades Byggemateriale.

Mands Minde

60 Aar

Baadmand ved Esbjerg Redningsstation, Chr. Nielsen, fyldte den 15. April 60 Aar. Chr. Nielsen stammer fra Vensyssel, han kom til Esbjerg for ca. 30 Aar siden og blev ansat ved Redningsvæsenet i 1917.

80 Aar

Fhv. Baadformand Søren Hansen fyldte 80 Aar den 7. April. Søren Hansen var Baadformand fra Stationen blev oprettet i Esbjerg i 1907 til 1928, da han tog sin Afsked paa Grund af Alder. Han har i de 21 Aar været med til at redde 56 Mennesker. S. Hansen var en Tid i Bestyrelsen for Foreningen af danske Redningsmænd og blev Æresmedlem, da han tog sin Afsked. I 1925—26 blev han indvalgt i den store Kommission, der blev nedsat for at reformere Redningsbaadsvæsenet. Han er dekoreret med Dannebrogsmændenes Hæderstegn. Trods de 80 Aar er Søren Hansen rask og rørig og passer med stor Kærlighed sin store Lysthave i Guldager.

65 Aar

Fhv. Betjeningsmand Chr. Christensen, Rauke, Bjerregaard, fyldte 65 Aar den 21. April.

60 Aar

Baadmand Jens Larsen, Østerby Redningsstation, Læse, fyldte 65 Aar den 21. April.

50 Aar

Baadmand Peter Eriksen, „Flyvholm“, Harboøre, blev 50 Aar den 21. April.

60 Aar

Opsynsmand Karl J. Thomsen, Nr. Tornby, fyldte 60 Aar den 21. April.

Dødsfald

Den gamle fhv. Strandfoged Jens Frederiksen, Als i Østjylland, er død, 89 Aar gammel. Afdøde var kendt over hele Landet paa Grund af sin Fortolkning af ældre Spillemandsmusik. I 1929 var han med et Hold danske Folkedansere i England og spillede da til en Fest i Albert Hall i London. Senere har han optraadt som Spillemand ved flere Rebildfester, paa Bellahøj og i Radioen.

Taldopsynsmandsskiftet i Lild Strand

Frederik Henneberg, Lild Strand, er efter Ansøgning bevilget Afsked fra 1. Juni.

Fr. Henneberg, der er godt 71 Aar, blev gift i 1893 paa sin 22-Aars Fødselsdag og to Aar senere, d. 1. Oktober 1895, fik han Ansættelse som Baadmand ved Redningsvæsenet i Lildstrand og tilhørende Distrikt, og da Strandfoged Poul Græsbøll 1. Oktober 1929 tog sin Afsked som Opsynsmand for Redningsstationen, blev Fr. Henneberg hans Efterfølger. Han beklædte denne Stilling, indtil han den 1. Oktober 1941 blev afskediget paa Grund

af, at han havde naaet Aldersgrænsen. I sin 46-aarige Tjenestetid deltog han i 17 Redningsforetagender og i Redning af 141 skibbrudne Mennesker. Myndighederne belønnede ham derfor med Dannebrogsmændenes Hæderstegn.

For 4 Maaneder siden havde Henneberg den store Sorg, at Hustruen — Thora Henneberg — ret pludselig døde. Ægteparret kunde ellers have holdt Guldbryllup til Efteraaret. Ikke længe efter Hustruens Bortgang solgte Henneberg sin Ejendom i Lildstrand, ogsaa Fiskeriet lagde han paa „Hylden“ og solgte efterhaanden sine Fiskeredskaber.

Fiskeriet var gennem et halvt Hundrede Aar hans Hovederhverv, han gik med Liv og Lyst op i sit Arbejde. Nu til Juni bryder han op og bosætter sig i Aalborg, hvor hans eneste Datter bor og er gift med Overtoldbetjent Bagger.

25 Aars Jubilæum

Baadmand ved Redningsstationen „Blaavand“ Juel C. Juelsen kunde den 1. April fejre 25-Aarsdagen for sin Ansættelse i Redningsvæsenets Tjeneste.

30 Aars Jubilæum

Betjeningsmand ved Gudhjem Redningsstation Laur. J. Jensen, havde den 1. April været ansat i Redningsvæsenet i 30 Aar.

Smukke Mindeord paa Sviters Generalforsamling

Em. Z. Sviters Bjergningsentreprise holdt i Slutningen af Marts Generalforsamling i København.

Bestyrelsens Formand, Direktør H. Hollesen, der aflagde Beretning og Regnskab, udtalte her:

— Inden vi gaar over til Dagsordenen, beklager jeg at maatte meddele Forsamlingen, at Entreprisen har haft den store Sorg at miste Bjergnings-Motorskibet „Bjørn“, der er sunket efter en Mineeksplosion, hvorved hele Besætningen, 7 Mand, omkom. Entreprisen har ved denne sørgelige Ulykke mistet nogle af sine bedste og dygtigste Funktionærer og Mandskab, og jeg vil bede Forsamlingen rejse sig, idet jeg udtaler et „Æret være deres Minde“.

Bestyrelsen for Foreningen af danske Redningsmænd

Til Oplysning for Medlemmerne bringer vi her Navne og Adresser paa Bestyrelsen:

1. Baadformand *Chr. Kjelgaard*, Slettestrand, pr. Fjerritslev. (Formand).
2. Opsynsmand *Erik Jensen*, Nr. Vorupør, pr. Sjerring. (Næstformand).
3. Opsynsmand *Niels Sørensen*, Lyngby, pr. Bedsted. (Kasserer).
4. Baadmand *Hans Busk*, Rønne.
5. Opsynsmand *Gustav Hallgreen*, Rolfsgade 139, Esbjerg.
6. Baadmand *Thomas Mose*, Skagen.
7. Baadformand *Th. Nees*, Langerhuse, pr. Harboøre.

NB.: De tre førstnævnte udgør Bestyrelsen for Foreningens Hjælpefond.

— Støt Bladets Annoncører —

En Stranding i gamle Dage

Gammel Strandfoged skildrer en dramatisk Stranding ved Aargab i 1867

Fra en gammel Strandfoged, der er nær ved 95 Aar, har Ringkøbing Amts Dagblad modtaget en Beretning, egenhændig skrevet med den sirligste Haandskrift. Den gamle Strandfoged fortæller heri bl. a. om en Stranding ved Aargab i 1867.

Det var et stort Skib lastet med Jern, som i en frygtelig Storm lidt før Jul strandede ved Aargab. Det var om Morgenen Kl. 4, at en Mand kom ridende med Bud til Lyngvig Redningsvæsen. Jens Pedersen fik i en Hast alt ordnet; men i det samme kom en Rytter mere og meddelte, at hele Mandskabet sad i Rigningen af Skibet; saa sagde Jens Pe'sen: „Jeg og en Vogn kører nu straks med Raketter og alt Tilbehør, saa skal I komme med Redningsbaaden, saa hastig, som I kan; om der „støvter“ en Hest eller to, betyder ingenting; her er det Menneskeliv, det gælder.“ Og da Jens Pe'sen kom til Strandingsstedet, var hans Heste hvide af Skum.

De arme Folk fra Skibet raabte og skreg om Hjælp, men Skibet var saa langt ude, at de ikke kunde skyde til det med en Raket. Jens Pe'sen var ikke raadvild, men sagde: „Vi har en dobbelt Raket, og den skal bruges.“ Han fik i en Hast alt ordnet, og fyrede saa Raketten af, og den gik lige i Armene paa dem derude i Rigningen af Skibet. De fik det saa ordnet, saa de fra Land kunde faa den svære Trosse og Redningsstolen halet derud, og en Mand kom i Stolen. De begyndte saa paa Land at hale ham ind; men da han kom paa den inderste Revle, kom en stor Bræksø og kastede Stolen med Manden i over den svære Trosse, og det var saa umuligt at gøre noget fra Land. Det var et alvorligt Øjeblik, kan I tro. Jeg var ved Strandingen hele Tiden, men jeg var for grøn dengang, kun 18 Aar.

Da de nu kom med Redningsbaaden, spurgte Jens Pe'sen Mandskabet: „Hvad vil I nu gøre?“ Og alle raabte: „Baaden skal ud!“ Saa sagde Johannes, som var Fører, om ikke en anden kunde tage Kommandoen, da hans Bryst var svagt, saa han ikke kunde raabe højt. I en Hast kom saa en kraftig Mand, Anders Thomsen, han havde en god Stemme, som kunde høres langt bort. Tre Mænd, som var gamle, blev i Land, der var nok, som vilde med, og de gik saa fra Land med god Hjælp, men ro kunde de ikke, de halede sig udad ved den svære Trosse, de var mange Gange slet ikke at se. De kom nu til Redningsstolen med Manden og fik ham bjerget over i Baaden og fik Stolen klar igen, saa de atter fra Land kunde hale

HIRTSHALS	
A/S Lillehedens Savværk	
Tlf. 62 Fiskekasser i alle Dimensioner - Stort Lager af Tømmer og Bygn.-Artikler	
Gør Deres Indkøb af Mælk, Fløde og Smør i	
HIRTSHALS MEJERI Iscream - Flødeskum	
Telf. 8	
N. Jensen - Tlf. 48 Skibshandel	Toppenberg & Christensen
Cigarer - Vine Spirituosa	Maskinværksted - Tlf. 99 Motor-Reparationer - Elektr. Svejsning - Trawiruller
CHR. JEPSEN	
Altid 1. Kl.s Kød og Paalæg	
Telefon 39	

den ud til Skibet og saaledes redde Mand efter Mand. Redningsbaaden blev liggende derude ved den inderste Revle og holdt Linen klar, saa Stolen kunde hales frem og tilbage, til sidste Mand var i Redningsbaaden, nemlig 15 Mand ialt, Franskmand. De var endnu ikke bjerget, men Kursen gik nu mod Land.

Folk paa Stranden fik et Reb om Livet og var parat til at tage imod Redningsbaaden, som jo var overfyldt med Mennesker. Anders Thomsen, som var Thomas Andersens Fader, kommanderede, saa det kunde høres igennem Stormen og Havets Brusen; men Baaden kom lykkelig og vel i Land. To Timer efter var Skibet Vrag. De stakkels Søfolk var saa udmattede og forkomne, at ingen af dem kunde staa paa Benene, da de kom i Land. Der holdt Vogne parat til at køre dem rundt til de forskellige Steder, hvor de blev indkvarteret, men Dagen efter fejlede de ingenting.

Et Stykke Tid efter kom der fra Frankrig baade Penge og Redningsmedalje til Jens Pe'sen og Redningsmandskabet. Anders Thomsen skulde have haft Medaljen; men han vilde hellere have Penge, og saa fik Jens Pe'sen Medaljen.

Da Damperen »Hjortholm« Julienat for 20 Aar siden strandede ved Skagen

En Redningsdaad, der ikke er glemt

Juleaften 1923 — altsaa for 20 Aar siden — strandede paa Grenen Dampskibet „Hjortholm“, af København, Kaptajn Stabell, paa Rejse fra Maryport til Hjemstedet med en Ladning Koks. Trods et forrygende Vejr med Snestorm og stærk Frost gik Motorredningsbaaden „Skagens Havn“, ført af Lars A. Kruse jun., Kl. 1,30 om Natten ud til Strandingsstedet og opnaede med stort Besvær at faa Forbindelse med det strandede Skib. Hele Besætningen, 20 Mand, bjergetes ned i Redningsbaaden, som derefter

satte Kurs mod Havnen, hvortil den i stærkt overiset Tilstand ankom Kl. 4 Julemorgen. Dampskibets Mandskab kom efter en god Behandling paa Sømandshjemmet snart igen til Kræfter. Men Kaptajn Stabell glemte aldrig Lars A. Kruse og hans Mænd den heltemodige Indsats, de her havde øvet. Saa længe han levede, tilskrev han hver Jul sin Redningsmand et hjerteligt Brev, og Lars A. Kruse og hans Hustru var een Gang Kaptajn S.s Gæster under et 10 Dages Besøg i Hovedstaden. Nu er Kaptajn S. for nogle Aar siden død. Men hans Svoger, Direktør F. Brinch, Firmaet Hannibal Sander, København, viser fortsat Kaptajn Stabells Redningsmænd Slægtens Taknemmelighed og Hengivenhed, og nu i Paasken havde han inviteret Lars A. Kruse og alle hans Kammerater til en Middag i Malerisalen paa Brøndums Hotel. Det er fjerde Gang, Direktør B. arrangerer en saadan Fest for Skagens Redningsmandskab.
Chr. H. L.

Kutter »Skjold«, Esbjerg, forlist

Den 19. April blev Kutter „Skjold“ af Esbjerg minesprængt i Vesterhavet ud for Esbjerg. Om Bord paa Skagens-Kutteren „Ingolf“, Skipper Poul Elmer Jensen, hørte man Eksplosionen, og man frygtede, at en Kutter var løbet paa en Mine, hvorfor der straks blev iværksat en Eftersøgning, men skønt det var nogenlunde maaneklart, var det ikke muligt at opdage noget.

Først efter tre Timers Søgen hørte man Raab om Hjælp. Raabene kom fra en Redningsflaade, hvortil en Mand klamrede sig fast. Det var Skipperen paa Kutteren „Skjold“, Jens Kr. Thomsen, der fisker fra Esbjerg, og bor paa Vardevej 41 i Esbjerg. Han var gennemvaad og en Del forkommen men kom dog hurtigt til Hægterne.

Skipper Thomsen berettede, at hans Kutter, „Skjold“, var løbet paa en Mine om Natten og sprængt. Kutteren havde fire Mands Besætning, hvoraf den ene straks var forsvundet. Skipperen og to Mand af Besætningen var sprunget om Bord i Redningsflaaden, men den vendte flere Gange rundt i den voldsomme Sø, som Minens Eksplosion fremkaldte, og det lykkedes kun Skipperen at holde sig fast. De andre to druknede.

De forulykkede er: Bedstemand Peder Chr. Harbo, Esbjerg, gift. Fisker Hans Theodor Thomsen, Esbjerg, gift. Kok Ejner William Thomsen, Esbjerg, ugift.

De to sidstnævnte var Brødre.

„Ingolf“ foretog en grundig Afsøgning af Ulykkesstedet for at søge efter de druknede, men der var intet at se, hvorefter den satte Kursen mod Esbjerg.

Andre Kuttere fortsatte Eftersøgningen senere paa Dagen, og Esbjerg-Kutteren „Dagmar Aaen“ fandt om Formiddagen Liget af Harbo, der kom drivende med Strømmen.

SKAGEN	
Skagens Fiskeauktion <small>Telegr.-Adr.: Fiskeauktion</small>	
statsautoriseret v. Th. Geisnæs	
Telefoner: Kontor 209 (Statst.) Privat 189 (Statst.)	
Engelsk Beklædnings Magasin	
Th. Jakobsen - Telf. 185	
Alt i Herreekvipering og Søekvipering	
P. SAXBERG <small>Telegr.-Adr.: „Saxberg“</small>	
Telefon 86 1. Kl.s Skibsprovianteringsforretning	
Alt i Fiskeriartikler	
C.D.Brøndum Kolonialhandel	Karstensen & Henriksen Skibs- og Baadbyggeri
Telf. 118	Telf. 201
Holger Axelsen Magasin du Nord	¹ / ₅ Skagens Kul- og Trælastforretning
Brdr. Nipper Skibsbyggeri	Telf. 277 - 2 Lin.
	Spetzler Urmager og Guldsmed
SÆBY	
Tlf. Kontor 33 Sæby Fiskeauktion	
- Privat 114 v. Roland Poulsen	
Carl G. Christensen	
Fiske-Eksport	
Tlf. 25 - Sæby - Jylland	
VALD. OLSEN TELEF. 14	
Kolonial - Skibsproviantering - Fiskeriartikler -	
Stampen Savværk & Emballagefabrik Telefon 46	H. J. Nielsen Alt i Fiskekasser -
AALBÆK	
AALBÆK FISKEAUKTION	
statsautoriseret v/ CONRAD FROST	
Telefon priv. 35	
Aalbæk Kød- og Paalægsforretning v/ Helga Larsen — Telefon 46	
leverer altid 1. Kl.s Varer	
Ahlmann Sørensen Reparationer og Installationer af Skibsmotorer	Aalbæk Savværk og Kassefabrik Telefon 45

Fra Hav og Brænding

Den svenske U-Baad »Ulven«
forlist

En stor Sorg for det svenske Folk

Under en større Flaadeøvelse omkring Midten af April Maaned forsvandt den svenske U-Baad med 33 Mands Besætning ud for Kysten mellem Marstrand og Göteborg.

Der blev straks sat en storstilet Hjælpeauktion i Gang af alt, hvad den svenske Flaade havde til Raadighed af Redningsmateriel. Alle de fine Instrumenter, man har til Raadighed for Aflytning af eventuelle Bankninger fra den sunkne Baad, blev bragt i Anvendelse, og man mente ogsaa i de første Dage, efter at »Ulven« var savnet, at høre Bankesignaler; der blev foretaget talrige Dykkerundersøgelser, og en stor Fiskerflaade hjalp med til at finkæmme Farvandet, hvor man formodede, at Baaden kunde være gaaet ned, men endnu, da disse Linier skrives, har det ikke været muligt at finde »Ulven«s Sted.

Skønt der ikke mere er Haab om, at de svenske Marinere, som befandt sig i Baaden, er i Live, fortsættes Eftersøgningerne stadig.

Det svenske Folk sørger dybt over Tabet af sine unge Sønner, og vi i det danske Folk sørger med dem over, hvad Tab der er lidt.

Ung Fisker omkommet paa sin første Tur

Paa Fiskepladsen udenfor Esbjerg skete den 13. April en Ulykke, hvorved den 15-aarige Willy Frænde, Søn af Fisker Hermand Frænde, Frederikshavn, har mistet Livet.

Han var ude paa sin første Tur med Kutteren »Olga«. Under Arbejdet med at hale Voddet ind passede han Spillet, men ingen lagde iøvrigt Mærke til ham. Først da »Olga«s Skipper fandt det paafaldende, at Motoren begyndte at »slæbe«, vendte han sig om for at se, hvad der var i Vejen, og han saa da Willy ligge indfiltret i Tovværket omkring Spillet. Skipperen slog straks Remmen fra Motoren, men da det lykkedes at faa Willy fri, var han død.

De højeste Skatter i Esbjerg

betaler i Aar Fiskerne, og Virksomheder, der har Forbindelse med Fiskeriet. Det højeste Skattebeløb, 41.373 Kr. i Kommuneskat skal Fiskeskipper P. F. Jensen betale; derefter kommer Fiskeauktionsholderne Boye og Christiansen med henholdsvis 29.610 Kr. og 25.874 Kr. En Skibsbygger skal betale 20.000 Kr., en Vaadbinder 21.809 Kr. og en Restauratør 20.445 Kr.

AALBÆK

Arne Westergaard Telefon 15

Fiskeriartikler - Kolonial & Isenkram

Andelsmejeriet

„Løven“

1. Kl.s Mejeriprodukter
Aalbæk

**Aalbæk
Maskinsnedkeri**

Chr. Bruun
Telefon 38

Aalbæk

Aage Nielsen

Kolonial -
Fiskeriartikler

Tlf. 36 - Aalbæk

HALS

Hals Fiskeauktion

v. Chr. Sørensen - Tlf. 17

Eng. Bekl. Magasin

Vagn Jensen
Tlf. 70

Herre- og Sø-
Ekvipering

HJØRRING

Viggo Holm

Sten- og Billedhugger

Jernbanevej 17 - Tlf. 977

SKÆRLUND - Tandtekniker - Hjørring

Telf. 986

Træffes Karstens Hotel 1. og 3.
Tirsdag i hver Maaned Kl. 19-21

LØKKEN

SPARE- OG LAANEKASSEN

for Løkken og Omegn

Kontortider: 11-12 og 14-16 - Telefon 27

*Jens Bang
Løkken*

Løkken Brugsforening

Kolonial - Isenkram

Telefon 45

Alt i Fiskeriartikler

L. Kirkedal

Fiskeeksport

Telef. 3 Lønstrup

GRENAA

GRENAA HAVNS FISKEAUKTION

S. Møller Pedersen - Telefon 203

J. H. Mattsson

Grenaa Havns Skibsprovianteringsforretning

Telefon 181

Ved Fanø Navigationsskoles Eksamen

der sluttede den 3. April, bestod følgende: 10 Elever til Radioekspedientprøven, 5 Skibsførereksamen, 7 Styrmands-eksamen, 4 Sætteskipperprøven.

Esbjerg Havn 75 Aar

Den 24. April 1868 underskrev Kong Christian den 9. Løven om Anlæg af en Havn ved Esbjerg. Det var den daværende Indenrigsminister Estrup, som under megen Modstand gennemførte Løven. Det viste sig snart, at Havnen fik Betydning baade for Kreatureksporten til England og efterhaanden i vældigt Omfang for Landbrugseksporten af Smør og Flæsk og for det søgaaende Fiskeri.

Esbjerg er nu Danmarks største Fiskerihavn, og den alm. Person- og Fragtsejlads paa Havnen har gennemgaaet en mægtig Udvikling. Ogsaa det danske Redningsvæsen har en Station i Esbjerg Havn.

Man holdt en Festlighed i Esbjerg for at mindes den historiske Dag. Byraadet vedtog at opføre en stor Bygning med Friboliger for vel-tjente Havnearbejdere, og der er skrevet et større Værk om Byens Udvikling i de forløbne 75 Aar.

Efter tre Aars Krig

Danske Sydslesvigeres Frontbreve

Naar man læser danske Sydslesvigeres Frontbreve i Dag, synes man, de er præget af en dybere Alvorstone. Disse tre Aars Krig har været en sjælelig Modningstid for dem. De har alle haft deres særlige Oplevelser og Sindsbevægelser, som ofte har været saa store, at de har givet deres Tanker et nyt Indhold. De har derfor ogsaa noget at fortælle os andre, og de gør det paa en saa aabenhjertet og ligefrem Maade, at man føler sig grebet og selv tvinges til Eftertanke.

I den Samling Frontbreve, som det danske Mindretals tyskskrevne Maanedblad lige har offentliggjort, skildrer en af Duborgskolens tidligere Elever de Følelser, der besjælede ham efter en Nats Angreb paa Østfronten. Der findes saa meget her i Livet, skriver han, som kan glæde Mennesker, men jeg tror dog at kunne sige, at ingen Glæde er saa ren og stor som den, efter skæbnsvangre Timer atter at se Dagens Lys. Hvorledes var mine Kammeraters Øjne efter denne Nat, var de som mine? De talte alle om en Lykkefølelse saa stor, at den

HVIDE SANDE

Iversen & Co.

Vaadbinderi

Hvide Sande - Telefon 8

Spis altid Rugbrød

fra

Telf. 62

RINGKØBING BRØDFABRIK

Th. Frydendahl Pedersen

Kolonial og Skibsproviantering - Alt til Fiskeribrug
Tlf. Hvide Sande 1 Olie - Petroleum - Tovværk - - -

Jørgen Jensen Kolonial og Skibsproviantering

Fiskeriartikler - Fiskeri-Bekl. - -

Hurtig og reel Betjening - Tlf. 18

K. Juel Mikkelsen

Tømrer- og Snedkerforretning

Hvide Sande Tlf. 28

Skibsreparationer udføres

**Hvide Sande
Bageri**

M. Jørgensen
Tlf. 32

Kl. 1. s Bageri & Conditori

N. S. KAALUND

Elektr. Install. af enhver
Art samt Radio

Telefon 22

BLOKHUS

Th. Thelluisen

Telefon 8

Kolonial - Vine - Spirituosa &
Konserves - Isenkram

Klitgaard's Badehotel

og Strandingskroen

S. Svenningsen - Tlf. 7

P. Jansen

Telefon 24

Altid 1. Kl.s

Kød og Paalæg

Blokhus

LÆSØ

H. JOHANSEN
Carlsens Hotel

Vesters

Telf. 13

LÆSØ

Vestersø Havns Brugsforening

Kolonial & Skibsprovianteringsforretning - Telf. 12

Ingemann Olsen . Telf. 43 . Vesterø

Cykler - Jagtgeværer - Jagtartikler

C. M. Christensen - Vesterø

Skrædderi & Herreekviperung - Tricotage - Tlf. 40

P. Jerup

Fiskeeksport

Telef. Østerby 27

Telef. Vesterø 5

Victor Petersen

Skibssmedie &
Maskinværksted

Telef. 23 - Vesterø

Chr. Høyer

Fiskehandel &
Vaadbinderi

Telef. 16 - Vesterø

J. A. Larsen & Co.

Fiskeeksport

Vestersø Havn
Telefon 31

ikke kunde finde Udløsning i Jubel og Latter; det var kun et taknemligt og lykkeligt opadvendt Blik til Lyset, en stille Glæde over, at man endnu en Gang maatte se Solen. Jeg har sjældent oplevet en saa herlig Fornemmelse, en saa dybfølt Lykke som efter denne Nat. Han ser paa Landskabet, denne unge Sydslesviger, som det træder frem af Morgendisens — Søerne, Skovene og Floden. Alt synes at være saa yndefuldt og smukt denne Morgen. Saa standser hans Øjne ved en lille Ø i Floden, og pludselig er hans Tanker hjemme i Slesvig, ved Flensborg Fjord og Øerne ved den danske Kyst. Minderne vælder frem, alt bliver levende for ham og glider bort igen som i et Drømmesyn. Vort kære Hjemland, skriver han, dig gælder alle vore Tanker, du er vore Længselsers Maal. I hvert Stykke Natur her søger vi dit Billede, i din Jord ligger vor Styrke.

NY BØGER

„Christian Svarres Congofærd“. Af Jürgen Jürgensen. (2. Opl., 180 S., 7,75, Gyldendal).

Forf. drog 26 Aar gl. til Congo, og om sine Oplevelser dersteds har han skrevet flere særdeles interessante Bøger. Den her foreliggende skildrer livfuldt og fængslende ikke alene Tilværelsen, som den arter sig i det mørke Afrika, men ogsaa den danske Officers Arbejde for at skaffe Negrene lykkeligere Levekaar. Man faar Kundskab om og Forstaaelse af de mange ukendte og fremmedartede Forhold, som er raadende i denne egenartede Verden og Livet, der føres, og Interessen holdes fangen til Bogens sidste Blad.
J. Gr. P.

Fiskeauktioner i Marts

Skagen v/ Th. Geisnæs: 1.539,061 kg, hvoraf 64,330 kg Rødspætter, 64,108 kg Torsk, 10,238 kg Kuller, 57,498 kg Sej, 201,428 kg Hvilling, 10,994 kg Ising, 1,994 kg Knur, 1,388 kg Langer, 8,410 kg Rødtunger, 635,401 kg Sild, 1,257 kg Skrubber, 4,255 kg Skærising, 31,082 kg Dybvandsrejer, 2,015 kg Dybvandshummer, 172,065 kg Brisling, 267,875 kg Fiskefoder samt 1,595 kg Kulsøer.

Grenaa Havn v/ S. Møller Pedersen fra 338 Laster med 242,628 kg Fisk til 183,217 Kr., deraf 11,145 kg Rødspætter til 22,466 Kr., 163,411 kg Torsk, 98,059 Kr., 23,341 kg Ising, 17,031 Kr., 32,644 kg Skrubber, 30,415 Kr., 976 kg Slethvar, 1,857 Kr., 73 kg Hummer, 363 Kr., 617 kg Tunge, 2,586 Kr., 709 kg Pighvar, 1,650 Kr., 441 kg Graasej, 323 Kr., 173 kg Laks, 1,333 Kr., 2,050 kg Sild, 1,254 Kr., 2,402 kg Hvilling, 840 Kr. samt 4,639 kg bl. Fisk til 5,040 Kr.

Hirtshals v/ N. C. Jensen 174,685 kg, hvoraf 23,652 kg Rødspætter, 37,092 kg Torsk 658 kg Lever, 1,115 kg Brisling, 5,113 kg Sild, 1,024 kg Kuller, 799 kg Hvilling, 532 kg Sej, 512 kg Ising, 1,547 kg Rødtunge, 1,596 kg bl. Fisk og 100,950 kg Skidtfisk.

THISTED SPAREKASSEN

FOR THISTED AMT

Kontortid 10—12 og 2—8
Telefoner 2 og 502

LANDBOSPAREKASSEN FOR THY

Kontortid: 10—12 og 14—17

Indlaan 2.800.000 Kr. Reserver 400.000 Kr.

Chr. Sørensen

Isenkramforretning

St. Torv — Telefon 257

Kaminer - Kakkelovne - Grubegylder - Vægfliser
Største Udvalg i Morsø Støbegods

Aage V. Kjær

Lille Torv 3 - Tlf. 64

Engelsk Beklædnings Magasin

Nytorv

Alt for Herrer og Dreng

Brdr. Jensen - Thisted

Monumenter og Gravgelændere

Telefon 94

EMMY JENSEN

Gudrun Blochs Eftfl.

Frederiksgade 2 - Tlf. 319

Mest moderne Tandteknik

Oscar Lund
Guldsmed

N. Hansens

Møbelforretning

Storegade 19 - Telf. 440

Vestergade 28
Telf. 540

anbefales

Johs. Haaning, Thisted

(P. Taabbel & Co.'s Eftfl.)

Fiskeriartikler - Skibshandel
Telf. 326

THYBORØN

Thyborøn Fiskeauktion

Statsautoriseret

v. T. C. Rønn

Andr. Møllerup

Kolonial og
Skibsproviantering

Tlf. 30 - Thyborøn Havn

RESERVERET

ULFBORG

N. Hede Christensen

elektr. Installatør

foretager alle elektr. Installationer - Alt i Radio

Forlang altid Bornholms Vegetabil Margarine

Jesper Peitersen

Lemvig Telf. 246

Filial: Thyborøn, Tlf. 17

Vodbinderi og Fiskeriartikler.
Rødspætter-, Kuller- og Tomke-
vod altid paa Lager.

--- TOVTJÆRERI ---

Alle Reparationer udføres.

NILSSON

I Nilssons Sko
er Gangen go'

Tlf. 116 - Lemvig

FANØ

Hold Ferie i Sønderho! —

Sønderho Turistforening anv. Sommer-Lejligheder
v. Bager Engsted - Tlf. Sønderho 11

Sønderho Brugsforening

Tlf. Sønderho 18 Kolonial - Isenkram

Rindby Brugsforening

Nordby - Fano

Telefon 39

Kolonial — Isenkram

FJERRITSLEV

A. K. Simonsen

Cykler - Symaskiner - Radio

Telefon 160

Ingvar Brandt - Telefon 29

Støbegodslager - Isenkram

Glas - Porcelæn

THY

THYLANDS BANK

AKTIESELSKAB

KONTORTIDER:

HURUP: Kl. 9—12 og 2—4,30

VESTERVIG: Kl. 4—5,30 BEDSTED: 1,30—3

HØRDUM: Mand., Onsd., og Fred. Kl. 1,30—3.

Hanstholm Maskinsnedkeri

v. N. J. Kristensen

Hanstholm pr. Thisted - Telef. 1

Vorupør Brugsforening

Skibsproviantering

Telf. 18

Alt for Fiskeriet

J. MATHIAS MADSEN

Vaadbinderi og Sejlmageri

en gros Fiskeriartikler en detail

Nr. Vorupør pr. Sjørring

Telefon 14 - Postgiro 345.34

B. N. Sandahl - Savskærer

Emballagefabrik & Brændselsforretning

Nr. Vorupør pr. Sjørring - Telf. 10

A/S Vestjysk Krystal Isværk

Esbjerg

STØT BLADETS ANNONCØRER

ESBJERG

C. M. Nørskov Laursen

Maskinfabrik - Tlf. 761

Dæksmaskineri spec. for Fiskefartøjer

HENNING PEDERSEN

Esbjerg Værktsmagasin

Aktieselskab

Telf. 373

Telf. 1173

Tuxham Tlf. 429 - P. Skramsgade 4

Reparationer og Montering af Fiskerimotorer
Eneforhandler af Tuxham Marine Motor

Bjørns Radio

Største Udvalg

er Stedet —

Kontant

Kongensgade 88

Telefon 621

&

Rate

Brødrene Mathiesen

Ny Havn

Tlf. Kontor og Lager 47

„ privat 386

Bjarne V. Hansen . Jernbaneg. 57 . Tlf. 2285

Sadelmager og Møbelpolstrer

Alt i nye Møbler leveres

Friis & Wieghorst

F. Köhlers Eftfl.

Blikkenslagerarbejde - Vand - Gas - Sanitet

og Centralvarme Danmarksvej 33 - - - Telefon 382

A/S JENSEN & LAURIDSEN

SKIBSBYGGERI - TLF. 2053

Nybygninger og Reparationer

Roust & Nielsen

Ny Havn

Maskinværksted

Telf. 387

Lauridsen & Søgaard

Maskinværksted

Gl. Havn - Tlf. 1770

Christensen &
Schlosser

Maskinværksted

Ny Havn - - Telf. 2275

Gravmonumenter

Martin Billeschou

Stormgade 59

Telefon 838

THYBORØN SKIBSPROVIANTERING

Valdemar Petersen
Telefon 8

Kolonial, Petroleum, Olie, Tovværk

Det sidder bedre

og holder længere

Tøjet fra

TN&M
TOFT NIELSEN & MATTHESEN

**DAMPKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**

af 1866

KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

S/S „Østersøen“ afgaar fra København
hver Søndag, Onsdag og Fredag Morgen
(1/2 Time før Mørkelægningens Ophør)
Fra Rønne Mand., Onsd. og Fred. Kl. 24

Selskabets Ekspeditioner:

KØBENHAVN: Hr. Th. Hørrig, Tordenskjoldsgade 34. Tlf. 1865 og 11865. Kontortid 8-8, Søndage 8-9 Fm.

RØNNE: Hr. Aage Jensen, ved Havnen, Tlf. 159. Kontortid: 6-12, 1-6. Søndag 8-9 Fm.

Aktieselskabet

Esbjerg

Tovværksfabrik

Esbjerg

KØB

DANSK

**Aalborg Bys og
Omegns Sparekasse**

Stiftet 12. Maj 1824

Telf. Nr. 57 og 3508

A/S Dampskibsselskabet
»DANNEBROG«

C. K. HANSEN

REDERI - BEFRAGTNING - KLARERING
ASSURANCE- & HAVARIAGENTUR

Havari-Telefon: C. 53010 Telegram-Adresse
DAG OG NAT HANSEN
AMALIEGADE 35 KØBENHAVN

Pedersen & Albrechtsen

Esbjergs førende
Herre-Ekviperingsforretning

Brugforeningen »FREM«

Uddeler Carl F. Christensen
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

Carl Feerup

Esbjerg
Benzin. - Depot af
Vacuum Olier
Skibsprovianteringsforretning
Telefon 23

Udgivet og redigeret af H. Lilholt, Lemvig, (ansvarlig), og J. Gr. Pinholt, Klinkby St.
Annonceekspedition: Klinkby St. og Kongensgade 27 II, Odense, ved P. Nicolaisen. Tlf. 7753.

GADGAARD NIELSENS BOGTR., LEMVIG

Lemvig Centralbibliotek
Læsesalen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 6

1. Juni 1943

10. Aarg.

Fra den svenske U-Baad »Ulvens« Forlis

Øverst: Hjelpekorpset »Belos« med Dykkerklokken. Nederst: »Ulvens«.

REJS MED D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SÆLSKAB A/S

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

A. N. Petersen
A/S „Det Dansk-
Franske Damp-
skibsselskab

RESERVERET

Sparekassen
for Lemvig og Omegn
Stiftet 2. August 1847
Telefon 131
Kontortider
10-11¹/₂ og 2-4
Lørdag Em. 2-5

RESERVERET

DANMARKS
HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE
Gl. Kongevej 29 B København V. — Telefon Central 5766
Abonnement Ind- og Udland:
helaarlig 10 Kr., halvaarlig 5,50 Kr., kvartaarlig 3 Kr.
Udkommer hver Torsdag

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegarden - Telf. 15

To- og Firtakts-
Motorer
Billigste Pris
Forlæng Tilbud
**Grenaa Havns
Motorfabrik**
Motorer i alle
Størrelser

Bornholms Maskinfabrik
Kakkelovne & Bygningsstøbegods

Lemvig Folkebank

Aktieselskab
Kontortid: 10-11,30 og 2-4 Lørdag Em. 2-5
Telefoner 133 & 229
Kontorsteder Thybøen, Hårboøre, Bøvling, Ramme.
Alle Bankforretninger udføres.

Støt Bladets Annoncører

RESERVERET

N. P. Jensens
Skibs- og Baadebyggeri
Esbjerg gl. Havn

anbefales med saavel
Nybygning samt
Reparation

RESERVERET

VIKINGEN

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets ill. Magasin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.

Abonnement Kr. 8,00 aarlig, Kr. 2,00 kvartaarlig

Kontorer: Gammel Mønt 39, København

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen
— statsaut. —
Telefon 34 Privat 54

Brugte Reb
sælges af og købes af
Søren K. Sørensen
Esbjerg ny Havn

I. S. Kjærgaard
Neksø
Sømands- og
Fiskerbeklædning

**Køkkenudstyrs-
Forretning**
Lysekroner. Glas. Porcelæn.
L. Munkgaard,
Kongensgade 83, Esbjerg

Fanø Sandorm
Jeg kan atter i Aar
tilbyde Dem de billig-
ste og bedste Sand-
orm til Agn. Hurtig
og reel Behandling
garanteres.
**S. Boye, Fanø Orme-
eksport, Tlf. 21, Fanø**

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 6

1. Juni 1943

10. Aarg.

Redningsbestyrer

C. B. Claudis Erindringer

I „Vendsyssel Tidende“ har Henry E. Pedersen gengivet nogle Uddrag af Erindringer, som Redningsvæsenets første Bestyrer, Justitsraad C. B. Claudis, nedskrev i 1880. Aaret før han døde, i Maanedsskriftet „Fra alle Lande“. Vi tillader os at gengive nedenstaaende.

Ved sit nære Samliv med det fraadende Vesterhav og de paa Kysten talrigt stedfindende Strandinger, der havde Tabet af mange Menneskeliv til Følge, satte Sandflugtskommissær C. B. Claudis sig i Slutningen af 1830'erne den Opgave at virke for, at der blev skaffet Midler tilveje, der gjorde det muligt i Strandingstilfælde at forsøge at bjerge de skibbrudne, der ellers i de fleste Tilfælde var henvist til Døden i Bølgerne. C. B. Claudis, der var en ihærdig Talsmand for Indførelsen af Redningsmateriel og selv i 1845 paa egen Bekostning rejste til England for at studere Redningsvæsenet der, udmærkede sig ofte personligt ved forekomende Strandinger. Dette var saaledes ikke mindst Tilfældet ved en Stranding, der i 1848 indtraf 2 Mil Syd for Agger Kanal i Nærheden af Sandflugtskommissærens Gaard, og ved hvilken Lejlighed det trods mange Timers haardt Redningsarbejde kun lykkedes at redde 4 Mand af Skibets 13 Mand store Besætning. Den Maade paa hvilket Redningsarbejdet havde fundet Sted, gav det bedste Bevis for, at Raketapparatet burde indføres overalt paa den jyske Vestkyst, og denne Stranding gav maaske det endelige Stød til Oprettelse af det Nørrejske Redningsvæsen i 1852, for hvilket C. B. Claudis blev den første Bestyrer.

Det siger sig selv, at en Mand som Justitsraad Claudis ved sit aarelange Ophold paa den jyske Vestkyst havde rig Lejlighed til at studere Folkelivet der og var ude for mange Oplevelser, der burde have været sikret for efterlevende Generationer. Det er dog kun meget lidt, der foreligger fra C. B. Claudis Haand i saa Henseende, men den gamle Redningsbestyrer skrev dog, Aaret før sin Død, i 1880 en Artikel i Maanedsskriftet „Fra alle Lande“ en Del „Erindringer fra Vestkysten af Jylland“ — det er Brudstykker af denne Artikel, der skal fremdrages her.

Man faar et overordentligt stærkt Indtryk

af, hvilken Rolle Strandingerne spillede for Kystboerne, naar Forfatteren til Indledning siger, at vel er deres egentlige Næringsvej Fiskeriet, men dog betragtes dette mange Steder kun som et Bierhverv ved Siden af, hvad Strandinger kunde kaste af sig, og efter at have givet en Karakteristik af „Strænerne“'s Indsats ved en Stranding, hedder det videre: „Man kan dele Kystboerne i to Klasser, nemlig de, som lever af Fiskeri i Forbindelse med noget Avlsbrug, og de, som kun driver Fiskeri. Det er navnlig disse sidste, som næsten udelukkende lever af Strandinger og af det herreløse Gods, som Søen skyller i Land, saa at de betragter alt andet, Fiskeriet iberegnet, som Bierhverv. En stor Del af denne Klasse bor i jordløse Huse, i Særdeleshed i det nordlige af Ringkøbing og det sydlige af Thisted Amt, og hvor stedmoderligt Egnen end er behandlet af Naturen, og hvor tarvelige og knappe deres Kaar end ere, saa forlader de dog nødig den Plet, hvor de er fødte. . . Det er ogsaa i denne Klasse, at man finder de egentlige, saakaldte „Stræner“, der, navnlig under Foraars- og Efteraarsstormene, stadig er paa Udkig; det er sjældent, at et Skib strander, selv i den mørkeste Nat, uden at det allerede er iagttaget af en eller anden „Stræner“.

Overtroen florerede stærkt i disse fjertlignende og tyndbefolkede Egne, og Claudis fortæller saaledes, hvorledes han en Gang under et Besøg hos en Strandfoged lod falde en Bemærkning, om de snart skulde have en Stranding. Herpaa svarede Strandfogeden bejaende, og fortalte, hvorledes man for faa „Nætter siden ude paa Gaardspladsen havde hørt Larm af Vogne, Mandsstemmer og Aflæsning af Gods, medens man inde i Sideværelset havde hørt Larm af Mennesker, Rislen af Vand og Lys, som om Noget blev kastet henad Gulvet“. Claudis lægger ikke Skjul paa, at han lagde en vis Vantro for Dagen ved at høre denne Beretning, men da han en Tid senere kom til den samme Strandfoged, kunde denne berette, at man netop en Tid efter at have hørt dette Varsel, havde haft en Stranding, hvor Begivenhederne til de mindste Detailler svarede til den forudgaaende natlige Oplevelse.

En anden Strandfoged, der boede nær Mindebjergene ved Thorsminde, berettede for Claudis, hvorledes han under en natlig Inspektion af sit Distrikt havde set „en vældig Kæmpe, der stod med et Ben paa hvert af de to Bjerge, speidende ud over Vesterhavet“. Ogsaa dette Syn blev taget som Varsel for en indtrædende Stran-

ding, men da denne udeblev, blev Synet senere udlagt som et Forvarsel for Tørlægningen af Nissum Fjord, „da et engelsk Selskab opførte et mægtigt Sluseværk, der støttede sig til de samme Bjerge, hvorpaa Kæmpen havde staaet.“

Paa den Tid fortalte man ude i de Vestkystegne, hvor Claudi færdedes, Beretninger om en hollandsk Skipper og hans Søn, der fra et synkende Skib var naaet Land medbringende en lille Kasse. Efter at være naaet Land blev de skibbrudne dræbt af en Stræner, der dog ikke turde tage Kassen med hjem, men gravede den ned i Sandet for senere at ville hente den. Næste Dag maatte Stræneren nødvendigvis tage ind paa Heden efter et Læs Lyng, og under Hjemkørsel med dette væltede Vognen, hvorved han dræbtes under Læset. Ganske vist havde han fortalt sin Kone om den nedgravede Kasse, men hun formaaede ikke at finde Stedet. Mange Aar senere — efter at store Stykker af Kysten var skaaret bort af Havet — blev Indholdet af denne Kasse af Havet kastet op paa Stranden i Form af fremmede Guldmønter. Hvor meget eller hvor lidt, der kan lægges i denne Beretning, faar staa hen, men rigtig er det, at i Tiden efter Midten af forrige Aarhundrede var der ude paa Vestkysten et Sted, hvor der Tid efter anden kunde findes saadanne Guldmønter. Claudi fortæller, at „Strænerne havde deres Kjendemerker paa Stedet, som de i lang Tid holdt hemmeligt; naar 3 Kirker oppe i Landet vare i den samme Linie, saa var man paa det rette Sted. Endnu den Dag i Dag søger Strænerne efter Guldpenge her, og det lykkes dem ogsaa undertiden at finde et enkelt Guldstykke. Af hvilket Lands Mynt Pengene ere, har man dog aldrig kunnet komme til Kundskab om, da Strænerne hemmeligt solgte deres Fund til omreisende Ravkræmmere og Jøder, der rimeligvis smeltede dem. Ved at spørge ud derom fik jeg af en gammel Stræner at vide, at han fra sine Drengaar kunde erindre at have hørt ældre Folk tale om, hvorledes det var gaaet til, at disse Penge vare kommet der“.

Under en Rejse til Blaavand kom Claudi en Gang til Henne, hvor han skulde skifte Befordring og overnatte. Ved et Besøg i Henne Kirke faldt hans Blik blandt andet paa Fortegnelsen over Kirkens Præster igennem Tiderne, og særlig fæstnede han sig ved Pastor Rusvad, om hvilken der stod, at han i Aaret 1587 var bleven brændt for Trolddom paa Kjærgaards Birketing. Af sine Værtsfolk fik han Beretningen om Pastor Rusvad, der blandt andet skulde have udstedt Trusler over for et nødstedt Skibs Besætning, der omkom under en paafølgende Storm. Dette og lignende havde til Følge, at der blev rejst Anklage mod ham for at kunne udøve Trolddomskunster, og hans Skæbne blev derfor som alt nævnt, at han fandt Døden ved Baalbrænding.

Justitsraad Claudi slutter sin lille Artikel fra

Vestkysten med Beretningen om Stormflodernes Ødelæggelse af Kysten ved Aggertangen, og som Illustration til Bortskæringen her nævner han, at Bunden af Dampskibet „Odin“, som strandede udfør Thyborøn i 1840, 35 Aar senere fandtes 1000 Alen fra Kysten, ligesom Bunden af Dampskibet „North Sea“, som i 1859 strandede paa samme Sted, paa samme Tid af Fiskerne kunde træffes 600 Alen fra Havstokken, ligesom han oplyser, at Resterne af Bollum, en Gang en By paa Aggertangen, omkring 1875 kunde findes 1600 Alen NV. fra Aggerkanalens Munding, og Nabe, der laa omtrent en Fjerdingvej Syd for Agger, og som blev forladt i 1775, dengang fandtes 1000 Alen fra Kysten.

Alt dette giver et talende Billede af det genstridige Hav, der forvoldte Død og Ødelæggelse af Mennesker og Materiel, og som det blev en Livsopgave for Claudi at tage Kampen op imod. Og ikke mindst af den Grund er disse Brudstykker af den gamle Redningsbestyrers Erindringer ude fra Vestkysten fremdraget her.

Den svenske U-Baad »Ulven« fundet

Vi omtalte i sidste Nr. af Tidsskriftet den svenske U-Baad „Ulven“s gaadefulde Forsvinden omkring Midten af April Maaned og det storstilede Redningsarbejde, der blev sat ind for at finde den forsvundne U-Baad.

I Begyndelsen af Maj Maaned fandt man Baaden, men da var alt Haab om at redde Besætningen ude.

Vi bringer efter „Kolding Folkeblad“ en Omtale af Vanskelighederne ved Bjergning af Baaden.

„Ulven“, den sunkne svenske Undervandsbaads nøjagtige Position blev fastslaaet til 57 Grader 45,10 Minutter Nord og 11 Grader 26,71 Minutter Øst, ca. 100 Meter indenfor Territorialgrænsen.

Bjergningsarbejdet er besværligt. Først og fremmest skal Farvandet stryges ganske omhyggeligt for Miner — der ligger en Del udenlandske Miner omkring Stedet —, og først derefter kan selve Bjergningsarbejdet paabegyndes. Selve Stedsbestemmelsen af Vraget var vanskeligt. Paa eet Fotografi laa U-Baaden 900 Meter Nordost for det Sted, hvor den i Virkeligheden fandtes, paa et andet laa den 900 Meter Sydost for.

Kommandør Hamilton, der leder Bjergningen, har givet den svenske Presse forskellige interessante Oplysninger om Bjergningsarbejdet. Før Dykkerne kan gaa ned paa Undersøgellesarbejdet paa Bunden af Havet, maa alle Liner og Wirer sprænges eller klippes bort.

(Fortsættes Side 69)

Mands Minde

85 Aar

Den 16. Maj blev fhv. Fiskeeksportør Martin Bindslev, Skagen, 85 Aar.

I Anledning af Fødselsdagen har en Korrespondent til Vendsyssel Tidende haft en Samtale med ham. Bindslev fortæller bl. a. om den Gang, han var Skagens første Fiskeeksportør i Slutningen af 80-erne.

— Vi købte Rødspætterne om Eftermiddagen, naar Baadene kom ind. Prisen var til at begynde med 1 Kr. Snesen, og der gik 20—30 Pund paa en Snes. Saa blev de pakket ned i Is, og om Natten kørte jeg dem med Hestekøretøj til Frederikshavn, hvorfra de gik videre med Banen. Saa mærkeligt det end lyder, havde vi dengang bedre Kommunikationsmidler, end vi har nu. En Sending Fisk naaede Eckernförde paa en Dag og Hamburg paa to. Nu varer det en Dag mere, og hvis jeg sender en Torsk til Familien i Brønderslev om Eftermiddagen, kan de ikke have den til næste Dags Middag, fordi Postvæsenet først sender Pakken til Aalborg.

Bindslev er ogsaa gammel Redningsmand. Med privat Baad har han været med til at bjerge over et halvt Hundrede Mennesker — ofte i yderste Øjeblik — og med Redningsbaaden har han assisteret ved adskillige Strandinger. Ialt har han bidraget til Redningen af et Hundrede skibbrudne; men trods det findes hans Navn ikke nævnt et eneste Sted i Redningsvæsenets Protokoller. Han var nemlig Stillingsmand — et godt dansk Ord for det udanske Reserve — og naar han fik udbetalt en Duser for et eller andet Redningsforetagende, skulde han skrive under med Navnet paa den Baadmand, han var traadt i Stedet for! Saadan paabød Reglementet dengang, og det gør det maaske endnu.

Den gamle Knark er i Besiddelse af en efter sin Alder enestaaende Vitalitet, og det er sikkert ikke helt ved siden af, naar han paastaar, at han kan ro en hvilken som helst ung Fisker træ.

— De unge Mennesker kan ikke ro, som vi kunde, siger Martin Bindslev. De er ikke adresseret til det, som Manden sagde, han mente dresseret. Haha. Naar vi satte Torskebakker, var vi ofte flere Mil ude. Jeg kan huske engang, vi var kommet ud i en Brandstorm, da maatte vi ro uafbrudt i fjorten Timer. Men da vi naaede Land paa Grenen, var vi ogsaa saa udmattede, at vi maatte køres ind til Byen.

Og saa faar vi Forklaringen paa, at Bindslev lige har afslaaet at ryge en Havannacigar med teglstensrødt Papir-omslag:

— Jeg havde kun faaet en enkelt Rundtenom paa hele Turen; men alligevel havde jeg ingen Appetit, da jeg kom hjem. Jeg vilde bare sove. Men forinden jeg lagde mig, tog jeg en Ende Skraa — saadan paa Størrelse med det yderste Led af Tømmelfingeren — og da min Medtjener kom ind paa Kammeret, havde jeg slugt Skraaen og var helt blaa i Hovedet. Madmor løb ud og trak en Kop Mælk ud af Koen, og den hældte hun i mig, efter at hun havde vristet min Mund op ved at stikke et Knivblad mellem Tænderne. I de følgende otte Dage levede jeg af kogt

HVIDE SANDE

Iversen & Co.

Vaadbinderi

Hvide Sande - Telefon 8

Spis altid Rugbrød

fra
Telf. 62 RINGKØBING BRØDFABRIK

Th. Frydendahl Pedersen

Kolonial og Skibsproviantering - Alt til Fiskeribrug
Tlf. Hvide Sande 1 Olie - Petroleum - Tovværk - - -

Jørgen Jensen Kolonial og Skibsproviantering

Fiskeriartikler - Fiskeri-Bekl. - -
Hurtig og reel Betjening - Tlf. 18

K. Juel Mikkelsen

Tømrer- og Snedkerforretning
Hvide Sande Tlf. 28 Skibsreparationer udføres

N. S. KAALUND

Elektr. Install. af enhver
Art samt Radio

Telefon 22

afkølet Vand; men endnu den ottende Dag smagte det mig som det rene Tobakssovs! Siden den Tid har jeg ikke nydt Tobak under nogen Form, og naar jeg ser en Mand banke Udkrasningen ud af Piben og stoppe det i Munden, saa maa jeg vende Ryggen til, og det klare Hjertervand løber fra mig. . . .

Sølvbryllup

Baadmand Niels Peter Kristensen og Hustru, Blokhus, fejrede den 30. April Sølvbryllup.

Sølvbrudeparret blev om Morgenen vækket med Musik, og mange Naboer og Venner var mødt for at gratulere, om Aftenen var der Fest med den nærmeste Familie i Hjemmet.

Niels Peter Kristensen har været ansat ved Redningsstationen siden 1. Oktober 1925, han er en flittig og dygtig Mand.

60 Aar

Baadmand Gravers Jensen ved Stenbjerg Redningsstation blev 60 Aar den 14. Maj.

60 Aar

Fhv. Baadmand, Th. Andersen, Klintholm Havn, fyldte 60 Aar den 11. Maj.

50 Aar

Baadmand Jens A. Dragsbæk, Klitmøller, blev 50 Aar den 8. Maj.

STØT BLADETS ANNONCØRER

LEMVIG

LEMVIG MEJERI

MINERALVANDSFABRIKKEN
»IDEAL«

LEMVIG KUL-KOMPAGNI A/S

Direkte Import Kontor: Vasegaarden

AKTIESELSKABET

I. D. KOOPMANN'S SVINESLAGTERI

L. KIER . LEMVIG

Korn-
og Foderstofhandel

Telefon 75 og 76

BRDR. S. & E. CHRISTENSEN

Elektromekanisk Værksted
LEMVIG - - TELEFON 242

ANTHON FYNBOE . LEMVIG

Garveri og Læderhandel
Grundlagt 1839 - Telefon 44

ALFRED KOCH . MANUFAKTURHANDEL

TORVET . LEMVIG

LEMVIG TRÆLASTHANDEL

BRDR. SKOU

Trælast og Bygningsartikler
Kaminer og Kakkelovne . Alt i Brændsel

Lemvig Motor-Compagni . Brdr. Eriksen

aut. Ford-Forhandler

Nye og brugte Automobiles

A. HONORÉ

Isenkram - Værktøj - Porcelæn
Glas - Udstyr - Sports-Udstyr
Støbegods fra C. M. Hess, Vejle

Telefon 408

ALFRED ABILDGAARD

Kolonial- og Foderstofforretning
Lemvig . Telefon 37 og 38

LEMVIG SKIBSVÆRF,T

Nybygninger og Reparationer
P. Poulsen . Telefon 209

Thyborøns Fremtid

God Redegørelse af Claus
Sørensen

Spørgsmaalet om Thyborøn er indtraadt i en mere skærpet Situation, idet Vandbygningsdirektør Hertz har grebet Offensiven for at føre Slaget mod Thyborøn. Man ved nu, hvor man har Vandbygningsvæsenets øverste Leder.

I et Foredrag, han holdt i det fornemme „kgl. danske geografiske Selskab“ den 6. April gjorde Direktøren sig al mulig Umage for at reducere Thyborøns Betydning til det mindst mulige baade for Fiskeriet og de vestlige Limfjordsbyer. Og den høje Embedsmand søgte i sin overlegne Visdom at gøre Løjer med de vestlige Havnebyers saglige Indlæg i Pjecen „Thyborøn fri“. Bl. a. syntes han, at det var rent galt, naar der i Pjecen staar, at et kendt Industriefirma i 85 Aar havde faaet sit Kulforbrug hjem gennem Thyborøn Kanal, skønt Kanalen kun har været sejlbar i 70 Aar. Men han kunde have tilføjet, at før Thyborøn Kanal blev sejlbar, foregik der i en Række Aar fra 1834 og ca. 20 Aar derefter en ret betydelig Sejlads gennem Aggerkanalen, der ligger 5—6 km Nord for Thyborøn. Saa Realiteten i de 85 Aar er sikkert korrekt nok.

Nogen Tid efter Vandbygningsdirektørens Foredrag fremlagde Ministeren for offentlige Arbejder, Hr. Gunnar Larsen, sit Forslag i Rigsdagen om Lukning af Thyborøn Kanal; det var den 14. April, og der udtalte han sig ganske i Tilslutning til Vandbygningsdirektøren.

Som Svar paa disse Ministerens Udtalelser blev der af Formanden for Vestjysk Fiskeriforening, Hr. Entreprenør Claus Sørensen, udsendt en meget klar og vægtig Indsigelse, som alle Venner af et frit Thyborøn vil være ham taknemmelig for.

Claus Sørensen reviderer bl. a. forskellige statistiske Oplysninger, Ministeren har fremsat. Ministeren hævder, at der ifølge Statistisk Departements Oplysninger ved Folketællingen i 1940 kun var 109 Havfiskere i Thyborøn, medens Fiskeristatistikken regner med 500 Mand.

Er Ministeren virkelig uvidende om, spørger Claus Sørensen, at samtlige de Fiskere, som Aaret rundt udøver Fiskeriet med Fartøjer hjemmehørende i Thyborøn, ikke alle bor i selve Thyborøn, men i de Smaabyer, der findes paa Thyborøn—Harboøre Tangen, i Strande,

Vrist, Harboøre og Knopper. Naar ikke flere har bosat sig i selve Thyborøn, saa skyldes det, at Vandbygningsvæsenet, altsaa ogsaa Ministeren, gennem flere Aar har nægtet at sælge Byggegrunde til Fiskerne, saa længe Thyborøn-kommissionen arbejdede.

Men Ministeren glemmer ogsaa at oplyse, at foruden de 500 fastboende Fiskere med Familier, kommer alle de Hundreder af Fiskere fra hele Landet og fra Limfjorden, som benytter Thyborøn Havn som Basis for deres Havfiskeri.

Man kan derfor ikke sige, som baade Ministeren og hans Vandbygningsdirektør gør det, at der i den offentlige Diskussion om Thyborøn-forslaget har været Tilbøjelighed til at overdrive Thyborøns økonomiske Betydning for Fiskeriets Interesser, naar det er bevist,

1. at Thyborøn er Danmarks tredie største Fiskerihavn,
2. at Thyborøn Kanal har været befaret af 31.500 Fiskefartøjer i Aaret 1938.
3. at der er indbragt Fisk i Aaret 1941 til en Førstehaandsværdi af 8 Mill. Kr., som ved Eksport, Handel og Omsætning forøges til Tal, der er 2—3 Gange større end Førstehaandsværdien.

Claus Sørensen tager dernæst Ministerens (Vandbygningsdirektørens) skattetekniske Argumentation under Behandling. Ministeren oplyste i sin Forelæggelsestale, at der i 1939—40 af 83 Thyborønfiskere var betalt i Statsskat ca. 3000 Kr. Claus Sørensen oplyser, at der for Skatteaaret 1942—43 af 450 Skatteydere paa Thyborøntangen var betalt ca. 550.000 Kr. i Statsskat. Men, føjer Claus Sørensen til, selv om det nu havde været som af Ministeren anført, maa det være tilladt at spørge, om det kun er den Del af Danmarks Befolkning, som betaler Statsskat, der skal tages Hensyn til.

Cl. S. omtaler dernæst de rent geografiske Spørgsmaal om Thyborøntangerne. Han mener, at Tangerne aldrig har været stærkere og bredere, end de er nu for Tiden. Søndre Tange maaler paa sit smalleste Sted 3 km og Agger-tangen endog 5 km.

Et Gennembrud kan ganske vist forekomme med haarde Paalandsstorme og Højvande; det er sket mange Gange før, men Havet har snart lukket Renderne i Tangen igen.

Det centrale i Spørgsmaalet om Thyborøns Fremtid er dens store Betydning som Tilflugts-

Bessø

LEMVIG FILMTEATER

LEMVIG TEGLVÆRK

M. Villemoes

Telefon 42

Køb Blomster hos

P. P. Madsen . Handeltgartner . Lemvig

Bessø

Industrikafeen . Lemvig
Agnete Nygaard

Sparekassen for Lemvig og Omegn

Stiftet 2. August 1847

Telefon 131

Kontortider: 10—11¹/₂, og 14—16, Lørdag 14—17

CHR. CHRISTENSEN

Murermester . Bygningsentreprenør
Lindevej 4 . LEMVIG . Telefon 329

FR. JELLESMARK

Vognmand - Lemvig - Telf. 337

Al Fragt- og Personkørsel besørger

STØT BLADETS ANONCØRER

THYBORØN HAVN

»VØLUND« Brdr. Andersens Maskinfabrik

Montering og Reparation af Motorer

Telf. 29 Elektrisk Svejsning . Metalstøberi

Frilager fra Skandinavisk Olie Co.

THYBORØN FISKEAUKTION

(statsautoriseret)

ved T. C. Rønn

Tlf. Thyborøn Havn 2 . Omst. t. priv.

A/S THYBORØN ISVÆRK

leverer Fiskeriet

Forbrug af Krystal-Is

Valdemar Petersen

Kolonial . Skibsproviantering

Telefon 8 . Thyborøn Havn

Eget Frilager . . Park Depot

N. KIRK

Tømremester
Bygningsnedker

Harboøre og Thyborøn

THYBORØN HAVN**L. TOMMERUP**

Søekvipering & Skotsøj
Piber og Løddervarer
Thyborøn Havn . . Telefon 39

Lemvig Apothek
Haandkøbs-Udsalg i Thyborøn

JESPER PEITERSEN

Vaadbinderi
Lemvig - - Thyborøn
Lemvig Tlf. 246 Thyborøn Tlf. 19

Bager og Konditor

N. H Ø J

Thyborøn Havn . Tlf. 15

Sand Kirk

Radio og Skibsinstallation
Thyborøn Havn . Tlf. 67

PETER DAVIDSEN

Murermester
Thyborøn Havn . Tlf. 33

Poul Christensen

Tømrerværksted og
Maskinsnedkeri
Thyborøn Havn - Tlf. 22

SKAARUP & SALS KOV

Smede- og Maskinværksted
Thyborøn Havn . Tlf. 61

Thyborøn Skibsværft og Baadebyggeri

Ragner Christensen
Thyborøn Havn - Telefon 38

Kolonial- og Skibshandel

Andreas Møllerup
Thyborøn Havn . Telefon 30

Kiosken . Thyborøn

Alle Dag- og Ugeblade
K. Heerup . Telefon 18

ANNA ROM

Tricotage . Manufaktur
Thyborøn Havn

Støt Bladet

ved at gøre Deres Indkøb hos De Forretninger, der avterer heri.

sted under haarde Vestenstorme for Fiskefar-tøjer og anden søgaaende Trafik. Herom nævner Ministeren ikke et Ord i sin Tale, skønt det fra Fiskerierhvervets Side er gjort gældende, at Tilstedeværelsen af Thyborøn Kanal som Nød-havn har sparet gennemsnitlig 10 Menneskeliv pr. Aar i de sidste Aartier. Thi paa den 175 Kvartmil lange Kyststrækning mellem Esbjerg og Hirtshals findes der kun et virkeligt Til-flugtssted under pludseligt opstaaende orkanag-tige Vestenstorme — Thyborøn.

Af Hensyn til

1. Fiskeriets Omfang og Betydning for hele det danske Samfund,
2. at Thyborøn Kanal og Havn er belig-gende i umiddelbar Nærhed af fiskerige Grunde,
3. at Kanalen ikke kan undværes som Nød-havn,
4. at den stedlige Fiskerbefolkning paa 500 aktive Famlier ikke lader sig flytte, som man flytter Kreaturer, uden at dette vil betyde Tab baade af økonomisk og sjælelig Karakter,
5. at Limfjordsfiskeriet vil blive ødelagt ved Lukning af Kanalen mod Vest, maa det fremdeles gøres gældende, at det vil være intet mindre end en national Ulykke for vort lille Land at lukke en saa vigtig Vandvej gennem Jylland, naar den i Aarenes Løb har opnaaet en stedse stigende Benyttelse.

Fra Fiskerierhvervets Side ønsker vi en Ved-ligeholdelse af Høfderne og Kystsikringen om-kring Tanagerne som hidtil, hvorefter Tanagerne vil kunne bevares i et uoverskueligt Aaremaal, og vi frygter i saa Fald ikke nogen Katastrofe omkring Thyborønkanalen.

Generalforsamlingen**udsættes**

Grundet paa de vanskelige Tider og Forhold har Bestyrelsen vedtaget at ud-sætte Generalforsamlingen paa ubestemt Tid.

Foreningens Regnskaber vil blive med-delt i næste Nr. af Tidsskriftet.

(Fortsat fra Side 64)

Hver Dykker skal have 3 Minutter om Ned-stigningen og kan derefter forblive paa Hav-bunden i 25 Minutter. Opstigningen varer 5 Minutter, men Dykkeren maa da straks ind i det saakaldte Depressionskammer for at vænne sig til Trykforandringen.

Hvad Bankesignalerne angaar, meddeles det nu, at de ikke kan have hidrørt fra U-Baaden.

Som bekendt var der tilsyneladende ingen Skader paa U-Baadens Overside, mens der var konstateret Beskadigelser paa Undersiden. Straks da dette var klart, undersøgte man, om der var kommet Vand i U-Baaden, derefter om Tank-systemet er beskadiget. Kan man derefter blæse Luft ind fra Havoverfladen, forsøges dette, — og saa kommer eventuelt Dykkerklokken i Betragt-ning. Men man mener det ikke sandsynligt, at den kan anvendes, da det indebærer stor Risiko.

Inde i U-Baaden kan der have samlet sig farlige Gasdannelser der kan være Overtryk, eller der kan findes Knaldgas eller Klorgas, som har udviklet sig ved, at de elektriske Batterier er blevet fyldt med Vand. Dette skal først nøje undersøges. Men muligvis faar Bjergningsmandskabet Lov til at forsøge at bjerge eventuelle Dokumenter ombord. Skal U-Baaden hæves, kan der blive Tale om Maaneder. Vi maa gaa langsomt og forsigtigt til Værks, siger Kommandør Hamilton. Vi vil ikke løbe nogen Risiko for vort Mand-skabs Liv nu, da vi ved, at der ikke mere er noget Haab om at finde Folk i Live. Vi vil ikke miste yderligere Menneskeliv. Men Dyk-kerne arbejder allerede nu under Livsfare.

Strømmen paa Ulykkespladsen er meget betydelig (2—3 Knob er ikke ualmindligt), saa Dykkeren kan somme Tider ligge vandret i Vandet.

Det var Dykkeren Alvar Eriksson fra Runn-vika, som fandt „Ulven“. Han havnede paa Broen og fortæller, at „Ulven“ var beskadiget paa Forstavnen. Det saa ud, som der havde været slaaet et Reb om Stævnen, og der var rykket til. Skaden saa ikke ud til at være fra en almindelig Mine, dertil saa det ud af for lidt, snarere kunde det være en Sprængbøje eller en mindre Undervandsmine.

Derefter foretoges en Række Nedstigninger. I 23 Meters Dybde var Strømmen saa stærk, at Dykkerne hang lige ud i Luften i Armene, i 30 Meters Dybde iagttog de Luftbobler, som viste sig at hidrøre fra U-Baadens Taarnluge. Periskopet kunde se ud til at være bøjet i Spidsen.

Der er det mærkelige og for Arbejdet be-sværende, at det Kvælstof, som i 50 Meters Dybde tilføres Dykkeren tilligemed Syren, virker narkotisk. Det virker, som om Dykkeren har nydt Alkohol, hans Bedømmelsesevne afstumpes, og hans Tankevirksomhed lammes. Det er hæudet, at Dykkere paa disse Dybder pludselig har sunget glade Sange, og det berettes om en saa-dan Dykker, at han i et enkelt Tilfælde vilde

AALBÆK

Arne Westergaard Telefon 15
Fiskeriartikler - Kolonial & Isenkram

Andelsmejeriet

„Løven“

1. Kl.s Mejeriprodukter
Aalbæk

Aalbæk

Maskinsnedkeri

Chr. Bruun
Telefon 38

Aalbæk

Aage Nielsen

Kolonial -
Fiskeriartikler
Tlf. 36 - Aalbæk

AALBÆK FISKEAUKTION

statsautoriseret v/ CONRAD FROST
Telefon priv. 35

Aalbæk Kød- og Paalægsforretning

v/ Helga Larsen — Telefon 46
leverer altid 1. Kl.s Varer

HALS**Hals Fiskeauktion**

v. Chr. Sørensen - Tlf. 17

HJØRRING**Viggo Holm**

Sten- og Billedhugger
Jernbanevej 17 - Tlf. 977

SKÆRLUND - Tandtekniker - Hjørring

Telf. 986 Træffes Karstens Hotel 1. og 3.
Tirsdag i hver Maaned Kl. 19-21

LØKKEN**SPARE- OG LAANEKASSEN**

for Løkken og Omegn
Kontortider: 11—12 og 14—16 - Telefon 27

Jens Bang
Løkken

Løkken Brugsforening

Kolonial - Isenkram
Telefon 45 Alt i Fiskeriartikler

L. Kirkedal

Fiskeeksport
Telef. 3 Lønstrup

GRENAA**J. H. Mattsson**

Grenaa Havns Skibsprovianteringsforretning
Telefon 181

klippe Slangen med Lufttilførselen over. Amerikanerne anvender Helium i Stedet for Kvælstof paa disse Dybder, og det gør, at Dykkerne kan arbejde ned til 150 Meters Dybde uden Besvær, idet Helium ingen narkotiske Virkninger har.

Vestjysk Fiskeriforenings Aarsmøde i Lemvig

fandt Sted Lørdag den 29. Maj. Formanden, Claus Sørensen, Esbjerg, foreslog i sin Indledningstale, at man sendte en telegrafisk Hilsen til Hs. Maj. Kongen. Det vedtoges med Akklamation. Efter at have budt Velkommen til de delegerede og de særlig indbudte, holdt han en Mindetale over de Kammerater, som i Aarets Løb havde fundet Døden paa Havet. Det var for hele Landet 51 Fiskere, deraf 25 inden for „Vestjysk Fiskeriforening“s Omraade.

Vi vil ære deres Minde.

Formanden aflagde derefter en udførlig Beretning, hvorunder han først omtalte Fiskeriet i 1942 — noget bedre end 1941 — men han pegede ogsaa paa de stigende Vanskeligheder, Mangel paa Brændselolie og Redskaber, det indskrænkede Fiskeomraade og den stigende Minefare. Han omtalte dernæst Spørgsmaalet om Fiskerihøjskolen, som vi i Vestjysk Fiskeriforening absolut ønsker lagt i Esbjerg. Meget udførligt blev Thyborønsagen omtalt, og Taleren kritiserede skarpt Min. f. offl. Arbejder, Hr. Gunnar Larsens, Udtalelse ved Lukningsforslagets Forelæggelse i Rigsdagen.

Sluttelig omtaltes en lang Række lokale Fiskerispørgsmaal.

Om Eftermiddagen, da Valgene foregik, fratraadte Claus Sørensen som bebudet Formandsposten. Som Tak for hans manglede dygtige Arbejde for Foreningen modtog han som Erindringsgave et Maleri med Motiv fra Esbjerg Havn.

Fiskeauktioner i April

Skagen v/ Th. Geisnæs: 480,470 kg. hvoraf 28,234 kg Rødspætter, 34,766 kg Torsk, 69,014 kg Sej, 1,582 kg Havtaske, 19,326 kg Hvilling, 2,377 kg Ising, 1,014 kg Makrel, 2,313 kg Rødtunge, 68,521 kg Sild, 1,041 kg Skærising, 1,478 kg Tunge, 2,012 kg Kulsoer, 20,807 kg Dybvandsrejer, 173,300 kg Brisling og 54,381 kg Fiskefoder.

Grenaa Havn v/ S. Møller Pedersen 270 Laster med 82,529 kg til 66,213 Kr., fordelt paa 2,924 kg Rødspætter til 8,138 Kr., 55,034 kg Torsk, 35,826 Kr., 10,034 kg Ising, 8,793 Kr., 871 kg Skrubber, 912 Kr., 791 kg Slethvar, 1,777 Kr., 8 kg Hummer, 65 Kr., 190 kg Tunge, 752 Kr., 132 kg Pighvar, 389 Kr., 212 kg Laks, 1,923 Kr., 10,546 kg Sild, 6,098 Kr. og 1,787 kg bl. Fisk til 1,540 Kr.

Hirtshals v/ N. C. Jensen 588,793 kg, hvoraf var 14,715 kg Rødspætter, 50,985 kg Torsk, 761 kg Lever, 225 kg Tunge, 551 kg Ising, 360 kg Hvilling, 228 kg Pighvar, 189 kg Rødtunge, 1,844 kg bl. Fisk samt 518,500 kg Skidtfisk.

SKAGEN

Skagens Fiskeauktion

Telegr.-Adr.: Fiskeauktion
statsautoriseret v. Th. Geisnæs
Telefoner: Kontor 209 (Statst.) Privat 189 (Statst.)

Engelsk Beklædnings Magasin

Th. Jakobsen - Telf. 185
Alt i Herreekviperung og Søkvipering

P. SAXBERG

Telegr.-Adr.: „Saxberg“
Telefon 86 1. Kl.s Skibsprovianteringsforretning
Alt i Fiskeriartikler

C. D. Brøndum

Kolonialhandel
Telf. 118

Holger Axelsen

Magasin du Nord
Brdr. Nipper
Skibsbyggeri

Karstensen & Henriksen

Skibs- og
Baadbyggeri
Telf. 201

Skagens Kul- og Trælastforretning

Telf. 277 - 2 Lin.

Spetzler

Urmager
og Guldsmed

SÆBY

Tlf. Kontor 33
- Privat 114
Sæby Fiskeauktion
v. Roland Poulsen

VALD. OLSEN TELEF. 14

Kolonial - Skibsproviantering
- Fiskeriartikler -

Stampen Savværk & Emballagefabrik

Telefon 48
H. J. Nielsen
Alt i Fiskekasser -

HIRTSHALS

A/S Lillehedens Savværk

Tlf. 62 Fiskekasser i alle Dimensioner - Stort
Lager af Tømmer og Bygn.-Artikler

N. Jensen - Tlf. 45

Skibshandel
Cigarer - Vine
Spirituosa

CHR. JEPSEN

Altid 1. Kl.s Kød
og Paalæg
Telefon 39

Toppenberg & Christensen

Maskinværksted - Tlf. 99
Motor-Reparationer - Elektr.
Svejsning - Trawluller

Forlang altid Bornholms Vegetabil Margarine

Jesper Peitersen

Lemvig Telf. 248
Filial: Thyborøn, Tlf. 17
Vodbinderi og Fiskeriartikler.
Rødspætte-, Kuller- og Torake-
vod altid paa Lager.
--- TOVTJÆRERI ---
Alle Reparationer udføres.

NILSSON

I Nilssons Sko
er Gangen go'
Tlf. 116 - Lemvig

A/S Vestjysk Krystal Isværk

Esbjerg

STØT BLADETS ANNONCØRER

THISTED

LANDBOSPAREKASSEN FOR THY

Kontortid: 10—12 og 14—17
Indlaan 2.800.000 Kr. Reserver 400.000 Kr.

Chr. Sørensen

Isenkramforretning
St. Torv — Telefon 257

Brdr. Jensen - Thisted

Monumenter og Gravgelændere
Telefon 94

Oscar Lund

Guldsmed
Vestergade 25
Telf. 540

Johs. Haaning, Thisted

(P. Taabbel & Co.'s Eftfl.)
Fiskeriartikler - Skibshandel
Telf. 326

THYBORØN

Thyborøn Fiskeauktion

Statsautoriseret
v. T. C. Rønn

Andr. Møllerup

Kolonial og
Skibsproviantering
RESERVERET
Tlf. 30 - Thyborøn Havn

BLOKHUS

Klitgaard's Badehotel

og Strandingskroen
S. Svenningsen - Tlf. 7

P. Jansen

Telefon 24
Altid 1. Kl.s
Kød og Paalæg
Blokhus

LÆSØ

J. A. Larsen & Co.
Fiskeeksport
Vesters Havn
Telefon 31

FANØ

Hold Ferie i Sønderho! —
Sønderho Turistforening anv. Sommer-Lejligheder
v. Bager Engsted - Tlf. Sønderho 11

Sønderho Brugsforening

Tlf. Sønderho 18 Kolonial - Isenkram

FJERRITSLEV

A. K. Simonsen

Cykler - Symaskiner - Radio
Telefon 160

Ingvar Brandt - Telefon 29

Støbegodslager - Isenkram
Glas - Porcelæn

THY

THYLANDS BANK

AKTIESELSKAB

KONTORTIDER:
HURUP: Kl. 9—12 og 2—4,30
Vestervig: Kl. 4—5,30 BEDSTED: 1,30—3
Hørdum: Mand., Onsd., og Fred. Kl. 1,30—3.

Hanstholm Maskinsnedkeri

v. N. J. Kristensen
Hanstholm pr. Thisted - Telef. 1

Vorupør Brugsforening

Skibsproviantering
Telf. 18 Alt for Fiskeriet

J. MATHIAS MADSEN

Vaadbinderi og Sejmageri
en gros Fiskeriartikler en detail
Nr. Vorupør pr. Sjerring
Telefon 14 - Postgiro 345.34

B. N. Sandahl - Savskærer

Emballagefabrik & Brændselsforretning
Nr. Vorupør pr. Sjerring - Telf. 10

THYBORØN SKIBSPROVIANTERING

Valdemar Petersen
Telefon 8

Kolonial, Petroleum, Olie, Tovværk

Det sidder bedre

og holder længere

Tøjet fra

TN&M
TOFT-NIELSEN & MATTHESEN

**DAMPKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**

af 1866

KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

S/S „Østersøen“ afgaar fra København
hver Søndag, Onsdag og Fredag Morgen
(1/2 Time før Mørkelægningens Ophør)
Fra Rønne Mand., Onsd. og Fred. Kl. 24

Selskabets Ekspeditioner:

KØBENHAVN: Hr. Th. Hørrig, Tordenskjoldsgade 34. Tlf. 1865 og 11865. Kontortid 8-8, Søndage 8-9 Fm.

RØNNE: Hr. Aage Jensen, ved Havnen, Tlf. 159. Kontortid: 8-12, 1-6. Søndag 8-9 Fm.

Aktieselskabet

Esbjerg

Tovværksfabrik

Esbjerg

KØB

DANSK

**Aalborg Bys og
Omegns Sparekasse**

Stiftet 12. Maj 1824

Telf. Nr. 57 og 3508

A/S Dampskibsselskabet
»DANNEBROG«

C. K. HANSEN

REDERI - BEFRAGTNING - KLARERING
ASSURANCE- & HAVARIAGENTUR

Havari-Telefon: C. 53010 Telegram-Adresse:
DAG OG NAT HANSEN
AMALIEGADE 35 KØBENHAVN

Pedersen & Albrechtsen

Esbjergs førende
Herre-Ekviperingsforretning

Brugsforeningen »FREM«

Uddeler Carl F. Christensen
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

Carl Feerup Esbjerg

Benzin. - Depot af
Vacuum Olier
Skibsprovianteringsforretning
Telefon 23

Udgivet og redigeret af H. Lilholt, Lemvig, (ansvarlig), og J. Gr. Pinholt, Klinkby St.
Annonceekspedition: Klinkby St. og Kongensgade 27 II, Odense, ved P. Nicolaisen. Tlf. 7753.

GADDEGAARD-NIELSENS BOGTR.-LEMVIG

Lemvig Centralbibliotek
Læsesalen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 7

1. Juli 1943

10. Aarg.

Forsidebillede fra det norske Redningsblad »Signal«

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SÆLSKAB A/S

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr**KONTANT**
Jørgensen
Esbjerg**A. N. Petersen**A/S „Det Dansk-
Franske Damp-
skibsselskab

RESERVERET

Sparekassenfor Lemvig og Omegn
Stiftet 2. August 1847
Telefon 131Kontortider:
10-11¹/₂ og 2-4
Lørdag Em. 2-5

RESERVERET

DANMARKS**HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE**Gl. Kongevej 29 B København V. — Telefon Central 5766
Abonnement Ind- og Udland:
helaarlig 10 Kr., halvvaarlig 5,50 Kr., kvartaarlig 3 Kr.
Udkommer hver Torsdag

To- og Firtakts-
Motorer
Billigste Pris
Forlang Tilbud
**Grenaa Havns
Motorfabrik**
Motorer i alle
Størrelser

Bornholms Maskinfabrik
Kakkelovne & Bygningsstøbegods*Lemvig Folkebank*Aktieselskab
Kontortid: 10-11,30 og 2-4 Lørdag Em. 2-5
Telefoner 133 & 229
Kontorsteder Thyboren, Harboere, Bøvling, Rømme.
Alle Bankforretninger udføres.**Støt Bladets Annoncører**

RESERVERET

RESERVERET

N. P. JensensSkibs- og Baadebyggeri
Esbjerg gl. Havnanbefales med saavel
Nybygning samt
Reparation**VIKINGEN**

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets ill. Magasin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.Abonnement Kr. 8,00 aarlig, Kr. 2,00 kvartaarlig
Kontorer: Gammel Mønt 39, København*Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt*

Vasegaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIGHirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen— statsaut. —
Telefon 34 Privat 54**Brugte Reb**

sælges af og købes af

Søren K. Sørensen
Esbjerg ny Havn**I. S. Kjærgaard**

N e k s ø

Sømands- og
Fiskerbeklædning**Køkkenudstyrs-**

Forretning

Lysekroner. Glas. Porcelæn.

L. Munkgaard,
Kongensgade 83, Esbjerg**Fanø Sandorm**Jeg kan atter i Aar
tilbyde Dem de billig-
ste og bedste Sand-
orm til Agn. Hurtig
og reel Behandling
garanteres.**S. Boye, Fanø Orme-
eksport, Tlf. 21, Fanø**

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 7

1. Juli 1943

10. Aarg.

Vestjysk Fiskeriforenings Aarsmøde i Lemvig

Som meddelt i sidste Nr. af Tidsskriftet holdt Vestjysk
Fiskeriforening Aarsmøde i Lemvig d. 29. Maj.

Af Formandens Beretning

Direktør Claus Sørensen indledede med at foreslaa en telegrafisk Hilsen til Kongen. Der indløb senere Svar fra Kongen, hvori han takkede og udtalte sin Medfølelse med de forulykkede Fiskere.

Formanden oplyste, at det danske Fiskeri siden 1. Maj i Fjor havde et Tab af 51 Mand, omkommet ved Fiskeri, deraf inden for Vestjysk Fiskeriforenings Omraade 25. Med Kutteren „Margov“s Forlis var 3 Mand gaaet bort. Kt. „Jørna“ 4, „Nordsøen“ 4 (alle fra Esbjerg), endvidere Lemvigkutteren „Skjold“ 3 Mand, fra Kutteren „Jeppe“ 1 Mand, Kt. „Daggy“ 2 Mand og Kt. „Jynna“ 3 Mand. Endvidere omtales Svizzerdamperen „Bjørn“s Forlis ved Minesprængning, hvor hele Besætningen gik ned.

Vi vil, sluttede Formanden, mindes de mange gode Kammerater og Kolleger, som vi har mistet, og vi lader Tankerne gaa til de Hjem, som har mistet deres Forsørger. Ære være de dodes Minde.

Større Udbytte af Fiskeriet end det foregaaende Aar

Om Fiskeriet indenfor vor Forenings Omraade i det forløbne Aar kan saa meget straks siges, at det samlede Udbytte ved Erhvervet blev noget bedre end i Aaret 1941, der ogsaa maa karakteriseres som et godt Aar for Erhvervet indenfor Vestjysk Fiskeriforenings Omraade.

Trods Vejrforholdene blev Fiskeriet fra alle vore Havnebyer drevet saa intensivt, som Olierationeringen tillod, og der viste sig at være en særdeles god Bestand af Nyttfisk at fange af. Som sædvanlig blev Rødspættfiskeriet det fuldstændig dominerende for Fiskerne i vore Havnebyer, hvoraf mange opnaaede saa store Fangster, at de sikkert aldrig vil blive overgaaet.

Da Prisniveauet laa fast, lykkedes det ogsaa i værdimæssig Henseender at opnaa en Stigning i Forhold til Aaret 1941.

For Fiskeriet fra de aabne Kyster paa Jyllands Vestkyst blev Aaret 1942 derimod ringere

end Aaret 1941 baade m. H. t. Udbyttet i Vægt og i Penge.

Driftsomkostningerne fordoblet

Medens Driftsomkostningerne for en søgaaende Fiskekutter tidligere beløb sig til fra 15 til 20,000 Kr., har mange af de vestjyske Fartøsejere for Aaret 1942 maattet regne med samlede Driftsomkostninger paa 30-50,000 Kr., og nogle Fartøjer har end ikke kunnet holde deres Driftsomkostninger indenfor disse Rammer.

Det skyldes de stadig stigende Priser paa Fiskeriets Fornødenheder, hvoraf Brændselsolien alene er steget med 750 pCt. i Forhold til normale Driftsaar, Tovværk med 700 pCt., og samtidig er Udgifterne til Reparation og Vedligeholdelse af de søgaaende Fartøjer steget med rundt regnet 2-300 pCt.

Mørke Udsigter for indeværende Aar

Jeg tror, udtalte Form., ikke paa nogen Fortsættelse af den enestaende Travlhed, som har hersket i vore Havnebyer, medens Foraarsfiskeriet var paa sit højeste, og naar Fiskemægderne trækker fra Land, vil der af forskellige Aarsager blive Tale om betydelig mindre Tilførsler af Fisk, end vi kendte i Fjor.

Naar jeg er tilbøjelig til at se noget mørkt paa Chancerne for Fiskeriet i det indeværende Aar, skyldes det ikke alene de beskedne Forsyninger med Brændselsolie, men i endnu højere Grad den Indskrænkning af Fiskeriomraaderne, som Krigssituationen i Europa uden Tvivl vil medføre. Og jeg tror derfor ikke paa nogen Gentagelse af 1942 for Fiskeriets Vedkommende.

Kystens Fiskere har ogsaa haft et ret lovende Fiskeri i dette Foraar, hvor der har været gode Fangster især af Torsk til mange af Kystens Fiskerlejer. Men her som for Havnebyerne gælder det ogsaa om at udnytte Tiden, thi ingen af os ved, hvad Sommeren vil bringe for vore mange Fiskere.

Endvidere redegjorde Formd. udførlig for Forhandlingerne om Skattelettelse for aktive Fiskere og for

Thyborøn-Spørgsmaalet,

hvorom han bl. a. udtalte:

— Folketingsudvalget har undergaaet nogle Ændringer efter Folketingsvalget i Marts Maaned i Aar, og Ministeren for offentlige Arbejder har ved den fornyede Forelæggelse af sit Forslag fremført en Række fejlagtige Oplysninger, som jeg offentlig har imødegaaet, ligesom de er blevet tilbagevist paa Rigsdagen.

Vi vil naturligvis stadig følge denne livsvigtige Sags Udvikling med den allerstørste Opmærksomhed, og jeg kan ogsaa sige, at det er vor Hensigt at forelægge Udvalget et sagkyndigt underbygget Forslag i Løbet af den nærmeste Fremtid, saafremt vi kan skaffe de nødvendige Oplysninger fra Ministeriet for offentlige Arbejder. Vi maa vel ogsaa have Lov til at forvente, at Udvalget i Løbet af Sommeren vil komme til Thyborøn for at tage de stedlige Forhold i Øjesyn. Der kan da blive Lejlighed til at drøfte de væsentligste Spørgsmaal med Udvalget.

Efter at have omtalt endnu en Række Spørgsmaal, kom Form. sluttelig ind paa en Række lokale Fiskerispørgsmaal.

Formanden sluttede med en Tak til Ministeriet for Landbrug og Fiskeri, Fiskeridirektøren, Embedsmændene og Rigsdagens Medlemmer. En særlig Tak rettede han til Sekretær Alb. Nielsen for Samarbejdet i sin 7-aarige Formandstid.

Bestyrelsesvalg

Dir. Claus Sørensen meddelte, at han ikke vilde modtage Genvalg som Formand. I hans Sted valgtes enstemmigt Fiskeskipper Laur. Thygesen, Esbjerg, som i en Aarrække har været Medlem af Bestyrelsen.

Den afgaaede Formand modtog som Hædersgave et smukt Maleri med Motiv fra Esbjerg Havn. Det blev overrakt ham med en smuk Tale af Fisker Jens Munk Jensen, Vorupør. Mange andre havde Ordet for at takke Claus Sørensen.

Til Medlemmer af Bestyrelsen valgtes for Nordkredsen: Jens Munk Jensen, Vorupør; for Midterkredsen: Albert Steen, Vrist, og for Sydkredsen nyvalgtes S. P. Sørensen, Esbjerg, endvidere vedtoges det at indvælge som nyt Medlem Chr. M. Nielsen, Hirtshals.

Resten af Generalforsamlingen gik med at drøfte nogle af de Spørgsmaal, som Formanden havde nævnt i sin Beretning: Fiskerihøjskolen, Thyborøn-Spørgsmaalet, Fiskernes Beskatning og Maksimalprisordningen.

Hvis Bladet udebliver,

bedes de Holdere, der modtager det gennem Posten, straks klage til Postbudet.

Hvis Stationerne ikke modtager Bladet regelmæssigt, bedes dette paa et Brevkort meddelt til Gadgaard Nielsens Bogtrykkeri, Lemvig.

De norske Rednings-skøjter**En Skolestil**

Det norske Folk interesserer sig meget for sit Redningsvæsen. Ogsaa i Skolen hører Børnene om denne Sag, og de hjælper til med Indsamling af Midler til at støtte Redningsvæsenet, der er en privat Institution.

I det norske Tidsskrift „Sjømansbladet Signal“ gengives en Stil, som en Skoleelev, Hjørdis Fyrstro, har skrevet om Redningsvæsenet. Vi tillader os at gengive den.

Norge har en lang Havkyst. Man har fundet ud af, at hvis man slog en Cirkel med Kap Lindesnæs som Centrum og en Radius til Nordkap, saa vilde Cirkelens søndre Del gaa gennem Rom.

Denne lange Havstrand er indskaaret af Tusinde af Vige og Fjorde, og Skærene og Øerne udenfor danner Skærgaarden. Her ude henter Fiskerne sit daglige Brød. Thi uden for Havkysten ligger vældige Fiskebanker. De største er Storeggen og Lofotbankerne. Her gaar Fiskene ind for at lægge Rogn. Og her samles saa Fiskerne, oftest i Tiden Januar-April.

I alt har Norge nu 100.000 Fiskere. Om disse Folk er sagt de sande Ord i Salmen: „Sit Levebrød har de paa brusende Hav med bare en Fjæl mellem sig og sin Grav“.

Og naar de store Storme sætter ind, er det ikke sjældent, at Baadene kommer drivende med Kølen i Vejret, somme Tider med nogle Mand oven paa, og ofte bliver de saa forkomne, at de maa slippe deres Tag. Og efter en slig Stormnat er saa mangen en Gang Baadene drevet i Land som Vrag, og Enker og faderløse sidder tilbage i Fiskerhjemmene.

Da var der en Doktor som hed Oscar Tybring, han vilde skabe et Laug af Mænd til at hjælpe disse Fiskere, som daglig maatte sætte Livet paa Spil.

Men nej, Folk vilde nok ikke være med, og en Tid maatte han opgive sine Planer. Saa en slem Stormnat forliste en Skude uden for hans Hus, og om Morgenens fandt han flere ilanddrevne Fiskere, som havde siddet paa Baadens Køl, men alligevel var druknet den Nat.

Da tog han Arbejdet op igen, rejste til Oslo og fik i Løbet af faa Dage samlet mange Penge, og da først Begyndelsen var gjort, var der mange, som vilde hjælpe. Dr. Tybrings Plan var at faa bygget velegnede Skibe, som kunde bjerpe Fiskere i Havsnød. Disse Skøjter maatte være saa velbyggede og have saa dygtigt Mandskab, at de kunde gaa ud, hvorledes Vejret saa var. Disse Baade blev kaldt Rednings-skøjter. Og en Dag havde man Penge nok til den første Skøjte.

Mands Minde**85 Aar**

Fhv. Fisker og Redningsmand Jens Hjermitsev, Lønstrup, fyldte den 11. Juni 85 Aar. Han er født og opvokset i Lyngby. Som ung fo'r han til Søs, men efter at have faret rundt i 12 Aar giftede han sig, bosatte sig her og slog sig paa Fiskeriet, og i 58 Aar har han nu boet i Lønstrup. Jens Hjermitsev har været Strandfoged i 33 Aar og med Redningsbaaden i 27 Aar.

For hans Indsats ved Bjergring af Mennesker har han modtaget en stor Sølvmedalje. Han har været gift to Gange. I første Ægteskab er der syv Børn og i det sidste fire. For fem Aar siden mistede han sin Hustru og har siden haft en Søn og Svigerdatter til at bo hos sig. Han er endnu rask og aandsfrisk og gaar daglig flere Ture til Havet, men han er ogsaa af en meget gammel Slægt, idet to Brødre er henholdsvis 87 og 90 Aar.

75 Aar

Den 23. Juni fyldte fhv. Opsynsmand ved Redningsvæsenet, Christian Lauridsen Christensen, Haurvig, 75 Aar.

Chr. L. Christensen er født i Haurvig, hvor han altsaa har levet hele sin Tid, og er blevet en Mand, der paa mange Omraader har gjort sig gældende og øvet sin Indfyldelse paa talrige Spørgsmaal af Interesse for Befolkningen paa den Del af Holmslands Klit.

Navnlig indenfor det danske Redningsvæsen har Chr. L. Christensen indskrevet sit Navn ved et mangeaarigt Arbejde, hvorved han ogsaa har medvirket til at redde adskillige Menneskeliv. Allerede længe inden han i 1905 blev Opsynsmand, havde han haft Ansættelse i Redningsvæsenets Tjeneste, og han fortsatte dermed lige indtil Redningsstationen blev flyttet til Hvide Sande nogen Tid efter Kanalens Aabning i 1931.

60 Aar

Fhv. Baadmand, Herman P. Christensen, Sæby Redningsstation, fyldte 60 Aar den 8. Juni.

25 Aars Jubilæum

Baadmand ved Møn Redningsstation Chr. Thomsen Hjørt havde 25 Aars Jubilæum i Redningsvæsenet den 1. Juni.

Hvorledes skulde nu saadan en Rednings-skøjte være? Mange Baadbyggere forsøgte sig; men uden Held. Saa var der en Baadbygger, som byggede en Baad, bedre end alle de andre. Han hed Colin Archer, den samme Mand, der byggede Fritjof Nansens berømte Skib „Fram“.

Den første Skøjte blev stationeret i Vardø. Der havde de bedst Brug for den, for der har vi den lange Finmarks-Havstrand. Skærgaarden ligger udenfor, og Nordishavet staar ret ind paa Kysten.

Allerede den første Rednings-skøjte var til

HVIDE SANDE**Iversen & Co.****Vaadbinderi**

Hvide Sande - Telefon 8

Spis altid Rugbrød

fra

Telf. 62 RINGKØBING BRØDFABRIK

Th. Frydendahl Pedersen

Kolonial og Skibsproviantering - Alt til Fiskeribrug
Tlf. Hvide Sande 1 Olie - Petroleum - Tovværk - - -

Jørgen Jensen Kolonial og Skibsproviantering
Fiskeriartikler - Fiskeri-Bekl. - -
Hurtig og reel Betjening - Tlf. 18

K. Juel Mikkelsen

Tømrer- og Snedkerforretning

Hvide Sande Tlf. 28 Skibsreparationer udføres

N. S. KAALUND

Elektr., Install. af enhver
Art samt Radio

Telefon 22

stor Hjælp. Men efterhaanden kom der flere Baade, som blev stationeret rundt om ved den lange Kyst. Nogle af disse Skøjter er nu gamle, men de fleste er ny. Paa hver af disse Skøjter — for Tiden 28 — er der et Mandskab paa 4 Mand, og disse Folk er modige Søfolk, men det er heller ingen Lystsejlsd, de gaar ud paa. For naar det er stille og roligt Vejr, er der som Regel ingen Brug for Rednings-skøjter.

Nej, naar Stormene kommer rygende og gør Havet til en stor kogende Gryde, hvor de smaa Fiskerbaade kastes som Nøddeskaller, da er det Rednings-skøjterne maa lægge ud. Da staar det modige og uforfærdede Mandskab paa Udkig og stirrer med hvasse Øjne ud over Havet. Kanske kommer der en Baad drivende med Kølen i Vejret, hvor nogle Fiskere holder sig fast og ikke vil slippe Taget. Saa er Rednings-skøjten der med det samme, og snart er disse Fiskere, som var ved at give op, ivrige efter at komme hjem, trygt og godt i Land. Saadan er Rednings-skøjterne parat til at yde hurtig Hjælp, hvor det tiltrænges. En Nat redder de maaske 2 Mand og den næste maaske 29.

Paa et Aar bjerger Rednings-skøjterne omtrent 2500 Menneskeliv. Siden „Norsk Selskab til Skibbrudnes Redning“ blev til, har det bjerget 140.000 Mand. Det er lige saa mange, som der er i vor hele Fiskerflaade.

Men stundom kan det hælde, at Rednings-mændene selv maa blive derude i det haarde Vejr.

Redningsselskabet er et privat Selskab, og

(Fortsættes Side 79)

LEMVIG

LEMVIG MEJERI

MINERALVANDSFABRIKKEN
»IDEAL«

LEMVIG KUL-KOMPAGNI A/S

Direkte Import Kontor: Vasegaarden

AKTIESELSKABET

I. D. KOOPMANN SVINESLAGTERI

L. KIER . LEMVIG

Korn-
og Foderstofhandel

Telefon 75 og 76

BRDR. S. & E. CHRISTENSEN

Elektromekanisk Værksted
LEMVIG - - TELEFON 242

ANTHON FYNBOE . LEMVIG

Garveri og Læderhandel
Grundlagt 1839 - Telefon 44

ALFRED KOCH . MANUFATURHANDEL

TORVET . LEMVIG

LEMVIG TRÆLASTHANDEL

BRDR. SKOU

Trælast og Bygningsartikler
Kaminer og Kakkelovne . Alt i Brændsel

Lemvig Motor-Compagni . Brdr. Eriksen

aut. Ford-Forhandler

Nye og brugte Automobile

A. HONORÉ

Isenkram - Værktøj - Porcelæn
Glas - Udstyr - Sports-Udstyr
Støbegods fra C. M. Heas, Vejle

Telefon 408

ALFRED ABILDGAARD

Kolonial- og Foderstofforretning
Lemvig . Telefon 37 og 38

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer
P. Poulsen . Telefon 209

Ved Limfjordens Bred

I Radioen Søndag Aften den 20. Juni havde Redaktør A. Dahlerup en Samtale med Professor i Zoologi, Dr. R. Spärck om, hvorledes Nissum Bredning vilde komme til at se ud, hvis der blev lukket ved Thyborøn.

— Ja, svarede Professoren, Vandet i Nissum Bredning vilde gaa stærkt ned i Saltholdighed, fra nu ca. 3 pCt. til vel en Tiendedel pCt.

— Og selve Landskabet? spurgte Hr. Dahlerup.

— Højdedragene vilde naturligvis ikke forandre sig, men Bredningen vilde blive en skikkelig Indsø med sivkransede Bredder, og Østers, Torsk og Rødspætter vilde blive afløst af Gedder, Skaller og Aborrer.

— Vilde Østersen helt forsvinde?, spørger Speakeren med et Suk.

— Ja, det er ganske givet, svarede Professoren, og paa et Spørgsmaal om, hvor længe man havde kendt Østers i Nissum Bredning, fortsatte Professor S.: Siden 1849; det var en Stenfisker fra Lemvig, som dette Aar fandt de første Østers.

Gaar vi længere tilbage i Tiden, en 5000 Aar, da var der Masser af Østers i dette Farvand, som da var en Del af selve Vesterhavet. Thy og Thyholm samt Mors ragede op som Øer i Stenalderhavet og laa paa en Maade uden for det egentlige Danmark. Limfjorden var da en Del af Skagerak, og Danmarks Vestkyst var den høje Del af Lemviglandet. Vandet i Havet var meget salt, og 2 a 3 Grader varmere end nu. Da kan De tro, her var Østers, og Vidnesbyrdet herom har vi i de mægtige Køkkenmøddinger, som er fundet bl. a. ved Ærtebølle og Vidskølle. Disse Efterladenskaber fra vore Stenafderforfædre bestaar næsten udelukkende af Østersskaller.

— Men nu vore nuværende Østers?, spørger Hr. Dahlerup.

— Der kom andre Tider i vort Lands Udvikling, svarer Prof. S., Landet hævede sig i denne Del af Danmark, og en skønne Dag blev der fast Land mellem Thy og Harsyssel; Thyborøn—Agger-Tangen dannedes, Limfjorden blev et Sund med Brakvand, og Østersen forsvandt af Nissum Bredning. Fra ca. 1100 til 1825, altsaa ca. 800 Aar, var der lukket mellem Vesterhavet og Nissum Bredning. Men da Havet brød igennem og dannede Aggerkanalen i 1825, blev der atter havsalt Vand i Bredningen.

— Og saa kom Østersen igen?

— Maaske kom den ind med Havvandet, men vi ved ogsaa, at Pastor Feje i 1830 satte en Del Østersyngel ud oppe ved Helligsøe i Thy, og Dyrene bredte sig stærkt og blev som nævnt opdaget af en Stenfisker fra Lemvig i 1849. I 1870-erne blev der især taget mange Østers; der var 3 Aar, hvor man fangede ikke

mindre end 7 Mill. om Aaret. Siden er dette Fiskeri taget en Del af.

— Det var i Grunden en god Ide at plante Østers ud; hvor har Præsten faaet Ideen fra?

— Ja, hvorfra? Man kendte jo til Østers tidligere. De omtales i en af Holbergs Komedier, og i det 15., 16. og 17. Aarhundrede blev der ved de frisiske Øer, Sild f. Eks., fanget Østers (Flensborg Østers) af en særlig stor Type. Kong Frederik II fik dem engang at smage, og de faldt ham saa godt paa Tungen, at han i et aabent Brev fra 1580'erne krævede, at Østersfangst skulde være en kgl. Rettighed, et saakaldt Regalie, som ikke maatte drives uden kgl. Tilladelse.

— Professoren talte før om Stenalderhavet — hvad var der før dette Hav?

— Da havde man en Tid, der kaldes Fastlandstiden, hvor Danmark laa saa højt over Havet, at det var landfast med England og Skandinavien. Østersøen var da en Indsø. Limfjorden bestod af en Række Indsøer, der havde Afløb gennem en Aa, det smalle Parti af Fjorden ved Aalborg—Hals ud til en Fjord langs Sveriges Østkyst.

— Kan man nu gribe ind i den Udvikling, der kommer?

— Ja, man kan sikkert nok lukke Thyborøn, hvis man vil. Men om det vil holde kort eller længe, er ikke saa let at sige.

— Hvordan er Tendensen i Udviklingen? Gaar det mod Hævning eller Sænkning af Landet?

— Jeg tror, at Forholdene er ret stabile her i Landet for Tiden. Men i Nordskandinavien hæver Landet sig.

(Fortsat (ra Side 77)

det har kun et lille Tilskud fra Staten. Men Folk vil gerne støtte en saadan god Sag, saa de fleste af Udgifterne bliver dækket ved Folkets Gaver og af Medlemmerne i de mange Redningsforeninger Landet over. Vi har mange af den Slags Foreninger, og flere og flere melder sig til. For selv om det ikke er meget hver yder, saa er det nu saadan, at „mange bekker små, gjer til slutt ej stor å“.

*

Vi gengiver nogle Linjer af en anden Stil, skrevet i det norsk-norske Maal.

„Noreg (Norge) har dej beste redningsskøyterne og redningsmannskapet i hejle verda (Verden), kan ein seia. Men endå må det flere skøyter og meir mannskap til for at Noreg kan ha sikra kysten sin for tapet av folk ved forlis og tryggja (sikre) fiskarflåten.

Sjøfolk, trur eg (jeg), kunne kjenna seg mykje tryggare, når det vore (var) redningsskøyter stasjonert langs hejle Kysten, og det same kunne dei som går heime og er ottefull (bekymret) for sine“

Bessg

LEMVIG FILMTEATER

LEMVIG TEGLVÆRK

M. Villemoes

Telefon 42

Køb Blomster hos

P. P. Madsen . Handelsingartner . Lemvig

Bessg

Industrikafeen . Lemvig

Agnete Nygaard

Sparekassen for Lemvig og Omegn

Stiftet 2. August 1847

Telefon 131

Kontortider: 10—11¹/₂, og 14—16, Lørdag 14—17

CHR. CHRISTENSEN

Murermester . Bygningsentreprenør

Lindevej 4 . LEMVIG . Telefon 329

FR. JELLESMARK

Vognmand - Lemvig - Telf. 337

Al Fragt- og Personkørsel besørgeres

STØT BLADETS ANONCØRER

THYBORØN HAVN

»VØLUND« Brdr. Andersens Maskinfabrik

Montering og Reparation af Motorer

Telf. 29 Elektrisk Svejsning . Metalstøberi

Frilager fra Skandinavisk Olie Co.

THYBORØN FISKEAUKTION

(statsautoriseret)

ved T. C. Rønn

Tlf. Thyborøn Havn 2 . Omst. t. priv.

A/S THYBORØN ISVÆRK

leverer Fiskeriet

Forbrug af Krystal-Is

Valdemar Petersen

Kolonial . Skibsproviantering

Telefon 8 . Thyborøn Havn

Eget Frilager . . Park Depot

N. KIRK

Tømremester

Bygningsnedker

Harbøre og Thyborøn

THYBORØN HAVN

L. TOMMERUP

Søekvipering & Skotøj
Piber og Lædervarer
Thyborøn Havn . . . Telefon 39

Lemvig Apothek

Haandkøbs-Udsalg i Thyborøn

JESPER PEITERSEN

Vaadbinderi
Lemvig - - Thyborøn
Lemvig Tlf. 248 Thyborøn Tlf. 19

Bager og Konditor

N. HØJ

Thyborøn Havn . Tlf. 15

Sand Kirk

Radio og Skibsinstallation
Thyborøn Havn . Tlf. 67

PETER DAVIDSEN

Murermester

Thyborøn Havn . Tlf. 33

Poul Christensen

Tømrerværksted og
Maskinsnedkeri
Thyborøn Havn - Tlf. 22

SKAARUP & SALS KOV

Smede- og Maskinværksted

Thyborøn Havnn . Tlf. 61

Thyborøn Skibsværft og Baadebyggeri

Ragner Christensen
Thyborøn Havn - Telefon 38

Kolonial- og Skibshandel

Andreas Møllerup
Thyborøn Havn . Telefon 30

Kiosken . Thyborøn

Alle Dag- og Ugeblade
K. Heerup . Telefon 18

ANNA ROM

Tricotage . Manufaktur
Thyborøn Havn

Støt Bladet

ved at gøre Deres Indkøb hos De Forretninger, der averterer heri.

Foreningen af danske Redningsmænd

Regnskab for Aaret 1942

Indtægt	
1. Medlemsbidrag	1.535,00
2. Renteindtægt	92,33
3. Statstilskud	400,00
4. Forskellige Indtægter	67,97
	2.095,30
5. Hævet i Sparekassen	750,00
6. Kassebeholdning ved Aarets Begyndelse	0,45
	Kr.... 2.845,75

Udgift	
1. Repræsentationsudgift	41,60
2. Lønninger (Formand, Kasserer, Revisorer)	90,00
3. Tidsskrift for Redningsvæsen	1.366,00
4. Tryksager	34,95
	1.532,55
5. Indsat i Sparekassen	1.292,33
6. Kassebeholdning ved Aarets Slutning	20,87
	Kr.... 2.845,75

Status pr. 31. December 1942

Aktiver	
1. Kassebeholdning	20,87
2. Indestaaende i Sparekassen	2.494,17
	Kr.... 2.515,04

Passiver	
1. Formue	2.515,04
	Kr.... 2.515,04
Formue 31. December 1942	2.515,04
Formue 31. December 1941	1.952,29
Fremgang i Aarets Løb	Kr. 562,75

Hjælpefondens Regnskab for 1942

Indtægt	
1. Medlemsbidrag	846,50
2. Renteindtægt	365,80
	1.212,30
3. Kassebeholdning ved Aarets Begyndelse	44,71
	Kr.... 1.257,01

Udgift	
1. Understøttelse til 5 Personer	350,00
2. Porto	20,70
	370,70
3. Indsat i Banker og Sparekasser	865,80
4. Kassebeholdning ved Aarets Slutning	20,51
	Kr.... 1.257,01

Status pr. 31. December 1942

Aktiver	
1. Kassebeholdning	20,51
2. Indestaaende i Hvidbjerg-Ørum Sparekasse	1.054,66
Thylands Bank	8.824,27
	9.878,93
	Kr.... 9.899,44

Passiver

1. Formue	9.899,44
	Kr.... 9.899,44
Formue pr. 31. December 1942	9.899,44
Formue pr. 31. December 1941	9.057,84
Fremgang i Aarets Løb	Kr. 841,60

Fra Hav og Brænding

Esbjergkutteren »Lilly« forlist 4 Mand druknet

Den 11. Juni kom Esbjerg-Kutteren „Klara“ ind til Esbjerg med Flaget paa halv Stang og berettede om en ny Minesprængnings-Ulykke, der denne Gang havde ramt Esbjerg-Kutteren „Lilly“ ude paa Fiskepladsen.

Ulykken skete ved 14,30 Tiden den 10., fortæller Skipperen paa „Klara“, der fiskede ca. 3 Sømil fra „Lilly“s Plads. Om Bord paa „Klara“, hvor man var travlt optaget af Fiskeriet, hørte man Drønet fra Eksplosionen og saa en vældig Vandsøjle rejse sig. Kort efter var „Lilly“ forsvundet. Paa „Klara“ afbrød man øjeblikkelig Fiskeriet og satte Kurs hen imod Ulykkesstedet, som naaedes efter en halv Times Sejlads, men der var da intet som helst Spor af Besætningen at se, og paa Vandet flød kun nogle Vragrester og „Lilly“s Redningsbaad, der tilsyneladende var uskadt.

To andre Esbjerg-Kuttere „Jytte“ og „Nordhavet“, kom kort efter til Stede og deltog i Eftersøgningen. Der konstateredes en større Olieplet paa Vandet, men udover denne og de førnævnte Vragrester fandtes intet Spor hverken af Kutteren eller dens Besætning. Besætningen er sandsynligvis blevet dræbt ved Eksplosionen og er gaaet ned med Kutteren.

Besætningen bestod af Skipper Helmer Johs. Jørgensen, der er født i Aalsø 1897 og nu boede i Esbjerg. Han var gift.

Bedstemand Carl Holger Gudumlund, der ligeledes var gift og nu boede i Sædding. Han var 30 Aar gl. og var født i Grenaa.

Fisker Jens Jensen, Esbjerg, 33 Aar, født i Esbjerg.

Fisker Anders Jensen, Esbjerg, født 1918 i Grenaa.

Redningsbaad, der kastes ned fra Luften

Et svensk Blad bringer følgende Meddelelse: Besætningen paa en Halifax-Bombemaskine, der efter et Bombetogt over Tyskland var tvunget ned over Nordsøen, er iflg. Telegram til „Svenska Dagbladet“ blevet reddet ved Hjælp af en Redningsbaad, der blev kastet ud fra en Hudson-Maskine paa ca. 300 Meters Højde og havnede

AALBÆK

Arne Westergaard Telefon 15

Fiskeriartikler - Kolonial & Isenkram

Andelsmejeriet

„Løven“

1. Kl.s Mejeriprodukter
Aalbæk

Aalbæk

Maskinsnedkeri

Chr. Bruun
Telefon 38

Aalbæk

Aage Nielsen

Kolonial -

Fiskeriartikler

Tlf. 36 - Aalbæk

AALBÆK FISKEAUKTION

statsautoriseret v/ CONRAD FROST

Telefon prv. 35

Aalbæk Kød- og Paalægsforretning

v/ Helga Larsen — Telefon 46

leverer altid 1. Kl.s Varer

HALS

Hals Fiskeauktion

v. Chr. Sørensen - Tlf. 17

HJØRRING

Viggo Holm

Sten- og Billedhugger

Jernbanevej 17 - Tlf. 977

SKÆRLUND - Tandtekniker - Hjørring

Telf. 986

Træffes Karstens Hotel 1. og 3.

Tirsdag i hver Maaned Kl. 19-21

LØKKEN

SPARE- OG LAANEKASSEN

for Løkken og Omegn

Kontortider: 11—12 og 14—16 - Telefon 27

*Jens Bang
Løkken*

Løkken Brugsforening

Kolonial - Isenkram

Telefon 45

Alt i Fiskeriartikler

L. Kirkedal

Fiskeeksport

Telef. 3 Lønstrup

GRENAA

J. H. Mattsson

Grenaa Havns Skibsprovianteringsforretning

Telefon 181

paa Vandoverfladen kun en halv Snes Meter fra den nedskudte Bombemaskines Besætning. Hudson-Maskinen angav Retningen mod Land, og Besætningen kom om Bord i Redningsbaaden, der var forsynet med Motor og kunde redde sig i Land. Den nye Redningsbaadstype er specielt konstrueret for at kunne kastes ud med Faldskærm, idet den kommer op paa ret Køl, hvorledes den end falder i Vandet. Den kan ikke kænre og er udrustet med Klæder, Levnedsmidler samt Sejl og Aarer, hvis Motoren skulde gaa i Staa.

Mistet 3 Sønner paa Havet i Løbet af 5 Aar

Blandt de omkomne ved Esbjerg-Kutteren „Lilly“s Forlis den 10. Juni var Skipper Helm. Johs. Jørgensen.

Hans Mor, Enkefru Johanne Jørgensen, har dermed mistet 3 Sønner paa Havet i Løbet af 5 Aar. Desuden mistede hun i 1918 to Sønner, der døde af den spanske Syge, og endelig har hun mistet en Søn, der døde som ganske lille.

Den haardt ramte Moder har ialt haft 10 Sønner.

Fiskeauktioner i Maj

Skagen v/ Th. Geisnæs: 1,803,347 kg, hvoraf 39,044 kg Rødspætter, 112,791 kg Torsk, 442,046 kg Kuller, 171,261 kg Sej, 5,625 kg Havtaske, 1,065 kg Hornfisk, 48,158 kg Hvingling, 1,758 kg Ising, 22,358 kg Kulmule, 2,001 kg Langer, 49,929 kg Makrel, 2,938 kg Rødtunger, 47,472 kg Sild, 126,858 kg Smaasild, 20,875 kg Skærising, 1,092 kg Lever, 145,115 kg Dybvandsrejer, 238,708 kg Brisling samt 319,801 kg Fiskefoder.

Grenaa Havn v/ S. Møller Pedersen 378. Laster med 114,736 kg til 95,891 Kr., fordelt paa 4,044 kg Rødspætter til 7,709 Kr., 68,521 kg Torsk, 35,997 Kr., 13,401 kg Ising, 8,975 kg Kr., 1,280 kg Skrubber, 1,158 Kr., 1,876 kg Slet-hvar, 5,222 Kr., 451 kg Hummer, 5,581 Kr., 4,839 kg Tunge, 18,623 Kr., 742 kg Pighvar, 1,600 Kr., 1,299 kg Makrel, 1,952 Kr., 3,360 kg Hornfisk, 2,737 Kr., 3,360 kg Hornfisk, 2,737 Kr., 10,384 kg Sild, 5,810 Kr. samt bl. Fisk for 2,527 Kr.

Hirtshals v/ N. C. Jensen 500,852 kg, hvoriblandt 11,386 kg Rødspætter, 51,866 kg Torsk, 55,102 kg Kuller, 1,347 kg Sej, 2,269 kg Sild, 113,805 kg Makrel, 1,870 kg Skærising, 17,935 kg Brisling, 1,159 kg Kulmule, 1,436 kg bl. Fisk og 238,700 kg Skidtfisk.

NY BØGER

„Julie Pandum“. Af Hans Poulsen. (2 Opl., 200 S., Kr. 7.75, Gyldendal).

Hovedpersonen er en 30-aarig Pige, hvis første Kærlighed led Skibbrud. Hun har skabt sig en selvstændig Stilling ved at sælge Garn, men bliver betaget af en forløben Maler, som dog forsvinder, da hun skal have et Barn med ham. Sønnens Opdragelse vil derefter være og blive hendes Livsoppgave. Bogen er ikke alene meget vel-skrevet, men virker særdeles tiltalende ved dens Skildringer af det ægte menneskelige, og den indtager en særlig smuk Stilling blandt Nutidens Hjemstavnsfortællinger.

J. Gr. P.

SKAGEN

Skagens Fiskeauktion

Telegr.-Adr.: Fiskeauktion
statsautoriseret v. Th. Geisnæs
Telefoner: Kontor 209 (Statst.) Privat 189 (Statst.)

Engelsk Beklædnings Magasin

Th. Jakobsen - Telf. 185
Alt i Herreekvipering og Søekvipering

P. SAXBERG Telegr.-Adr.: „Saxberg“
Telefon 86 1. Kl.s Skibsprovianteringsforretning
Alt i Fiskeriartikler

C. D. Brøndum Kolonialhandel
Telf. 118

Karstensen & Henriksen Skibs- og Baadbyggeri
Telf. 201

Holger Axelsen Magasin du Nord
Telf. 277 - 2 Lin.

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning

Brdr. Nipper Skibsbyggeri

Spetzler Urmager og Guldsmed

SÆBY

Tlf. Kontor 33 **Sæby Fiskeauktion**
- Privat 114 v. Roland Poulsen

VALD. OLSEN TELEF. 14
Kolonial - Skibsproviantering
- Fiskeriartikler -

Stampen Savværk & Emballagefabrik
Telefon 48
H. J. Nielsen
Alt i Fiskekasser -

HIRTSHALS

A/S Lillehedens Savværk
Tlf. 62 Fiskekasser i alle Dimensioner - Stort Lager af Tømmer og Bygn.-Artikler

N. Jensen - Tlf. 45 Skibshandel
Cigarer - Vine
Spirituosa

Toppenberg & Christensen Maskinværksted - Tlf. 99
Motor-Reparationer - Elektr. Svejning - Trawluller

CHR. JEPSEN
Altid 1. Kl.s Kød og Paalæg
Telefon 39

Forlang altid Bornholms Vegetabil Margarine

Jesper Peitersen
Lemvig Telf. 246
Filial: Thyborøn, Tlf. 17
Vodbinderi og Fiskeriartikler.
Rødspætter-, Kuller- og Torsk-
vod altid paa Lager.
- - - TOVTJÆRERI - - -
Alle Reparationer udføres.

NILSSON
I Nilssons Sko
er Gangen go'
Tlf. 116 - Lemvig

A/S Vestjysk Krystal Isværk
Esbjerg

STØT BLADETS ANNONCØRER

THISTED

LANDBOSPAREKASSEN FOR THY

Kontortid: 10-12 og 14-17

Indlaan 2.800.000 Kr. Reserver 400.000 Kr.

Chr. Sørensen
Isenkramforretning
St. Torv — Telefon 257

Brdr. Jensen - Thisted
Monumenter og Gravgelændere
Telefon 94

Oscar Lund
Guldsmed
Vestergade 25
Telf. 540

Johs. Haaning, Thisted
(P. Taabbel & Co.'s Eftfl.)
Fiskeriartikler - Skibshandel
Telf. 326

THYBORØN

Thyborøn Fiskeauktion
Statsautoriseret
v. T. C. Rønn

Andr. Møllerup
Kolonial og Skibsproviantering
RESERVERET
Tlf. 30 - Thyborøn Havn

BLOKHUS

Klitgaards Badehotel
og Strandingskroen
S. Svenningsen - Tlf. 7

P. Jansen Telefon 24
Altid 1. Kl.s Kød og Paalæg
Blokhuss

LÆSØ
J. A. Larsen & Co.
Fiskeeksport
Vesters Havn
Telefon 31

FANØ

Hold Ferie i Sønderho! —
Sønderho Turistforening anv. Sommer-Lejligheder
v. Bager Engsted - Tlf. Sønderho 11

Sønderho Brugsforening
Tlf. Sønderho 18 Kolonial - Isenkram

FJERRITSLEV

A. K. Simonsen
Cykler - Symaskiner - Radio
Telefon 160

Ingvar Brandt - Telefon 29
Støbegodslager - Isenkram
Glas - Porcelæn

THY

THYLANDS BANK

AKTIESELSKAB

KONTORTIDER:

HURUP: Kl. 9-12 og 2-4,30

VESTERVIG: Kl. 4-5,30 BEDSTED: 1,30-3

HØRDUM: Mand., Onsd., og Fred. Kl. 1,30-3.

Hanstholm Maskinsnedkeri
v. N. J. Kristensen
Hanstholm pr. Thisted - Telef. 1

Vorupør Brugsforening
Skibsproviantering
Telf. 18 Alt for Fiskeriet

J. MATHIAS MADSEN
Vaadbinderi og Sejlmageri
en gros Fiskeriartikler en detail
Nr. Vorupør pr. Sjerring
Telefon 14 - Postgiro 345.34

B. N. Sandahl - Savskærer
Emballagefabrik & Brændselsforretning
Nr. Vorupør pr. Sjerring - Telf. 10

THYBORØN SKIBSPROVIANTERING

Valdemar Petersen
Telefon 8

Kolonial, Petroleum, Olie, Tovværk

N. P. Jensens

Skibs- og Baadebyggeri
Esbjerg gl. Havn

anbefales med saavel
Nybygning samt
Reparation

**DAMPKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**

af 1866

KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

S/S „Østersøen“ afgaar fra København
hver Søndag, Onsdag og Fredag Morgen
(1/2 Time før Mærkelæghingens Ophør)
Fra Rønne Mand., Onsd. og Fred. Kl. 24

Selskabets Ekspeditioner:

KØBENHAVN: Hr. Th. Hørrig, Tordenskjoldsgade 34. Tlf. 1885 og 11885. Kontortid 8-6, Søndage 8-9 Fm.

RØNNE: Hr. Aage Jensen, ved Havnen, Tlf. 159. Kontortid: 8-12, 1-8. Søndag 8-9 Fm.

Aktieselskabet

Esbjerg

Tovværksfabrik

Esbjerg

KØB

DANSK

**Aalborg Bys og
Omegns Sparekasse**

Stiftet 12. Maj 1824
Telf. Nr. 57 og 3508

A/S Dampskibsselskabet
»DANNEBROG«

C. K. HANSEN

REDERI - BEFRAGTNING - KLARERING
ASSURANCE- & HAVARIAGF TUR

Havari-Telefon: C. 53010 Telegram-Adresse:
DAG OG NAT HANSEN
AMALIEGADE 35 KØBENHAVN

Brugte Reb
sælges af og købes af

Søren K. Sørensen
Esbjerg ny Havn

Brugforeningen »FREM«

Uddeler Carl F. Christensen
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

Carl Feerup Esbjerg

Benzin. - Depot af
Vacuum Olier
Skibsprovianteringsforretning
Telefon 23

Udgivet og redigeret af *H. Lilholt*, Lemvig, (ansvarlig), og *J. Gr. Pinholt*, Klinkby St.
Annonceekspedition: Klinkby St.

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 8

1. August 1943

10. Aarg.

SKAGEN
GAMLE KIRKETAARN

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SELSKAB A/S

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

CHR. JEPSEN
HIRTSHALS
Altid 1. Kl.s Kød
og Paalæg
Telefon 39

RESERVERET

Sparekassen
for Lemvig og Omegn
Stiftet 2. August 1847
Telefon 131
Kontortider:
10-11 $\frac{1}{2}$ og 2-4
Lørdag Em. 2-5

RESERVERET

To- og Firtakts-
Motorer
Billigste Pris
Forlang Tilbud
**Grenaa Havns
Motorfabrik**
Motorer i alle
Størrelser

Bornholms Maskinfabrik
Kakkelovne & Bygningsstøbegods

Lemvig Folkebank

Aktieselskab
Kontortid: 10-11,30 og 2-4 Lørdag Em. 2-5
Telefoner 133 & 229
Kontorsteder Thyborøn, Hørboøre, Bovling, Rømme.
Alle Bankforretninger udføres.

Støt Bladets Annoncører

RESERVERET

RESERVERET

Iversen & Co.
Vaadbinderi
Hvide Sande - Tlf. 8

DANMARKS
HANDELS- & SØFARTS-TIDENDE
Gl. Kongevej 29 B København V. - Telefon Central 5766
Abonnement Ind- og Udland:
helaarlig 10 Kr., halvaarlig 5,50 Kr., kvartaarlig 3 Kr.
Udkommer hver Torsdag

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen
— statsaut. —
Telefon 34 Privat 54

H. J. Mattsson
Grenaa
Grenaa Havns
Skibsprovianteringsforr.
Telefon 181

L. Kirkedal
Fiskeeksport
Telf. 3 - Lønstrup

Køkkenudstyrs-
Forretning
Lysekroner. Glas. Porcelæn.
L. Munkgaard,
Kongensgade 83, Esbjerg

Fanø Sandorm
Jeg kan atter i Aar
tilbyde Dem de billig-
ste og bedste Sand-
orm til Agn. Hurtig
og reel Behandling
garanteres.
S. Boye, Fanø Orme-
eksport, Tlf. 21, Fanø

VIKINGEN

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets ill. Magazin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magazin.

Abonnement Kr. 8,00 aarlig, Kr. 2,00 kvartaarlig
Kontorer: Gammel Mønt 39, København

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 8

1. August 1943

10. Aarg.

Strandinger i gamle Dage

Fra Thylandskysten

Ladninger med Spirituosa

Om de mange Strandinger, der i Tiden før Aar 1800 fandt Sted paa Thylands Vestkyst, kendes der nu saa længe efter ikke mange Beretninger. I nordjydske Aviser fra Aarene mellem 1750 og 1800 finder man derimod en Mængde Annoncer angaaende Strandingsauktioner over Skibe og bjergede Ladninger her i Thy, og det fortæller, iflg. „Thisted A. Avis“, tydeligt om den Mængde Forlis, der fandt Sted i dette Aarhundrede. Undtagelsesvis dukker der dog Beretninger frem om enkelte dramatiske Strandinger, og heraf skal i det følgende fremdrages enkelte.

Man faar af Auktions-Annoncerne et godt Indtryk af, hvad de strandede Skibe har været ladet med, og det ses tydeligt, at Vin og Spirituosa har været meget fremherskende blandt de Ladninger, der den Gang fragtedes over Havene. Paa et givet Tidspunkt i den ovenfor nævnte Tidperiode kunde der paa Strækningen fra Agger til Slettestrand holdes Strandingsauktioner i en halv Snes Fiskerlejer, hvor det kun var Vin og Spirituosa, der blev bortsolgt.

En eventyrlig Stranding, som vi dog kun kender meget lidt til ud fra Optegnelser i Luxdorps Dagbog, hvori det hedder, at „Etsraad Hansen har fortalt, at ved Vestervig er strandet en Kaper med 7 Tønder Guld, hvorved Moldrup profiterede 2 Tdr. Guld med mange utrolige Omstændigheder“. Begivenheden fandt Sted i 1761, da Oberst Jens Laasby Moldrup var Ejer af Vestervig Kloster, og Rygterne om denne kostbare Stranding naaede altsaa helt til København, og hvis man tilnærmelsesvis kan fæste Lid til ovennævnte Optegnelse, der er det eneste kendte om Strandingen, saa er det i hvert Fald den kostbareste Ladning, der Tiderne igennem er kastet ind paa den thylandske Kyst.

En kortfattet Meddelelse fra Aaret 1776 beretter om, at der ved Klitmøller var inddrevet fire Lig fra et forlist hollandsk Skib. Yderligere Oplysninger om Skibets Navn eller dets Besætnings Størrelse og de nærmere Omstændigheder gives ikke, men det fremgaar dog, at Skibet har medbragt Passagerer, idet den ene af de fire ilanddrevne var Rector og Compa-

stor Alexander Rohde fra Birnbaum i Polen, der saaledes aldrig naaede sit Bestemmelsessted, men fandt sin Grav ved et thylandsk Fiskerleje.

Amerikanske Skibsforlis paa den jydste Vestkyst hører til Sjældenhederne, men et saadant fandt Sted i 1782 paa Vestervig Klosters Forstrand, da Philadelphia-Sejleren „de Grafe“, ført af Ejeren, Kaptajn George Michels, paa Rejse fra Amsterdam til Nordamerika med en Ladning Stykgods strandede ind paa Kysten i en Brandstorm. Det lykkedes at bjerge Mandskabet, medens kun lidt af Ladningen kom i Land, ligesom Skibet blev slaet fuldstændig i Stykker.

Fra 1785 kendes Beretningerne om ikke saa faa Strandinger paa disse Kanter. Saaledes strandede i Midten af Maj Maaned Fregatten „Liberty“ paa Bragen ved Lild Strand. Fregatten, der førtes af Kaptajn Johan Christian Øhm og var hjemmehørende i Lybæk, var paa Rejse til denne By med en Ladning Brændevin og Vin fra Bordeaux. Ved Grundstødningen gik Skibets Besætning fra Borde i to Redningsbaade, hvoraf den største med 10 Mand ombord drev til Havs, medens en mindre med fire Mand naaede i Land ved Thorup Strand. Der herskede nogle Dage Uvished om Resten af Besætningens Skæbne, indtil det blev oplyst, at de 10 Mand frelst havde naaet Land ved Lønstrup. „Liberty“ blev fuldstændig Vrag, og en Del af Ladningen blev kastet ind paa Stranden.

I Slutningen af September samme Aar strandede den engelske Brig „Flora“ paa Hansted Strand. Briggen kom fra London og var paa Vej til Gotheburg med en Ladning Stykgods, hvoraf Størsteparten blev bjergede i Land, medens Skibet blev Vrag. Blandt den bjergede Ladning, der blev solgt ved Auktion, var noget saa usædvanlig som fire Kareter, der velbeholdne blev bragt ind paa Stranden.

Samme Efteraar forefaldt endnu to Strandinger, den ene ved Sandnæshage og den anden ved Vorupør, og i begge Tilfælde drejede det sig om Fartøjer, der var fuldt lastede med Rug, hvorpaa der netop i disse Aar var stor Mangel og som Følge deraf høje Priser. I Meddelelsen om disse Strandinger hedder det da ogsaa,

at „sørgeligt er det tillige, at Ladningen saa aldeles er gaaet forloren, da Kongens faderlige Forsorg nu nylig havde tilladt, at den maatte have bleven her i Landet, dersom den var bleven bjerget og solgt“, og videre hedder det senere, at „vare begge disse Ladninger, som omtrent havde udgjort 5000 Tdr., bleven bjerget og solgt her i Landet, saa skulde det meget have lettet de overdrevne høje Rugpriser, i det mindste her i Egnen. Men saa haard var Skæbnen, at denne uformodentlige Tilførsel skulde sees uden at nydes.“

Som et sidste Eksempel paa Strandinger fra denne længst henrundne Tid skal nævnes en Meddelelse fra 1795, hvori det hedder, at den 6. November „strandede“ paa Klitmøller Strand et Brigskib, kommende fra Malaga med en Ladning bestaaende af Rosiner, Citroner og Pomeranser, som var destineret til Hamborg. Folkene er alle bjerget og Skibet fuld af Vand. Foruden dette er strandet i forrige Maaned i Thisted Told-Distrikt 6 Skibe, som var ladede med Salt, Vin, Tjære, Jern og Bjælker, og man befrygter at flere Søskader her paa Kysten endnu vil indtræffe, om det haarde Vejr saaledes vil continuere.“

Med Begyndelsen af det Tyvende Aarhundrede var man inde i en Tid, hvorfra der haves mere udførlige Beretninger om adskillige af de mange Strandinger, der forefaldt paa Kysten, selv om der skulde gaa endnu et halvt Aarhundrede, før de første Redningsstationer blev etableret her paa Kysten.

En Skagens Mærkat

Skagen Turistforening har udsendt en Mærkat bærende Billedet af Skagens Vartegn, det gamle Kirketaarn. Mærkatens er trykt i stærke Farver og vil anbragt paa Breve kunne bringe Skagens Navn omkring i Ind- og Udland, hvor Skagens Produkter er skattede Varer, men hvor det heller ikke maa glemmes, at Skagens Natur, der har bidraget til at kaste Glans over Navnet, stadig er den samme.

Vi bringer en Gengivelse — uden Farver — af Mærkatens paa Tidsskriftets Forside.

Aarets første Hval bragt til Hirtshals

Meget tyder paa, at det er ved at tynde ud i Hvalbestanden i Havet ud for Hirtshals. De norske Hvalfangere, som hver Sommer driver Hvalfangst ved Hirtshals, har i de sidste fem Aar langt fra fanget saa meget som tidligere. Ofte bragtes tre-fire Hvaler ind til Hirtshals samtidig, og paa Kajen blev Hvalerne

flænset og Kødet lagt paa Is, hvorefter Hvalfangerne sejlede hjem med det. Hvert Fartøj havde som Regel en Fangst paa fire-fem og helt op til 30 Hvaler i Løbet af Sommeren, og det er efterhaanden adskillige Tusinde Tons Hvalkød, der er sejlet fra Hirtshals til Norge. Denne voldsomme Efterstræbelse af Hvalbestanden har tilsyneladende været for stor, og man mener, at der vil gaa adskillige Aar, før end Hvalfangsten atter kommer op paa at give et tilsvarende Udbytte.

Den 13. Juli kom Aarets første Hval til Hirtshals, medens dette plejer at ske to Maaned tidligere, og saa langt hen paa Sommeren er der som Regel kommet mellem 50 og 100 Hvaler. Til Gængæld var det et usædvanligt stort Eksemplar. Den vejede 10 Tons. Efter at have faaet Hvalen flaaet, sejlede Hvalfangerne straks hjem til Norge med det nedside Kø.

Svensk Marinedykkers underfulde Redning

Han levede sit Liv om igen

En svensk Marinedykker kom fornylig ud for et ejendommeligt Uheld. Han var under Dykning gaaet ind gennem et Hul i en Ponton og kunde ikke komme ud igen, fordi han havde faaet for megen Luft ind i Dykkerdragten.

En Begivenhed af denne Art er meget sjælden, og lige saa sjældent er det, at Dykkeren bliver reddet, naar han faar for megen Luft i Dragten. En saadan Hændelse har imidlertid en af den svenske Marines ældste Dykkere, Løjtnant G. A. Wahlberg, været ude for, og han fortæller derom til Sydsvenska Dagbladet:

— Det var engang under forrige Verdenskrig. Vi var ved at lave en Minering, og jeg gik ned for at ordne Kablerne. Da jeg kom ned paa Bunden, hang et stort Kabel lige over Hovedet paa mig, og gennem en Løkke, som var opstaaet, løb en hel Masse mindre Kabler. Jeg forsøgte at flytte Løkken ned mod Bunden for at kunne løse den, men det gik hverken værre eller bedre, end at jeg fik de tunge Kabler over mig, saa de hang omkring Brystet. Efter et haardt Stykke Arbejde lykkedes det mig at faa Kablerne ned til Fødderne, men nogen Mulighed for at meddele mig til dem deroppe havde jeg ikke, da Signallinen sad fast under Kablerne. Lykkeligvis blev Slangen, der ogsaa var kommen under Kablerne, ikke trykket sammen, saa jeg fik normal Lufttilførsel. For at komme i Kontakt med dem deroppe løste jeg Signallinen for at træde den ned under Kablerne, men mistede Taget og maatte se Linen drive bort med den stærke Strøm.

I min Fortvivlelse halede jeg saa meget til mig, som jeg kunde, af Slangen, der Gudskelov

Mands Minde

50 Aar

Baadformand ved Lyngby Redningsstation i Thy Kristoffer Chr. Krogh fyldte 50 Aar den 8. Juli.

60 Aar

Baadformand ved Gl. Skagen Redningsstation J. Chr. Rasmussen blev den 7. Juli 60 Aar.

50 Aar

Strandfoged og Opsynsmand ved Bjerregaard Redningsstation P. C. Nielsen Dahl blev 50 Aar den 8. Juli.

60 Aar

Baadmand Karl E. Lauridsen, Lønstrup Redningsstation, fyldte 60 Aar den 19. Juli.

60 Aar

Den 27. Juli blev Baadmand Aksel Jensen ved Klintholms Redningsbaad 60 Aar.

80 Aar

Fhv. Baadformand ved Tversted Redningsstation, Dannebrogsmænd Chr. E. Vejen, fyldte 80 Aar den 24. Juli.

var til at trække gennem Kabelslyngningerne. Paa den Maade troede jeg, at mine Medhjælpere ovenfor vilde mærke, at der var noget galt paa Færde; men de opfattede ikke Situationen. Jeg tog fat, alt hvad jeg kunde, for at løfte Kablerne, men jeg formaaede det ikke. Det saa haabløst ud, og jeg bad saa mange Bønner, jeg kunde huske. Hele mit Liv levede jeg om igen, og foran mig saa jeg min egen Dødsannonce. Saa faldt jeg om, og det var, som om Glasset i Hjernen knustes. Derefter husker jeg intet, før jeg vaagnede i Baaden.

Redningen skyldtes, at Regulatoren, da jeg faldt, var kommen ned i Slammet og var bleven afbrudt. Dykkerdragten fyldtes derfor med Luft, og takket være, at jeg havde trukket Slangen igennem, flød jeg op til Overfladen.

Men havde der været blot een Meter dybere, havde jeg ikke klaret mig. Slangen naaede nemlig ikke saa langt, at man kunde trække mig ind i Baaden. Man maatte koble den løs fra mig. Det var ogsaa ganske ejendommeligt, at jeg, før jeg gik ned, havde forlænget Slangen med 15 Meter, hvorfor den kunde naa fra Overfladen ned under Kablerne og op igen.

Det var omtrent to Timer, jeg havde tilbragt under Vandet, men Lægerne kunde ikke finde nogen Fejl ved mig, og Dagen efter var jeg i Arbejde igen, slutter Løjtnant Wahlberg.

Fra Hav og Brænding

Esbjerg-Kutteren »Vagn« minesprængt Kutter Nr. 8 i Aar

Den 17. Juli ankom Kt. „Karen Margrethe“, L. 73, til Thyborøn med det Ulykkesbudskab, at Esbjerg-Kutteren „Vagn“ var bleven minesprængt og forlist med hele Besætningen.

Ulykken skete den 16. ved 19,30-Tiden. De to Kuttere var bleven færdige med Fiskeriet — „Vagn“ var gaaet ud paa Fiskeri for 12 Dage siden — og var nu paa Vej hjem, da „Vagn“ løb paa en Mine og sprængtes.

„Karen Magrethe“ observerede Ulykken og ilede straks hen til Stedet, men der var da ingen af Kutterens fire Mands Besætning at se, og kun en Del Vragstykker angav Stedet, hvor „Vagn“ var forsvundet. Det lykkedes Lemvig-Kutteren at faa fat i nogle af „Vagn“s Grejer, og efter at Kutteren i flere Timer havde søgt efter den minesprængte Kutters Besætning, blev Kursen sat mod Thyborøn.

Den forulykkede Kutterbesætning bestod af: Fiskeskipper Niels S. Christiansen, Stormgade 36, Esbjerg, 32 Aar, gift og havde 2 Børn. Bedstemand Volmer Knudsen, Aakjærsgade, 26 Aar, ligeledes gift og et Barn.

Fisker Ejerne Højer, Baldursgade, 37 Aar, gift og havde 4 Børn.

Kok Otto Nørgaard, der var Søn af Bager Fru Nørgaard, Jerne, 25 Aar og ugift, men forlovet.

Den minesprængte Kutter blev bygget sidste Aar paa S. Kjeldsens Skibsbyggeri i Esbjerg, var paa 40 Tons og repræsenterede en Værdi af 150,000 Kr. Den tilhørte Kutterreder S. P. Sørensen, Enghavevej, og han fortæller, at han Søndag havde Forbindelse med Skipperen paa „Karen Magrethe“, der fortalte, at han kun var omkring et Par Hundrede Meter fra „Vagn“, da Minesprængningen skete. Der blev holdt skarpt Udkig fra begge Kuttere, og „Karen Magrethe“s Skipper var derfor nærmest af den Opfattelse, at „Vagn“ var løbet paa en forankret Mine. Kutteren forsvandt næsten med det samme.

I Løbet af de sidste 6 Maaned er 8 Kuttere fra Fiskerflaaden i Esbjerg gaaet tabt, og 28 Fiskere har mistet Livet. Kun 3 Mand af Besætningerne fra de 8 Kuttere reddede Livet.

I ingen Periode under forrige Verdenskrig var Esbjerg-Flaaden saa haardt ramt.

Esbjerg-Kutteren »Lause« forlist

Den 26. blev det meldt til Esbjerg, at Kutteren „Odin“ ude paa Havet havde passeret Agterenden af den savnede Esbjerg-Kutter „Lause“. Paa Vraggodset sad Navnebrættet

samt et Stykke Lønning og nogle Grejer. Det maa derefter betragtes som givet, at Kutteren er forlist og dens 5 Mands Besætning omkommet.

Besætningen paa Kutteren „Lause“ bestod af: Fiskeskipper Andreas Sørensen Oster, Jerne, han efterlader sig Hustru og 1 Barn. Fisker Johs. Peder Andersen, Hjerting, ugift. Fisker Chr. Frederik Andreasen, Esbjerg, efterlader Hustru og 4 Børn. Fisker Niels Jørgensen Pedersen, Esbjerg, ugift. Fisker Chr. Sand Nielsen, Esbjerg, efterlader Hustru og 2 Børn.

Den svenske U-Baad »Ulven« bragt ind paa lavt Vand

Efter 126 Dage paa Havbunden ved Stora Pølsan er U-Baaden „Ulven“ den 20. Juli hævet og ført ind paa lavere Vand, hvor den ligger i Hakefjordens Munding Nord for Marstrand.

Løftningen af U-Baaden begyndte Tirsdag den 20. Kl. 16. Vraget laa da paa 48—49 m's Dybde. Omkring „Ulven“ befandt sig paany en Mængde Baade, deriblandt en Del Torpedojagere.

Om Natten blev man færdig med første Etape i Løftningen, og ved Morgengry hængte „Ulven“ i Kettingerne 30 m under Havoverfladen, og ved 5-Tiden var man klar til at begynde Bugseringen ind mod Marstrand. Den maatte foretages med den største Forsigtighed og meget langsomt, og først om Eftermiddagen naaede man Bestemmelsesstedet, Farvandet ud for Fiskerlejet Aastol.

Her blev „Ulven“ atter sænket ned paa Havbunden, hvorefter Dykkerne kan træffe Forberedelser til den næste og sidste Løftning, denne Gang under betydeligt bedre Forhold end tidligere, da „Ulven“ nu ligger paa lavere Vand.

Hermed er den første Del af Bjergningsarbejdet forbi. I Løbet af Fredagen ventes „Ulven“ at ligge i Dok i Gøteborg, og først da vil man faa fuld Klarhed over Enkelthederne ved Ulykken.

Carnegiefonden uddeler Belønninger

Den 27. Juli faldt den sædvanlige Uddeling af Belønninger fra Carnegiefonden. Vi gengiver et Uddrag:

Den 11-aarige Edv. Nielsen, Søn af Fiskeskipper P. Nielsen, Vester Strandgade, og den 12-aarige Vagn Nørgaard, Søn af Marskandiser Nørgaard, Vester Strandgade, Ringkøbing, reddede i Marts i Fjor i Forening en 4-aarig Dreng, der havde leget paa Havnen, fra at drukne i en Vaage. De har hver faaet en Belønning paa 200 Kr.

Kaj Møller Christensen og Charly Emanuel Christensen, der er Brødre og er fra Nr. Dybaa, Fjaltring, var den 5. Juli 1942 ved Stranden udfor Fjaltring. Ved Høfden lidt Vest for Fjaltring Kirke herskede et livligt Badeliv, da det var Aarets rigtige Sommersøndag. En Dreng fra Ramme og en fra Fjaltring kom for langt ud og blev grebet af Strømmen, hvorfor de to ovennævnte Brødre resolut svømmede ud efter dem. Drengen fra Ramme blev hurtigt reddet af Charly, som derefter gik ud for at hjælpe Kaj med at redde den anden Dreng, den 14-aarige Egon Madsen fra Fjaltring. Han var drevet ret langt ud og var bevistløs, og den stærke Strøm gjorde Redningsarbejdet saa besværligt, at den ene af Brødrene var ved at give op og sagde til den anden, at han kunde ikke mere. Alligevel lykkedes det dem at komme i Land med den bevistløse Dreng, hvis Liv de havde reddet med Fare for deres eget. De har hver modtaget 500 Kr. i Belønning.

Den 24. April 1942 var Maskinfabrikant Thuesen Berg og Arbm. Aksel Christiansen beskæftiget med Nedlægning af Kloakrør paa Teglgårdsvej i Lemvig.

Berg stod paa Bunden af en dyb Grøft og Christiansen ved Siden af med 2 Meters Afstand. Grøftens Side begyndte pludselig at skride, hvor Berg stod, og da Christiansen opdagede dette, sprang han lynsnart hen til ham, og begge Mænd stemmede af al Kraft Brystet mod den skridende Jord, mens Christiansen raabte om Hjælp.

Nogle Arbejdskammerater kom til, men da var Jorden gledet ud, saa Berg var begravet til over Brystet. Christiansen bad Kammeraterne redde Berg først, idet han sagde: „Jeg kan lidt endnu“. Det lykkedes at faa de to Mænd op, og Berg udtalte, at det udelukkende skyldtes Christiansens resolute og modige Optræden, at han slap derfra med Livet. Arbm. Christiansen har faaet 600 Kr. for sin resolute Optræden.

Den 16-aarige Smedelærling Godtfred Andersen, Lmd. Magnus Nielsen og den 24-aarige Snedkersvend Vagn Fjelsted, alle Sdr. Bork, reddede i Forening to Dreng, der var gaaet gennem Isen paa Ringkøbing Fjord, fra at drukne. De har hver faaet 200 Kr. i Belønning.

Nyt fra Redningsvæsenet

Ny Motor-Redningsbaad til Skagens Havn

Skagens Havns Redningsstation har paa indeværende Aars Finanslov faaet bevilget en Motor-Redningsbaad af 12,3 Meters Længde. Endnu inden Baaden er færdig og afhentet, er det med Finansudvalgets Samtykke besluttet at forsyne den med et mindre Pejlanlæg af moderne Konstruktion, hvormed dens Effektivitet

vil blive betydeligt forbedret. Baadens Byggesum bliver derefter lige ved 100,000 Kr.

Den nye Redningsbaad vil blive klinkbygget i Modsætning til den nuværende, der er diagonalbygget. Redningsvæsenet gaar i det hele taget over til klinkbyggede Baade, fordi Havarier paa disse kan udbedres paa Stedet, medens de diagonalbyggede som Regel maa sendes paa Værft, hvis der sker noget med dem. Den ny Baad vil blive bygget helt af Eg. Den udstyres med baade Radiotelefonsender og Modtager samt Radio-Pejleapparat. Som Drivkraft vil man anvende den Ferry-Motor paa 56 HK., som er installeret i den gamle Motor-redningsbaad i Skagen. Denne, der er 30 Aar gammel, vil blive solgt.

En norsk Redningsdaad

Vi gengiver her efter det norske Sømandsblad „Signal“ en Beretning om en norsk Redningsdaad fra Sejlskibenes Tid.

Det var en behagelig Fart, Østersøfarten, i Sejlskibenes Tid. Enten man lastede i Sverige eller i Finland, var det næsten som om at være hjemme. Sol og Sommer med hyggelige Folk over alt. Arbejdet gik med Liv og Lyst, og i Middagstiden eller om Aftenen kunde man faa en munter Svingom med Pigerne. — Om Søndagene Besøg i Land og Traktement med Tykmælk eller Kaffe. Mange norske Bedstemødre og Oldemødre har fornøjelige Minder fra den Tid, og det er med Glæde, de endnu betragter den Foræring, de fik af sin Hjertenskær, naar han kom til Lasteplassen fra Holland, England eller Frankrig.

Om Bord paa de mange Skuder, man traf sammen med paa Lasteplasserne ved Østersøen, var der ofte baade Slægt og Venner, som man maatte rundt og snakke med i Fristunderne. Jeg traf ofte Styrmand Tønneson og to Matroser fra „Skotan“ om Bord i den norske Brig „Venus“. De var der næsten altid, naar de havde en ledig Stund. Oftest var de i Nærheden af Kaptajn Bjerke, som øjensynlig havde meget tilovers for dem. De, som ikke vidste bedre, tænkte at det var fordi Styrmand Tønneson var af norsk Æt. Hans Farfar Tønnes Vester var i Slutningen af 1700-aarene kommet som Fyrbygger til Kulagaarden paa Vestergaard, en Gaard paa Stavangerkanten.

Det varede imidlertid ikke længe, før alle om Bord i „Venus“ og „Skotan“ forstod de tre Svenskeres Følelser over for den norske Kaptajn. Han havde nemlig reddet dem fra den visse Død, ja ikke blot dem, men hele den Besætning, de havde tilhørt.

Mange Skuder gik ned

Under de svære Uvejrsdage i Slutningen af November 1890 var der mange Forlis i

Nordsøen. Flere af Skuderne hørte man intet til mere, de forsvandt sporløst. Kun en og anden meldte siden sin Skæbne ved et ilanddrevet Navnebræt eller andet Vraggods. Forsvandt et Skib uden Spor, maatte de efterladte derhjemme leve en Tid mellem Frygt og Haab. Men det værste var da som altid at faa en Melding om, at Skibet var passeret i synkefærdig Stand, uden at noget kunde gøres for at bjerge Besætningen i det frygtelige Vejr.

Netop en saadan Melding blev i de Dage telegraferet til Helsingborg. Den der hjemmehørende Brig „Betty“ var paa en Rejse fra Newcastle til Hjemstedet med Kul, passeret synkefærdig i Nordsøen den 27. Novbr., uden at det havde været muligt at bjerge Besætningen i det svære Hav.

Svære Braadsøer

Blandt de Fartøjer, som var ude i denne Storm, var ogsaa en lille Skonnert „Eugenie“ af Tønsberg, ført af Ejeren Kaptajn Olaf Bjerke. „Eugenie“ var bygget i Frankrig og skulde anvendes til Fiskeri paa New Foundlands Bankerne. Oprindeligt var den rigget som Brig, men blev omrigget til Skonnert, da den i 1874 blev købt til Porsgrunn. Kaptajnen havde købt Skonnerten i August 1889 og var nu paa Vej fra Skien til Granton med Props.

Den 27. Novbr. befandt „Eugenie“ sig omtrent midt i Nordsøen, lænsende for Takkel og Tov gennem en orkanagtig Storm, afløst med Sne- og Haglbyger. Flere Braadsøer var kommet over og havde taget med sig en Del af Dækslasten og brækket ned baade Ruf og Nedgangen til Kahytten. De 6 Mand maatte holde til i Kahytten, men de maatte gaa ind gennem Skylightet, da hele Agtervæggen og Døren til Kahytten var dækket til med Sejl og Træstykker.

Ved Middagstid passerede de en engelsk Damper for østgaaende. Det var denne Damper, som ved Ankomsten til Gøteborg bragte den sørgelige Besked, at den havde maattet gaa fra „Betty“, uden at kunne redde Besætningen. Et Par engelske Trawlere havde givet lignende Rapporter.

Synkefærdig Skude —

Straks over Middag, da Kaptajn Bjerke var hoppet ned i Kahytten for at sætte sin Position ud i Søkortet, dunkede Styrmanden, som stod surret til Storbommen, i Kahytstaget. Kaptajnen kom op og saa, at de havde en synkefærdig Skude ret forude. Den laa dybt i Vandet, og Søerne vadskede stadig ind over Dækket. Det var Briggen „Betty“ af Helsingborg. Under-ræerne var borte, og alt opstaaende paa Dækket var fejet bort. Ved Rorstangen agter, som var det eneste faste Punkt paa Dækket at holde sig til, kunde man i Kikkerten tælle 8 Mand.

I Stedet for Flag havde man hejset et Par Oliebukser.

Kaptajn Bjerke kaldte sit Mandskab til sig og raabte: Vil I dele Skæbne med mig, skal vi tage dem? Ingen af Gutterne var i Tvivl om, at det maatte gøres. Kastelinjer blev gjort klar, baade en og to for hver Mand og Tappene gjort godt fast. „Saa maa I se agterover og have Øje med mig“, raabte Kaptajnen og gik til Roret.

De vover Springet

Da Skonnerten kom op under Vraget, vinkede Kaptajn Bjerke til Briggen, at den skulde luffe til nordover. Dette blev straks gjort. Sømandene indsaa godt, at det var den eneste Maade, de kunde blive bjerget paa, saa umuligt det end kunde synes. Intet af de to Skibe havde Baade; de var skyllet bort af Søerne. Iøvrigt var det heller ikke til at sætte Baade ud i den voldsomme Sø.

„Eugenie“ braser op og luffer til i Læ af Briggen. Under denne Manøvre gaar Resten af Dækslasten over Bord og tager med sig det, som var tilbage af Ruffet. Andenstyrmanden ved den læ Fokkemast blev revet med, men kan slap ikke sit Tag i Brasen og kom efter en Dukkert igen inden Borde. Da man med „Eugenie“ var kommet op paa Siden af Briggen, hiver alle Mændene Kastelinerne over Bord, og alle de 8 Mænd paa Briggen vover Springet over til „Eugenie“. Idet Skuderne klapper sammen, fisker Briggens Bramræer og Bramstænger „Eugenie“'s Rigning, saa dens Bramraa, Bramstang og Mesanstang knækkes og ramler ned. Under øredørende Bulder og Bram og en Regn af Rundholter hales der ind paa Linerne, og alle 8 Mand havner paa „Eugenie“, nogle paa Vanterne, andre helt inde paa Dækket.

Med sin stærkere Fart skyder „Eugenie“ forud langs Briggen, Roret lægges op, og Skonnerten falder af. Idet den ved Boven af „Betty“ drejer fra, løftes Briggen af en svær Sø og truer med at vælte ind over Skonnertens Hæk. I næste Bølgedal gaar Briggen til Bunds med Boven foran, idet den som en sidste Hilsen slynger en Baadtofte om Bord i „Eugenie“.

En Kejser paa Søen

Det mærkelige var hændt, at de skibbrudne var vel indenbords, nogle forslaaet, men med hele Lemmer, og hvad der var endnu mærkeligere, „Eugenie“ var, trods den haarde Medfart, stadig tæt og sødygtig.

Der var Glæde og Livets Alvor i Mødet mellem de to Besætninger. De bjergede søgte agterover til Kaptajn Bjerke, som nu blev afløst ved Roret. Begge Kaptajners Hænder mødtes i et kraftigt Haandtryk, idet den svenske Kaptajn, Christian Bengtsson hed han, sagde:

„Du er en Kejser paa Søen“. Mere magtede han ikke at faa sagt. Efter Kaptajnen kom de andre bjergede en efter en hen til Kaptajn Bjerke for at hilse paa deres Redningsmand.

Kaptajn Bjerke bød dem alle ned i Kahytten gennem Skylighet, og han lukkede op for Kisterne og bad dem forsyne sig med tørt Tøj. Kaptajnen gik snart op igen for at lede Arbejdet med at klare op i Riggeren og paa Dækket.

Frelst i Havn

Natten kom og næste Dag ogsaa, stadig med Storm og Snebyger. Da det begyndte at mørkne, fik de at se et Fyrglimt paa Bagbords Bov. Kaptajn Bjerke mente, at det var St. Abb's Head paa Sydsiden af Leithfloden, og han lod staa til i Haab om at komme til Ankers inden Natten.

Det viste sig snart, at de var paa ret Vej. De havde Leiths Fjord ret forude. Hele Rheden var fuld af Skuder. I Mangel af Ankerplads sejlede Kapt. Bjerke Skuden helt ind til Granton Harbour, til den tog Bunden med Boven, og lod saa Ankeret falde. Det var med Glæde det trætte Mandskab modtog Kaptajnens Ordre om at tørne ind. Det var paa høje Tid de var kommet i Havn.

Efter at „Betty“ havde været opgivet et Par Døgn, fik de hjemme i Sverige Underretning om, at Skibets Besætning alligevel var reddet af den norske Skonnert „Eugenie“ og landsat i Granton.

Strandfogedforeningen fejrer 25 Aars Jubilæum

Foreningen af Strandfogeder langs Jyllands Vestkyst holdt en af de første Dage i Juli Maaned Aarsmøde og Jubilæumsfest i Ringkøbing.

Form., Holger Mikkelsen, Nr. Lyngby, af lagde Beretning, idet han bl. a. meddelte, at en Paaklage over forskellige Uregelmæssigheder, som havde fundet Sted i Aaret, er fremført overfor Ministeriet. Disse Forhold vil blive nærmere undersøgt og drøftet, hvorefter man haaber, at en Ordning kan gennemføres.

Til Formand genvalgte Holger Mikkelsen, til Næstformand Iver Fjord, Nr. Lyngvig, og til Kasserer Chr. Agger.

I Anledning af Foreningens 25 Aars Bestaaen havde man indbudt Amtmanden og Politimesteren til at deltage i en lille Festlighed.

Formanden bød her Velkommen og takkede Bestyrelsen for det udmærkede Samarbejde.

Chr. Christensen, Agger, udtalte sin Tilfredshed med Foreningens gode Arbejde. Han har selv været Strandfoged i 50 Aar, var med til Foreningens Oprettelse, og har været Medlem af Bestyrelsen uafbrudt fra Begyndelsen.

Carl Liløre, Harboøre, mindede om de Besværligheder, Foreningen havde med at bringe en Ordning i Stand mellem Bjergelaugene og Strandfogderne, i det man hver Gang, naar man troede at være naaet til en lykkelig Afslutning, blev stillet overfor Justitsministerskifte. Tre Gange gentog det sig, og Sagen stod paa i 10 Aar, inden et tilfredsstillende Resultat forelaa.

Iver Fjord, Nr. Lyngvig, takkede Amtmand Karberg for den Venlighed, han altid modtog Strandfogderne med, naar de kom med deres Ønsker og Besværinger og bad ham hilse Politimester Seerup, der ved Bortrejse var forhindret i at være til Stede. Fra Foreningen overrakte han fhv. Form. Carl Liløre, Form. Holger Mikkelsen og Kassereren Chr. Christensen hver en Bronceskaal med Inskription, som Paaskønnelse for deres Arbejde.

Amtmand Karberg lykønskede Foreningen med hvad den havde udrettet i de 25 Aar og udtalte, at var der Gods i Havet, gid der da maatte komme en Vestenvind til at føre det ind paa vor Strand.

Mourids Christensen, Houstrup, takkede Formanden for veludført Arbejde gennem mange Aar og gratulerede ham med Dannebrogskorset i Dagens Anledning.

Sluttelig talte Formanden om den farlige Tid, vi gennemlevede, og udtalte Haabet om, at det danske Folks indre Kvalitet maa føre os frelst igennem. Han paakaldte de bedste Kræfters Bistand og sluttede med et Gud bevare vor Konge, vort Folk og vort Fædreland.

Skagen gamle Kirkegaard istandsættes

En smuk Tanke

Et Udvalg af Menighedsraadet i Skagen, bestaaende af Pastor Waage Beck, Købmand N. Chr. Sørensen, og Fisker Søren Andersen har i Samarbejde med Købmand Tønnesen lagt en smuk Plan for den gamle Kirkegaards Istandsættelse. Man har vedtaget at lade Stenhuggermester Bovin, Frederikshavn, istandsætte samtlige Gravstene og Plader for 550 Kr. Udvalget beder os i den Anledning henstille til de Efterladte efter døde, som har deres Gravsted paa den gamle Kirkegaard, at give Oplysninger om Gravstenes Inskriptioner, da Stenene i de fleste Tilfælde er ganske ulæselige. Kirkegaardens Værge, Købmand Sørensen, modtager Besked.

Kirkegaarden vil i Løbet af de kommende Aar faa et helt andet Udseende. Kirkegaardsarkitekt Tholle har udarbejdet Planer for Kirkegaardens Istandsættelse, og det fremgaar heraf, at man i Efteraaret 1943 agter at grave Planterhuller til de Træer, som skal danne et langt, bredt Hegn. Hegnet skal bestaa af Løv- og Naaletræer omkring hele Kirkegaarden. Efter

Planen skal der endvidere oprettes brede Stier, der vil gaa langs alle Gravstederne.

Endvidere vil en gammel Gravsten fra Skagens ældste Kirkegaard, den nu nedlagte ved den tilsandede Kirke, fremtidig faa sin Plads paa denne Kirkegaard. Stenen har været i Professorinde Tuxen's Besiddelse, og hun har skænket den til Kirkegaarden. Stenen vil blive istandsgjort med en kort Inskription, der fortæller om Kirkegaarden.

Der vil, efter hvad vi erfarer, ikke blive oprettet nye Gravsteder paa Kirkegaarden. Kun Gravsteder, der er købt i Forvejen eller er i Familiens Besiddelse, maa blive benyttet.

Vi vil helst aldrig skilles

Skive Folkeblad beretter om en Samtale. Bladet har haft med den 11-aarige Andreas Løndahl, der overlevede den Kæntringsulykke Søndag den 11. Juli, som krævede hans Kammerat, den 16-aarige Glud Engborg Jensens Liv. Andreas fortæller, at de to Drengene, da de var kommet om Bord i den kæntrerede Baad igen, talte om, at de nok snart blev reddet.

— Vi kunde ikke tro, at vi skulde drukne. Vi syntes, at det var saa helt umuligt, at det kunde ske. Vi talte om, at det nok skulde gaa altsammen og om, at det var dejligt at sejle. Vi var enige om, at ingen af os vilde i Lære. Vi vilde se at blive optaget som Math-Elever; det er en af mine Brødre blevet. Og vi fortalte hinanden, hvor godt vi kunde lide hinanden; vi vilde helst aldrig skilles.

Efterhaanden begyndte vi dog at føle, som om dette var det sidste, vi skulde opleve. Vi sagde til hinanden, at der maatte ske noget, saa vi ikke druknede, men hvis — ja, saa maatte vi drukne begge to. Det var ikke til at vende hjem igen, hvis vi ikke havde den anden med.

Glud blev mere og mere sløj og kastede op nogle Gange. Til sidst var han vist slet ikke klar over, hvad det var, vi var ude for. Han fløjtede og sang. Ved at gaa længere tilbage i Baaden kunde jeg faa den anden Ende til at hæve sig saa meget over Vandet, at Gluds Hoved kom til at ligge op over Vandet, da han noget efter faldt helt sammen. Han sagde endnu noget engang imellem.

— Du er en Gubbekarl! hørte jeg ham sige. Og det sidste, han sagde, var saadan noget som: Nu faar jeg det rigtig godt!

Jeg haabede paa, at han levede endnu og haabede stadig paa, at Hjælpen skulde komme. Jeg raabte og vinkede. Jeg tænkte lige paa, at jeg kunde sagtens svømme i Land — jeg svømmer godt — men med det samme følte jeg ogsaa, at det kunde der ikke være Tale om. Saa vilde Glud være helt fortabt. Saa snart jeg vilde forlade Baaden, vilde den Ende, han laa i, synke ned. Saa maatte jeg hellere blive.

Fiskeauktioner i Juni

Skagen v/ Th. Geisnæs: 1,947,966 kg, hvoraf 31,056 kg lev. og 1,367 kg isede Rødspætter, 89,889 kg Torsk, 61,956 kg Kuller, 37,506 kg Sej, 36,144 kg Hvilling, 31,405 kg Kulmule, 923,175 kg Makrel, 5,282 kg Sild, 24,638 kg Skærsing, 6,181 kg Kulsoer, 1,448 kg Laks, 188,489 kg Dybvandsrejer, 335 kg Tunfisk samt 494,783 kg Fiskefoder.

Grenaa Havn v/ S. Møller Pedersen 469 Laster med 356,680 kg til 162,963 Kr., saaledes fordelt: 4,256 kg Rødspætter til 7,412 Kr., 129,086 kg Torsk, 58,632 Kr., 11,480 kg Issiug, 6,657 Kr., 762 kg Skrubber, 683 Kr., 413 kg Slethvar, 689 Kr., 1,474 kg Hummer, 14,766 Kr., 1,575 kg Tunge, 5,953 Kr., 389 kg Pighvar, 855 Kr., 1,934 kg Hornfisk, 1,213 Kr., 3,182 kg Sild, 1,528 Kr., 69,709 kg Makrel, 45,646 Kr., 1,572 kg Lever, 1,572 Kr., 2,526 kg bl. Fisk, 1,015 Kr. og 128,322 kg Skidtfisk til 16,282 Kr.

Hirtshals v/ N. C. Jensen 262,574 kg, hvoraf 16,688 kg Rødspætter, 29,043 kg Torsk, 1,287 kg Vinge, 1,440 kg Skærsing, 10,386 kg Kuller, 140,080 kg Makrel, 7,333 kg Kulmule, 1,313 kg Lever, 2,337 kg Krabber, 3,992 kg Sej, 760 kg Hummer samt 44,250 kg Skidtfisk.

NY BØGER

„Fangst“. Fiskerroman af Brynjulf Strandberg. (210 S. — Kr. 7,50 — Nyt nordisk Forlag). Her er taget et Emne op, der i vor forvirrede Tid er rystende aktuelt, og ikke daarligt er Skildringen af Fiskernes farlige Færd paa Vesterhavet mellem drivende Miner og under dramatisk Luftbombardement. Der leffes ikke for den daarlige Smag, ligesom forloren Fromhed og Hykleri trækkes frem og afklædes.

Men Sproget er ikke godt, og Bogens Opbygning er løs og usikker. Man har det Indtryk, at den er skrevet i Hast uden kritisk Vurdering af Stoffet. Det er kedeligt, at et saa godt Emne ikke er bedre udnyttet. — Fiskernes Leben med Spiritus og Piger er forhaabentligt meget overdrevet.

Desværre mangler ogsaa en vis Afrundethed, og Bogen slutter paa en ufærdig Maade. Et Par af de ellers ret bevægede Skæbner sparkes ud i det tomme Rum og er slettet i samme Øjeblik, man fatter nogen Sympati for dem. J. Gr. Pinholt.

Hvis Bladet udebliver,

bedes de Holdere, der modtager det gennem Posten, straks klage til Postbudet.

Hvis Stationerne ikke modtager Bladet regelmæssigt, bedes dette paa et Brevkort meddelt til Gadgaard Nielsens Bogtrykkeri, Lemvig.

AALBÆK FISKEAUKTION
statsautoriseret v/ CONRAD FROST
Telefon prv. 35

Aalbæk Kød- og Paalægsforretning
v/ Helga Larsen — Telefon 46
leverer altid 1. Kl.s Varer

SKAGEN

Skagens Fiskeauktion

Telegr.-Adr.: Fiskeauktion
statsautoriseret v. Th. Geisnæs
Telefoner: Kontor 209 (Statst.) Privat 189 (Statst.)

Engelsk Beklædnings Magasin

Th. Jakobsen - Telf. 185
Alt i Herreekvipering og Søekvipering

P. SAXBERG Telegr.-Adr.: „Saxberg“
Telefon 86 1. Kl.s Skibsprovanteringsforretning
Alt i Fiskeriartikler

C. D. Brøndum Kolonialhandel
Telf. 118

Karstensen & Henriksen Skibs- og Baadbyggeri
Telf. 201

Holger Axelsen Magasin du Nord
Telf. 277 - 2 Lin.

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning

Brdr. Nipper Skibsbyggeri

Spetzler Urmager og Guldsmed

SÆBY

Tlf. Kontor 33 **Sæby Fiskeauktion**
- Privat 114 v. Roland Poulsen

VALD. OLSEN TELEF. 14
Kolonial - Skibsprovantering
- Fiskeriartikler -

Stampen Savværk & Emballagefabrik
Telefon 48
H. J. Nielsen
Alt i Fiskekasser -

AALBÆK

Arne Westergaard Telefon 15
Fiskeriartikler - Kolonial & Isenkram

Andelsmejeriet „Løven“
1. Kl.s Mejeriprodukter
Aalbæk

Aage Nielsen Kolonial - Fiskeriartikler
Tlf. 36 - Aalbæk

Aalbæk Maskinsnedkeri
Chr. Bruun
Telefon 38
Aalbæk

Forlang altid **Bornholms Vegetabil Margarine**

Hals Fiskeauktion
v. Chr. Sørensen
Telefon 17

NILSSON
I Nilssons Sko er Gangen go'
Tlf. 116 - Lemvig

A/S Vestjysk Krystal Isværk
Esbjerg

STØT BLADETS ANNONCØRER

THISTED

Brdr. Jensen - Thisted
Monumenter og Gravgelændere
Telefon 94

Johs. Haaning, Thisted
(P. Taabbel & Co.'s Eftfl.)
Fiskeriartikler - Skibshandel
Telf. 326

THYBORØN

Thyborøn Fiskeauktion
Statsautoriseret
v. T. C. Rønn

Andr. Møllerup Kolonial og Skibsprovantering
RESERVERET
Tlf. 30 - Thyborøn Havn

BLOKHUS

Klitgaard's Badehotel
og Strandingskroen
S. Svenningsen - Tlf. 7

P. Jansen Telefon 24
Altid 1. Kl.s Kød og Paalæg
Blokhush

LÆSØ
J. A. Larsen & Co.
Fiskeeksport
Vesters Havn
Telefon 31

LØKKEN

SPARE- OG LAANEKASSEN
for Løkken og Omegn
Kontortider: 11-12 og 14-16 - Telefon 27

Jens Bang
Løkken

Løkken Brugsforening
Kolonial - Isenkram
Telefon 45
Alt i Fiskeriartikler

FANØ

Hold Ferie i Sønderho! —
Sønderho Turistforening anv. Sommer-Lejligheder
v. Bager Engsted - Tlf. Sønderho 11

Sønderho Brugsforening
Tlf. Sønderho 18 Kolonial - Isenkram

FJERRITSLEV

A. K. Simonsen
Cykler - Symaskiner - Radio
Telefon 160

Ingvar Brandt - Telefon 29
Støbegodslager - Isenkram
Glas - Porcelæn

THY

THYLANDS BANK
AKTIESELSKAB

KONTORTIDER:
HURUP: Kl. 9-12 og 2-4,30
VESTERVIG: Kl. 4-5,30 BEDSTED: 1,30-3
HØRDUM: Mand., Onsd., og Fred. Kl. 1,30-3.

Hanstholm Maskinsnedkeri
v. N. J. Kristensen
Hanstholm pr. Thisted - Telef. 1

Vorupør Brugsforening
Skibsprovantering
Telf. 18 Alt for Fiskeriet

J. MATHIAS MADSEN
Vaadbinderi og Sejlmageri
en gros Fiskeriartikler en detail
Nr. Vorupør pr. Sjerring
Telefon 14 - Postgiro 345,34

B. N. Sandahl - Savskærer
Emballagefabrik & Brændselsforretning
Nr. Vorupør pr. Sjerring - Telf. 10

THYBORØN SKIBSPROVIANTERING**Valdemar Petersen**

Telefon 8

Kolonial, Petroleum, Olie, Tovværk

N. P. JensensSkibs- og Baadebyggeri
Esbjerg gl. Havnanbefales med saavel
Nybygning samt
Reparation**DAMPSKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**

af 1866

KØBENHAVN - RØNNE
og omvendtS/S „Østersøen“ afgaar fra København
hver Søndag, Onsdag og Fredag Morgen
(1/2 Time før Mørkelægningens Ophør)
Fra Rønne Mand., Onsd. og Fred. Kl. 24**Selskabets Ekspeditioner:****KØBENHAVN:** Hr. Th. Hørrig, Tordenskjold-
gade 34. Tlf. 1885 og 11885. Kontortid 8-8,
Søndage 8-9 Fm.**RØNNE:** Hr. Aage Jensen, ved Havnen, Tlf.
159. Kontortid: 8-12, 1-6. Søndag 8-9 Fm.

Aktieselskabet

*Esbjerg**Tovværksfabrik*

Esbjerg

KØB**DANSK****Aalborg Bys og
Omegns Sparekasse**

Stiftet 12. Maj 1824

Telf. Nr. 57 og 3508

A/S Dampskibsselskabet
»DANNEBROG«**C. K. HANSEN**REDERI - BEFRAGNING - KLARERING
ASSURANCE- & HAVARIAGENTURHavari-Telefon: C. 53010 Telegram-Adresse:
DAG OG NAT HANSEN
AMALIEGADE 35 KØBENHAVN**Brugte Reb**

sælges af og købes af

Søren K. Sørensen
Esbjerg ny Havn**Brugsforeningen »FREM«**Uddeler Carl F. Christensen
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg**Carl Feerup** EsbjergBenzin. - Depot af
Vacuum Olier
Skibsprovianteringsforretning
Telefon 23Udgivet og redigeret af H. Lilholt, Lemvig, (ansvarlig), og J. Gr. Pinholt, Klinkby St.
Annonceekspedition: Klinkby St.

GADGAARD NIELSENS BOGTR.-LEMWIG

Lemvig Centralbibliotek
Læsesalen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 9

1. September 1943

10. Aarg.

Øvelsesbaaden »Læsø« fra Sømandsskolen i Svendborg
(Se Teksten inde i Bladet)

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SELSKAB A/S

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

CHR. JEPSEN
HIRTSHALS
Altid 1. Kl.s Kød
og Paalæg
Telefon 39

RESERVERET

Sparekassen
for Lemvig og Omegn
Stiftet 2. August 1847
Telefon 131
Kontortider:
10-11½ og 2-4
Lørdag Em. 2-5

RESERVERET

DANMARKS
HANDELS- og SIFARTS-TIDENDE
Gl. Kongevej 29 B København V. - Telefon Central 5766
Abonnement Ind- og Udland:
helaarlig 10 Kr., halvaarlig 5,50 Kr., kvartaarlig 3 Kr.
Udkommer hver Torsdag

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

Bornholms Maskinfabrik
Kakkelovne & Bygningsstøbegods

Lemvig Folkebank

Aktieselskab
Kontortid 10-11,30 og 2-4 Lørdag Em. 2-5
Telefoner 133 & 229
Kontorstæder Thyborøn, Harboøre, Bevling, Rømme.
Alle Bankforretninger udføres.

A/S **Vestjysk Krystal Isværk**
Esbjerg

NILSSON

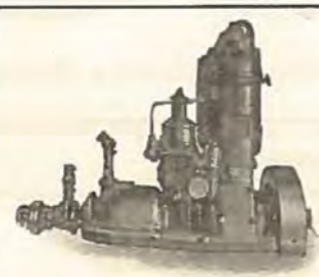
I Nilssons Sko
er Gangen go'
Tlf. 116 - Lemvig

To- og Firtakts-
Motorer

Billigste Pris
Forlang Tilbud

Grenaa Havns
Motorfabrik

Motorer i alle
Størrelser

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen

— statsaut. —
Telefon 34 Privat 54

Holger
Axelsen
Magasin du Nord

RESERVERET

Køkkenudstyrs-
Forretning
Lysekroner. Glas. Porcelæn.
L. Munkgaard,
Kongensgade 83, Esbjerg

Fanø Sandorm

Jeg kan atter i Aar
tilbyde Dem de billig-
ste og bedste Sand-
orm til Agn. Hurtig
og reel Behandling
garanteres.

S. Boye, Fanø Orme-
eksport, Tlf. 21, Fanø

RESERVERET

VIKINGEN

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets ill. Magasin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.

Abonnement Kr. 8,00 aarlig, Kr. 2,00 kvartaarlig
Kontorer: Gammel Mønt 39, København

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 9

1. September 1943

10. Aarg.

Nordlands Historie for 100 Aar siden

Rivaler paa Frierfærd

Efter Sjømannsbladet »Signal«

Jonas Breder var Brugsejer og Handelsmand i Tronsvågen. Han havde ogsaa Skibe og var ofte selv Skipper paa Turene til Bergen med Fisk, Tran, Rogn og andre Nordlandsprodukter.

Nordpaa Øen boede hans Ven Albert Herdagsen. Han havde ogsaa udstrakte Ejendomme og blev regnet til de store i Samfundet. Breder satte ikke særlig stor Pris paa Venskabet. Der var visse Egenskaber hos Herdagsen, som ikke huede ham. Han slog gerne om sig med store Bedrifter, som han havde udført i sin Udlændighedstid, før han blev fastboende. Breder var en saglig og sindig Mand. Han var den femte af Slægten, der nu sad som Ejer og alles Formynder i Tronsvågen. Men der var langt den Gang mellem de bedre stillede, saa han maatte tage til Takke med Herdagsen.

Vi skriver 1828. En Dag først i September kommer Herdagsen sejlene med sin ny Kutter og svinger ind i Havnen paa Tronsvågen. Han indbød sin Ven paa en Sejltur sydover til det gamle Handelssted Væringsnæs, hvortil den skønne Alice var eneste Arving. Breder havde straks den Fornemmelse, at Vennen havde specielle Hensigter med den Tur. Han havde selv længe haft en saadan Tur i Tanken, men der var aldrig blevet Tid til det. Breder var dog ganske sikker paa, at han i Jomfru Alices Øjne og Hjerte var et godt Stykke foran sin Ven og Rival, saa han var ikke bange for at gaa med paa den Sejlsad.

De var godt udstyret, da de styrede ud paa Færden mod Væringsnæs. De fik en storartet Modtagelse, da de efter et Par Dages Sejlsad lod Ankeret falde i den lune Vig nedenfor den herskabelige Bebyggelse paa Væringsnæs. Baade Jomfru Alice og hendes gamle Fader, Proprietær Frederik Torland, gjorde alt for at de skulde have det hyggeligt. Det var ikke første Gang, at Breder og Herdagsen var paa Væringsnæs — men det blev det nu Alices Sag at afgøre.

Breder var som sagt helt sikker paa, at han i dette Tilfælde vilde faa Gevinsten. Han havde i over 2 Aar i Jomfru Alices Øjne læst, at Herdagsen ikke var den foretrukne i dette

Spil om Kærlighed og Lykke. Herdagsen havde flere Historier at opvarte med fra sit Liv i fremmede Lande, og han lagde ikke Skjul paa, at Pengekisterne vestpaa i Øen ikke var af de letteste. Gamle Torland morede sig kostelig over hans Fortællinger, men det lod ikke til, at Jomfru Alice satte tilsvarende stor Pris paa dem. Breder kunde flere Gange lægge Mærke til smaa Trækninger om hendes Mund, og han tydede dem som Mishagsytringer.

I hine Tider var det ikke franske Visitter, man aflagde. Man havde Tid nok, og Besøgene varede derfor ofte i flere Dage. De to Gæster befandt sig ovenud godt i de torlandske Haller med den vakre Alice som Værtinde, saa de forhastede sig ikke med Hjemrejsen. Desuden havde de ikke faaet forrettet deres egentlige Ærinde, som de holdt hemmelig for hinanden.

Herdagsen var opmærksom mod Alice næsten indtil Paatrængen, medens Breder ikke viste hende særlig Interesse. Han var høflig og underholdende, naar han kunde faa Lejlighed til en Samtale, men ud over det kunde ingen mærke, at han var en forelsket Bejler. Han vilde vente til Dagen før Afrejsen med at bede om Jomfruens Haand, saa sikker var han i sin Sag.

En Dag fik han Lov til at laane Torlands Muskedønner for at gaa paa Jagt. Her i Væringsnæs laa Skove og store Vidder i Miles Omkreds. Rypen kaklede lige i Nærheden af Gaarden, og Haren hoppede over Græfter og Stengærder tæt ind til den store Ladebygning. Oppe i Dalen var der ogsaa Bjørne, og Elgen bar sine Takker højt langt inde i Granskovens Dyb. Der var her et rent Eldorado for Jægere, og Breder modstod ikke Fristelsen til at lade Riflen spille op i Skoven.

Men Herdagsen benyttede sig imidlertid af Vennens Fraværelse. Nu eller aldrig — tænkte han. Nede i Lysthuset fandt han om Eftermiddagen Jomfru Alice. Han havde nok paa Følelsen, at hans Aktier ikke stod særlig højt hos Jomfruen, men alligevel — nu fik det briste eller bære. Hans Ø kunde vel ikke sammenlignes med Væringsnæs, og hendes Mage min-

dedes han aldrig at have set. Han forstod at dreje Samtalen ind paa Breder og har da — saadan rent tilfældigt — visse Ting at fortælle om ham, bl. a. at han havde gjort Haneben til Skrivedatterens Margrete, som han vidste Alice kendte. Ja, han mente, at det var saa vidt, at Præsten i Breder's Hjemby snart vilde lyse for dem fra Prædikestolen. Ja, saadan gik nu Snakken, føjede han til.

Alice begyndte at lægge to og to sammen. Dette var altsaa Grunden til Breder's Lige-gyldighed. Her havde hun gaet og ventet paa ham i flere Aar. Hun troede at have forstaaet, at hun ikke var ham ligegyldig, og nu havde hun altsaa været en indbilsk Nar. Men hun følte sig alligevel snydt og bedraget, og mere af Ærgrelse end af Kærlighed — den kunde muligvis komme siden — gav hun Herdagsen sit Ja.

Dagen derpaa — Afrejsen var fastsat til næste Morgen. Der blev dækket op til Fest i Huset, Afskedsfest, og denne Anledning vilde Breder benytte til at hente et Svar hos Jomfru Alice. Det kunde vel kun blive paa — to Bogstaver.

Skønt — siden i Gaar var der foregaaet en Forandring med hende, saavidt han kunde skønne. Men det var vel kun et Kvindelune. Dog, sammenholdt han det ene med det andet — f. Eks. Herdagsens overstraalende Humør — saa var det ikke helt frit for, at han havde mærket noget i Luften, hvad det nu kunde være.

Festbordet stod dækket, Maden duftede, og Glassene var fyldt. Ved Bordenden rejste gamle Torland sig, bankede paa Glasset og — deklarerede Forlovelsen. Han haabede, det maatte blive til Lykke og Velsignelse for de unge, som nu skulde føre Traditionen videre. Skaal!

Breder løftede Glasset, men Haanden skjalv, og der var Frost i hans Smil. Alice saa paa ham, saa underligt. Var der ikke noget i dette Blik, og blinkede der ikke en Taare i hendes Øjenkrog? Men hvorfor? Hun havde jo truffet sit Valg, og det var sikkert gjort frivilligt. Han kendte Torland, han var ikke den, som vilde bruge Magt, og aller mindst mod sin egen Datter. Han følte det, som om han var ramlet ned fra et Fjeld og havnet i en Afgrund. I Morgen rejste han herfra for aldrig mere at vende tilbage. Der kom i hans Sind en Mistanke om, at Vennen havde spillet falsk Spil over for ham. Han havde fra tidligere Tid smaa, harmløse Prøver paa det; men han var for stolt til at nævne noget om det.

Da han skiltes fra Alice ude paa Trappen — medens Herdagsen tog Afsked med sin vordende Svigerfader inde i Stuen — sagde han blot, idet han holdt hendes Haand fast i sin: Tak for den Gang, Frøken Alice, og for bestandig.

— Tak selv Hr. Breder, og Lykke for Dem i al Fremtid med Deres Skrivedatter.

— Skrivedatter? Breder var et eneste stort Spørgsmaalstegn, men De gør Dem vist skyldig i — Men før han fik forklaret sig nærmere, var Alice grædende sprunget ind op ad Trappen til sit Værelse.

— Gaa kun, gaa! raabte hun.

Det var for saa vidt klar Besked. Breder begyndte at ane Sammenhængen. Skrivedatteren — javel, han kendte en Skrivedatter, Margrete hed hun. Men hvad angik denne Margrete ham. Desuden havde han hørt, at hun var forlovet med den ny Kapellan. Dette maatte være kommet temmelig brat paa med denne Skrivedatter. Han havde aldrig hørt noget i denne Retning før nu.

Sluttes i næste Nummer.

Redningsmændenes Formand nedlægger sin Post

Formanden for Foreningen af danske Redningsmænd, Baadformand Chr. Brix Kjølgaard, Slettestrand har søgt Afsked af Redningsvæsenet. Han forlader Vestkysten for at rejse til Fyn, hvor han skal overtage en Stilling som Fiskeauktionsmester i Faaborg.

Chr. Kjølgaard er født i Slettestrand 26. April 1894 og har været i Redningsvæsenet siden 1. November 1919 og Baadformand fra 1. Oktober 1920. Kjølgaard er tillige Strandfoged i sit Distrikt.

Han har været Medlem af Bestyrelsen siden 1928, og Formand blev han ved Generalforsamlingen i Thisted for to Aar siden.

Kjølgaard har været meget optaget af Arbejdet i Redningsmændenes Forening og han tog livlig Del i Forhandlingerne paa Generalforsamlingerne. Han vil blive savnet af Kammeraterne paa Kysten, som i ham saa en dygtig Kollega og en Mand, der var meget interesseret i Redningsvæsenets gode og tidssvarende Udvikling.

Redaktionen af nærværende Blad vil takke ham for hans Interesse for „Tidsskrift for Redningsvæsen“ og ønske ham god Lykke i sin ny Gerning. Vi syntes ganske vist, at han hørte mere hjemme paa den jyske Vestkyst end i det blide Fyn.

Ved Kjølgaards Afgang som Formand tiltræder Næstformanden, Opsynsmand Erik Jensen, Nr. Vorupør. Og Henvendelser angaaende Foreningen bedes fremtidig rettet til ham.

Mands Minde

70 Aar

Den 18. August blev tidligere Baadmand ved Thorupstrand Redningsstation, Jørgen K. J. Styrbæk, 70 Aar.

75 Aar

Tidligere Baadmand Janus Peter Petersen, Snogbæk Redningsstation, blev 75 Aar den 7. August.

65 Aar

Baadmand ved Østerby Redningsstation, Læsø, Edv. Svendsen, blev 65 Aar den 29. Juli.

50 Aar

Baadmand Iver A. Iversen, Flyvholm Redningsstation i Harboøre, blev 50 Aar den 29. Juli.

Dødsfald

Phv. Baadmand ved Esbjerg Redningsstation, Jens Nielsen Bjerg er afgaaet ved Døden. Han blev 61 Aar og har været ansat ved Redningsvæsenet fra 1916 til 1939, da han tog Afsked paa Grund af Svagelighed. Han har deltaget i Bjergningen af 58 skibbrudne.

60 Aar

Baadmand Ingvar Olsen, Dbm., Hvide Sande Redningsstation, blev 60 Aar den 4. August.

25 Aars Jubilæum

i Redningsvæsenets Tjeneste kunde den 1. August fejres af Baadformand Hans Peter Hemmingsen, og Baadmændene Aksel Karstensen, Jens Peter Larsen, Anders Viggo Hansen og Aksel M. Jensen, alle ved Klintholm Havns Redningsstation.

25 Aars Jubilæum

Den 1. August kunde Baadmand ved Rindby Redningsstation paa Fanø, Jens Andr. Christiansen, fejre 25 Aars Jubilæum i Redningsvæsenets Tjeneste.

35 Aars Jubilæum

Den 1. August havde Baadformand Thomas Olesen Nees, Dbm., „Flyvholm“, Harboøre, været 35 Aar i Redningsvæsenets Tjeneste.

Svensk Forslag om Redningsbaade

Motor-Redningsbaad paa Skibe over 2000 Brutto Tons

Det for noget Tid siden nedsatte Udvalg til Behandling af Spørgsmaalet om Redningsbaade ombord har afgivet Betænkning. Paa Grundlag deraf er der udarbejdet et Forslag. Den vigtigste Bestemmelse er Paragrafen om Motor-Redningsbaade. Den gaar i Hovedsagen

ud paa, at i alle Skibe, som er over 2000 Brutto Tons i Nordsø- eller længere Fart, med Undtagelse af tyske og hollandske Nord-søkyster, skal en af Redningsbaadene være udrustet som Motorbaad. Dersom Skibet er over 3000 Tons, skal en saadan Motorbaad findes udover de ellers foreskrevne Redningsbaade. Motorredningsbaaden skal være bygget til Motordrift.

Direktør H. F. Reuterskiöld i Sveriges Rederiforening kritiserer ifølge Svensk Sjøfartstidning omfangsrigt Forslaget til nye Forordninger og frem for alt dets Motivering. Da Ministeriet efter 16 Maanedes Krig ikke havde ladet foretage noget i Retning af Søfartens Beskyttelse, findes endnu mindre Grund til det nu, da man sandsynligvis gaar mod fredelige Tider. Hvorfor fremtvinge Bestemmelser om Motorredningsbaade, hvilke Foranstaltninger ikke agtes at lade gælde, naar Skibsfarten gaar over til normale Forhold, spørger Direktør Reuterskiöld. En Regulering under Fredstid af dette Spørgsmaal bør i hvert Fald ikke ske i vort Land, førend Spørgsmaalet har været Genstand for international Drøftelse og Beslutning. Direktør Reuterskiöld henviser til Udvalgets Forslag om at stationere en Motorredningsbaad eller Fiskebaad ved den norske Kyst for at følge Lejdebaadene gennem den minefarlige Zone og hævder, at dette ud fra alle Synspunkter er at foretrække. Videre peges paa Forslaget om, at Skibe paa over 3000 Tons, som kun har to Baade, maa anskaffe endnu en Baad med Motor, hvilket er endnu mere end, hvad der foreskrives i England.

Direktør E. Th. Christiansson reserverer sig mod Betænkningens Forslag, men foreslaar i Stedet for Foranstaltninger til at fremkalde frivillig Anskaffelse af Motorredningsbaade. Obligatoriske Forskrifter om Redningsbaade for et saa stort Antal Skibe, som der her er Tale om, afkræftes meget ved, at den praktiske Gennemførelse vil foraarsage større Vanskeligheder, end man forudser. Direktør Christiansson peger blandt andet paa, at selv om man virkelig skal foretage en saadan Forbedring, turde Installationen af Raaolliemotorer nødvendiggøre Ombygning af allerede ombord befindende Roredningssskaber med større saadanne i stor Udstrækning.

Direktøren mener derfor, at obligatoriske Forskrifter ikke bør udstedes, men at en frivillig Anskaffelse af specielt konstruerede og byggede Motorredningsbaade, helst udover det fastsatte Antal Redningsbaade, burde opmuntres til for Eksempel gennem nedsatte Forsikringspræmier at skabe en reel Forbedring af Redningsforskrifterne.

(Børsen).

— — Støt Bladets Annoncører — —

Den svenske U-Baad »Ulven« er minesprængt

Den 1. August blev »Ulven« slæbt ind i Gøteborg Havn efter det meget vanskelige Bjergningsarbejde

Indbugseringen begyndte ved Daggry Søndag den 1. August. Vejret var det bedst tænkelige med svag Vind og rolig Sø. — Da Bugseringen begyndte, friskede Vinden dog noget op. Nogen Risiko for, at Vinden skulde ødelægge Bugseringen, forelaa dog ikke, thi man var da kommet saa langt indenskærs, at man var beskyttet for Søgang.

Ankomsten til Eriksberg skete ved 16-Tiden, og straks derefter begyndte Arbejdet med U-Baadens Indførelse i Dokken.

Periskopet bøjet og Taarnet bulet

Af den 73 m lange U-Baad var kun Taarnet og Periskopet synligt over Vandet. Periskopet var stærkt bøjet, og Taarnets Plader var slemt bulet. Rester af rustent Rækværk stak op over Vandet. Farven paa Baaden saa ret velholdt ud. Paa Rækværket hang Signalflagene sammenrullet paa deres Pladser.

Det var alt, hvad man kunde se af U-Baaden, da den, hængende mellem de to Pontoner, bugseredes ind til Havnen. Farten var langsom, ca. 3 Knob. Gøteborgerne havde talrigt samlet sig for at følge »Ulven« paa den sidste Færd. De stod langs Stranden og ind i Havnen i store Skarer.

Kl. 2,30 Mandag Morgen laa »Ulven«s Vrag blottet paa Ericsberg-Værftets Dok i Gøteborg, og ved 3-Tiden kunde man begynde at pumpe U-Baadens læns.

Kl. 5,45 gik Kommandør Hamilton ned gennem »Ulven«s Forluge fulgt af de øvrige Medlemmer af den militærtekniske Gruppe.

Ved Undersøgelsen af U-Baadens Indre blev det konstateret, at samtlige Døre mellem de forskellige Afdelinger stod aabne, undtagen den bagerste. I Agterrummet fandtes imidlertid ingen af Mandskabet. Iagttagelserne vidner om, at de bemandede Rum i U-Baaden er blevet vandfyldt praktisk talt umiddelbart efter Katastrofen.

Efter 13 Timers Arbejde kunde den militærtekniske Undersøgelseskommission Torsdag Aften afgive en første Erklæring ang. den Mineeksplosion, som ramte U-Baaden »Ulven«, og samtidig afsluttedes den retsmedicinske Gruppens Undersøgelser.

Det er fastslaaet, at Ulykken indtraf Kl. 18,25 Torsdag den 15. April, da en U-Baadsmine sprængte et 3 m langt og 2 m bredt Hul i U-Baadens Bund ved Stævnen. 5 Mand er blevet dræbt øjeblikkelig ved Eksplosionen, og

de øvrige er druknet umiddelbart efter, da Baaden med stor Fart og i en brat Vinkel styrtede ned mod Havbunden, medens Vandet under det høje Tryk blev presset ind gennem alle Rum. Alle fandtes paa de Pladser, hvor de skulde være under Dykning.

Den retsmedicinske Undersøgelse har bekræftet, at visse Medlemmer af Besætningen er faldet som Ofre for selve Minesprængningen, og de øvrige er druknet. Alt tyder paa, at Døden gennem Drukning ligeledes er indtraadt umiddelbart efter Sprængningsulykken.

Ligene af de omkomne førtes i Dagens Løb til Nya Varvet, hvor den retsmedicinske Undersøgelse fortsættes. Identificeringen af de døde har ikke voldt Vanskeligheder.

I Aftes stod de 33 Kister paa Værftet, hvorfra de skal føres over til Orlogsstationens Idrætsplads, hvor Mindehøjtideligheden finder Sted Onsdag Kl. 11.

»Ulven« vil sandsynligvis blive ophugget, da Skaderne er altfor store til, at en Reparation kan betale sig, desuden var Baaden saa gammel, at den ikke egner sig til Ombygning.

Navnet »Ulven« vil, efter hvad Kommandør Hamilton oplyser, aldrig mere blive baaret af nogen anden U-Baad.

Idrætspladsen paa Nye Værft ved Gøteborg var den 4. August forvandlet til en Friluftskatedral, hvor de 33 Mand fra »Ulven« modtog den sidste Hilsen fra den Flaade, de har tilhørt, i Overværelse af mere end 300 paarørende. Pladsen var blevet smykket med høje Graner, et Alter rejst midt for den aabne Plads, og om Formiddagen blev de 33 Kister, svøbt i svenske Flag, stillet midt paa Pladsen med Æresvagt.

Et Kvarter før Højtideligheden begyndte alle Gøteborgs Kirkeklokker at ringe, og over hele Gøteborg vajede de svenske Flag paa halv Stang. 24 af de omkomne vil blive jordfæstet ved en Højtidelighed fra Værftet, de øvrige Lig føres til deres Hjemstavn for at blive begravet der.

Kongen og Kronprinsen havde sendt Kranse til Højtideligheden, og desuden var der kommet Kranse fra flere udenlandske Flaader.

De eneste, som talte ved Sørgehøjtideligheden, var Chefen for Vestkystens Marinedistrikt, Kommandør Bjørklund, og Inspektør for U-Baadsvaabet, Kommandør Hamilton.

Sømandspræst Ekelund forrettede Jordfæstelsen.

Hvis Bladet udebliver,

bedes de Holdere, der modtager det gennem Posten, straks klage til Postbudet.

Hvis Stationerne ikke modtager Bladet regelmæssigt, bedes dette paa et Brevkort meddelt til Gadgaard Nielsens Bogtrykkeri, Lemvig.

Fra Hav og Brænding

Dansk Damper forlist paa Elben

Dansk-fransk Dampskibsselskabs Motorskib »Normandie«, der nu var hjemmehørende i Kolding, er den 1. August totalt forlist paa Elben efter Sammenstød med en hollandsk Damper. »Normandie« brækkede midt over og sank. Hele Mandskabet reddedes og bragtes til Cuxhafen.

»Normandiet« var paa sin første Rejse efter en Oplægning i Kolding, der havde varet siden 9. April 1940.

Skolefartøjet »Læsø« kæntret ved Faaborg

2 Mand omkom

To af Rederiet J. Lauritzens Skolefartøjer, der er stationeret i Svendborg i Forbindelse med Rederiets Kursus for Sømandselever paa Sømandshøjskolen, gik Fredag Aften den 13. August ud paa en 2 Dages Øvelsestur i de sydfynske Farvande.

I Løbet af Natten blæste det op til Storm, og under Svelmø tæt ved Sydfyns Kyst mellem Svendborg og Faaborg kæntrede det ene af Fartøjerne, »Læsø«, og dens Besætning paa 9 Mand maatte i Vandet.

»Læsø« kæntrede og drejede rundt flere Gange, men det lykkedes alle 9 Mand at holde sig oppe omkring Baaden i en halv Times Tid. Saa besluttede de fem af dem at svømme ind til Svelmø. De fire naaede ind til Stranden, deriblandt Føreren, medens den femte druknede undervejs. Det var den 17-aarige Poul Harbo Jensen, København.

De fire, der var blevet tilbage ved Baaden, fik den efterhaanden paa ret Køl og kom ind til Stranden ved Nakkebølle. Erik Ole Hansen, Nr. Alslev, hvis Fader er Lods ved Guldborgsund, fik Krampe undervejs og blev af de andre surret fast til Toften. Da man kom i Land, døde han.

Esbjergkutteren »Bob« forlist i Storm

Hele Besætningen druknede

Under det voldsomme Uvejr Lørdag d. 14. August, hvor Stormen rejste Vesterhavet i vildt Oprør, laa et halvt Hundrede Kuttere, der fisker paa Esbjerg, ude paa Fiskepladserne og kæmpede en haard Kamp for at holde Fartøjet paa ret Køl. En af dem, Kt. »Bob« af Esbjerg, blev Offer for Uvejret og gik ned med hele Besætningen.

Esbjerg-Kutteren »Andreas« laa underdrejet

i Nærheden, og fra denne Kutter saa man »Bob« blive slynget om paa Siden af de voldsomme Søer, og kort efter forsvandt den i Dybet, uden at det var muligt for »Andrea« at komme »Bob«s Besætning til Hjælp, før den var forsvundet i det oprørte Hav.

»Andrea«s Skipper fortæller, at »Andrea« kun laa 300 Favne fra »Bob« og havde selv lige faaet en voldsom Sø over sig, der havde taget Grejerne og standset Motoren, da »Bob« fik en Sø, som slyngede Kutteren rundt, saa den kom til at ligge med Kølen i Vejret. Det tog en halv Times Tid for »Andrea« at faa Motoren i Gang, og da man kom hen til »Bob«, der stadig laa med Kølen i Vejret, var der intet Spor af Besætningen.

Ulykken skete Lørdag Eftermiddag, og saa snart Stormen flovede lidt af, satte »Andrea« Kurs mod Esbjerg. Kutteren kom ind ved 10-Tiden Søndag Formiddag med Flaget paa halv og berettede om Ulykken, hvorefter de paarørende af de forulykkede blev underrettet, og Sorgens knugende Tryk lagde sig atter over flere Fiskerhjem i Esbjerg.

Kutterens Besætning bestod af unge Mennesker. Skipperen, Niels Johannes Christensen, var kun 33 Aar. Han var født i Ulfborg, gift og boede paa Marbækvej.

De øvrige tre Mand paa »Bob« var alle 24 Aar gl. Bedstemand Egon Meinert Pedersen var født i Esbjerg og boede i Havnegade 98. Han var gift.

Fisker Johannes Henrik Rønn var født i Harboøre og boede nu i Fiskergade 7. Ogsaa han var gift.

Fisker Kresten Skadborg Janzen, der ogsaa stammede fra Ulfborg-Egnen, var ugift og boede i Hjertinggade.

Det er den 12. Esbjerg-Kutter, der er gaaet ned i Løbet af 1943, og ialt har 37 Esbjerg-Fiskere mistet Livet under Udførelsen af deres farefulde Arbejde.

Den 15. August indkom en Frederikshavner-Kutter til Esbjerg Havn med Liget af Kokken, Chr. Skadborg Janzen, der er den eneste af Besætningen, man foreløbig har fundet.

Sæby-Kutter ind til Esbjerg med død Mand om Bord

Søndag Eftermiddag den 15. August indkom Sæby-Kutteren »Niels« med Flaget paa halv. En Mand af Besætningen, Kaj Martin Solbæk, var død.

Han havde lidt af Pandehulebetændelse, men var tilsyneladende rask, da Kutteren gik ud paa Fiskeri. Onsdagen blev han imidlertid syg og gik paa Skipperens Opfordring til Køjs, og da Sygdommen syntes at forværres, besluttede Skipperen i Fredags at gaa til Esbjerg, men paa Grund af Uvejret maatte den ligge underdrejet i den haarde Sø indtil Lørdag Ef-

termiddag, da Stormen tog noget af derude. Søndag Morgen syntes Solbæk at have det ret godt, men op paa Formiddagen døde han.

Da Kutteren kom ind med Flaget paa halv Stang, stod Solbæks Fader, der er Skipper paa Frederikshavn-Kutteren „Amy“ paa Havnen, og da han saa de tre Mand af Kutterens Besætning, men ikke den fjerde, anede han det Ulykkesbudskab, som Skipperen paa „Niels“ kort efter bragte ham.

Det svenske Skib »Kungsholm« forlist

Svenska-Amerikaliniens Skib „Kungsholm“, som i December 1941 blev overtaget af den amerikanske Stat for at anvendes til Troppe-transportskib og omdøbtes til „John Ericsson“, er ifl. Göteborg-Posten gaaet under for nogle Uger siden. Den 9. August indløb nemlig Telegram fra New York til en fhv. Banearbejder, som er bosat i Lundby, fra dennes Søn, ifl. hvilket han er blevet reddet ved „John Ericsson“'s Krigsforlis. Telegrammet var paa engelsk og indeholdt kun denne Oplysning.

Allerede i Februar i Aar var der Forlydender fremme om, at „John Ericsson“ var sænket i Forbindelse med den amerikanske Invasion i Nordafrika.

„Kungsholm“ kostede i sin Tid 17 Mill. Kr., det største Beløb, der nogen Sinde er blevet anvendt paa et svensk Skib. Det var pragtfuldt indrettet. Det var paa 21,042 Tons, 182 m langt, 24,5 m bredt og 8,5 m dybt. Farten var 18 Knob, og det kunde medføre 1574 Passagerer.

Nyt fra D. d. Redningsvæsen

Den ny R-Baad til Skagen

I nær Fremtid gaar Motorredningsbaaden „Skagens Havn“ ud paa sin sidste Rejse, idet Baaden, som tidligere meddelt, skal udskiftes med en ny, moderne Motorredningsbaad. Baaden afsejler, ført af Formanden ved Redningsstationen, Baadfører Thomas Mose, og med to Mands Besætning til Orlogsværftet i København, hvor Motoren, der er omtrent ny og i fin Stand, skal installeres i den nybyggede Redningsbaad, som derefter i Løbet af en Maanedes Tid forventes at være sejlklar, saa den kan afsejle til sin Station i Skagen Havn sidst i September.

Den gamle Motor-Redningsbaad — Danmarks første — der er bygget paa Orlogsværftet efter engelske Tegninger, den saakaldte „Watson“-Type, har været ved Stationen „Skagens-Havn“ siden dens Oprettelse i 1914. Den har gjort udmærket Fyldest, og der har med den været foretaget talrige Redningsfore-

tagender, hvoraf adskillige har været farefulde og vanskelige, men alle er blevet heldigt tilendebragt. Ialt er der med denne Baad reddet 88 Skibbrudne. Foruden disse Foretagender, hvorved der direkte er reddet Menneskeliv, har der været foretaget mange Redningsforsøg, Eftersøgninger og saakaldte „forgæves Ture“ med Baaden samt i mange Tilfælde ydet Assistance til Fartøjer under Indpassage i Skagens Havn under paalands Storm.

Den nye Redningsbaad bliver af samme Størrelse, 12,3 m's Længde, men af en noget anden Type og Konstruktion, nemlig den samme, som vore øvrige store Motorredningsbaade, der er stationeret i Havnene paa Jyllands Vestkyst. Den udstyres med Radiotelefonisender og -modtager samt Radio-Pejlapparat og kommer til at koste ca. 100.000 Kr.

Søfartens Biblioteks

Beretning for 1942—43,

som er udsendt i disse Dage, indeholder en udførlig Beretning over Bibliotekets Virksomhed samt Statistik over Udlaanene.

Ud over dette indeholder den trykte Beretning nogle smaa Afhandlinger, af hvilke der kan nævnes „Lidt om Skibsbibliotekerne i ældre Tid“ samt „S. O. S. Signalets Historie“ skrevet af Bibliotekets Leder, Skibsfører E. Juel-Hansen. Desuden findes en lille Artikel „Smaa Træk fra Studiesamlingens Arbejde“, hvori der eksempelvis er fremdraget nogle af de Opgaver, som Bibliotekets Studiesamling er blevet stillet overfor.

Beretningen er illustreret med Billeder fra Biblioteket samt Afbildninger af nogle af Bibliotekets Sjældenheder.

Af Aarsberetningen og Statistiken fremgaar det, at Biblioteket har været flittigt benyttet i det forløbne Aar. Bibliotekets samlede Udlaan udgør ca. 80.000. Det virkelige Udlaan har dog været betydelig større, idet man paa Grund af Krigen har været afskaaret fra at komme i Forbindelse med en stor Del danske Skibe, som ligger i Udlandet og hvis Udlaan ikke er medtaget. Udlaanene i Handelsmarinen fordeles sig mellem Besætningerne paa 133 Skibe og omfatter 2-400 Mand, hvortil kommer Besætninger om Bord i Flaadens Skibe, Institutioner under Marineforvaltningen, Fyrskibe, Forter m. m.

Bogbestanden er i Aarets Løb blevet forøget med ialt 2.717 Bind, og den samlede Bogbestand er nu paa 25.893 Bind, hvoraf de 3.514 henhører under Studiesamlingen.

Biblioteket har i Aarets Løb modtaget en Mængde Gaver, dels Beløb som Tilskud til Driften, dels i Form af Boggaver, som ialt andrager 1.097 Bind.

Indenlandsk Sømandsmissions

Aarsberetning 1942

Trods mange Vanskeligheder har Indenlandsk Sømandsmission kunnet holde sit store landsomfattende Arbejde i Gang ud fra de 39 Sømandshjem i danske Havne. Sømandsmissionens Venner har trofast staaet sammen om Arbejdet, og de over 100 Medarbejdere har samvittighedsfuldt øvet deres Tjeneste paa de forskellige Poster.

Med Sorg tænker vi paa de mange af Søens Folk, der i Aarets Løb blev derude. I vore Tanker og Forbønner følger vi de Hjem, der mistede deres kære, og de mange der venter paa at høre nyt fra deres Slægt i det fremmede.

Sømandshjemmene

Der har i Aarets Løb været Indsamlinger i Gang til to nye Sømandshjem: i Hirtshals og Hvide Sande. I Hirtshals begyndte man at bygge i Løbet af Efteraaret. Vandbygningsvæsenet stillede velvilligst en Grund til fri Disposition for Sømandsmissionen. Byggeomkostningerne beløber sig til ca. 130.000 Kr. — Bestyrelsen i Hvide Sande vovede ikke at tage fat paa Byggeriet og de indsamlede Midler indsatte i „Ringkøbing Bank“.

Tidligt paa Efteraaret fik vi en glædelig Meddelelse fra Færøerne, hvorigennem vi fik at vide, at vore to Sømandshjem fortsatte deres Virksomhed i de gamle Spor. Saa vidt man har kunnet forstaa, har Dommer Erik Bonnevie overtaget Formandshvervet i Thorshavn efter Konsul Lützen.

Vi har ikke faaet nogen direkte Meddelelse om vort Sømandshjem i Grimsby, men vi regner med, at det fortsat benyttes af den engelske Sømandsmission.

Besøgene paa Sømandshjemmene beløber sig til ca. 850.000. I Hovedsagen er det Sømandshjemmene i Fiskerlejerne, der har de største Besøg.

Skibsbesøg er regelmæssig aflagt. Der har været ca. 42.000 Besøg i danske Handelsskibe og Fiskekuttere, ca. 700 Besøg i svenske Skibe, ca. 100 i norske, ca. 300 i finske og ca. 50 i hollandske Skibe.

Der er aflagt ca. 525 Sygebesøg hos Sømand paa Hospitaler.

Som sædvanlig er der paa Sømandshjemmene holdt Sammenkomster Søndag Aften og som Regel Andagter om Hverdagene. I disse har der deltaget over 100.000 af Søens Folk.

For Søens Folk er der blevet besørgt — enten hjemsendt eller opbevaret — ca. 550.000 Kr.

Der er afholdt 106 Julefester med godt 6.000 Deltagere, og der er uddelt ca. 3.500 Julepakker.

Skolerne

Sømandshøjskolen i Svendborg har Aaret igennem haft fuldt Hus. Skolen har gennemgaaet en større Modernisering, der har kostet ca. 17.000 Kr. — Ogsaa i 1942 har Rederiet J. Lauritzen haft forskellige Hold Elever, der har deltaget i Undervisningen.

Fiskeskipperskolen i Esbjerg har ligeledes været stærkt besøgt.

Somrelejr og Udflugter

Man har begyndt et specielt Sommerlejrarbejde for Sømandshustruer, hvis Mænd enten sejler i det fremmede eller befrygtes omkommet. Denne Gren af Arbejdet er i sin Start blevet støttet stærkt af danske Rederier, i Særdeleshed af Skibsreder Marius Nielsen. — Rundt om ved Sømandshjemmene har man holdt særlige Sammenkomster for Sømandshustruerne og deres Børn. — Der har været holdt Week-end for Søfolk og Fiskere ud fra flere Sømandshjem, ligesom en aarlig Sommerudflugt er indgaaet i Programmet.

Kvindekredsene

Disse særlige Sømandskredse støtter Sømandsmissionens Arbejde økonomisk og aandeligt og sender hvert Aar det fornødne Antal Julepakker til Uddeling i Julen. Der er i Øjeblikket 310 Kredse med ca. 5000 Medlemmer.

Blade og Bøger

Indenlandsk Sømandsmission har udgivet en Bog „Der er Vej frem“ i et Oplag paa 3.500. — Sømandsmissionens Organ „Redningsbaaden“ udkommer maanedlig i 7.300 Eksemplarer.

Aarsmøde

Aarsmødet i Marstal i August 1942 var besøgt af ca. 300 tilrejsende.

Medarbejdere

Indenlandsk Sømandsmission har lige ved 100 Medarbejdere. Af disse virker de 8 som Sømandsmissionærer. — Sognepræst Villiam Larsen, Aalborg er Formand for Udvalget for Indenlandsk Sømandsmission i Danmark, og Sømandspræst Fr. Vilh Eilschou-Holm er Udvalgets Sekretær.

Regnskaberne

Den samlede Omsætning paa Sømandshjemmene var i 1942 paa 1.804.642 Kr. Sømandshjemmenes Ejendomsskyld beløber sig til ca. 1.600.000 Kr. og der er i Aarets Løb ofret ca. 200.000 paa Vedligeholdelser og Udvidelser.

Udvalgets Hovedregnskab balancerer med 71.477 Kr.

Gaver

Der er i 1942 i Gaver til Indenlandsk Sømandsmissions Arbejde dels ved Stationerne, til Hovedkassen, til Julefesterne og dels til Som-

merlejerne indgaaet ca. 270.000 Kr. — Denne store Sum taler om det danske Folks Kærlighed til Sømandsmissionens Arbejde i danske Havne.

Jubilæer

I Aarets Løb har der været afholdt Jubilæum i Thyborøn (25 Aar), Randers (25 Aar) og Horsens (40 Aar). — Sømandshjemmet i Lemvig er blevet genindviet efter en gennemgribende Ombygning. —

Sømandshjemmet i Aarhus blev i December overtaget af Værnemagten. — Ligeledes blev i Aarets Løb en Del af Hvide Sande Sømandshjem overtaget til andet Formaal.

En Søndagmorgen derude

En dansk Flensborger skriver fra Østfronten til Flensborg Avis:

Rusland, 12. Juli 1943

Nu staar jeg atter ved Fronten paa den ensomme, væbnede Post og stirrer over mod „Ivan“, mens Solen gaar op i Øst.

Det graalige Skær forsvinder, mens Solen nærmer sig grant, og Morgenrøden mig hilser paa den ensomme, udsatte Post.

Nu rødmer Solens Straaler den fjendtlige Bakkekam; snart vil den ogsaa hilse mit Hjem i Vest — vort Land.

Dem gælder alle Tanker fra tidlig Gry til Kvæld, vore Tanker os altid forbinder, faar Kraft fra Mindernes Væld.

Og atter Lærken sig svinger saa sorgløs, munter mod Sky, forstaar ikke Frontens Torden og hilser hver Morgen paa ny.

Et Liv i Lykke er mere værd end Verdens Gods tilsammen. Hvad vejer vel Penge og Magtbegær mod Fattigmands Fryd og Gammen.

Hvorfor skal vi saa mørkt da se, os kan jo intet skræmme, og kommer Døden med sin Le, vi har da hisset hjemme.

Pool Jensen.

Fiskeriet i Juli

Mindre Udbytte end i Juni paa Grund af daarligt Væjr

Fiskeriberetningen for Juli er præget af det daarlige Væjr, som især skadede Fiskeriet ud for den aabne Vestkyst.

Værst gik det ud over Thyborøn-Fiskerne, som maatte ligge stille i henved en Fjerdedel af de normale Fiskedage.

Nord for Skagen blev de store Bundgarn beskadiget af Bølgeslaget. Da det endelig blev varmt Sommervejr, hemmede det ogsaa Fiskeriet, fordi det var vanskeligt at holde Fiskeriet i Live ret længe, og Fiskerne derfor sparede paa Olien og ikke gik saa ofte ud. Julis Fangster kom derfor ikke paa Højde med Junis.

Der meldes saaledes om mindre Fangster af Rødspætter og Torsk. Kullerfangsterne ved Vestkysten var derimod gode. Det var smaat med Sildefiskeriet, undtagen i Østersøen, hvor det var nogenlunde. De bornholmske Sild har været ualmindelig store, men de gik i forskellige Dybder i Vandet, hvilket gjorde det vanskeligt at fange dem. Største Delen af Fangsten gik til København som røgede Sild. Makrelfiskeriet var beskedent og tegner til at blive daarligere end i Fjor, og Aalefiskeriet har givet daarlige Resultater.

Det er smaat med Rejer, men dog en Del bedre med Dybvandsrejer, ligesom Fiskeriet af Dybvandshummer er bedre end af almindelig Hummer.

Selv om Hjertet brænder, maa Hovedet holdes koldt

Den sønderjydske Fører H. P. Hansens Datter, Amtmandinde Ingeborg Refslund Thomsen, Aabenraa, udtalte forleden paa et Møde i Skive ifølge Skive Folkeblads Referat:

— Naar Talen bliver om Følelse og Forstand, oplever vi tit, hvorledes vi lader Følelserne tage Overhaand. Og dog er Sønderjylland vel den Egn, hvor disse Udbrud kommer mindst til Orde. Man synes her at have lettere ved at indordne sig under Krigens Tryk, fordi man kender mere til Modgangen. Man kan tænke, vi er vege, men det er ikke rigtigt, og vi føler, at Sigrid Undset taler sandt, naar hun skriver, at Danskerne er i Besiddelse af en egen blid Styrke, der kommer til Udtryk, hvor andre maa bukke under. Vi er alle optaget af Fremtiden, men som Eksempel for os kan være de Mennesker, der under Trykket i Sønderjylland for Aar tilbage lærte Selvbeherskelsens Kunst.

Selv om Hjertet kan brænde, maa vi lære at holde Hovedet koldt, lade os lede af Ro og Retsind og derved frembringe den rette Spænding mellem Følelse og Forstand.

Forlang altid Bornholms Vegetabil Margarine

FANØ

Hold Ferie i Sønderho! —
Sønderho Turistforening anv. Sommer-Lejligheder
v. Bager Engsted - Tlf. Sønderho 11

Sønderho Brugsforening

Tlf. Sønderho 18 Kolonial - Isenkram

»En smuk Hilsen« —

Under denne Overskrift har flere Blade meddelt, at i Sønderjylland kondoleres man ikke, men ønsker „Guds Trøst“.

Ved at læse den, randt det mig i Tanke, at endnu omkring ved 1860 var man paa Koldingegnen ikke naaet saa vidt, at man kondolerede. I Stedet anvendte man følgende Hilsen, hvor Talen var om Dødsfald: „A ønsker dig Glæ' for di Sorre“. (Jeg ønsker dig Glæde for din Sorg). Det kunde ogsaa nok betegnes som en smuk Hilsen, en Hilsen, der siger meget mere end det intetsigende „Jeg kondolerer“.

Nu er man ganske vist forlængst kommet bort fra den. Men helt glemt er den ikke. Og umulig var det vel ikke, at man kunde vende tilbage til den — eller optage den sønderjydske „Guds Trøst“, der jo har faaet sit Stempel fra kirkelig Side. T.

Fiskeauktioner i Juli

Skagen v/ Th. Geisnæs: 1,362,726 kg, hvoraf 49,295 kg Rødspætter, 53,726 kg Torsk, 30,745 kg Kuller, 12,752 kg Sej, 1,669 kg Hornfisk, 21,778 kg Hvilling, 3,360 kg II Ising, 1,694 Kulmule, 6,463 kg Langer, 532,437 kg Makrel, 6,389 kg Sild, 17,459 kg Skærising, 1,978 kg Dybvandshummer, 136,198 kg Dybvandsrejer samt 484,650 kg Fiskefoder.

Hirtshals v/ N. C. Jensen 636,749 kg, hvoraf 59,044 kg rensede og 2,314 kg lev. Rødspætter, 15,496 kg Torsk, 106 kg Pighvar, 6,164 kg Ising, 151 kg Vinge, 303 kg Skærising, 164 kg Rødtunge, 25,950 kg Kuller, 2,678 kg Hvilling, 1,035 kg Sild, 25,026 kg Brisling, 57,155 kg Makrel, 704 kg Kulmule, 1,830 kg Hummer, 2,218 kg Krabber, 316 kg Lever, 1,056 kg Sej, 13 kg Laks 997 kg bl. Fisk samt 432,855 kg Skidtfisk.

Grenaa Havn v/ S. Møller Pedersen 447,937 kg Fisk til 106,897 Kr., fordelt paa 5,856 kg Rødspætter til 10,325 Kr., 77,701 kg Torsk, 44,724 Kr., 4,720 kg Ising, 2,566 Kr., 1,174 kg Skrubber, 1,157 Kr., 1,287 kg Slethvar, 2,529 Kr., 1,290 kg Hummer, 12,995 Kr., 54 kg Tunge, 156 Kr., 228 kg Pighvar, 532 Kr., 24,259 kg Makrel, 15,455 Kr., 1,166 kg Lever, 1,166 Kr., 2,369 kg Hornfisk, 1,051 Kr., 1,767 kg bl. Fisk, 1,139 Kr. samt 219,052 kg Skidtfisk til 16,044 Kr.

Søstærk Biskop

Som Apostlen Paulus i fordums Dage sejlede rundt i Middelhavet for at besøge Menigheder paa Øer og Kyster, saaledes plasker Biskoppen over Aarhus Stift, Dr. theol. Skat Hoffmeyer, husvant til Søs. Han er Biskop bl. a. over Samsø, Endelave, Tunø og Kattegat, og mangen Gang har han maattet benytte smaa og skrøbelige Fartøjer til sine Inspektionsrejser, selv i haardt Væjr. I Søndags skulde Hans Højærværdighed til Samsø for at indsætte Pastor C. E. Møller som Præst for Tranebjerg Menighed, og sammen med andre Passagerer forlod han Aarhus Lørdag Morgen Kl. 9 med Samsø-Skibet „Resolut“. Det blæste haardt, og da Skibet først var ude i rum Sø, blæste det yderligere op. Ved 14-Tiden var „Resolut“ naaet ind i Farvandet mellem Tunø og Samsø. De fleste af Passagererne var mere døde end levende af Søsøge. Under Dækket var Luften ikke til at aande, og paa Dækket var der ikke en Plet, som ikke blev overskyttet af Søer og Skumsprøjt. Hvert Øjeblik slog Skibets Skrue op over Vandet, saa at Motoren ikke kunde virke, som den skulde, hvorfor Kaptajn Jensen lod sætte Sejl. Han tænkte paa at søge ind til Tunø, men da Skibet nærmede sig Havnen, viste det sig, at Søerne brød saa voldsomt over Molerne og ved Indsejlingen, at Kaptajnen ikke turde løbe Risikoen. Han besluttede at vende om, og Kl. 16 var Skibet atter i Aarhus.

Pastor Møller maatte saaledes „indsætte“ sig selv. Biskop Hoffmeyer, der havde opholdt sig paa Dækket hele Dagen, erklærede ved sin Hjemkomst, at det havde været en pragtfuld Tur — men heri var han vistnok uenig med alle sine Medpassagerer!

Bestyrelsen for Foreningen af danske Redningsmænd

Til Oplysning for Medlemmerne bringer vi her Navne og Adresser paa Bestyrelsen:

1. Baadformand Chr. Kjølgaard, Slettestrand, pr. Fjerritslev. Formand.
2. Opsynsmand Erik Jensen, Nr. Vorupør, pr. Sjørring. (Næstformand).
3. Opsynsmand Niels Sørensen, Lyngby, pr. Bedsted. (Kasserer).
4. Baadmand Hans Busk, Rønne.
5. Opsynsmand Gustav Hallgreen, Rolfs-gade 139, Esbjerg.
6. Baadmand Thomas Mose, Skagen.
7. Baadformand Th. Nees, Langerhuse, pr. Harboøre.

NB.: De tre førstnævnte udgør Bestyrelsen for Foreningens Hjælpefond.

THYBORØN SKIBSPROVIANTERING

Valdemar Petersen
Telefon 8

Kolonial, Petroleum, Olie, Tovværk

N. P. Jensens

Skibs- og Baadebyggeri
Esbjerg gl. Havn

anbefales med saavel
Nybygning samt
Reparation

**DAMPKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**

af 1866

KØBENHAVN—RØNNE
og omvendt

S/S „Østersøen“ afgaar fra København
hver Søndag, Onsdag og Fredag Morgen
(1/2 Time før Mørkelægningens Ophør)
Fra Rønne Mand., Onsd. og Fred. Kl. 24

Selskabets Ekspeditioner:

KØBENHAVN: Hr. Th. Hørrig, Tordenskjoldsgade 34. Tlf. 1865 og 11865. Kontortid 8—8, Søndage 8—9 Fm.

RØNNE: Hr. Aage Jensen, ved Havnen, Tlf. 159. Kontortid: 8—12, 1—6. Søndag 8—9 Fm.

Aktieselskabet

Esbjerg

Tovværksfabrik

Esbjerg

KØB

DANSK

**Aalborg Bys og
Omegns Sparekasse**

Stiftet 12. Maj 1824

Telf. Nr. 57 og 3508

A/S Dampskibsselskabet
»DANNEBROG«

C. K. HANSEN

REDERI - BEFRAGTNING - KLARERING
ASSURANCE- & HAVARIAGENTUR

Havari-Telefon: C. 53010 Telegram-Adresse:
DAG OG NAT HANSEN
AMALIEGADE 35 KØBENHAVN

Brugte Reb
sælges af og købes af

Søren K. Sørensen
Esbjerg ny Havn

Brugstforeningen »FREM«

Uddeler Carl F. Christensen
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

Carl Feerup Esbjerg

Benzin. - Depot af
Vacuum Olier
Skibsprovianteringsforretning
Telefon 23

Udgivet og redigeret af H. Lilholt, Lemvig, (ansvarlig), og J. Gr. Pinholt, Klinkby St.
Annonceekspedition: Klinkby St.

GADGAARD NIELSENS BOGTR.-LEMWIG

Lemvig Centralbibliotek
Læsesalen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 10

1. Oktober 1943

10. Aarg.

Moderne svensk Redningsbaad

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SELSKAB A/S

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

CHR. JEPSEN
HIRTSHALS
Altid 1. Kl.s Kød
og Paalæg
Telefon 39

RESERVERET

Sparekassen
for Lemvig og Omegn
Stiftet 2. August 1847
Telefon 131
Kontortider:
10-11 $\frac{1}{2}$ og 2-4
Lørdag Em. 2-5

RESERVERET

DANMARKS
HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE
Gl. Kongevej 29 B København V. - Telefon Central 5766
Abonnement Ind- og Udland:
helaarlig 10 Kr., halvaarlig 5,50 Kr., kvartaarlig 3 Kr.
Udkommer hver Torsdag

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

To- og Firtakts-
Motorer

Billigste Pris
Forlang Tilbud

Grenaa Havns
Motorfabrik

Motorer i alle
Størrelser

Bornholms Maskinfabrik
Kakkelovne & Bygningsstøbegods

Lemvig Folkebank

Aktielselskab
Kontortid: 10-11,30 og 2-4 Lørdag Em. 2-5
Telefoner 133 & 229
Kontorsteder Thyborøn, Harboøre, Bevling, Ramme.
Alle Bankforretninger udføres.

A/S **Vestjysk Krystal Isværk**
Esbjerg

NILSSON

I Nilssons Sko
er Gangen go'

Tlf. 116 - Lemvig

RESERVERET

VIKINGEN

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets ill. Magasin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.

Abonnement Kr. 8,00 aarlig, Kr. 2,00 kvartaarlig

Kontorer: Gammel Mønt 39, København

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen
— statsaut. —
Telefon 34 Privat 54

Holger
Axelsen
Magasin du Nord

RESERVERET

Køkkenudstys-
Forretning
Lyskroner. Glas. Porcelæn.
L. Munkgaard,
Kongensgade 83, Esbjerg

Fanø Sandorm

Jeg kan atter i Aar
tilbyde Dem de billig-
ste og bedste Sand-
orm til Agn. Hurtig
og reel Behandling
garanteres.

S. Boye, Fanø Orme-
eksport, Tlf. 21, Fanø

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 10

1. Oktober 1943

10. Aarg.

Nordlands-Historie for 100 Aar siden

II

Rivaler paa Frierfærd

Vi bringer efter det norske Sjømandsbladet „Signal“ Slutningen paa Historien om de to Rivaler paa Frierfærd.

De var nu under Sejl paa Hjemturen, Breder og Herdagsen. Breder havde først tænkt at gaa op til Jomfru Alice og forlange en Forklaring, men han opgav det. Hvad skulde det for Resten tjene til? Han havde alligevel tabt alt her paa Væringsnæs. Paa Turen nordover lod Breder sig mindst mulig mærke med, at han foragtede sin tidligere Ven. Et Opgør vilde han have, men det maatte komme senere. Og Sejladsen gik — det vil sige, den gik kun et Stykke, omtrent halvvejs. Ud paa Morgenstunden næste Dag, som de stod omtrent midtjords, blæste det op til en haard Kuling. Herdagsen sad ved Rorret, og han var dygtig nok som Hovedsmand, Breder passede sit foran i Baaden. Det ene Reb maatte tages efter det andet, og Søn begyndte efterhaanden at blive temmelig grovkornet. Uvejret var over dem i al sin Vælde. Der kom pludselig en Braadsø af den store Slags, Baaden kæntrer, men de to Mænd kommer op at sidde overskrævs paa Kølen. Af Strøm og Storm føres Baaden ind mod det forrevne og farlige Land i Læ. Det var som at regne een mod tyve, om de skulde komme fra det med Livet. Det kunde maaske gaa nogenlunde, saalænge de befandt sig i ren og rum Sø, men der inde i Brændingens Ragnarok var Chancerne lig Nul.

De førtes nærmere og nærmere den kritiske og skumspøjthvide Grænse mellem Liv og Død. De sad tavse og holdt sig fast til Kølstocken. Det var et Slid uden Lige at holde ud til Strabadserne. Herdagsen sad desuden med en anklagende Samvittighed. Han døjede under, at Breder ikke sagde et eneste Ord. Nej, han sad kun tavs og sammenbidt, og alt omkring dem var kun væltende Sø og hvinende Storm. Korte Ord fra Herdagsen blev ikke besvaret.

De drev nu ind mellem de skummende Skær. Brændingens Larm til alle Sider var bedøvende. Men Baaden havde truffet det heldigt, saa den drev forbi de værste ydre Skær, og den gik videre indover. Reddet var de ingenlunde, der laa endnu mange Skær indefter. Der ligger saa

Langroa, et langt fladt Skær, nærmest at regne for en lille Holm. Den ligger lige i deres Kurs, og synes ikke til at undgaa. En stor Bølge rejser sig, krummer sig til Braad og tager Baaden med sig i sin skumfraadende Kæft. — De to Mænd ligger klemte mellem Sten og Baadresten, men de er i hvert fald paa det tørre — maaske reddet. Breder havde klaret det bedst, han fik blot et Par Skrammer, som blødte lidt. Herdagsen derimod havde brækket det ene Ben i Ankelen og havde stygge Saar i Brystet og Hovedet. Breder hjælper ham, saa godt han kan. Hævnen huserede i hans oprevne Sind, men her var ikke Stedet og Tiden til at tænke paa sligt, her maatte han bare, trods alt, hjælpe.

Saa gik han i Gang med at samle sammen Resterne af Baaden, som laa tilbage paa Skæret, en Stump af Masten, nogle Bordender, Stykker af Aarer, en Del Taljer og andet sønderslaaet Træværk. Med en Del Tovværk, som fulgte med Mastestumpen, fik han surret sammen en Slags Flaade, som han transporterede over til den læ Side af Skæret, hvor Søn var mere rolig. Saa hentede han Herdagsen og bar ham over Skæret og lagde ham varsomt paa Flaaden.

— Den kan, som du ser, ikke bære mere end den ene af os.

— Da er det dig, den skal bære, sagde Herdagsen.

— Nej, dig, svarede Breder bestemt. Du trænger først og fremmest til at komme frem til Folk og Hjælp, hvis det er muligt. Vinden staar ret ind mod Fastlandet, og det er mere smult Vand indefter. Der bor Folk lige inden for Næsset. Jeg tror, Flaaden vil kunne holde. Send Hjælp ud efter mig — hvis du saa synes. Han sagde det med en haard og bitter Klang i Stemmen.

— Breder, jeg har noget, jeg vil have sagt dig.

— Vi har ikke mere at snakke om nu, bed Breder ham af. Og saa skød han Flaaden ud.

— Tak, min Ven.

— Aa, ingenting at takke for, og Venner maa du for Fremtiden se dig om efter andre

Steder end her paa Langroa. Kommer du vel frem, saa hils hende Skrivedatteren, du ved.

Herdagsen sad sammenbøjet og støttede Hovedet i Hænderne. Det saa ud, som han græd, den store, robuste Mand.

Bredder sad i over et Døgn paa Skæret. Saa kom Redningen. Herdagsen var kommet velbjerget i Land og havde givet Besked.

Ved Nytaar blev der fejret stort Bryllup paa Væringsnæs. Bruden var Jomfru Alice og Brudgommen Albert Herdagsen. Jonas Breder var ogsaa indbudt, men han kom ikke. Derimod kom Skrivedatteren, Margrethe, og selve Bryllupsdagskvælden havde hun og Alice en længere Samtale i Enrum.

Samme Kvæld flyttede Alice over i en Sidebygning til Hovedbygningen, og her stængte hun sig inde. Herdagsen, hendes Mand, fik aldrig Lov til at sætte sine Ben der, og kun hver Søndag spiste hun sammen med ham og de andre i Hovedbygningen. Hun var helt utilnærmelig som Hustru i enhver Forstand. Skilsmisse den Gang var der ingen, som kunde tænke paa, men Skilsmisse var det alligevel.

Som Aarene gik blev Herdagsen mere og mere sær. Han passede sit Arbejde og bestyrede den store Ejendom med Dygtighed, men svandt ligesom bort. Han gik tavs omkring og blev gerrig. Penge blev alt for ham. — Han samlede dem i Dunke og Kasser og havde til Slut ikke Raad til at klæde sig ordentlig. Hver Søndag kom Fru Alice ind til Frokost og Middag, saa forsvandt hun igen til sine Klosterceller. Elleve Aar gik paa den Maade. Hendes Fader, gamle Frederik Torland, var forlængst død. Dette Ægteskab havde kastet en Skygge over hans sidste Dage.

En Morgen, det var om Vaaren, kom en af Pigerne ind til Fru Alice og beder hende komme over i Hovedbygningen.

— Hvorfor det? spørger hun.

— Jo, hun maatte komme, Husjomfruen havde sendt hende med dette Bud, og det var vist noget vigtigt.

— Bed Husjomfruen komme over til mig. Det var ikke Søndag i Dag, Fru Alice vilde ikke bryde Kontrakten med sig selv om ikke at vise sig i Hovedbygningen oftere end hver Søndag, og da kun for de korte Spisestunder.

Husjomfruen kom. Herdagsen var død. En af Pigerne havde fundet ham død i Sengen i Morges, da hun var kommet med Kaffen til ham.

Han fik en standsmæssig Begravelse. Det var det hele. Og saa flyttede Fru Alice efter 13 Aars Ægteskab og Ensomhed ind i Hovedbygningen.

Vi skriver det Herens Aar 1842. En Dag i Oktober, under et forrygende Uvejr kommer der en Sjækte lænsende op til Byen og lægger

ind i Havnen. Den havde øjensynlig maattet søge Nødhavn. Det var heller ikke Vejr til at være paa Havet i for større Fartøjer end en Nordlandssjækte. Da Skibet tørnede, knækkede den ene Ankerketting, og Fartøjet drev op i Land. Folk strømmede til for at hjælpe, men der var intet at gøre, Forliset var totalt.

I Sjøktens brede Agterstav stod der med gyldne Bogstaver malet: „Anna af Tronsvågen“. — Ejer og Skipper var Jonas Breder. Fartøjet var paa Hjemturen fra Hauststemma i Bergen og havde fuld Last om Bord af Mel og andre Købmandsvarer.

Det blev til et Møde mellem Alice og Breder — efter 13 lange Aars Forløb. Hvad der blev talt om, ved man ikke. Men halvandet Aar efter solgte Breder alle sine Ejendomme i Tronsvågen og flyttede til Væringsnæs. Men denne Gang flyttede Bruden ikke over i Sidebygningen.

Breder spøjte siden overfor sin Hustru med, at det Forlis havde været det heldigste, han havde været med til. Endnu saa sent som i 1860-erne laa Vraget af Tronesjækten ved Væringsnæs som et Vidne om to Menneskers sene, men store Lykke. Forlængst er de døde, og forlængst er Resterne af Sjøkten raadnet bort eller sunket ned i Sandet.

Men Fortællingen om denne Frierfærd lever endnu blandt de rigtig gamle der Nord i Landet.

Aalbæk Redningshus solgt

Som bekendt er Aalbæk Redningsstation bleven nedlagt, og for kort Tid siden solgtes Stationens Redningshus til Landmand Axel Bruun, Aalbæk, paa hvis Ejendom Redningshuset er beliggende. Købesummen var 650 Kr.

Til vort Forsidebillede —

„Svenska sällskapet för räddning af skeppsbrutne“ holdt Aarsmøde i Gøteborg i Maj Maaned. Ved dette Møde holdt Bestyreren af „Det danske Redningsvæsen“, Kaptajn Niels Hansen, et Foredrag om det danske Redningsvæsens Tilblivelse, Organisation og Virksomhed.

Redningsbestyreren har venligst overladt os et Billede af den moderne svenske Redningsbaad, som ses paa vor Forside. Baaden der hedder „Hoburg“ er hjemmehørende paa Gotland. Det er en svejset Staalbaad 12,7 × 3,8 Meter, Dybgaaende er 0,8 m. Den har 3-cylindret Bolinder Motor paa 75 HK., som med Installation koster 10—15,000 Kr. Baadens Pris er paa 90,000 Kr. Den har ikke Luftkasser, som vore Baade, men dens Synkefrihed skulde være opnaaet ved, at Baaden er inddelt i Celler.

Mands Minde

25 Aars Jubilæum

1. Oktober kan Baadmændene Peder Chr. Pedersen og Chr. Munk Pedersen ved Redningsstationen „Nørre Vorupør“ fejre 25 Aars Jubilæum. De blev begge ansat ved Stationen 1. Oktober 1918. P. Chr. Pedersen har været med til at bjerge 114 Mennesker, 16 Gange med Redningsbaad, 1 Gang med Raketapparat. C. M. Pedersen har været med til at redde 107 Mennesker, 14 Gange med Redningsbaad, 1 Gang med Raketapparat.

90 Aar

Tidligere mangeaarig Baadmand ved Redningsstationen i Kandestederne Niels Chr. Jensen Sovkrog, Skagen, fyldte 90 Aar den 11. September. Niels Sovkrog var ansat i Redningsvæsenet i 30 Aar og deltog i Redningen af ialt 95 skibbrudne. Han flyttede i 1904 til Skagen, hvor han i mange Aar drev Landbrug og Vognmandsforretning. Blandt Badegæsterne er han særlig kendt som Kongeparrets Kusk under Sommeropholdene paa Klitgaarden. Efter at han paa Grund af Alder opgav denne Virksomhed, har Majestæterne dog ikke glemt deres Kusk, men har hvert Aar sendt ham en Hilsen til Jul og Fødselsdag og ved hvert Skagensbesøg aflagt ham en Visit. Niels Sovkrog er dekoreret med Dannebrogskorset, den kgl. Belønningsmedalje og Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

65 Aar

Opsynsmand ved Klintholm Redningsstation paa Møn, Chr. M. Møller, blev 65 Aar den 15. Septbr. Han er Dannebrogsmænd.

65 Aar

Tidligere Baadmand ved Hirtshals Redningsstation, Søren Peter Hejlesen, fyldte 65 Aar den 15. Septbr.

Dødsfald

Fhv. Baadmand ved Klintholm Havns Redningsstation Chr. Peter Nielsen er afgaaet ved Døden d. 6. August.

80 Aar

Den 25. September fyldte fhv. Opsynsmand ved Redningsstationen Bjerregaard, Jens Dahl, 80 Aar.

Han blev ansat ved Redningsvæsenet den 1. April 1885, men havde dog været Stedfortræder flere Gange før den Tid. Den 1. Oktober 1906 blev han Opsynsmand, hvilken Stilling han beklædte til den 1. Oktober 1933, da han faldt for Aldersgrænsen. Han er tildelt Dannebrogsmændenes Hæderstegn. Han har tillige været Strandfoged i en lang Periode og har først for nylig nedlagt dette Hverv.

Dødsfald

Den 21. September er den gamle Fisker og fhv. Redningsmand, Jørgen Hejlesen, Højersgade, Hirtshals efter faa Dages Sygdom død, godt 88 Aar gammel.

Gamle Jørgen, som han i daglig Tale kaldtes, var den ældste Fisker i Hirtshals og var blandt de første Fiskere, som bosatte sig her. Han var født i det nordligste Hus i Tornby som Søn af Redningsmand Peter Hejlesen. Straks

efter Konfirmationen kom han til Søs, og en Tid sejlede han med en af Mads Sørensens Skuder, der bragte Kød, Flæsk, Æg og levende Grise fra Tornby Strand til de sydnorske Byer Risør og Kragerø. Da han i 1876 var blevet gift med Datteren af en anden af Redningsmændene fra Tornby, Søren Christensen, flyttede han til Hirtshals, hvor der dengang kun boede nogle faa Fiskerfamilier. Han fik bygget en Pram, som han tog paa Fiskeri med, og selv efter at alle Hirtshalsfiskere havde anskaffet Motorjoller og Kuttere, blev Jørgen Hejlesen trofast ved med sin Sejlpram. I 1883 lod han bygge sit eget Hus, som han nu havde boet i gennem 60 Aar. Han blev ved at tage paa Fiskeri, til han var langt over 80 Aar, og det var ikke Alderen, men Gigten, der fik ham til at lægge op.

Da Hirtshals fik sin egen Redningsstation, blev Jørgen Hejlesen ansat som Baadmand, og han var ved Redningsvæsenet i 25 Aar, indtil han blev afløst af en Søn, Peter Hejlesen, og var i disse Aar med til at redde Besætninger fra adskillige strandede Skibe.

Jørgen Hejlesen var med til at bygge den første Mole i Hirtshals, ligesom han deltog i Arbejdet med Molens to Forlængelser. Da Havnebyggeriet begyndte, deltog han ogsaa i dette Arbejde, saa ingen har som han fulgt Udviklingen paa nærmere Hold.

Paa sine gamle Dage begyndte han at strikke, hvilket han havde lært som Barn, for paa denne Maade at slaa Tiden ihjel. Bortset fra Gigten var han rask til det sidste og kunde hver Dag gaa en lille Tur gennem Byen, og hans gode Hukommelse svækkedes ikke.

For godt en Snes Aar siden blev Hejlesen Enkemand. Han efterlader tre Sønner, Fiskerne Andreas, Peter og Johannes Hejlesen, og to Døtre, Fru Fisker Vilhelm Jensen og Træhandler Jensen, der alle er bosat i Hirtshals.

Sølvbryllup

Opsynsmanden ved Redningsstationen „Esbjerg“, P. H. Hallgreen og Hustru kan den 20. Oktober fejre Sølvbryllup.

Hallgreen blev ansat ved Redningsvæsenet som Baadmand 1. Oktober 1933, Baadformand 1. December 1935, og blev af Redningsbestyrer Fabricius opfordret til at søge Stillingen som Opsynsmand efter afdøde Opsynsmand A. P. Larsen. Hvilken Stilling han har beklædt siden den 1. Januar 1940. G. Hallgreen har været Bestyrelsesmedlem for Foreningen af danske Redningsmænd siden Generalforsamlingen i Esbjerg Sommeren 1936, og er i Bestyrelsen for „Kasserer Gotlieb Ølsteds Legat“.

Hallgreen stammer fra Skagen og hans Hustru er ogsaa Vendelbo.

Vore Emblemer —

Der vil til 1. Oktbr. blive udsendt en Del af vore Emblemer til Bestyrelsens Medlemmer. Her kan ny tiltrædende Medlemmer henvende sig og faa Emblemer udliveret mod den sædvanlige Pris.

Nr. Vorupør, 1. September 1943.

P. F. V.
E. Jensen,
p. t. Fmd.

Den store Skiftedag i Redningsvæsenet

Afskedigelser og Ansættelser
pr. 1. Oktober 1943

Aalbæk

I Anledning af Redningsstationen „Aalbæk“'s Nedlægning pr. 1/10 d. A. er følgende afskediget fra samme Dato at regne:

Opsynsmand Laurits Christiansen Holm, født den 9/8 1885, ansat som Baadmand den 1/10 1914 og som Opsynsmand den 1/10 1929. Har deltaget i Redningen af 23 skibbrudne.

Midlertidig Baadformand Niels Johan Thomsen, født den 26/11 1892, ansat som Baadmand den 1/10 1923, som midlertidig Formand den 1/6 1943. Har været Næstformand i en Aarrække.

Baadmand Martin Jacobsen, født den 28/6 1898, ansat som Baadmand den 1/10 1929.

Baadmand Anker Larsen, født den 18/10 1911, ansat den 1/10 1942, og

Midlertidig Baadmand Johannes Jakobsen, født den 12/4 1916 og midlertidig ansat den 1/6 1943.

Stationen »Skagen Havn«

Baadmand Anders Peder Jensen Diget afskediges paa Grund af Alder og Svagelighed. Anders Diget, der er født den 20/11 1880, blev ansat ved Stationen den 1/2 1923 og har deltaget i Redningen af 105 skibbrudne.

Da Stationens Personale forsøgsvis skal reduceres, er der ikke ansat nogen ny Baadmand.

Stationen »Nørre Tornby«

Baadmand Johan Phillip Kristiansen Krage afskediges p. G. a. Alder. Johan Ph. K. Krage, der er født den 10/8 1881, blev ansat ved Stationen den 1/10 1910 og har deltaget i Redningen af 54 skibbrudne.

Da Stationens Redningsbaad p. G. af Forholdene ikke kan bringes i Virksomhed f. T., er der ikke ansat nogen ny Baadmand.

Skallerup-Klit

Baadmand Anton Johan Nielsen afskediges p. G. a. Alder. Anton Nielsen, der er født den 7/9 1883, blev ansat ved den daværende Redningsstation „Skallerup Klit“ den 1/10 1914 og har deltaget i 1 Redningsforetagende.

Stationen »Blokhus«

Baadmand Jens Martinus Sørensen afskediges p. G. a. Alder. Jens M. Sørensen, der er født den 8/10 1882, blev ansat ved Stationen den 1/10 1909 og har deltaget i Redningen af 18 skibbrudne.

I den ledigblevne Plads som Baadmand er midlertidig ansat Fisker Peder Nørmand Jørgensen.

Stationen »Stenbjerg«

Baadmand Gravers Jensen afskediges p. G. a. Alder og Svagelighed. G. Jensen, der er født den 14/5 1883, blev ansat ved Stationen den 1/10 1919 og har deltaget i Redningen af 43 skibbrudne.

Der er endnu ikke truffet Bestemmelse om Ansættelse i den ledigblivende Plads.

Stationen »Lyngby«

Baadmand Niels Christensen og Baadmand Josef Andersen Sørensen afskediges begge p. G. a. Alder.

Niels Christensen, der er født den 8/8 1880, blev ansat ved Stationen den 1/10 1920 og har deltaget i Redningen af 58 skibbrudne.

Josef A. Sørensen, der er født den 11/12 1880, blev ansat ved Stationen den 1/10 1921 og har deltaget i Redningen af 33 skibbrudne.

I de ledigblevne Pladser som Baadmænd er midlertidig ansat Fiskerne Niels Chr. Christensen og Karl Martinus Josefsen.

Stationen »Thyborøn«

Baadmændene Kristian Karl Johan Kristensen og Mikkel Sørensen Christensen afskediges p. G. a. Alder og Svagelighed.

Kristian K. J. Kristensen, der er født den 12/6 1880, blev ansat den 1/6 1901 og har deltaget i Redningen af 160 skibbrudne. Han blev i 1937 dekoreret med Dannebrogskorset.

Mikkel S. Christensen, der er født den 21/9 1883, blev ansat den 1/10 1921 og har deltaget i Redningen af 60 skibbrudne.

I de ledigblevne Pladser som Baadmænd er midlertidig ansat Fiskerne Anders Pedersen Jensen og Lars Sigvald Mourits Christensen.

Stationen »Fjand«

Betjeningsmand Jens Kristian Jensen Mose afskediges efter eget Ønske p. G. a. Bortrejse. J. K. J. Mose, der er født den 11/9 1884, blev ansat ved Stationen den 1/10 1920 og har deltaget i Redningen af 44 skibbrudne.

I den ledigblevne Plads som Betjeningsmand er midlertidig ansat Fisker Johannes Jensen.

Stationen »Nymindegab«

Baadformand Jens Jensen Høy afskediges p. G. a. Alder. J. J. Høy, der er født den 17/11 1879, blev ansat som Baadmand den 1/10 1901 og som Baadformand den 1/10 1922. Han har deltaget i Redningen af 25 skibbrudne og er dekoreret med Dannebrogskorset.

I den ledigblevne Plads som Baadmand er midlertidig ansat Fisker Jens Carl Marinus Madsen.

Stationen »Vejr«

Baadmand Christian Frederik Jørgensen afskediges p. G. a. Alder. Chr. F. Jørgensen, der er født den 11/11 1879, blev ansat ved Stationen den 1/10 1916 og har deltaget i Redningen af 12 skibbrudne.

I den ledigblevne Plads som Baadmand er midlertidig ansat Tømrer Ole Kristian Nielsen.

Midlertidig ansat Baadmand Jeppe Graungaard Christiansen er blevet fast ansat fra 1/10 d. A.

Stationen „Esbjerg“

Baadmand og Motorpasser Søren Peter Baun afskediges p. G. a. Alder. Søren Baun, der er født den 16/10 1881, blev ansat ved Stationen den 1/10 1919 og har deltaget i Redningen af 65 skibbrudne.

I den ledigblevne Plads som Baadmand er ansat fhv. Fisker Anker Michael Poulsen og som Motorpasser er ansat Baadmand Werner Richard Diers.

Stationen »Kirkeby«

Baadmand Christian Lassen afskediges p. G. a. Alder. Chr. Lassen, der er født den 18/10 1880, blev ansat ved Stationen den 1/10 1920 og har deltaget i Redningen af 2 skibbrudne.

I den ledigblevne Plads som Baadmand er ansat fhv. Sømand Hans Pedersen Buch, der tidligere har været konstitueret ved Stationen „Juvre“ i 4 Aar.

Samtidig er midlertidig ansat Baadmand Sigfred Petersen fast ansat fra 1/10 d. A. at regne.

Stationen „Hals“

Baadformand Lars Christian Sørensen afskediges p. G. a. Alder. Lars Chr. Sørensen, der er født den 21/11 1880, blev ansat som Baadformand ved Stationens Oprettelse den 1/8 1921, og har deltaget i Redningen af 82 skibbrudne.

Som Baadformand er ansat Baadmand Søren Christian Jørgensen, der er 55 Aar gammel og har været ansat ved Stationen siden 1/8 1921.

I den ledigblevne Plads som Baadmand er midlertidig ansat Fisker Thorvald Henry Henriksen.

Stationen „Østerby“

Baadmand Jens Larsen afskediges p. G. a. Alder. Jens Larsen, der er født den 19/4 1883, blev ansat ved Stationen som Baadmand den 1/10 1912 og har deltaget i Redningen af 14 skibbrudne.

I den ledigblevne Plads som Baadmand er midlertidig ansat Fisker Holger Bach Andersen.

Stationen „Klintholm-Havn“

Baadformand Hans Peter Hemmingsen afskediges p. G. a. Alder og Svagelighed. H. P. Hemmingsen, der er født den 17/2 1879, blev

ansat som Formand ved Stationens Oprettelse den 1/8 1918 og har deltaget i Redningen af 17 skibbrudne.

Som Baadformand er ansat Baadmand Jens Peter Larsen, der er 55 Aar gammel og har været ansat ved Stationen siden 1/8 1918.

Baadmand Aksel Martin Jensen afskediges p. G. a. Alder og Svagelighed. Aksel M. Jensen, der er født den 27/7 1883, blev ansat ved Stationen den 1/8 1918 og har deltaget i Redningen af 21 skibbrudne.

I de ledigblevne Pladser som Baadmænd er ansat Fiskerne Laurits Peter Hansen og Niels Peter Holgersen.

Stationen „Gedser“

Baadmand og Motorpasser Hans Peter Østen afskediges p. G. a. Alder. H. P. Østen, der er født den 21/1 1877, blev ansat ved Stationens Oprettelse den 1/11 1925 og har deltaget i Redningen af 7 skibbrudne.

Som Motorpasser er ansat hidtilværende Reservemotorpasser Theodor Ferdinand Larsen.

I den ledigblevne Plads som Baadmand er midlertidig ansat Fisker Svend Kristian Larsen.

Stationen „Allinge“

Betjeningsmand Emil Petersen afskediges p. G. a. Alder. Emil Petersen, der er født den 4/4 1883, blev ansat ved Stationen den 1/4 1925 og har deltaget i Redningen af 49 skibbrudne.

I den ledigblevne Plads som Betjeningsmand er ansat Fisker Karl Alfred Petersen.

En bemærkelsesværdig Stranding paa den jyske Vestkyst

75 Aars Dagen for den russiske Fregat „Alexander Newsky“'s Stranding ved Harboøre

Den 25. September 1868 blev Beboerne paa Harboøre vækket tidlig om Morgenen ved at høre Nødsud fra Havet, og da de kom til Stranden, saa de ud for Knopper et meget stort Skib i en Afstand af 600 Alen fra Land. Det var den russiske Fregat „Alexander Newsky“, som kom fra Plymouth og var bestemt hjem-efter. Skibet havde en Besætning af 730 Mand, og den russiske Storfyrste Alexis gjorde Tjeneste om Bord som Officer.

Det blæste en stiv Kuling af VNV, og Søen var meget høj.

Raketapparaterne førtes saa hurtigt muligt til Strandingsstedet, der var 3/4 Mil nord for Stationen „Flyvholm“. Ved Dag gry havde Fregattens Redningsbaad sat fra Borde med 17 Mand, og den kom ogsaa lykkelig til Land, men havde mistet alle sine Aarer, saa den ikke kunde gaa ud igen. Paa Grund af den store

Afstand fra Land blev der benyttet dobbelte Raketter, men først ved det tredje Raketkast blev der opnaaet Forbindelse, idet een af Besætningen sprang over Bord med en Line om Livet og fik opfisket Raketlinen, som flød i Skibets Nærhed. Men Redningsbaaden fra „Flyvholm“ ankom nu paa Stranden, og saa hurtigt som Omstændighederne tillod det, samt efter megen Anstrengelse fra Redningsmandskabets og Kystbeboernes Side, lykkedes det at faa den flot og roet ud til Fregatten, fra hvilken den blandt andet medbragte nogle syge og saarede samt en Officer, som alle heldigt bragtes i Land.

Redningsbaaden blev igen bemanded og bragt ud i Havstokken, hvorfra den imidlertid ikke kunde bringes videre, eftersom den efter alt at dømme var saa meget beskadiget, at dens Selvlænsningsevne var gaaet tabt. Redningsbaaden blev nu landsat, adskilt og rensed for en stor Mængde Sand, som aldeles havde fyldt den mellem Luftkasserne. Det viste sig tillige, at alt Bundtømmeret i Baaden var brækket, og at mellem Luftkasserne indtrængte Sten havde frembragt Huller i Kasserne, som i Stedet for Luft indeholdt en stor Mængde Vand. Saa godt som muligt blev de forefundne Huller stoppede, Baaden samlet og igen bemanded, men ankommen i Havstokken kunde den slet ikke læse sig for den indstrømmende Vandmasse, men vedblev at følge Bunden og maatte af den Grund landsættes.

Man forsøgte saa med Raketapparatet, hvorved der som bemærket var opnaaet Forbindelse, men denne var bleven uklar og indviklet i Rigningen, der var kappet og laa ved Siden af Skibet.

Efter meget Besvær lykkedes det at klare det hele, men da Redningsstolen skulde hales ind, var der gaaet 2 Mand i denne, og ved Indhalingen sprængtes Linen, saa de to Mand hang paa Trossen mellem Skibet og Land. De maatte saa hales tilbage til Skibet igen.

Til alt Held begyndte Vejret nu at bedages, og Søen lagde sig betydelig. Een af Kystens Fiskerbaade gik ud og førte heldigt nogle af Besætningen i Land. Flere Fiskerbaade, ogsaa fra Thyborøn, kom til, og desuden var ogsaa Fregattens egen Redningsbaad bleven forsynet med friske Aarer, saa den kunde deltage i Virksomheden. Det blev ogsaa paany forsøgt med „Flyvholms“ Redningsbaad, men det viste sig atter, at den var bleven saa beskadiget under det første Forsøg, at den var ganske ubrugelig.

Der var en Kappelstrid mellem Baadene, men alt gik nu heldigt, især da Vejret efterhaanden var stilnet af, og ved Solens Nedgang var Redningen af den store Besætning tilendebragt.

Da Skibets Redningsbaad første Gang om Morgenen var kommet i Land og ikke kunde gaa ud igen, fordi den havde mistet Aarerne, var der fra Fregatten udsat en mindre Baad

med syv Mand, men ankommen paa Revlen rantes Baaden af en Braadsø, som kæntrerede den, hvorved fire Mand omkom. Den ene af de omkomne var en Officer, som kort før sin Død havde givet Bevis for sin Uforfærdethed. Under Affyringen af Nødskudene kastede et Skud en Mand over Bord, hvorved han mistede en Arm og fik en anden kvæstet, men uagtet den tilskadekomne Mand faldt ud mod Havet hvor Braadsøen væltede mod Skibet sprang den paagældende Officer straks over Bord og reddede den ulykkelige.

Den russiske Storfyrste lod straks efter Redningen udbetale store Pengebelønninger til dem, som havde deltaget i Redningen.

Fregatten førtes af Fregatkaptajn Oscar von Krämer, der i en Bog udkommet for en Del Aar siden „Fran Hav och Hov“, har givet en livfuld Skildring af Fregattens sidste Rejse og den dramatiske Stranding.

Admiral i den kejserlige russiske Flaade Possiet var attacheret Storfyst Alexis — der jo var Søn af Zaren, Alexander II — tilligemed Baron Schilling og en stor Stab samt Tjenerstab. Endvidere medfulgte en Pope, der iført fuldt Ornat holdt en gribende Gudstjeneste paa Stranden, da Redningsarbejdet var tilendebragt.

(Vends.-Tid.)

Det danske Redningsvæsens Aarsberetning 1942—43

Af den nylig udkomne Aarsberetning fra „Det danske Redningsvæsen“ fremgaar, at der i Aarets Løb er forefaldet 15 Redningsforetagender, hvorved Menneskeliv er reddet, Antallet af Redningsforetagender, hvorved intet Menneskeliv er reddet og „forgæves Møder“ har været ialt 93.

Der har været afholdt 225 Øvelser, deraf 50 ved Raketstationer og 175 ved Baad- og Raketstationerne. Samtlige Øvelser — med en enkelt Undtagelse — er forløbet tilfredsstillende uden Uheld af Betydning.

Der er i Aarets Løb bjerget 129 Mennesker, 120 ved Redningsbaad og 9 ved Raketapparat. Siden det danske Redningsvæsen begyndte i 1852 er der ved dets Arbejde blevet bjerget 11.859 Menneskeliv, med Redningsbaad 7.655 med Raketapparat 4.041, og ved begge i Forening 163.

Den 31. Marts 1943 fandtes under Redningsvæsenet 57 Redningsstationer og 4 Bistationer. Af Redningsstationerne er 36 Baad- og Raketstationer, 8 Baadstationer og 13 Raketstationer. Bistationerne er alle forsynede med Roredningsbaade.

Ved Hundested er desuden stationeret en alm. Redningsbaad, som betjenes af de stedlige Fiskere, og ved Sjællands Odde er en Motor-

fiskerbaad med dens Ejer som Fører til Raadighed ved mulige Redningsforetagender. Endelig er der i Enesgaard Nord for Hasle ved Johns Kapel anbragt et mindre Oplag af Liner, Stænger, Lygter m. m. til Brug i Strandingstilfælde, og ved Gedser er, særlig med mulige Redningsforetagender paa Rødsand for Øje, stationeret en Pram til Anvendelse i Forbindelse med Motorredningsbaaden.

Af Redningsbaadene er 22 forsynet med Motor (fra 32 til 58 HK.), Roredningsbaadenes Antal er 31. Endvidere henstaar paa Holmen 1 Motorbaad og 1 Roredningsbaad som Reservebaade.

Redningsvæsenets Materiel er brandforsikret for følgende Beløb:

Baad- og Opbevaringshuse	531,828 Kr.
Materiel og Inventar	1.783,600 „
Ialt	2.315,428 Kr.

(Fortsættes.)

Det store Flynderfiskeri i Tornby i 1867

(Vends. Tid.)

I Efteraaret 1867, altsaa for godt 75 Aar siden, fandt der et usædvanlig stort Rødspættefiskeri Sted paa Kysten fra Hirtshalspynten og sydpaa. Navnlige havde man paa Tornby Strand en saa rig Fangst, som ikke var kendt i umindelige Tider, idet Tornby var et af de Sogne, hvor man tidligt satte Flynderfiskeriet i System. Den Mand, som havde Æren herfor, var Gaardmand Christen Svendsen, Houen, som var med til at oprette flere Fiskeselskaber, hver paa 10 Mand. I 1826 var der i Sognet kun saadanne 2 Selskaber, medens der i Aarene efter den sidste Krig var ikke mindre end 12.

Fjorten raske Dage paa Tornby Strand

Om dette omfattende Fiskeri skriver Pastor J. J. Friis i Horne:

Det er en stor Guds Velsignelse, der i Løbet af nogle Uger stadig er blevet Vendsyssel til Del. Skagboerne har vel ofte haft ligesaa rige Fangster, men hvor interessant end en Rejse til Skagen tager sig ud paa Papiret, saa er det ingen Spøg for et Par Heste at trække et Læs Flynder gennem den løse Sand. Da Vejen tilmed er meget lang, tager det meget lang Tid at slæbe sig frem. Dette medfører, at Fiskeriet tit er halvraadden, før den naar Køberens Hus. Denne Gang er Flynderstimen imidlertid størst paa Kysten fra Hirtshals Fyr og videre sydefter. Saa langt Øjet kan række,

naar man staar ved Fyret, ja, endog i Kikkert, ser man Strandbredden fuld af „dragende“ Fiskere og handlende Bønder samt Heste og Vogne. Man maa selv have set et saadant Liv for at kunne forstaa det og begribe, hvor utrolig stor den Fiskemasse maa være, som findes umiddelbart uden for Kysten; thi Vaaddene kastes ud kun en halv Fjerdingvej fra Land, stundom en halv Snes Vaad bag ved hverandre, og ofte faar det sidste et langt større Dræt end det første. Skønt Fiskeriet nu har været i 14 Dage, uafbrudt Nat og Dag, med saa mangfoldige Garn, og man tydeligt mærker, at det synker i Fiskebestanden, saa faar hvert Garn dog i Gennemsnit 20—30 Snes hver Gang. Det rigeste Dræt har været paa 114 Snes, og Gennemsnittallet maa sættes til et halvt Hundrede Snes for de første 14 Dages Vedkommende. I Begyndelsen kostede Snesen 8 Mark, men den faldt snart til 4 Mark, som var den gangbare Pris et Stykke Tid. Men saa indfandt der sig fra Skagen Fiskeselskaber, der havde bedre Garn, og som maaske havde større Øvelse. Da Skagboerne i alle Tilfælde var nødsaget til at afsætte Fiskeriet straks, trykkedes Prisen helt ned til 3 Mark pr. Snes. Hertil bidrog ogsaa Vejrliget. Er Vejret tørt og koldt, saa er der Udsigt til, at Fiskeriet kan faa den første Tørring, og under saadanne Forhold stiger Prisen 1—2 Mark pr. Snes, hvorimod den trykkes betydeligt i Taage og Ruskvejr.

Desværre havde Vejret disse Egenskaber et Par Dage, saa at megen Fisk derved ikke kunne sælges. Vendelboerne tager det imidlertid ikke saa nøje, om Fiskeriet er sund, d. v. s. halvraadden — den skal ned alligevel. Naar man ser hen til de høje Brødpriiser: 10½ Rd. for Brødrug pr. Tønde, indtil 12 for Sæderug, 7 Rd. for toradet Byg, 6 Rd. for seksradet, ca. 4 Rd. for Havre, det saakaldte Flueben — graat og næsten uden Melstof — og ved, at mange Fiskere maa købe det meste, for ikke sige alt Brødkorn, saa kan man bedst forstaa, til hvor megen Lykke denne Fangst er dem. Da et Fiskegarn fra nyt koster indtil 400 Rd., saa slaar 10 Mand sig i Reglen sammen om at anskaffe et saadant; men der gives ogsaa mange, som har et selv, og da lejes der „Drager“ til at trække det paa de Vilkaar, at hver Drager faar en Tyvendedel af Udbyttet, der har været saa stort som for 400 Rd. for nogle Selskabers Vedkommende, foruden de Fisk, som lagdes til Side til hver enkelt Husbehov, hvilken Mængde naturligvis har været betydelig. Den største Rødspætte, jeg har set, vejede stive 8 Pund, men der fanges jo ogsaa en Del ganske smaa, de saakaldte „Brændevinsfisk“, som hver Køber faar i Tilgift for den Brændevin, hvormed han trakterer Fiskerne. Da det i Slagtetiden ikke kommer an paa en Pølse, kan man da nok begribe, at det i Fisketiden

endnu mindre kommer an paa „en bette Flynder“, og hin Brændevinsydelse betaler sig derfor i Regelen godt.

400 Mennesker i travl Virksomhed i 14 Dage

Det vil naturligvis være vanskeligt for ikke at sige rent umuligt at danne sig nogen bestemt Mening om det Antal Mennesker, der har haft Beskæftigelse ved Flynderfiskeriet paa Tornby Strand og sydefter i den sidste Tid, om den Mængde Fisk, som er blevet fisket, og om de Penge, som den har indbragt. Kun saa meget er vist, at der ikke i Mands Minde har været Mage til Fiskefangst paa disse Steder. Endnu den 3. November 1867 var Fiskerigdommen saa uhyre, at Fiskerne maatte lade Baadene staaende i Søen og optage Fiskene derude, idet man forudsaa, at Garnene ellers vilde sønderrives. Dette skete dog alligevel med flere Garn; men desuagtet optoges der, dels i den saakaldte „Kalv“, dels i Garnstumperne fra 30 til 50 Sn. af hvert Selskab. Paa-lidelige Fiskere har paastaet, at der alene paa Tornby Strand har været draget af 25 Selskaber foruden flere sydpaa, og man antager, at med Fiskerne fra Horne, Asdal og Uggerby Sogne, der ogsaa fiskede her, har der været over 400 Mennesker i travl Virksomhed det meste af Døgnet igennem 14 Dage. Naar nu hvert Selskab gør 3 Dræt om Dagen, samt at hvert Dræt er paa ca. 50 Snese Flyndere i Gennemsnit, saa kan enhver forene det nyttige med det fornøjelige med at udregne, hvor mange Fisk der er bragt i Land. Men for at ingen oppe i Landet skal blive for gul af Misundelse, maa man betænke, at Fiskeindtægten ogsaa har sine store Udgiftsposter, hvilke de sønderrevne Garn har foraarsaget. Sandbunden tillader nemlig ikke at „drage“ alle Vegne, f. Eks. hvor der findes Skibsvrag og -Ankere. Her faar Garnet let „Hægt“, d. v. s. rives i Stykker, saa at alle Flynderne med den største Fornøjelse gaar ad undas. Ogsaa maa man betænke, at hin Penge er fortjent ved uafbrudt Anstrengelse — i Reglen 18 Timer dagligt, i ethvert Vejr, og at mangen brav Mand er blevet lagt paa Sygelejet af Overanstrengelse, uregelmæssig Levemaade, Kulde og Arbejde i bestandig vaade Klæder fra Morgen til Aften. Som det bedste Vidnesbyrd om, at man efter disse Strabadser trænger til Medicin langs Kysten, kan anføres, at Havets milde Guder umiddelbart derefter opkastede paa Uggerby Strand, hvor som bekendt et Par Skibe er strandet, et Uhyre af en forsvarligt emballeret Flaske, der antoges at rumme 50 Potter Hofmannsdraber, eller en lignende for Forkølelsetilfælde særdeles velgørende Medicin. Men sagtens vil en eller anden Apoteker vide at købe den for en Spotpris for siden at kunne sælge den Draabevig igen til de svage Maver.

Disse Flyndere, der bringes ind i Læssevis, er ikke saadanne Smaaafyre, af hvilke en sulten Fisker kan spise en halv Snes til sin Aftensmad, nej, enkelte vejer indtil et halvt Lispund; men foruden disse kommer mange andre, saasom Torsk, Rokker, „Skader“, Havtasker, ja, næsten alle mulige Slags Rovfisk, undertiden med en Flynder, enten i Flaben eller i Maven, som et Slags Adgangsbevis for, af de hører med til Flynderforsamlingen — med ind i Garnet, hvor de saa maa dele Skæbne med deres Ulykkesfæller, som, hvis de ikke var rene Flyndere, vilde trøste sig med den latinske Talemaade commune naufragium dulce, frit udlagt: „Den ene Dosmer vil gerne have den anden med sig i Fedtefadet“.

Morsomt er det at se de vrimlende Fisk. Nogle synes at se helt forundrede ud og andre flove. De kan have god Grund til begge Dele. Havkatten bider om sig til alle Sider. Torsken gaber uafsladligt, som den paa en ubegribelig Maade er vækket af en Middagslur. Rokken pisker med sin tornbesatte Hale løs paa de ulykkelige Rødspætter, fordi de ikke har advaret den for det lumske Garn, medens den for sin Dumhed saa udskregne Flynder søger at benytte Lejligheden til at grave sig ned i det vaade Sand. Nu kommer Vognene til, man handler en Stund, saa tælles Fiskene, og de stønnende Heste trækker saa den tungtlæssede Vogn op gennem den trælse Klitvej.

(Fortsætter i næste Nr.)

Nattevagten begynder

For det danske Redningsvæsen langs vor Hundreder af Kilometer lange Kyststrækning plejer hvert Aars 1. September at betyde en Mærkedag, skriver „Thisted Amtsavis“.

Ved Overskridelsen af denne Dato er vi gaaet ind over Efteraarets Tærskel; de lyse Nætters Tid er forbi, de mørke er traadt i Stedet, og Høststormene med fejende Byger i sit Følge kæmmer Egnen, og fortæller paa sin robuste Maner en, at een Aarstid er ovre og den anden er i Anmarch.

En saadan Efteraarsnat kan være saa mørk, thi det er som om man knapt har vænnet sig til Forandringen. Blot for nogle Uger siden dvælede de lyse Nætter endnu med deres Skær over Nordhimmelen.

Det var det sidste vemodige Farvel.

Nu rusker Blæsten i Tagskægget, og mens de sidste Svaleunger hopper ud i den svindende Solvarme, flokkes Trækfugle i større og større Sværme før Afskeden om et Par Uger.

Naturen holder Flyttedag, og i Aar synes du og jeg, at der er dobbelt Vemod i dette Skifte.

I Bække og Aær, i Søer, Vig og Fjorde har dette „Træk“ forplantet sig, og medens Regnen trommer paa de tæt tildækkede Ruder,

Forlang altid Bornholms Vegetabil Margarine

trækker Blankaalene ud mod de store Have — afsted — afsted — drevet frem af Instinktets jernhaarde Lov.

Kun de bliver tilbage, som Fiskernes Redskaber narrer ind i sit favnende Indelukke.

Og ude langs Havkysterne, hvor Havet pludselig har skiftet Stemme fra det lyse sommerlige til det mørke og truende, var 1. September altid den Dato, da Redningsvæsenet traadte an til Vagten. Gik Sø paa Land, og Stormen sang gennem den endnu grønne Marehalm, da skulde fra denne Dato Redningsmandskabet ud paa deres ensomme Vandring langs Stranden for i Farens Stund at være rede til Hjælp, hvis et Fartøj ikke kunde klare de farlige Revler langs Jyllands Vestkyst.

Naar igen Skibene kommer forbi vore Kyster i snevis i alle Døgnetimer med deres tunge Laster, saa vil vore Redningsmænd atter faa travlt langs Kysten, idet en naturlig Skibsfart gør, at et og andet Fartøj under Taage, Strømsætning eller Storm sætter ind paa de verdenskendte jyske Revler.

Men vort hæderskronede danske Redningsvæsen vil stadig fremover følge de Traditioner, som er lagt an fra længst forsvundne Dage.

Maagen.

Hirtshals ny Sømandshjem

skal indvies den 10. Oktober. Dagen skal indledes med Gudstjeneste i Kirken hvor Formanden for „Dansk Sømandsmission“, Pastor William Larsen, prædiker. Ved Indvielsen paa Sømandshjemmet om Eftermiddagen vil der blive talt af Pastor Villiam Larsen og Sekretæren for Sømandsmissionen, Pastor Eilschou-Holm, København.

Sømandshjemmet vil koste 140,000 Kr.

Fiskeauktioner i August

Hirtshals v/ N. C. Jensen 1,210,649 kg, hvoraf 207,560 kg Rødspætter, 2,910 kg Torsk, 603 kg Pighvar, 2,686 kg Ising, 1,045 kg Rødtunger, 16,649 kg Kuller, 8,199 kg Hvilling, 5,209 kg Sild, 1,205 kg Sej, 308,805 kg Brisling, 11,708 kg Makrel, 1,902 kg Hummer, 1,566 kg Krabber, 1,015 kg Tunfisk, 194 kg Lever, 939 kg bl. Fisk og 627,200 kg Skidtfisk.

Skagen v/ Th. Geisnæs: 1,098,123 kg, hvoraf 95,056 kg Rødspætter, 23,154 kg Torsk, 14,985 kg Kuller, 2,840 kg Sej, 16,564 kg Hornfisk, 27,337 kg Hvilling, 3,122 kg Ising, 3,420 kg Lange, 511,753 kg Makrel, 1,152 kg Rødtunge, 302 kg Pighvar, 6,927 kg Sild, 5,253 kg Skærsing, 13,682 kg Tunfisk, 669 kg Dybvandshummer, 45,575 kg Dybvandsrejer, 52,590 kg Brisling samt 272,973 kg Fiskefoder.

NY BØGER

„Skulptur“. Af Torvald Westergaard, Lemvig.

Den unge Lemvig-Billedhugger har udsendt dette nydelige Hæfte, i hvilket han skriver om Kunst, og hvori findes 12 Billeder af hans i Marmor eller Granit udførte Skulpturer. Af særlig Interesse for vore Læsere er Gengivelsen af Fiskernes Mindepark i Harboøre og dennes Monument af Moderen, der tager Afsked med sin Søn. — Hæftet er fremstillet af Bogtrykker Gadgaard Nielsen, Lemvig, og fremtræder i ualmindelig smukt Bogtryk.

Desværre er det ikke i Boghandelen, men kan dog vist faas hos Udgivever. J. Gr. P.

„De store Agre“. Af Minnie Hite Moody. (I-II, 268 og 698 S. — 13,75 — Gyldendal).

En Slægtsroman — ikke mindre end det amerikanske Folks Historie! Den spænder over Tiden 1700—1864 og skildrer levende den skete Udvikling. De historiske Hovedlinier følges i Romanen, der fortæller om en Baron Heydt, som flygter fra Ufreden i Europa for at finde Fred i den nye Verden. Alt sammen godt fremstillet og fængslende; men man skal tage den store Bog med dens iøjnefaldende Fordele og Rigdomme i Smaastykker, ellers faar man ikke det fulde Udbytte. J. Gr. P.

„Jorden drager“. Af Sven Edvin Salje. (288 S. — 6,75 — Gyldendal).

Denne Roman har i Sverige sejret i en Konkurrence om den bedste Bonderoman. Dens Handling, der foregaar i Blekinge, kunde lige saa godt være en Skildring af danske Landbore, idet man føler sig under Læsningen hensat paa jysk Hedejord, der er under Opdyrkning.

Det er gaaet meget tilbage for den halvgamle, noget drikfældige Ejer. Kun een af Sønnerne er hjemme, og han er svagelig, og de andre har forladt Hjemmet. I sin Nød kalder Moderen saa paa en af de solide Sønner, der er Sporvognskonduktør i Hovedstaden; han kommer hjem og faar alt rettet op. Da Faderen ved en Lejlighed bebrejder ham, at han tog bort, gav han det vise Svar, der har Ærinde til alle: „Det var godt, jeg kom ud. Det er Bondedrenge store Fejl, at de er saa længe om at komme hjemmefra. Man forstaar sit eget meget bedre, naar man har set noget helt andet“.

I Sønnens Genopbygningsarbejde følger man udelst interesseret med fra først til sidst, gennem Skuffelser og Glæder. — alt sandt og naturligt skildret. Og hele Bogen kan siges, at være en saare skøn Lovprisning af, hvad Arbejde og Uidholdenhed er værd; den kan kun virke forædlende paa enhver ung Landboer. Den fortjener i allerhøjeste Grad Læsere, ikke mindst i vore Dage. J. Gr. P.

Hvis Bladet udebliver,

bedes de Holdere, der modtager det gennem Posten, straks klage til Postbudet.

Hvis Stationerne ikke modtager Bladet regelmæssigt, bedes dette paa et Brevkort meddelt til Gadgaard Nielsens Bogtrykkeri, Lemvig.

THYBORØN SKIBSPROVIANTERING**Valdemar Petersen**
Telefon 8

Kolonial, Petroleum, Olie, Tovværk

N. P. JensensSkibs- og Baadebyggeri
Esbjerg gl. Havnanbefales med saavel
Nybygning samt
Reparation**DAMPSKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**

af 1866

KØBENHAVN - RØNNE
og omvendtS/S „Østersøen“ afgaar fra København
hver Søndag, Onsdag og Fredag Morgen
($\frac{1}{2}$ Time før Mørkelægningens Ophør)
Fra Rønne Mand., Onsd. og Fred. Kl. 24**Selskabets Ekspeditioner:**KØBENHAVN: Hr. Th. Hørrig, Tordenskjold-
gade 34. Tlf. 1865 og 11865. Kontortid 8—8,
Søndage 8—9 Fm.RØNNE: Hr. Aage Jensen, ved Havnen, Tlf.
199. Kontortid: 8—12, 1—8. Søndag 8—9 Fm.

Aktieselskabet

*Esbjerg**Tovværksfabrik*

Esbjerg

KØB

DANSK

**Aalborg Bys og
Omegns Sparekasse**

Stiftet 12. Maj 1824

Telf. Nr. 57 og 3508

C. K. HANSENAMALIEGADE 35 . KØBENHAVN
Telefon Central 72 (13 Ledninger)
Telegram-Adresse: HANSEN

★

Korresponderende Reder for:
Aktieselskabet
Dampskibsselskabet „DANNEBROG“**Brugte Reb**

sælges af og købes af

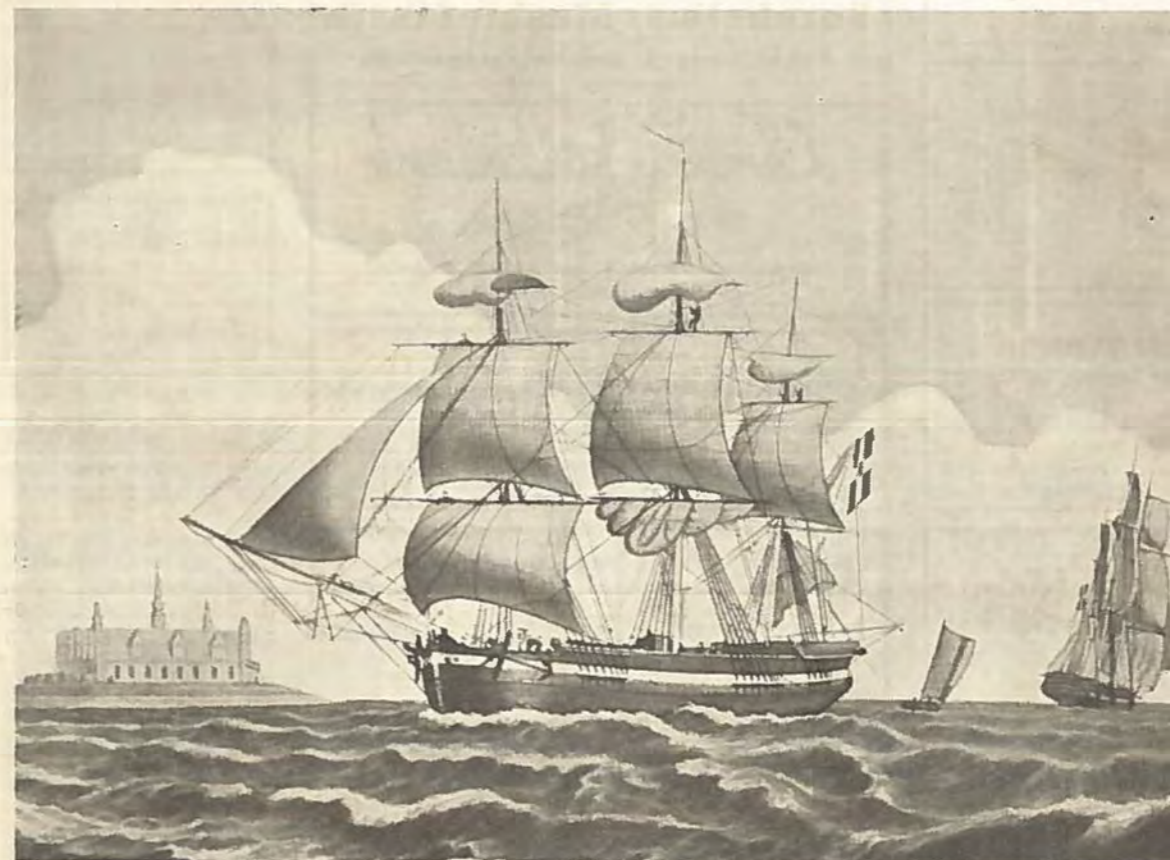
Søren K. Sørensen
Esbjerg ny Havn**Brugforeningen »FREM«**Uddeler Carl F. Christensen
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg**Carl Feerup** EsbjergBenzin. - Depot af
Vacuum Olier
Skibsprovianteringsforretning
Telefon 23Udgivet og redigeret af H. Lilholt, Lemvig, (ansvarlig), og J. Gr. Pinholt, Klinkby St.
Annonceekspedition: Klinkby St.Lemvig Centralbibliotek
Læsesalen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 11

1. November 1943

10. Aarg.

**Fregatten »Kronborg« runder Kronborg Slot
for sydgaaende 1830**

REJS

MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SELSKAB A/S

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr**KONTANT**
Jørgensen
Esbjerg**CHR. JEPSEN**
HIRTSHALSAltid 1. Kl.s Kød
og Paalæg

Telefon 39

RESERVERET

Sparekassenfor Lemvig og Omegn
Stiftet 2. August 1847
Telefon 131Kontortider:
10-11 $\frac{1}{2}$ og 2-4
Lørdag Em. 2-5

RESERVERET

DANMARKS**HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE**Gl. Kongevej 29 B København V. - Telefon Central 5766
Abonnement Ind- og Udland:
helaarlig 10 Kr., halvjaarlig 5,50 Kr., kvartaarlig 3 Kr.
Udkommer hver Torsdag

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIGTo- og Firtakts-
MotorerBilligste Pris
Forlang TilbudGrenaa Havns
MotorfabrikMotorer i alle
Størrelser**Bornholms Maskinfabrik**
Kakkelovne & Bygningsstøbegods**Lemvig Folkebank**Aktieselskab
Kontortid: 10-11,30 og 2-4 Lørdag Em. 2-5
Telefoner 133 & 229
Kontorsteder Thybøen, Harbøre, Bøvling, Ramme.
Alle Bankforretninger udføres.**A/S Vestjysk Krystal Isværk**

Esbjerg

NILSSONI Nilssons Sko
er Gangen go'

Tlf. 116 - Lemvig

RESERVERET

VIKINGEN

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets ill. Magazin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magazin.

Abonnement Kr. 8,00 aarlig, Kr. 2,00 kvartaarlig

Kontorer: Gammel Mønt 39, København

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen

- statsaut. -

Telefon 34 Privat 54

Holger
Axelsen
Magasin du Nord

RESERVERET

Køkkenudstyrs-
Forretning
Lysekroner. Glas. Porcelæn.
L. Munkgaard,
Kongensgade 83, Esbjerg**Fanø Sandorm**Jeg kan atter i Aar
tilbyde Dem de billig-
ste og bedste Sand-
orm til Agn. Hurtig
og reel Behandling
garanteres.**S. Boye,** Fanø Orme-
eksport, Tlf. 21, Fanø

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 11

1. November 1943

10. Aarg.

Harbøre-Ulykken for 50 Aar siden

Da 48 Fiskere satte Livet til een og
samme Nat, deraf alene 26 fra
HarbøreDen 78-aarige Harbøre-Fisker J. Chr. Ørts,
der var med paa Havet Katastrofenatten, for-
tæller om den frygtelige OplevelseDen 21. Novbr. er det 50 Aar siden den
store Fiskerulykke skete paa den jyske Vest-
kyst, hvorved 48 Fiskere druknede, deraf alene
26 fra Harbøre Sogn.Af de Harbørefiskere, som den skæbne-
svangre Nat mellem den 20. og 21. Novbr.
1893 var paa Havet, er kun een tilbage, Fisker
J. Chr. Ørts, som fyldte 75 Aar i September.
Ogsaa af Enkerne efter de omkomne Fiskere
er der i Dag kun een tilbage, Stine Skov, som
nu er 84 Aar gl.Jeg træffer J. Chr. Ørts travlt optaget af
at grave i sin Have, da jeg kommer for at bede
ham fortælle lidt om hin grufulde Nat, der saa
brat kastede Ulykke og Sorg over de mange
Fiskerhjem.— Ja, jeg husker, at Vejret i Begyndelsen
af November 1893 var meget stormfuldt og
uroligt, indleder den gamle Fisker, saa vi i
nogen Tid ikke havde været paa Havet. Men
den 20. Novbr. oprandt med helt stille Vejr,
og Havet var blevet roligt. Vi besluttede der-
for, at vi til Natten vilde tage ud for at fiske
Kuller.— Hvad var Klokken saa, da I tog paa
Havet?— Det var ved 11-Tiden om Aftenen. Vi
var 8 Baadelav, der tog ud fra Stranden for
Langerhuse. Jeg var med i Chr. Andersen Stor-
pers Lav, der bestod af 6 Mand. Baadføreren
Chr. Storper var 45 Aar og den ældste af os.
Den yngste hed Jørgen Bendtsen og var 22
Aar.

— Hvor langt sejlede I saa ud?

— Vel en 1 $\frac{1}{2}$ Mil i stik vestlig Retning.
Vi trak godt til paa Aarerne, saa det varede
kun et Par Timer, inden vi naede vor Fiske-
plads.— Havde ingen af jer paa Følelsen, at der
var Uvejr under Optræk?— Jo, da vi nærmede os Fiskepladsen, mær-
kede vi nok, at der begyndte at gaa kraftigeDønninger. En af Baadene, der førtes af Laust
Pedersen Flyvholm, Føreren for Redningsbaa-
den „Flyvholm“, vendte ogsaa om og søgte
mod Land igen. De øvrige Baade derimod be-
gyndte Fiskeriet.

— Kom Uvejret meget pludseligt?

— Det var ved 2-Tiden begyndt at blæse
op af Sydvest, og Havet rejste sig. Vi gik
straks i Gang med at bjerpe Fangsten, men
naede ikke at blive færdige, før Vinden var
blevet til Storm, der satte Havet i et forfær-
deligt Oprør. Vor lille Baad gængede op og
ned paa de mægtige Bølger, og vi var meget
ængstelige for, at en Braadsø skulde slaa ind
og fylde den med Vand, saa havde vi alle væ-
ret fortabt. Jeg kan endnu tydeligt huske Chr.
Storpers Ord til os, da vi spurgte, om vi ikke
hellere straks skulde søge mod Land. „Nej“,
sagde han, „saa længe det er mørkt, er det
bedst for os at blive herude. Lad nu mig raade.
Vis, at I stoler paa mig og gør, som jeg siger.
Med Vorherres Hjælp skal alt nok gaa godt!“
Hans besindige og ligevægtige Ord gjorde os
rolige og tillidsfulde. Mod Sædvane havde Stor-
per og jeg ikke som de andre i vort Lav taget
Svømmebælt med, og vi tog derfor det yder-
ste Tøj af og frigjorde os ligeledes for de
tunge Sæstøvler.— Saa I ikke noget til de andre Baade fra
Langerhuse?— Nej, vi tabte helt Følingen med dem,
først ved 5-Tiden om Morgenen kom en Baad
op paa Siden af os. Det var Lars Pejtersens
Lav fra Tøt. De havde sat Sejl og søgte nu
mod Land. Chr. Storper raabte over til dem,
at de hellere skulde blive herude, til Dagnin-
gen kom. De fortsatte dog indefter, men naede
aldrig Land.— Kneb det ikke med at faa Kræfterne til
at slaa til?— Vi var jo efterhaanden ved at blive no-
get udmattede, men da vi ved 6-Tiden saa
Lyset fra en Damper, der ikke ret langt borte
passerede os i en nordlig Retning, syntes vi,
det kvikkede op. Vi svingede med vore blaf-
rende, næsten udbrændte Lygter i Haab om,
at den vilde faa Øje paa os, men det skete
ikke. Vi blev liggende til det første Daggry
viste sig, saa satte vi med store Anstrengelser
en Stump Sejl og lod nu staa mod Land. Alt
forløb godt, indtil vi naede den yderste Revle.
Her mistede vi Roret i en Braadsø og maatte
styre med Aarerne alene. Uden yderligere Uheld
kom vi igennem Brændingen og fik Baaden

paa fast Grund. Den første, der kom til os, var Pastor Madsen, der ønskede os til Lykke med vor Redning.

— Hvordan saa der ud paa Stranden?

— Det var et sørgeligt Syn. Ikke langt fra, hvor vi landede, saa vi Ole Tofts Baad ligge med knust Bund og i Havstokken Ligene af de druknede Fiskere. Jeg kan endnu tydeligt se for mig de fortvivlede Kvinder, der løb og kaldte paa deres Mænd. Mange Mennesker var fra den tidlige Morgen samlet paa Stranden, og jeg kan huske, at jeg blandt dem saa Borgmester og Herredsfoged Lund, Redningsbestyrer Konsul Andersen og en Læge fra Lemvig.

— Var Redningsfolkene ikke ude?

— Jo, baade Redningsbaadene fra Flyvholm og Fjaltring var ude, desuden var ogsaa 2 Baadelav fra Ferring gaaet ud. Men alle Forsøg paa at yde Fiskerne Hjælp var forgæves. Harboøre mistede 26 af sine bedste Fiskere, deraf var de 20 gifte Mænd. Fra Fiskerlejet Agger omkom samme Nat 13 og fra Hanstholm 9 Fiskere.

Gamle Fisker Ørts nævner til Slut Begravelsesdagen, Mandag den 7. Novbr., hvor Pastor Madsen, Harboøre, og Sognets tidligere Præst, Pastor C. Moe, Skanderup, talte ved den store Fællesgrav. Pastor Moes Tale var præget af nogen Fordømmelse, og J. Chr. Ørts erindrer, at under en Sammenkomst i Missionshuset efter Begravelsen, hvor Pastor Busch, Bøvling, talte, havde denne misbilliget Pastor Moes haarde Ord.

Den sidste af Enkerne

Den 84-aarige Stine Skov er nu den sidste af de 20 Enker, der blev paa Harboøre efter Ulykkesnatten. Hun fortæller, at hendes Mand, Jacob, var gaaet til Stranden ved 10-Tiden om Aftenen den 20. Novbr. 1893. Han skulde paa Fiskeri med Povl Rytters Baadelav fra Tøt.

— Det var det yndigste stille Vejr, husker jeg. Kort efter at min Mand var taget afsted gik jeg til Ro og sov trygt hele Natten. Ved 6-Tiden om Morgenen blev jeg vækket ved, at det bankede paa Vinduet. Jeg kunde da høre, det var blevet Storm, og det anede mig, at der var noget galt. Udenfor stod vor Nabo, Kr. Nees, som sagde at min Mand var omme hos ham. Da var jeg klar over, hvad der var sket, og grædende omfavnede og kyssede jeg mine Børn, hvoraf den yngste kun var faa Maaneder gammel. Det blev en tung Tid, der kom, men alle Mennesker var gode ved mig. Jeg havde altid været dygtig til at lave Mad og tog derfor fat som Kogekone. Paa denne Maade klarede jeg gennem Aarene Udkommet, saa hverken Børnene eller jeg kom til at savne. Nu er jeg gammel, slutter Stine Skov, den 2. April bliver jeg 85. Jeg takker Vorherre for, at han hjalp mig gennem alle Vanskeligheder og vendte alt til det bedste for mig, selv da det saa mørkest ud. (K—p. Lemvig Folkeblad)

Naar et nødstedt Skib skal bjerges

Træk fra en gammel Svitzer-Kaptajns bevægede Liv

Føreren af Svitzers „Svava“, Kaptajn John Voxen, Korsør, har efter et langt Sømansliv trukket sig tilbage fra aktiv Tjeneste.

Han har været i Svitzers Tjeneste siden 1908 og var i mange Aar ansat paa „Valkyrien“, som under Verdenskrigen havde skiftende Stationer i Marseille, Gibraltar og Tanger og efter Verdenskrigen i Lissabon; i 7 Aar var Voxen Fører af „Valkyrien“.

En Medarbejder ved Sorø Amtstidende („cor“) har haft Lejlighed til at se et Billedalbum, som fortæller en Del om Voxens bevægede Liv. Her ser man Fotografier, som minder om store Katastrofer; Oceanlinere, der ligger væltet hjælpeløst om paa Siden, andre som har vendt Bunden i Vejret, nogle, som er knækket over paa Midten efter at have været prisgivet Elementernes Rasen, store Fragtdampere hænger i groteske Stillinger paa Skærene eller staar uhjælpelig fast paa Revlerne, og Smaaskibe ligger kylet højt op paa Stranden, som om det var Tændstikæsker.

Spansk Revolutionstaktik

— Det er vor Pligt at hjælpe, siger Kaptajnen, og det er ogsaa kun sjældent, vi har maattet give op. Men det er altsaa sket. Se nu f. Eks. det Billede der. Det var Spaniens største Krydser „España“. Den var i Revolutionsaaret 1923 løbet paa ved Kap Treforka, og vi blev kaldt derud med „Valkyrien“, men kunde straks se, at der var alt Haab ude. Bunden var bogstavelig talt revet ud af Skibet. Spanierne derhjemme skulde imidlertid beroliges med, at „España“ snart var sejklar igen, og hver Dag afsendtes beroligende Rapporter. Vi blev altsaa ved med at arbejde og fik ogsaa Betaling for det. Omsider blev Besætningen dog ked af at gaa ude paa det ødelagte Skib, og da den først var borte, fandt vi ogsaa, at Parodien havde varet længe nok og sejlede bort. Senere ofrede et italiensk Bjergningsselskab nogle Millioner Lire paa Bjergningen, men ogsaa det gav omsider op, „España“ blev Vrag.

Det Billede der, viser „Aarø“, som strandede ved Løvehovederne paa Bornholm;

en af de vanskeligste Opgaver,

jeg har været ude for. Det stod med Stævnen helt inde mellem Klipperne, og Billedet er via Lloyd gaaet gennem Alverdens Søfartsblade, men den blev bjerget.

En anden Katastrofe husker jeg ogsaa paa Grund af de særlige Omstændigheder. Det var da den finske Dampner „Acturus“ en Taagenat

Mands Minde

65 Aar

Fhv. Baadmand ved Redningsstationen Skallerup Klit, Anders Peter Nielsen, fyldte 65 Aar den 5. Oktober.

70 Aar

Tidligere Baadmand ved Vester Agger Redningsstation, Dannebrogsmænd Chr. Poulsen, fyldte 70 Aar den 18. Oktober.

50 Aar

Baadformand ved Redningsstationen Østerby Harald Theodor Larsen blev 50 Aar den 14. Oktober.

65 Aar

Tidligere Baadmand ved Sønderho Redningsstation, Jens Jessen Hansen, blev 65 Aar den 25. Oktober.

50 Aar

Motorpasser ved Lild Strand Redningsstation. Chr. P. Smærup, fyldte 50 Aar den 27. Oktober.

80 Aar

Tidligere mangeaarig Opsynsmand ved Redningsstationen Anholt, Stephen Peter Stephensen, blev 80 Aar den 14. Oktober.

Da han i 1933 afgik paa Grund af Alder, havde han været knyttet til Redningsvæsenet i samfulde 51 Aar og gennemgaaet alle Grader fra Baadmand over Baadformand til Opsynsmand, hvilken sidste Stilling han beklædte i 26 Aar. Han har deltaget i Redningen af 218 skibbrudne og er dekoreret med Dannebrogskorset, Fortjenstmedaillen i Sølv og den svenske Medaille for berømtelige Gerninger. Nogle af de mest dramatiske Strandinger, hvor han har været med til at bringe Hjælp, var Briggen „Bjarke“ af Kalmar, Skonnerten „Harriet“ af Drammen, Barken „Sylvia“ af Drammen, Skonnerten „Carolina“ af Halmstad og Barken „Nordenskiöld“ af Sundsvall. Det var den sidst nævnte Stranding, der indbragte Stephensen den fornemme svenske Medaille. Den indtraf den 26. Oktober 1900, og Redningsarbejdet, som var overmaade vanskeligt og farefuldt, varede i næsten 37 Timer. Hele Redningsmandskabet fik Ekstrabelønninger baade af den danske og den svenske Regering, og Baadformanden — St. P. Stephensen — blev udmærket med den nævnte svenske Medaille.

paa Vestkysten brasede sammen med et andet finsk Dampskib. Det viste sig at Kaptajnerne var Brødre. Der gik Menneskeliv tabt, og den ene Kaptajn reddedes i sidste Øjeblik med sit lille Barn i Hænderne.

Truet af Riff-Kabylerne

— Er der ellers Begivenheder, som har fæstnet sig?

— Det vil jeg ikke sige. Der sker jo saa meget i den Branche, og jeg husker daarligt

den ene Ting fra den anden, det er jo ens Job — og dermed Basta. Engang var jeg i Gang med at bjerge en stor engelsk Passagerdampner ved Zeuta, da Riff-Kabylerne kom faretruende nær i deres Baade og begyndte at skyde løs paa os. Det var antagelig deres Hensigt at tage os til Fange og saa kræve Løsepenge. Vi maatte sende Bud efter Beskyttelse til Tanger og en engelsk Torpedojager sørgede Resten af Tiden for, at vi kunde arbejde i Fred.

Ved en anden Lejlighed blev vi kaldt til en strandet engelsk Dampner i Middelhavet, og da jeg kom om Bord, saa jeg, at jeg nogle Aar før, da den sejlede under græsk Flag, havde været med til at bjerge den herude ved Sprogø.

I Gibraltarstrædet hentede vi en Dag et strandet engelsk Flagskib, der viste sig bogstavelig at være fyldt med Guld og Sølv — i Barer forstaar sig — og jeg skal svare for, at der blev passet godt paa Kostbarhederne.

Hvordan et strandet Skib bjerges

— Hvordan bærer man sig ad med at faa et strandet Skib flot?

— Det er saamænd meget let. Har Skibet lidt Overlast, fores det med Maatter og lænses, og er det ikke tilstrækkeligt, „graver“ vi med Skruen en Rende, det kan i Sand ske til en Dybde af 16 Fod og i Ler til 10—11 Fod, ja, selv Sten kan Skrukraften flytte, vi har gravet Skibe ud af Stendynger med Skruen alene. Til Tider er det dog tilstrækkeligt at spænde for og saa trække løs. Men der er utallige Maader at gaa frem efter.

Af Kasserer Gotlieb Ølsted's Legat

vil der i Decbr. Maaned 1943 blive uddelt nogle Portioner til:

- 1) Gamle, afskedigede Medlemmer af Mandskabet ved de **norrejdske Baad-Redningsstationer**.
- 2) Midlertidig Hjælp til Enker efter eller Børn af Medlemmer af Redningsmandskabet, fortrinsvis Medlemmer, som er omkommet under Udøvelse af Redningsarbejdet.

De, der maatte ønske at komme i Betragtning ved Uddelingen, vil kunne faa Ansøgningsskema ved Henvendelse til **Bestyreren af Redningsvæsenet, Holmen, København K**, til hvem Skemaerne tilbagesendes inden **15. Novbr. d. A.**

Legatbestyrelsen.

— STØT BLADETS ANONCØRER —

Bemærkelsesværdig Stranding fra den jyske Vestkyst

II

Vi fortsætter med nogle afsluttende Meddelelser om „Alexander „Newsky“'s Stranding i 1868. Vi har iøvrigt her i Tidsskriftet for Aar tilbage udførligt omtalt den store Stranding.

Alexander Newsky var den russiske Marines Stolthed, og det blev ofte brugt, naar der skulde repræsenteres. Saaledes var Fregatten ogsaa blevet benyttet i 1865 til at hjemføre den da afdøde Storfyrstronfølger Nikolaus' Lig fra Italien. Det Aar, da Skibet strandede, havde det været benyttet til at overføre Kandiater (Beboere paa Kreta) fra Kreta til Grækenland.

Strandingen vakte stor Opsigt i Rusland, men Glæden var ogsaa stor, da Tabet af Menneskeliv kun var ringe. Der blev uddelt store Belønninger til alle de Mænd paa Harbøre og Thyborøn, der havde deltaget i Bjergningen af Besætningen. Det skete Dagen efter Strandingen i Guld-Tyvefrancstykker; saaledes fik Opsynsmændene ved de to Redningsstationer Chr. Langer og Mads Sørensen hver 10. Senere kom der store Redningsmedaljer i Sølv til disse Mænd og til en Del andre, som havde gjort sig særlig fortjent ved Bjergningen. Den russiske Regering sendte 5000 Sølvrubler til Fordeling blandt Beboerne, og i Løbet af Efteraaret kom der en stor Portion St. Stanislaus og St. Anna Ordener til de forskellige Embedsmænd og andre, der havde været i Berøring med Affæren.

I Rusland blev der stor Stads, da Fregattens Mandskab kom hjem, og der blev ogsaa gjort Stads af Besætningen paa Fregatten „Jylland“, som deltog i Overførelsen. Navnlig var der i Midten af Oktober en stor Fest paa Michael Ridebanen i St. Petersborg, i hvilken Kejseren og flere af Storfyrsterne deltog, og Kejseren udtalte sin Tak for den Opræden, som de alle havde udvist ved den uheldige Begivenhed.

Af den samlede Besætning paa Fregatten blev der senere ved en Deputation overrakt den afholdte Storfyrst Alexis en stor forgyldt Sølvtafle med Inskription til Erindring om Strandingen.

Men flere af Officererne maatte dog for Retten for at staa til Ansvar for Fregattens Forlis. Flere af de højerestaaende, saaledes Admiral Possiet og Chefen, Fregatkaptajn v. Kræmers blev ogsaa idømt Straffe for Pligtforsømmelse, men Straffen blev paa Grund af deres tidligere Fortjenester og den Selvfornægtelse, som de havde vist under Strandingen, eftergivet.

Ligene af de fem forulykkede drev i Land paa Kysten. Ligene af de to Officerer, Alexander Zarin og Iskul v. Gildenbandt, blev sendt

hjem til Rusland, hvorimod de andre tre, Underofficer Odinzoff samt Matroserne Schiloff og Poliakoff, blev begravet paa Harbøre Kirkegaard, hvor der rejstes et Mindesmærke over dem.

Alexander Zarin var kun 24 Aar gammel, og Brylluppet ventede ham om en Maaned i St. Petersborg. Han skal paa Grund af sit Mod og sin elskværdige Karakter have været særdeles afholdt af Officerer og Mandskab. Alleerede en Gang tidligere, samme Dag Fregatten strandede, havde han vovet sit Liv. Da Fregatten skød Nødskud, mistede en Matros Armen og faldt i Havet. Løjtnanten sprang straks i Søen og fik ham hejset op i Skibet. Da Redningsbaaden lykkelig var kommen i Land, fulgte han efter med den mindre Baad, men sank desværre i Brændingen.

Kun faa Dage efter Strandingen blev det klart for alle, at „Alexander Newsky“ vilde blive Vrag. Men store Skatte blev hentet i Land fra Fregatten, der var ualmindelig kostbart udstyret. Meget mere kunde der have været bjerget af det kostbare Inventar, hvis der ikke var blevet spildt saa megen Tid med at bjerge Kanonerne, men disse vilde den russiske Regering gerne have.

Der blev ialt bjerget 42 Kanoner tilligemed en stor Mængde Tilbehør, og det blev sejlet til København, men saa vilde den russiske Regering ikke have det alligevel, og det hele blev her i Landet.

Efter at store Mængder af det elegante Inventar, som fandtes i Kahytterne, samt Masser af Tovværk og Sejl var bjerget og solgt ved Auktioner, dels paa Harbøre, dels i Lemvig, blev selve Skibsskroget den følgende Vinter solgt til et Interessentskab, og Aar efter Aar blev der hentet værdifulde Sager frem af Vraget, bl. a. Maskindele.

Skrivebordet fra Chefkahytten, et ualmindeligt stort og pragtfuldt Mahognitræsbord, staa nu i Søfartsmuseet paa Kronborg.

Paa Lemvig Hjemstavnsmuseum findes et helt Møbement fra „Alexander Newsky“, bl. a. en Sofa, et Navigationsbord, 4 Stole, et Spillebord, et Toiletbord, alt af Mahogni, endvidere en Samovar, en Messingbakke og en Vinkaraffel, Tallerkener.

„Alexander Newsky“'s Saga er ude — Bølgerne nu hen over dets Vrag, der i Tidens Løb er sunket længere og længere ned i de jyske Revler. Sailor.

Aalbæk Redningsbaad

Den nu nedlagte Stations Redningsbaad er blevet solgt til Fiskeeksportør Sigurd Espersen, Hirtshals, til Overtagelse 1. Oktober.

Det danske Redningsvæsens Aarsberetning 1942—43

II

Vi bringer nogle yderligere Oplysninger fra Regningsvæsenets Beretning.

Regnskab

Den samlede Udgift til det danske Redningsvæsen har andraget 651.882 Kr.

Lønninger til Bestyrer,	
Fuldmægtig, Assistentm.v.	22.626,00
Telefonkonsulent	518,00
Vederlag til Opsynsmd.,	
Formd. og Mandskab	283.164,00
Medhjælpssum	2.837,00
	309.145,00
Understøttelser	129.492,00
Redningsforetagender og	
Øvelser	62.144,00
Vagthold	6.403,00
Materiel	66.812,00
Raketter, Strandingslys	8.508,00
Fodbedring af Vejforbindelse til Stranden	10.924,00
Telefonledninger	11.894,00
Redningsforanstaltninger ved Frederikshavn og Sjællands Odde	510,00
Assistance fra Lodsmortorskibet ved Skagen	2.250,00
Kontorholdsudgifter	925,00
Forskellige Udgifter	42.875,00
	213.245,00
Ialt Kr.	651.882,00

Legatkapitaler

Det danske Redningsvæsen raader over Legatkapitaler til et samlet Beløb af 241.400 Kr., der i Aarenes Løb er skænket af Redningsmændenes Venner til Støtte for gamle Redningsmænd og deres Enker og Børn.

Hertil kommer et Beløb, som henstaar i Overformynderiet, og som afkaster en Rente af 1000 Kr. aarlig.

Det største Beløb er skænket af Franskmanden Emile Robin, som i Aarene fra 1891 til 1913 har skænket forskellige Kapitaler til et samlet Beløb af 114.900 Kr. Fru Anna Elisabeth Rørbye har til Minde om sin Fader, Kancelliraad, Distriktslæge Anton Toxwerdt skænket et Legat paa 72.000 Kr.

Det sidst tilkomne Legat er af danske Redningsmænd oprettet til Minde om Redningsbestyrer, Kaptajn C. V. Fabricius paa 3600 Kr.

Af disse Legatkapitalers Renteudbytte er i 1942—43 udbetalt 145 Portioner til et samlet Beløb af 7170 Kr.

Fortsættes.

Det store Flynderfiskeri i Tomby

II

Vi gengav i sidste Nr. efter „Vends. Tid.“ nogle Beretninger efter Pastor J. J. Friis Horne, om det store Flynderfiskeri for 75 Aar siden. Vi slutter med nogle Meddelelser fra omkring 1870.

Initiativ og Kapital paakaldes

Om 1870, der ogsaa var et godt Fiskeaar, skriver Friis:

Vestkystens Fiskere har i mange Aar været stedmoderligt behandlet med Hensyn til Fiskeriet; men i Aar har de til Gengæld faaet en saa stor Mængde Fisk, baade Rødspætter, Kuller og Torsk, at Priserne er sunkne stærkt. Som et enkelt Eksempel kan anføres, at en Torsk paa 16 Pund kan købes for 1 Mark og en Snes Kuller er blevet solgt for 14 Sk. Da Fiskerne er aldeles forsynet med tørrede Fisk, er de nødt til at sælge de nye Fangster for, hvad man kan faa derfor, og saafremt der ikke var en Opkøber i Hjørring, der udførte Fisk, vilde Priserne være endnu lavere. Det er højst uheldigt, at Fiskerne her, ikke som Skagboerne, forstaar at nedsalte den store Torsk eller tilvirke den som Klipfisk. Man maatte ret ønske, at en Mand andetsteds fra f. Eks. fra København vilde tage sig af Sagen og faa et Salteri i Gang. Hovedstadens Befolkning vilde da kunne faa en billig og tillige en sjælden udmærket Fisk. Kan det betale sig at sende Fisken til Tyskland, maatte det vel ogsaa kunne ske til København, og vore Fiskere vilde være vel tjent med denne Konkurrence. Gamle Fiskere erklærer, at der vist aldrig nogensinde har været et saadant Fiskeri som i Aar. Hvor man kommer, ser man Mængder af Fisk, hængt til Tørring, som Skik er her. Selv uden for Fatighusene ses en Masse, der er tiggede af Fiskerne. At der ogsaa vil blive en stor Mængde grønsaltet Fisk, som senere sælges, er rimeligt; men det som Fiskerne især trænger til, er Kontanter, og derfor faar de saa lave Priser. Fiskeriet maatte ogsaa kunne drives efter en bedre Fremgangsmaade end med Krog. Vel begynder man at bruge Vaad og „Bakker“, men der maatte kunne fiskes ude i det aabne Hav med Garn, hvorved der sikkert kunde faas et langt større Udbytte, og dette vilde en sagkyndig, bemidlet Mand let kunne sætte igennem. Vore Fiskere er derimod for fattige til at faa det udført.

Ved en anden Lejlighed skriver Friis:

Som bekendt drives der flere Steder paa vore Kyster, og navnlig ved Skagen, et indbringende Flynderfiskeri med Garn, uden at man her paa Kysten hidtil har forsøgt derpaa. Det er derfor os særdeles kært at kunne med-

dele, at der nu (1870) er gjort en heldig Begyndelse med denne Fangstmetode ved Lilleheden, idet Fyrassistent Thrane, der nøje kender dette Fiskeri fra Skagen, har bragt sit Garn herved, og dels derved og dels ved de Raad og den Vejledning, han har givet, har faaet Sagen ret godt i Gang. Saaledes har den driftige Fisker, Ole Sort, allerede med Held deltaget i denne Fangst, efter at han ved egne Midler tidligere havde sat sig i Besiddelse af et saadant Garn og ved velvillig Understøttelse skaffet sig endnu et til. I Almidelighed fanges 3—6 Sn. Flynder i hvert Garn, og da Fisken i Reglen er meget bedre end alle andre, er Fangsten for saa vidt mere indbringende. Vi vil ønske disse stræbsomme Mænd, hvortil vi tillige bør regne Leder Heilesen i Tornby, Held til deres Virksomhed, overbeviste om, at Kystens dygtige Fiskere da snart vil anskaffe sig lignende Garn, og Fiskeriet derved faa en særdeles glædelig Udvidelse hos os.

En Meddelelse fra Formanden

Den fungerende Formand, Opsynsmand Erik Jensen, Vorupør, har bedt os optage nedenstaaende.

Jeg vil gerne gøre opmærksom paa, at de Regningsmænd, der afgaar af Tjenesten, kan blive staaende i vor Forening, og de kan faa vort Medlemsblad mod at betale den sædvanlige Betaling — 1 Kr. 50 Øre aarligt. De har ogsaa Ret til at bære vort Emblem, men de har naturligvis ikke Stemmeret paa Generalforsamlingen. Det samme, som her er nævnt, gælder ogsaa Hestejerne. De, som maatte ønske at faa Bladet paa de nævnte Vilkaar, bedes meddele det til Opsynsmændene, og jeg beder disse lade Meddelelse gaa dels til Kassereren, Opsynsmand Niels Sørensen, Lyngby pr. Bedsted, dels til Bladets Redaktion i Lemvig.

De ny Mænd,

som tiltræder Tjenesten i Redningsvæsenet, vil jeg gerne opfordre til at indtræde i Foreningen som Medlemmer. De bør ogsaa indmelde sig i Hjælpefondet. Indmeldelser sker til Opsynsmanden, der venligst bedes indsende Meddelelse til Kassereren.

Nr. Vorupør, i Oktober 1943.

Erik Jensen,
p. t. Fmd.

Den frygtelige Nat paa Havet i 1893

Natten mellem den 21. og 22. November 1893 efter en blikstille og vidunderlig skøn Efteraarssdag rejste Vesterhavet sig uden Vassel i al sin Vælde. Langs hele den jyske Vestkyst var Fiskerne paa Havet. Deres smaa Pramme blev knust som Nøddeskaller i Brændingen. Mange brave Mænd satte Livet til, og den Dag i Dag — 50 Aar efter den store Ulykke — er Enkelthederne i friskt Minde rundt om i Fiskerlejerne.

I Agger glemmer man aldrig Ulykkesnatten i 1893, skriver Thisted Amts Tidende. Tretten af Sognets Fiskere satte Livet til, og praktisk talt Resten af den voksne mandlige Befolkning havde svævet i den yderste Livsfare. Næsten alle Hjem i Agger blev ramt ved en Ægte-mands, Faders, Broders eller anden Slægtning Død, og i flere Aar derefter hvilede Ulykken som et knugende Tryk over Fiskerlejet. Nu er 50 Aar gaaet, men endnu lever flere af de Fiskere, som var paa Havet den uhyggelige Stormnat, og Enkelthederne huskes, som var Ulykken sket i Gaar.

I Læ af Vestmuren paa Agger gamle Kirkegaard staar et beskedent Gravmæle med Navnene paa de tretten Aggerfiskere, som satte Livet til. De fleste af Gravene paa den gamle Kirkegaard i Agger er nu sløffede. Græsset gror højt mellem de enkelte Gravsteder, der er tilbage, men Fællesgraven fra 1893 er stadig velholdt og pyntelig. Man skønner, at nænsomme Hænder stadig værner om den store Fællesgrav, og at Tankerne hos Aggerboerne jævnlig gaar til de omkomnes sidste Hvilested.

Sol og Vejr har bleget Skriften paa den drunkløse Marmorplade, der bærer Navn og Hjemsted paa de tretten Mænd, der satte Livet til. Der staar Aalum og Vester Agger ud for de fleste af Navnene, og det er næsten, som om en fjern Fortid taler til den, der i Dag læser sig igennem den lange Navneliste, for begge disse Sogne har Havet jo nu opslugt.

Fisker Vilhelm Villadsen, der selv var med paa Havet den Nat, fortæller til Thisted Amts Tidende bl. a.:

Ved 4-Tiden om Morgen blev den fjerde Lygte hejst paa Signalmasten som Tegn paa, at Landing var umulig, og der kom ikke flere af vore Baade ind. De tre Baade, der endnu ikke var naaet Land, saa vi aldrig noget til.

Fisker Jens Andersens Hjem blev haardest ramt. Det mistede tre unge Sønner ved Ulykken. Den yngste af de omkomne var med paa Havet for første Gang. Han var med sin ældre Broder, der ogsaa omkom og efterlod sig Hustru og to smaa Børn.

Men var Angsten stor hos Mændene paa Havet, var den ikke mindre i de mange smaa Fiskerhjem, hvor man hørte Stormen rejse sig.

Det var en frygtelig Nat at komme igennem, og mange maatte bagefter begræde en Mand og Faders Død.

Nu lever kun en af Enkerne efter den store Ulykke. Det er den 82-aarige Maren Andersen (Pedersen), hvis Mand, Anders Andersen, var en af de tre Brødre, som omkom.

Det havde været saadan en yndig Dag, fortæller hun. Der var ikke en Vind, som rørte sig, og vi havde bedet Kroge om Eftermiddagen, for Mændene skulde paa Havet. Ved Midnatstid gik jeg med min Mand ned til Havet. Vi stod oppe paa den store Bakke, som laa vesten for vort Hus i Vester Agger, og der var saa stille, at jeg slet ikke kunde fornemme, hvor Vinden kom fra.

Det var slet ikke til at tro, at der kunde ske noget, og saa gik jeg trøstigt til Ro, men ved 4-Tiden om Morgen blev vi vækket af en Mand, der bankede paa og raabte:

„Men sover I da i saadan et Vejr?“

„Om vi sover — i saadant et Vejr“, jeg forstod slet ikke, hvad han mente, for jeg havde ikke hørt noget til Vejret, men saa kom jeg op og saa, hvordan de fire Lygter var hængt op paa Signalmasten, og saa vidste jeg, at Baadene ikke maatte komme ind. Jeg har aldrig været ved Havet, naar det var galt, for jeg turde ikke se Baadene gaa igennem Brændingen, og jeg turde heller ikke den Nat. Min gamle Far gik derved, og aah, hvor Tiden var lang. Det blev Dag, og Klokkeren blev 9, og den blev 10, og Lygterne brændte stadig, men ingen kom hjem. Jeg gik udenfor, og jeg kunde hele Tiden se de Lygter, men der kom ingen.

Saa kom Far hjem og sagde: „Min bette Baar, det er forbi“. Det var strenge Dage, som kom efter. Mine Svigerforældre mistede tre Sønner paa den Dag. Den yngste, Niels Martin, var med min Mand i hans Pram. Han var kun en bette, ung Mand, som var med første Gang og paa halvt Lod. Han skulde jo hjælpe til for at skaffe Føden til dem derhjemme, men han kom aldrig i Land.

Saa en Maanedstid efter fulgtes jeg med en Nabokone til Kirken, da der kom et Ligtog forbi. Jeg ønskede saadan, at min Mand maatte komme ind fra Havet, og saa bad Nabokonen til Gud om at høre vor Bøn.

Og saa underlig, det skete. Netop samme Aften kom Sognefoged Thøger Sørensen ind i vor lille Stue, satte sig stille ned og sagde, at der kunde være Tanker om, at Anders var kommet ind. Det var min Mand, som var fundet. Han kom ind helt oppe ved Klitmøller, og Folk var saa gode imod os og hjalp os paa enhver tænkelig Maade.

Saa fik jeg først Fred i mit Sind. Jeg havde helt opgivet alt, men nu saa mine Forældre Forandringen med mig, og da vi kom hjem fra Kirken, sagde Far ganske stille: „Bette Maren, lad os nu sige Gud Tak“.

Vort Forsidebillede

er Omslagsbillede til det smukke Værk „De danskes Vej“ af Direktør for Søfartsmuseet paa Kronborg, Knud Klem. Bogen, der er smukt udstyret, bringer en Mængde Billeder af danske Skibe lige fra Oldtiden til vore Dage. Direktør Knud Klem har i sin Bog givet en meget fængslende og lærerig Skildring af den danske Søfarts Historie, og man faar et levende Indtryk af Sandheden i Ordet: Dansken plasker husvant til Søs. Bogen beretter ikke blot om den danske Koffardifart, men ogsaa om den danske Marineflaade.

En stor Del af Illustrationerne er hentet fra Billeder og Skibsmodeller fra Søfartsmuseet paa Kronborg, som under Dir. Knud Kløms Ledelse er blevet et meget righoldigt og velordnet Museum. Paa Søfartsmuseet findes ogsaa en betydelig Samling, som belyser det danske Redningsvæsens Historie.

Kutter-Byggeriet

Samtale med en Skibsbygger

Der fremkom for nogen Tid siden fra Nykøbing M. Meddelelse om, at det derværende Skibsbyggeri havde sluttet Kontrakt med en Esbjerg-Skipper om Bygning af en 75 Tons stor Kutter, der blev betegnet som den største Kutter, der nogensinde er bygget her i Landet. Men det er ikke rigtigt. Paa Søren Kjeldsens Skibsbyggeri i Esbjerg blev i Fjor fuldført en Nybygning paa 100 Tons. Den var bestilt til Island, men under Arbejdet paa den kom Krigen, og saa blev den overtaget af et Interessentskab i Esbjerg, der fuldførte Bygningen, og nu hører til Fiskerflaaden i Esbjerg.

Mange lader nu deres Kuttere sætte grundigt i Stand

Da vi en Dag drøftede dette Spørgsmaal med Skibsbygger Søren Kjeldsen, bemærkede vi, at der var Travlhed paa Bedding og Værft.

Det er der baade her og paa de andre Skibsbyggerier paa Esbjerg Havn, bemærkede Kjeldsen. Forholdet er nemlig det, at mange Fiskeskippere nu lader deres Fartøjer faa en Hovedreparation. En god Del af dette Aars betydelige Indtægt ved Fiskeriet anvendes til dette Formaal, og det betyder, at vi vil have Fiskerflaader, der er i fin Stand, naar Krigen holder op. Som de ser, staar der fuldt af Kuttere, her paa Statens Bedding, og flere ligger og venter. Der er adskillige Kuttere, der faar indtil halvanden Maa-

neds Ventetid, før de kan komme op paa Beddingen og faa den Hovedreparation, der ønskes.

De fleste Nybygningers Størrelse er nu paa 40—50 Tons

— Men hvad saa med Nybygningerne?
— Dem arbejdes der ogsaa paa fuld Kraft med. Alle Skibsbyggerier har fuldt op at bestille.
— Hvor mange Nybygninger har De i Aar?
— Tre paa 40—50 Tons, det er den Størrelse, alle Nybygninger har i de sidste Aar. Enkelte Steder bygges dog nogle, som er endnu større. Kutteren „Vestfart“, der er paa 100 Tons, og andre Kuttere paa over 50 Tons er beregnet til Nordsøfiskeri, men naar Tiderne bliver anderledes end nu, gaar de vel op under Island paa Fiskeri — eller andre Steder. —

En Nybygning i Dag er som Regel paa 130—150,000 Kr.

— Hvad koster en Nybygning af Standardstørrelse i Dag?
— Fra 130,000 til 150,000 Kr. Prisen afhænger noget af, hvilke Maskiner Kutterne faar. Før Krigen var den tilsvarende Pris 40—50,000
— Det fortælles, at trods de store Priser har flere Nybygninger tjent sig fri i Løbet af de sidste 2—3 Aar.
— Det kan maaske være rigtigt nok, hvis der ikke var de store Skatter. Men Skattemyndighederne i Esbjerg f. Eks. tillader kun 5 pCt.s Afskrivning for selve Skroget og indtil 20 pCt. for Maskinerne, saa De vil sikkert kunne forstaa, at det under saadanne Forhold tager adskillige Aar, før et Fartøj paa 150,000 Kr. har tjent sig fri.

Der benyttes ikke ret meget Statslaan

Til enhver Kutternybygning kan faas Statslaan, men efter hvad Hr. Kjeldsen oplyser, bruger Fiskeskipperne i Esbjerg ikke mere disse Statslaan, eller i hvert Fald kun i ringe Omfang, fordi de kan faa en mere tilfredsstillende Finansiering gennem de stedlige Banker. Men ogsaa andre Forhold spiller ind her.

— Men kan der stadig skaffes Materialer til de mange Nybygninger?

— Det kniber en Del, udtaler Søren Kjeldsen, og derfor kan Skibsbyggerierne ikke uden store Betænkeligheder indlade sig paa Kontrakter langt frem i Tiden. Naar der som Tilfældet er, for Tiden paa Skibsbyggerier andre Steder i Landet bliver gjort Bestillinger paa Kuttere til Esbjerg, skyldes det netop Vanskelighederne for os her med at skaffe Materialer og den nødvendige Arbejdskraft.

Hr. Kjeldsen oplyser til Slut, at trods Vanskeligheder vil der dog i Løbet af indeværende Aar blive bygget henved 30 ny Kuttere i Esbjerg.

nic.

Af Fru Anna Elisabeth Rørbyes Legat til Understøttelse for trængende danske Kystbeboere, som har sat Livet i Vove ved Redning af Menneskeliv paa Søen, og for Enker eller Børn efter saadanne, der ved Redningsforsøg har sat Livet til, vil der i Decbr. Maaned 1943 blive uddelt nogle Portioner. De, der maatte ønske at komme i Betragtning ved Uddelingen, vil kunne faa Skema til Udfyldning ved Henvendelse til **Bestyreren af Redningsvæsenet, Holmen, København K.**, til hvem Skemaerne vil være at indsende **inden 15. Novbr. d. A. Legatbestyrelsen.**

Angst og Styrke

Harald Høffding har sagt, at der er en Angst, som er stærkere end Dødsangsten: Angsten for at miste det, der giver Livet Værd. Men Livsværdier giver ogsaa Kraft til at omsætte Angsten i Virksomhed. En sund Livsanskuelse giver indre Ligevægt og Modstandskraft. Ved at opelske Ungdommens Kærlighed til Livets virkelige Værdier styrkes dens Kraft til at bære, hvad de kommende Tider end maa bringe.

Et gammel Ord siger: En Sæk kan ikke staa oprejst, hvis der ikke er noget i den. Maaske lyder Ordet plat i denne Forbindelse. Men det siger dog jævnt og djævrt, at kun de Mennesker og de Folk, som ejer et ægte Livsindhold, kan leve saaledes i Tider som disse, at Angsten forvandles til Livskraft. Set fra dette Synspunkt bliver Nervekrigen en sjælelig Styrkeprøve. Afgørende for Udfaldet bliver Nationernes aandelige Kræfter, og de beror til syvende og sidst paa Samvittighedens Renhed. Af Troen paa Sagens Retfærdighed udspringer Evnen til at omsætte Angst til Styrke.

(Redaktør Jacob Martin i Aarhus Amtstidende).

Fra et gammelt Chatol

Maleren Niels Holbak i Esbjerg har haft Besøg af en Journalist fra „Vestkysten“ i Anledning af, at det i Aar er 25 Aar siden han holdt sin første Udstilling i Esbjerg.

Blandt de Ting, Journalisten fortæller om i Holbaks Hjem foruden Billederne, er ogsaa et gammelt Chatol, som bærer følgende Indskrift:

„Lykken har Rod i det ærlige Sind, Lykken er Nøjsomheds rige Broder, Lykken er altid at være sig selv, aldrig trælunden af Livets Goder“.

Forlang altid Bornholms Vegetabil Margarine

Supplement til

Den store Skiftedag i Redningsvæsenet pr. 1. Oktbr. 1943

Stationen »Stenbjerg«

I den ledigblevne Plads som Baadmand er ansat Fisker Poul Munk Pedersen.

Stationen »Hennegaard«

Betjeningsmand Henrik Mortensen afskediges efter eget Ønske p. G. af Bortrejse. Henrik M., der er født den 28. Septbr. 1899, blev ansat ved Stationen den 1. Oktbr. 1928.

I den ledigblevne Plads er midlertidig ansat Jens Kristian Olsen.

Stationen »Esbjerg«

Baadmand og Reservemotorpasser Rudolf Pedersen afskediges efter eget Ønske. Rudolf P., der er født den 29. Juli 1900, blev ansat ved Stationen den 1. Oktbr. 1936 og har deltaget i Redningen af 9 skibbrudne.

I den ledigblevne Plads som Baadmand er midlertidig ansat fhv. Sømand Jens Peter Sørensen, og som Reservemotorpasser er ansat Baadmand Poul Edv. Adam Øhlenschlæger.

NY BØGER

„Jul paa Havet“. — „Viking“s Forlag.

Den 15. Oktober udkom „Viking“s Julenummer „Jul paa Havet“. Det hævder sig ogsaa i Aar som et af vore smukkeste og mest interessante Julehæfter med udmærkede Historier og et enestaaende skønt Billedudstyr, Gengivelser af fremragende Marinemalers Billeder i fornemt Færvetryk.

Af det righoldige Stof nævner vi Gustav Kroghs: „Den forunderlige Rejse“, „Julen er kommet med Solhverv for Hjerterne bange“ af Pastor Erik Jespersen, „Dødssejladsen“ af K. G. Magnussen samt en Fortælling af den norske Forfatter Edv. Welle-Strand.

„Menneskebørn“. Af Gerhard Rasmussen. (296 S. — 7,50 — De unges Forlag).

Forfatteren er velkendt og skattet i Vestjylland efter hans — alt for korte — Præstevirksomhed i Lomborg-Rom, og denne hans sidste Bog er ikke den mindst læseværdige. Sikkert meget nær Virkeligheden skildres fængslende, hvor haardt Livet paa Reformationstiden blev levet i Lomborg og paa Landet i det hele taget, og man gribes dybt af Uretten, der begaas. Men især drejer Bogens Handling sig om to Postbrødrers Had til hinanden og den Elendighed, det førte med sig til Ødelæggelse af deres egen og Familiens Lykke. At sætte sig op mod Gud maa altid blive til Fordærvelse. Det hele er saa følt og gribende, at man kun med stor Overvindelse lægger Bogen til Side, idet man ønsker at kunne læse den uden Afbrydelser.

Mere udbytterig Læsning er man sjælden bleven budt, og ingen vil fortryde at gøre Bekendtskab dermed — tvært imod. J. Gr. Pinholt.

„Livets Kilde“. Af Johanne Korch. (202 S. — 4,00 — Gyldendal).

Fra og med 1936 har Forf. hvert Aar udsendt en stor Bog, efter vore Forhold alle i store Oplag, og flere af dem er tilmeldt udsolgte. Det er en Præstation af høj Rang, dobbelt bemærkelsesværdig, da de meget ligner Broderens Bøger, der nu af de „fagkyndige“ rækkes saa meget ned. Den her foreliggende er trykt i et Oplag paa ikke mindre end 35.000 Eksp., og den vil sikkert ogsaa snart blive udsolgt, da den ejer de samme sunde og hyggelige Egenskaber som de øvrige: Ung Kærligheds mange Vanskeligheder, inden den naar Maalet. Det drejer sig om gode Mennesker, som tror paa det bedste i Livet, der forædler det, og ved Læsningen undgaar man ikke at faa Tilskyndelser i denne Retning. Naar hertil føjes, at den smukt udstyrede Bogs Pris er mere end almindelig billig, kan den ikke for godt anbefales til at blive Almeneje. J. Gr. P.

„Den unge Slægt“. Af Erik Bertelsen. (258 S. — 8,75 — Jespersen & Pio).

Forfatterens her foreliggende fjerde Harboørebog skildrer paa Baggrund af Livet i Knud og Elses Fiskerbjem Sognets Forhold i Tiden fra 1902 til 1. Verdenskrigs Begyndelse, ikke mindst Fremgangen, Motordriften medførte, og hvorved Befolkningen mere kom i Forbindelse med Omverdenen, — alt sandt og rigtigt. Det religiøse fra den store Vækkelse i Pastor Moe's Tid til 1885 er Grundtonen. Else har et tungt Sind, der, trods hendes ærlige Vilje til at være noget for Hjem og Børn, lægger et tungt Tryk over hendes daglige Tilværelse, og selv, da hun endelig fik Manden til at overtage et lille Landbrug, flytter Nissen med. Hun mister Børnens Fortrolighed, de fleste af dem skikker sig ikke godt, og hun har svære Anfægtelser over, at de „hellige“s Børn saa tit er daarligere end andre. — Det er især hende, man faar Interesse for; men ogsaa en anden Person, Karl Gaj, er udmærket skildret, og man glemmer ikke hans Ord til Elses Søn, Valdemar, som han forhindrer i at begaa Selvmord: „Den, der tidlig haar nøj aa øvervinde, han blyver tidlig en Mand“. J. Gr. P.

Fiskeauktioner i Septbr.

Hirtshals v/ N. C. Jensen 861,558 kg, hvoraf 109,382 kg rensede og 10,285 kg levende Rødspætter, 5,270 kg Torsk, 1,714 kg Ising, 1,020 kg Hvilling, 15,655 kg Sild, 1,061 kg Sej, 190 kg Lever, 229,695 kg Brisling, 8,235 kg Makrel, 466 kg Hummer og 373,500 kg Skidtfisk.

Skagen v/ Th. Geisnæs: 1,244,873 kg, hvoraf 132,480 kg Rødspætter, 11,963 kg Torsk, 2,706 kg Kuller, 2,784 kg Sej, 60,962 kg Hvilling, 5,133 kg Ising, 5,390 kg Kuller, 391,199 kg Makrel, 25,674 kg Sild, 3,536 kg Stækker, 15,029 kg Tunfisk, 3,606 kg Dybvandsrejer, 320,958 kg Brisling samt 291,354 kg Affaldsfisk.

THYBORØN SKIBSPROVIANTERING**Valdemar Petersen**

Telefon 8

Kolonial, Petroleum, Olie, Tovværk

N. P. JensensSkibs- og Baadebyggeri
Esbjerg gl. Havnanbefales med saavel
Nybygning samt
Reparation**DAMPSKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**

af 1866

KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt*S/S „Østersøen“ afgaar fra København
hver Søndag, Onsdag og Fredag Morgen
(1/2 Time før Mørkelægningens Ophør)
Fra Rønne Mand., Onsd. og Fred. Kl. 24***Selskabets Ekspeditioner:****KØBENHAVN:** Hr. Th. Hørrig, Tordenskjoldsgade 34. Tlf. 1885 og 11885. Kontortid 8-8, Søndage 8-9 Fm.**RØNNE:** Hr. Aage Jensen, ved Havnen, Tlf. 159. Kontortid: 8-12, 1-6. Søndag 8-9 Fm.

Aktieselskabet

*Esbjerg**Tovværksfabrik*

Esbjerg

KØB

DANSK

**Aalborg Bys og
Omegns Sparekasse**

Stiftet 12. Maj 1824

Telf. Nr. 57 og 3508

C. K. HANSEN

AMALIEGADE 35 . KØBENHAVN

Telefon Central 72 (13 Ledninger)

Telegram-Adresse: HANSEN

★

Korresponderende Redør for:

Aktieselskabet

Dampskibsselskabet „DANNEBROG“

Brugte Reb

sælges af og købes af

Søren K. Sørensen
Esbjerg ny Havn**Brugstforeningen „FREM“**

Uddeler Carl F. Christensen

Telefon 372 - 872

Skolegade 40, Esbjerg

Carl Feerup EsbjergBenzin. - Depot af
Vacuum Olier

Skibsprovianteringsforretning

Telefon 23

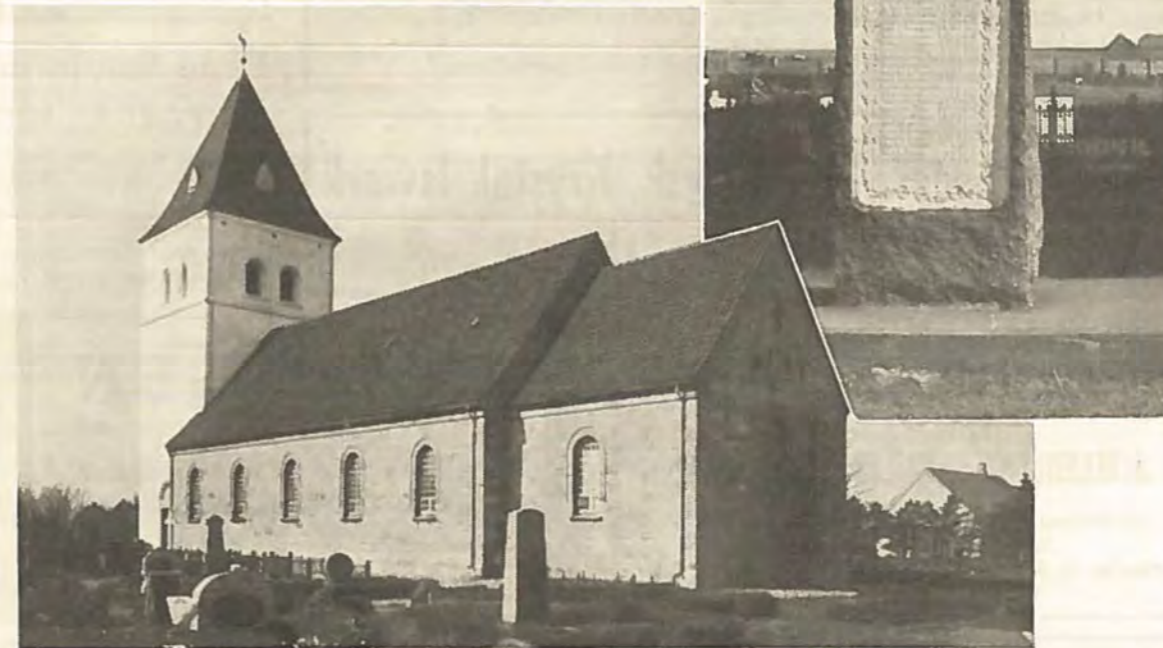
Udgivet og redigeret af *H. Lilholt*, Lemvig, (ansvarlig), og *J. Gr. Pinholt*, Klinkby St.
Annonceekspedition: Klinkby St.Lemvig Centralbibliotek
Læsesalen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 12

1. December 1943

10. Aarg.

Harboøre KirkeFællesgravnen for de 26 Fiskere
som omkom i 1893

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SELSKAB 1/4

Forlang altid **Bornholms Vegetabil Margarine**

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

RESERVERET

Sparekassen
for Lemvig og Omegn
Stiftet 2. August 1847
Telefon 131
Kontortider:
10-11¹/₂ og 2-4
Lørdag Em. 2-5

NILSSON
I Nilssons Sko
er Gangen go'
Tlf. 116 - Lemvig

To- og Firtakts-
Motorer
Billigste Pris
Forlang Tilbud
**Grenaa Havns
Motorfabrik**
Motorer i alle
Størrelser

Bornholms Maskinfabrik
Kakkelovne & Bygningsstøbegods

Lemvig Folkebank
Aktieselskab
Kontortid: 10-11,30 og 2-4 Lørdag Em. 2-5
Telefoner 133 & 229
Kontorsteder Thybøen, Harboøre, Bøvlung, Rønne.
Alle Bankforretninger udføres.

A/S **Vestjysk Krystal Isværk**
Esbjerg

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen
— statsaut. —
Telefon 34 Privat 54

RESERVERET

**Køkkenudstyrs-
Forretning**
Lysekroner. Glas. Porcelæn.
L. Munkgaard,
Kongensgade 83, Esbjerg

Fanø Sandorm
Jeg kan atter i Aar
tilbyde Dem de billig-
ste og bedste Sand-
orm til Agn. Hurtig
og reel Behandling
garanteres.
S. Boye, Fanø Orme-
eksport, Tlf. 21, Fanø

— STØT BLADETS ANONCØRER —

**DANMARKS
HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE**
Gl. Kongevej 29 B København V. — Telefon Central 5766
Abonnement Ind- og Udland:
helaarlig 10 Kr., halvjaarlig 5,50 Kr., kvartaarlig 3 Kr.
Udkommer hver Torsdag

VIKINGEN

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets ill. Magazin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magazin.

Abonnement Kr. 8,00 aarlig, Kr. 2,00 kvartaarlig
Kontorer: Gammel Mønt 39, København

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 12

1. December 1943

10. Aarg.

Den store Kæntringsulykke

Et 50-Aars Minde

Af Søren Bertelsen

Søren Bertelsen fra Harboøre, der i en Aarrække har boet i Fredericia, var blandt de overlevende fra den store Kæntringsulykke Natten til den 21. November 1893. I nedestaaende Artikel, der gengives efter Lemvig Hjemstavnsforenings Medlemsblad „Lemvigeren“, fortæller han om den frygtelige Ulykke, om de forulykkede, de reddede, om Begravelserne, Pastor Moe og meget andet.

Søren Bertelsen, der nu er 77 Aar gammel, er Far til Forfatteren Erik Bertelsen.

Sidst i Juni havde jeg Besøg her i Fredericia af min gamle Kammerat Jens Peter Jensen, Vrist. Han spurgte mig en Dag, om jeg kunde huske Natten til den 23. November. Jeg svarede: Ja, den glemmer jeg aldrig.

Vi var i samme Baad den Nat. J. P. Jensen var Stavnmand, hans Bror, P. Bødker Jensen var Halsmand (det er ham, der sidder paa Sejltøften), Lavst Møllerup var Midtskibs, og jeg sad ved æ Bagaare (det er den agterste Aare). P. Røn var Degn og Kr. Andersen Røn var Fører. Lavst Møllerup og Kr. Andersen Røn er døde; de øvrige lever endnu.

Da vi roede ud den 20., var det det fineste Vejr, helt stille og maanelyst, og Havet var saa jævnt, som vi nogensinde har set det. Vi roede ca. 1/2 dansk Mil ud i SV og begyndte saa at sætte vore Kroge i Havet. Lidt efter at vi havde begyndt, kom der lidt Luft fra SV; vi satte saa Sejlet og gik Bidevind ud i NV med Krogene. Ca. Kl. 1 var vi færdige med at sætte og ankrede saa, som vi plejede, en lille Tid, inden vi begyndte at hale ind paa Krogene igjen. Fiskene skulde jo have Tid til at bide paa. Da vi saa fik Sejlene ned og lagt Masten ned (som vi altid gjør, mens vi haler Krogene ind), da var der begyndt at blive en Del Dønning, saa de engang imellem kunde lukke Bovbjerg Fyr for os. Vi var ca. 2 danske Mil NV ud fra den, og Fyrets Synskreds var 5 danske Mil.

Og det var den Dønning, som forskrækkede de Fiskere, som sejlede ind med det samme, inden der blev for megen Sø, og lod deres Kroge staa i Havet, og det tænkte vi ogsaa

paa at gøre; men vi talte ikke om det, men begyndte at hale vore Kroge ind igjen.

Vinden gik om paa NV og begyndte saa smaat at friske op. Vi havde let ved at hale vore Kroge ind, da det var lige for Vinden, og vi havde godt med Fisk, 1500 Pund Kuller. I Dagningen var vi omtrent færdige med at hale Linen ind. Vi talte saa om, at nu maatte vi helst faa Masten rejst og Sejlene sat og saa sejle Bidevind nordpaa hen til vort Landingssted Vrist (vi var jo SV ud derfra) og saa se, hvor galt det tog sig ud. Vi talte jo om, at det ikke var sikkert, vi kunde landgaa, fordi der var for megen Braad paa Revlerne. Der, hvor vi var, gik der ingen Braadsøer; men vilde det blive ved med at blæse, som det gjorde den Gang (Vinden var taget til hele Tiden, saa nu blæste det haardt), saa vilde der komme Braadsøer ogsaa langt udenfor Revlerne.

Vi fik saa Masten rejst, og Sejlene hejst. Det var Meningen, at vi vilde have 2 Reb i Sejlene; men den Mand der satte Skødet i Storsejlet, satte den i det 3. Reb, og det blev vi glade for siden, da vi sejlede for Vinden. Til Vinden kunde vi godt have baaret 2 Reb, men for Vinden var det for meget: det havde givet for stærk Fart, saa Baaden havde taget Vand ind over Agterstavnen.

Da vi havde sejlet lidt, fik vi Øje paa et Sejl, der holdt ind efter Ferring Landingssted. Saa talte vi om: Hvis han kommer godt i Land, saa ved vi, at der er Folk; saa sejler vi derind. (Hvis en Baad kæntrer paa Revlerne, og der er Folk paa Stranden, kan det ske, at nogen reddes). Mens Baaden sejlede over Revlerne, kunde vi ikke se hans Sejl; men lidt efter saa vi hans Sejl igjen, og saa viste vi, at han var paa Land; for med vestlig Vind lader man altid Storsejlet staa; det holder saa Baaden ind mod Stranden, saa den ikke vælter ud mod Søerne og tager Vand ind.

Vi holdt saa af for Vinden ind efter Ferring; men det gik med for stærk Fart. Saa tog vi Storsejlet ned, mens vi fik kastet 2 Kurve Sten ud, som vi havde med som Ballast, og fik vore lange Træskostøvler af og vore Svømmebælter bundet paa; de laa ellers i et Rum i Stavnen. Mens det foregik, siger P. Røn: Nu gaar de store Søer ind; nu skal Sejlet op, saa vi kan komme ind bagefter dem! Vi hejste saa Sejlet igjen, og nu gik det med stærk Fart ind mod Revlerne. Jeg fik kun spændt Remmen om mine Skuldre, og Lavst Møllerup sad med hans Belte i Haanden og tog det slet ikke paa. Det

varede heller ikke mange Minutter, inden vi var inde over Revlerne, og da vi saa ud efter, kunde vi se, at nu var vi over det værste; vi saa der brød 3 Lag Sø udenfor os. Saa kom der en lille Braadsø, som vi nok mente, vi kunde taale; men Søen satte Baaden i en saadan Fart, at Agterstavnen skar ned; saa da Søen havde afbrudt og Baaden sagtnede i Farten, væltede Vandet ind over Agterstavnen; men saa løb vi over i Stavnen, ja undtagen Føreren, som blev siddende ved Roret. Da vi kom over i Stavnen, fordelte Vandet sig i Baaden, saa Agterstavnen kom tilsynne igjen, og Baaden kunde bære Vandet, der var kommet ind. Sejlet blev jo ved med at trække os ind mod Stranden, og i Havstokken var der ingen videre Sø; saa vi beholdt Fisk og Redskaber i Baaden; det eneste, der flød ud, var vore Tejner, eller Madkasser.

Da vi saa kom ind paa Stranden, fortalte de andre, som kom ind før os, at der var druknet mange; men hvor mange, viste ingen den Gang.

Lidt efter at vi var kommet i Land og var ved at faa vore Redskaber af Baaden, fik vi Øje paa en anden Baad udenfor Revlerne; han havde hverken Mast eller Sejl oppe, men kom roende ind for Sø og Vind. Mens mine Kammerater løb sydpaa ad Stranden for at tage imod den Baad, der kom ind, blev jeg staaende for at passe vort Anker oppe i Stranden, naar Ankertovet slækkede for en Sø. Jeg stod og betragtede Baaden derude og saa, at der gik flere Søer under ham; men Baaden fulgte ikke med Søen, som ellers er det almindelige; men den tabte Søen hver Gang, som vi siger, indtil den kom omtrent helt ind til Land; saa kom der en Sø, som den kom til at løbe i og løb helt op paa Stranden, saa de Folk, som stod der for at tage imod den, kunde gribe fat i Baaden og holde den fast.

Det var ogsaa en Baad fra Vrist, Jens Mollerups Baadelaug; de havde haft deres Storsejl ude som Slæb bagefter Baaden for at dæmpe paa Søerne.

Lidt efter at han var kommet i Land, gik Redningsbaaden fra Vejlbj eller Lilløre ud over Revlerne og tog Mads Knaks Baadlaug med dem ind og lod deres Baad drive til Land. Fjaltring Redningsbaad gik ogsaa ud og bjergede et Baadlaug fra Vrist.

Kre Mollerups Baad gik selv i Land ved Fjaltring, og da de var kommet i Land, gik de op paa Stranden og bøjede deres Knæ og sagde Gud Tak, fordi han havde ført dem vel i Land. Og det blev for Fiskerne i Fjaltring et Vidnesbyrd, som siden efter bar sin Frugt.

Alle vi, som var kommet vel i Land, naar vi stod og saa ud over Revlerne, med de 4—5 Lag Braadsøer, og tænkte, at der var vi kommen vel igjennem, saa gik det over vor For-

stand, og vi kunde med Sandhed sige: Det er sket af Herren og er underligt for vore Øjne.

Siden Dag kændrede der ingen Baade; det var ikke, fordi Vejret var bedre, nej, det blæste meget haardere, og som Følge deraf var der mere Sø; men det var ligemeget, hvordan de bar sig ad om Dagen, enten de roede eller sejlede, saa kom de helskindet ind. Og der ser vi om et Svar paa Bønnen fra de mange, som bad, da de fik at vide, hvor galt det saa ud.

Det var vist ca. ved 3-Tiden om Natten, at de fleste Baade forulykkede og kun 2 af de Baade, der gik ind ved den Tid, kom vel i Land. Alle de andre kændrede paa Revlerne, og de fleste af Folkene druknede. Det var Baadene fra Langerhuse og Thøt; der var ingen fra Vrist og Vejlbj og Knopper, der kændrede.

Der kom nogle faa i Land fra flere af Baadene. Af Povl Havs Baadlaug, 4 Mands Baad, druknede Povl Hav (min bedste Ven) og Niels Paakjær, og P. Larsen Bok og Kr. Madsen Toft blev bjerget. Niels Ruds Baad, 6 Mands, af dem druknede Erik Møller Langer og Ole Laursen og Niels Hvas og en af Niels Kr. Bendsens Sønner (Kr. Brun). Kr. Pakhus og en af Kr. Madsen Trillingsgaards Sønner, der var ude for Niels Rud, som var syg, blev bjerget. Ole Tofts Laug gik væk allesammen. Af P. Rytters Laug, 5 Mand, druknede 4, nemlig: P. Rytter, hans Bror Niels P. Rytter og Kr. Claussen og Jens Simonsen (Tver). Gregers Bødker kom i Land, og Murer Madsen Brun blev ogsaa bjerget fra en anden Baad i Thøt; men ellers kan jeg ikke huske, hvem det var. Der var jo ialt 26 fra Harboøre, der druknede, og 48 fra hele Kysten, vistnok 12 i Agger og Resten i de andre Fiskelejer: Lyngby, Stenbjerg, Vorupør, Vangsaa og Klitmøller.

Kr. Madsen Tofts Kone i Langerhuse vaagnede om Natten ved 2—3 Tiden og havde en Anelse om, at der var noget galt ved Havet, endskjønt Vejret dengang var helt godt; hun kaldte saa paa nogle gamle Fiskere og fik dem til at gaa til Havet, og da de kom derop, var flere af Baadene allerede kændret, og nogle Lig laa paa Stranden.

Paa Begravelsesdagen, var der, saa vidt jeg husker, kun 12 Lig, der blev begravet; de andre kom senere, og der var Begravelse flere Gange; det 26. Lig kom aldrig, og det 25. vidste de vist ikke rigtig hvem var.

Jeg ved ikke, om jeg skal skrive noget om Begravelsen. Harboøre blev jo landskendt den Gang; men det var jo særlig Bladreferenterne, der lavede alt det Staahej. Pastor Moes Tale var en mild Tale; det var alle paa Harboøre enige om, baade troende og vantro. Der blev fortalt, at vor store Mand, Entreprenør Gregers Kirk sagde til de høje Herrer, Kongens Adjutant og Amtmanden med flere, der var med ham hjemme efter Begravelsen og var forarget over Talen, saa svarede Gr. Kirk: Det

Mands Minde

Dødsfald

I Slutningen af Oktober er en af Hirtshals gamle, stoute Fiskere, fhv. Redningsmand Peder Raundrup, død efter kort Tids Sygdom, 78 Aar gammel.

Peder Raundrup var født i Engbjerg som Søn af Husmand Søren Raundrup og kom som ung ud at sejle. En Tid fiskede han med de store, søgaaende Kuttere, men saa kom han hjem og begyndte at drive Fiskeri fra Hirtshals. Efter at være blevet gift med en Datter af Fisker Søren Nielsen Tækker, der var en af Foregangsmandene indenfor Fiskeriet i Hirtshals, bosatte han sig her i Byen. Han var en dygtig Fisker og blev ligesom Svigerfaderen en Foregangsmand. Saaledes var han en af de første, der gik over til at drive Fiskeri med Motorbaad, idet han allerede i 1902 anskaffede en saadan Baad sammen med Jens Gaardbo, Bertel Nielsen og Chr. Nielsen. Han blev ved med at tage paa Havet, til han var over 70, og i de sidste Aar var det særlig Hummerfiskeriet han arbejdede med.

1886 blev Peder Raundrup ansat i Redningsvæsenet, og han var med Redningsbaaden i 31 Aar, indtil han i 1927 tog sin Afsked. Han havde da deltaget i Redningen af 126 Menneskeliv. Som Paaskønnelse for sit Arbejde i Redningsvæsenets Tjeneste var han dekoreret med Dannebrogskorset samt en norsk og en engelsk Redningsmedalje.

Peder Raundrup havde haft to Sønner, hvoraf den ene fulgte i Faderens Fodspor, medens den anden var udlært som Tømrer. For snart 25 Aar siden havde han den Sorg, at begge Sønerne døde med kun et halvt Aars Mellemrum. Hustruen døde for 7—8 Aar siden.

Dødsfald

Uden forudgaaende Sygdom er Husmd., fhv. Baadmand ved Tversted Redningsvæsen Martin Christensen (Poulsen), V. Tversted, død den 29. Oktbr. Han var paa Vej ud, men faldt om i Bryggerset, og Lægen konstaterede at Døden var indtraadt som Følge af et Hjerterlag, Martin Poulsen var ellers rask og rørig, men havde i flere Aar haft et daarligt Hjerte. Han var en flink og omgængelig Mand og forstod at drive sit Landbrug godt samt gjorde i en lang Aarrække Tjeneste ved Redningsbaaden som Baadmand. Afdøde, der var knap 81 Aar gammel, efterlader sig foruden Hustru to Sønner, af hvilke den ene har Barndomshjemmet, og to Døtre.

65 Aar

Tidl. Baadmand ved Vesterø Redningsstation, Karl Bjørn Petersen, blev 65 Aar den 1. Novbr.

50 Aar

Baadmand ved Gl. Skagens Redningsstation, Sv. Konrad Christensen, blev 50 Aar d. 5. Novbr.

70 Aar

Tidl. Baadmand ved Skallerup Klit Redningsstation, Niels Peter Hansen, blev 70 Aar den 28. Oktbr.

Dødsfald

Fhv. Baadmand ved Tversted Redningsstation, Martin Christensen, er den 29. Oktbr. død, 81 Aar gl.

80 Aar

Tidl. Betjeningsmand ved Gudhjem Redningsstation, Laur. Chr. Nielsen, blev 80 Aar den 1. Novbr.

40 Aar i Fyrvæsenets Tjeneste

Fyrmester E. N. Holm-Hansen, Hanstholm Fyr, for Tiden Grenaa, kan den 15. Novbr. fejre 40 Aars Jubilæum for sin Ansættelse i Fyrvæsenets Tjeneste. Siden 1. Oktober 1920 har Fyrmester Holm-Hansen været ansat paa Hanstholm Fyr, hvor han er afholdt saavel af sit Personale som af Befolkningen paa Holmen. Fyrmesteren har haft Opsyn med Statens Ejendomme og har beklædt adskillige andre Tillidshverv.

Fyrmester Holm-Hansen er født i 1880 og kan saaledes, om alt gaar vel, opnaa at faa nogle gode Aar paa Hanstholm endnu.

var en mild Tale! Teksten var jo Marthas Ord til Marie: Mesteren er her og kalder ad dig. Og saa talte han jo noget om, at de Mennesker i Bethania, Martha og Marie og Lazarus, de havde deres Liv i Samfund med Jesus. Pastor Moe sagde saa senere i Talen: Der er jo nogle af de Mænd, der ligger i disse Kister, der ikke havde noget Liv i Jesus! Det maatte han jo ikke have sagt; men det var der ingen paa Harboøre, der forargedes over; det vidste alle paa Harboøre, at det var Sandhed, endskønt ikke alle levede efter den Sandhed. Lever vi vort Liv i Samfund med Jesus, saa kommer vi i Himlen, naar vi dør; men gør vi det ikke, saa gaar vi fortabt.

Grunden til, at vi tog saa tidligt ud den Aften, var den, at det ene Laug søgte at komme ud før de andre; for den, der først fik sin Line ud, fik som Regel mest Fisk; men det havde den Fejl, at de andre let kunde komme bagefter og sætte i hans Kroge, og saa gik Linnerne sammen og var ikke let at faa fra hinanden igen. Det var jo meget dumt gjort; derfor blev det ogsaa ordnet saadan derefter, at vi ikke maatte tage ud, inden Signalmanden højste Lygten Kl. 3. Det var en Lygte, vi selv havde, Faresignalerne blev først oprettet senere.

11. Oktober 1943.

Søren Bertelsen.

En glædelig Jul

ønskes alle Redningsmænd og andre, der er Læsere af „Tidsskrift for Redningsvæsen“.

Redaktionen.

Bogen om Grønlandsforskeren Knud Rasmussen

Westermanns Forlag

Nogle Træk fra den smukke Bog

Knud Rasmussen — en af de allerstørste Skikkelser i vor arktiske Forskning — døde i December 1933, altsaa for ca. 10 Aar siden. Med denne runde Dag som Baggrund har nogle faa af Knud Rasmussens utallige Venner, som omtalt, skrevet en meget smuk Bog om ham, udsendt paa Westermanns Forlag. Der findes talrige interessante Bidrag til Belysning af Knud Rasmussens Karakter, og vi tillader os at gengive nogle spredte Træk herom.

Bjørn og Menneske i samme Nød

Johs. V. Jensen, der fortæller om Idrætsmanden Knud Rasmussen, skildrer ham som en stor Bjørnejæger. Knud Rasmussen var engang paa Rejse over Melville-Bugten sammen med en Grønlander med hver sit Hundespannd. De havde maattet ligge over for Snestorme og havde opspist deres Rejsekost. Jagt var derfor nødvendig baade for dem selv og deres Hunde. Deres sidste Haab var at opspore en Bjørn paa den endeløse Havis, og det lykkedes dem virkelig.

Knud Rasmussen var den, der først naaede Bjørnen. Mens Hundene nu kringatte det vældige Dyr, der voltigerede omkring med Istapper ringlende i Haarene under Bugen og Knud Rasmussen vogtede paa et Øjeblik til at skyde den, uden samtidig at ramme nogen af Hundene, skete der det, at Bjørnen sprang højt i Vejret ud af Ringen af Hunde og landede med hele sin Vægt paa Isen, der ikke var tykkere, end at den brast under den — et bemærkelsesværdigt strategisk Træk af en Isbjørn. Knud Rasmussen var den saa nær, at han styrtede i Vandet sammen med den, og der sad de nu begge i Vaagen i det umiddelbare Selskab med hinanden! Det frøs 25 Grader. Under Bestræbelserne for at komme op tabte Knud Rasmussen Bøssen, der gik til Bunds, og Isen i Randen af Vaagen brast under ham, hver Gang han søgte at arbejde sig op paa den. Der var Strøm i Hullet, saa han havde Møje med ikke at blive suget ind under Isen.

Under disse haabløse Omstændigheder miledit ude paa Melvillebugten opkom der — og det er det mærkeligste Træk ved Beretningen — noget unaturligt, en Slags Sympati mellem Bjørnen og Mennesket, der var i samme Nød. Bjørnen anfaldt ham ikke, og efter hvad Knud Rasmussen fortæller, var han næsten mere ængstelig for Bjørnens Liv end for sit eget. Den skulde skaanes, og han kommanderede sine Hunde tilbage fra den. Situationen i

Vaagen havde noget supernaturligt over sig, som det falder i faa Menneskers Lod at opleve. Den løstes ved, at Grønlanderen, som havde fulgt det gale Spor, endelig viste sig. Han tilkastede Knud Rasmussen en Line, og medens Knud holdt sig fast med Nakken paa Iskanten, bandt han sig den om Livet under Vandet og blev halet op. Saa medtaget var han af Kulde og Anstrengelser, at han tabte Bevistheden.

Da han kom til sig selv laa hans Klæder stivfrosne paa Isen ved Siden af ham, og selv laa han nøgen, men varm og spillevende i sin Sovepose. Grønlanderen stod smilende ved Siden af ham med en dampende Kop Te.

Knud Rasmussens Ønske om trods alt at skaane Bjørnen var dog ikke blevet opfyldt. Efter at han var blevet bevistløs, havde Grønlanderen skudt den.

Grebet af Grønlanderens Trolddom

De grønlandske Danse kunde Knud Rasmussen fra Barneaarene, skriver Maleren, Grev Harald Moltke, der stod Knud overordentlig nær, og som havde været med ham deroppe. Knud kendte baade „Arfenik pingasur“ og alle de andre festlige Danse. Her udfoldede Grønlanderne deres stærke Livsglæde, der kunde udarte til Vildskab, naar Rytmerne besatte Mændene. Her blev ogsaa Knud og jeg grebet af Dansens Trolddom og svang os med Liv og Lyst. De skønneste og rigest pyntede Grønlanderinder flokkedes om „Knuti“ for at faa en Svingom med den forgudede „Kradlunark“, og Knud svang dem med ungdommelig Begejstring, til de blussende og svedende søgte Hvile langs Væggen. Men saa Knud en gammel Morlil, som med straalende Øjne fulgte de mere heldige, der førtes i Dansen af stærke Arme, saa greb han hende om Livet og gav hende en saadan Svingom, at det næsten svimlede for hende og hun betaget raabte: „Knuti-baluk“ har ogsaa danset med mig!

Men pludselig var Knud forsvundet. Ingen vidste, hvor han var. Saa trængte en Dreng sig hen til mig og hviskede: Knud er henne hos gamle Efreim, søg ham der. Jeg fandt Knud i en lav og mørk Jordhytte, helt optaget af at nedskrive, hvad den gamle Mand fortalte.

Da Odder saa Billeder fra Grønland

Peter Freuchen, der ogsaa stod Knud Rasmussen meget nær, fortæller talrige spændende Ting fra Isvidderne sammen med Knud Rasmussen, men tillige ogsaa lidt om Knud hjemme i Danmark. I 1910 var de sammen paa en Foredragsrejse Danmark rundt. De begyndte i Odder, og Peter Freuchen talte først. Knud Rasmussen stod paa Scenen bag Skærmen og fumlede med Lysbilledapparatet, men

ikke et Billede viste sig paa Lærredet. Peter bekendtgjorde flot, at i næste Afdeling vilde der foruden Foredrag ogsaa blive vist Lysbilleder . . . Knud Rasmussen tog saa Ordet og Peter passed Lysbilledapparatet.

Men det blev kun nogle mørke Klatter, som næppe gav noget større Indtryk af Natur eller Folkeliv blandt Polareskimoerne. Men Knud greb resolut Tyren ved Hornene og imponerede mig stærkt, da jeg hørte ham sige: — Ja, fotografere i arktiske Egne det kan alle. Men Polarbilleder er set saa tit. Derfor har vi optaget en Række Fotografier fra Mørketiden, hvor man kun aner Situationen. Undertiden ses kun Omridsene af Fjeldene, og disse sjældne Illustrationer, der skal virke mere som en Stemning end som direkte Anskuelsesmateriale, vil vi vise Dem her!

Desværre maa jeg, slutter Freuchen dette Afsnit, sige, at denne Forklaring tilfredsstillende os selv mere end Publikum, og Dagen efter fik vi fat i Fotograf Mogenssen i Silkeborg, som vi havde med os paa Resten af Rejsen.

Knud elskede Mennesker — og de ham

I Slutningen af 1933 kom Meddelelsen om, at Knud Rasmussen, der allerede havde været syg, da han var oppe paa Grønland, var blevet indlagt paa Gentofte Amtssygehus. Der kom gode Efterretninger fra hans Sygeleje, og Harald Moltke skriver, at han glædede sig til Gensynet med sin bedste Ven og Rejsekammerat. Og Moltke fortsætter:

Saa kom det frygtelige Budskab: Knud er død! Det var ganske uforstaaeligt! Den stærke Knud, som havde kørt mig gennem Is, Storm og Kulde. Han var faldet for en snigende Sygdom i sin bedste Manddom. Hvem forstaar Meningen! Zahrtmann sagde: De døde er ofte mere nærværende end de levende. Knud Rasmussen er i hvert Tilfælde lyslevende hos alle dem, som kendte og elskede ham. Knud elskede Mennesker. Derfor fik han Venner overalt, hvor han kom frem paa Jorden.

Han vidste straks, hvad han vilde her i Livet. Han var født med en Opgave. En Opgave, som han alene kunde løse, og han havde den Lykke at faa Lov til at løse den og løse den helt.

Rommen i Medicinkassen

En af Esbjergs Redningsmænd, den 62-aarige Søren Baun trækker sig efter 23 Aars Arbejde i Redningsvæsenet tilbage, og han fortæller i den Anledning „Vestkysten“ om nogle af sine Oplevelser paa Søen. Han siger, at han synes, de unge skal til. Man skal gaa, inden man er blevet en helt gammel Mand . . . det derude er ikke noget for ældre Folk.

Intervieweren (Frank) spørger:
— Naar nu en Tur var vel overstaaet?
— Saa blev der lidt Diskussion om Sagen.
— Blev det ikke til en Rømtoddy?
Søren Baun ler.
— Vi har 1½ Pægl Rom med, naar vi tager ud — den er for de nødstedte — og ligger i Medicinkassen!

Det danske Redningsvæsens Aarsberetning

III

Vi bringer efter Aarsberetningen et Par af de 15 Strandingsberetninger, som findes omtalt i Aarbogen

En Stranding paa Anholt

Den 27. November 1942 Kl. 20,20 modtog Opsynsmanden ved Redningsstationen „Anholt Havn“ Melding fra Fyrmesteren paa Anholt Fyr om, at der var strandet en Galease ca. 200 Meter Øst for Kabelmærkerne Syd for Øen.

Vinden var VSV, Styrke 9 til 10 med Regn, høj Sø og østgaaende Strøm.

Redningsmandskabet blev straks alarmeret, og da alle var mødt, blev Motorredningsbaaden sat i Vandet. Klokken var da 21,00. Imidlertid stod paa, telefonerede Fyrmesteren, at det strandede Fartøj var kommet nærmere Land, og at han frygtede for, at Besætningens Redning med Motorredningsbaaden var umulig. Redningsbaaden blev derfor forlænget i Havnen, og Raketredningsmateriellet blev læsset paa en Bil og kørt til Anholt By, hvor alt blev om-læst paa Transportkontrahenternes Vogne, som derefter straks fortsatte langs Nordstranden Øst paa efter Fyret. Paa Grund af Mørke, Storm, Regn og Højvande var Turen meget besværlig. Hestene maatte til Tider vade i Vand til Knæene, og Mandskabet maatte gaa i Olietøj og Søstøvler den 11 km lange Vej. Halvdelen af Turen maatte foretages gennem Ørkenen, hvor der næsten var ufremkommeligt paa Grund af Sandflugt, og efter godt 2 Timers Transport naaede Redningsmandskabet frem til Strandingsstedet.

Straks efter Ankomsten blev der affyret en Signalkæde, og paa en 10 Meter høj Sandbakke blev Raketstativet opstillet og en Redningsraket gjort klar og affyret. Raketlinen faldt ned over Styrehuset paa Strandingen, og da Stjerteblokken med Ud- og Indhalerlinen var fastgjort om Bord i Fartøjet, blev Redningsstolen stukket paa og halet til Bords. Derefter blev Redningsstolen halet ud, og i Løbet af kort Tid var hele Besætningen — 4 Mand — reddet i Land i Redningsstolen.

De skibbrudne blev ledsaget til Fyret, hvor de fik tørt Tøj paa og noget varmt at drikke.

Da Raketmateriellet var læsset, begav de sig hjemad til Byen, hvortil de ankom Kl. 06,40 den 28. November, hvorefter Mandskabet fik Lov til at gaa hjem.

Kl. 10,00 den samme Dag blev Raketmateriellet transporteret til Stationen „Anholt-Havn“ og samtidig mødte Opsynsmanden og Mandskabet for at bringe Motorredningsbaaden og det øvrige Materiel paa Plads i Baadhuset, klar til Brug.

Kl. 13,30 blev Mandskabet hjemsendt.

Det strandede Fartøj var Motorgaleasen „Ebba“ af Ebeltoft paa Rejse fra København til Aalborg med Stykgods.

Aarsagen til Strandingen var Maskinskade, Strømsætning og Misvisning af Kompasset.

Ved indtrædende Højvande blev Galeasen senere bragt flot.

En Stranding ved Thyborøn

Den 19. Februar 1943 Kl. 23,30 modtog Opsynsmanden ved Redningsstationen „Thyborøn“ Melding om, at en mindre Motorbaad med 2 Mand, som om Eftermiddagen var gaaet ud til en i Løbet strandet Kutter, endnu ikke var vendt tilbage.

Vinden var Vest, Styrke 8—9, med meget høj Sø i Havet og ind paa Kysten for Havnen. Strømmen var indgaaende med 7 Knobs Fart.

Opsynsmanden ringede til Agger og fik derfra at vide, at den strandede Kutter var kommet ind til Krik, og at den ene af de to Mand i Motorbaaden var landet der. Samtidig blev det oplyst, at Motorbaaden med den anden Mand var gaaet fra Kutteren og havde sat Kursen mod Thyborøn Havn.

Redningsmandskabet blev derefter straks alarmeret, og da alle med Undtagelse af 1 Mand, som var syg, var mødt, blev Motorredningsbaaden sat i Vandet. Under Hensyn til, at Fyr og Lystønde var slukket, blev der medtaget en Lods.

Kl. 00,30 stod Redningsbaaden ud af Havnen med en Pram paa Slæb og videre ned gennem Langholmsløbet og hen mod Kobberløbet med tændt Projektør. Da Redningsbaaden var tæt ved sidstnævnte Løb, fik en af Mandskabet i Skæret fra Maanen Øje paa en lille Baad, som stod fast paa Østsiden af Langholmsløbet. Redningsbaaden stod derefter hen og ankrede op i Løbet til Luvart af Baaden, hvorefter 2 af Redningsmandskabet gik om Bord i den medbragte Pram, som derefter ved Hjælp af en Udhalingsline blev firet ned til den strandede Baad. Den eneste ombordværende, som var fuldstændig gennemblødt og temmelig forkommen af det lange Ophold i den lille aabne Baad, kom nu over i Prammen, hvorefter man halede sig ud til Redningsbaaden, hvori de alle velbeholdne optoges. Den skibbrudne blev indhyllet i et Par uldne Tæpper og befandt sig efter Omstændighederne temmelig godt.

Redningsbaaden lettede derefter og stod op

gennem Løbet til Havnen, hvortil den ankom Kl. 03,45. Da den skibbrudne var landsat, blev Motorredningsbaaden bragt i Hus, klar til Brug, og Kl. 06,00 den 20. Februar blev Mandskabet hjemsendt.

Den eftersøgte og fundne strandede Motorbaad var fra Thyborøn, men uden Navn.

I Bønnens Smeltedigel

Den landskendte Gymnastikpædagog, særlig kendt fra Radioens Morgengymnastik, fyldte for nylig 60 Aar, og blev i den Anledning interviewet af forskellige Blade. Han udtalte sig ogsaa om sit religiøse Syn.

— De nævnte Skaberen, virker De i Deres Kald ud fra en religiøs Livsopfattelse?

Det er første Gang, at jeg i de fyrretyve Aar, jeg har arbejdet i min egen og i mine Medmenneskers Interesse, at jeg gaar ind paa offentligt at . . .

— Næh, De har tidligere udtalt Dem strengt personligt i den Retning?

— Ja, men det er første Gang, at jeg offentligt besvarer et saadant Spørgsmaal, og paa en Maade er det mig en Glæde, jeg kan da kort og godt sige, at min Opfattelse er den, at vi ikke er Kød og Blod alene, men ansvarsforpligtet Aand, og alt, hvad jeg tænker, alt, hvad jeg efter ringe Evne udretter, er prøvet i Bønnens Smeltedigel, et Menneske kan ikke blive lykkeligt uden om Gud . . . det er farligt at tale offentligt om de Ting, fordi kun den, der lever i Bønnens Verden, kender Bønnens Virkning, og saa megen Skinhellighed og sekterisk Forskruethed.

— De formaar at forene det religiøse med det praktiske i Deres Kald, Hr. Kaptajn.

— Jeg ser en dyb Fare i denne Spaltning af Aands-Menneske og Sports-Menneske. Der skal vi, som paa saa mange andre Omraader, lære af den klassiske Opfattelse, hvor man betragtede Menneskets Aand, Sjæl og Legeme som et Bundt.

— Klassisk . . . Bundt . . . naa-aa, Enhed.

— Ja ja — at en god Mand ogsaa var en smuk Mand, en smuk Mand ogsaa en god Mand.

— Har Amor nogen Sinde gæstet Deres Institut med lykkeligt Resultat?

— Det kan man sige, eftersom min første Elev var min Kone, hun har fortryllet mig, fra jeg var fire Aar, og hun er Midtpunktet i et smukt og solidt Hjem og for fire dejlige, dygtige elskede Sønner og ti Børnebørn, hun er den store Regulator, ogsaa naar Naturen gaar over Optugtelsen hos Papa.

Mindemødet i Harboøre

Søndag den 21. Oktober var det 50-Aarsdagen for den store Drukneulykke ved Harboøre i 1893. I den Anledning holdtes et Mindemøde i Harboøre Missionshus med Sømandspræsten Eilschou-Holm, København, som Taler.

Om Formiddagen prædikede Pastor Eilschou-Holm i Harboøre Kirke over Dagens Tekst, der staar i Matthæus 18, 23.

— Der er et Regnskab, som skal gøres op, vi hører om her, og det kan være ubehageligt nok, især naar det gælder os selv. Og det gør det, thi det er vort himmelske Regnskab, det drejer sig om. Naar Gud vil, vi skal have gjort op, er det ikke for at straffe os, men for at vi derigennem skal blive frelste. Du kan endnu naa at faa gjort op med Gud, saa du helt kan komme til at leve Livet med Jesus. Naar et angrende Menneske i Bøn kommer til Gud, faar han sin Gæld sluttet helt og fuldt. Der findes ikke større Øjeblikke i et Menneskes Liv, end naar al dets Synd tilgives, og Gud tilgiver den, der beder derom. Gud tilgav ogsaa de Fiskere, der ramtes af den store Ulykke i Dag for 50 Aar siden, da de i deres Nød raabte til ham. Men ligesom Gud tilgiver os skal vi selv tilgive andre, thi det er det, der giver Frimodighed til helt at leve Livet i Følge med Jesus.

Til Mindemødet i Missionshuset om Aftenen var der kommet saa mange, som det store Hus kunde rumme. Her talte Pastor Eilschou-Holm ud fra Ordet Johs. 11, 25, hvor Martha siger til Marie: „Mesteren er her og kalder paa dig!“

— Det er den samme Tekst, som Pastor Moe brugte ved den store Begravelse her for 50 Aar siden, indledede Talen. Det er Guds Kald, der lyder i denne Tekst, Kaldet til Omvendelse, det største af alt. Lyt til dette Kald, overgiv dig til Gud og lad ham styre dit Liv, ellers gaar det galt, thi ingen kan hykle sig ind i Guds Rige. Det er dig, Mesteren kalder paa, at du kan faa din Salighedssag i Orden, inden det bliver for sent. Tag ikke fejl af Værdierne her i Livet, thi intet af det, der hører Verden til, kan frelse dig. Vrag derfor ikke Guds Indbydelse, men tag imod hans Kald. Vi skal passe paa, at vi ikke kommer til at betragte det som en Selvfølge, at vi hører Gud til. Der er troende Mennesker, der har det paa samme Maade og saaledes tager deres Kristenliv for let. Ved et Mindemøde som dette skal vi bede Gud om at maatte blive bedre Vidner end hidtil. Vi skal hver Dag søge ind til Gud og lade Bibelen være Lygten, som lyser for vor Fod, saa vi frelste kan naa Maalet.

Efter Salmen „O giver Lyd, I Folk i alle Verdens Riger“, sluttede Pastor Andreassen Mødet, hvorefter der var frit Samvær.

Indre Missions Samfund i Harboøre nedlagde om Formiddagen en signeret Krans paa Fællesgraven.

Tornby Redningsstation nedlægges

Redningsvæsenets Ledelse har nu truffet Bestemmelse om, at Nørre Tornby Redningsstation skal nedlægges ved Udgangen af indeværende Aar. Dermed forsvinder en af Landets ældste Redningsstationer, der oprettedes langs Jyllands Vestkyst, da det nørrejske Redningsvæsen blev organiseret i 1852. Disse 21 Redningsstationer var Skagen, Kandestederne, Nørre Tornby, Lønstrup, Løkken, Blokhus, Slettestrand, Lildstrand, Hanstholm, Klitmøller, Nørre Vorupør, Vester Agger, Aggerkanal, Thyborøn, Flyvholm, Tuskjær, Vedersø, Sønder Lyngvig, Bjerregaard, Hennegaard og Blaavand.

Reddet 3—400 Menneskeliv

Stationen blev egentlig oprettet allerede 1851, da der i Nørre Tornby ankom et fra England indforskrevet Raketapparat, og samme Aar ankom en i København bygget Redningsbaad, ligesom der opførtes et Baadhus, der senere blev ombygget flere Gange.

Den første Opsynsmand ved Redningsstationen i Nørre Tornby var Toldassistent W. Holst, der var ansat til sin Død 1870. Han efterfulgtes af Skibsfører Jens Thomsen, der beklædte Stillingen indtil 1875, og derefter af fhv. Skibsfører Mads Chr. Thomsen indtil 1892. Derefter blev Stationens hidtilværende Baadformand Jens Peter Thomsen Opsynsmand, og da han døde i 1899, efterfulgtes han af Baadmand Jesper Thomsen, som beklædte Stillingen indtil 1924, da han afløstes af Baadmand Karl Jacob Thomsen.

I de første 75 Aar, Nørre Tornby Redningsstation eksisterede, udførte Stationens Mandskab 46 Redningsforetagender, hvorved der blev reddet ialt 347 skibbrudne og nødstedte Fiskere. Stationens første Redningsforetagende var Bjergningen af Besætningen fra Skonnerten „Washington“ af Kaskøe den 18. April 1854, hvor 5 Mand blev reddet. Det største og vanskeligste Redningsforetagende var Bjergningen af Besætningen fra Dampskibet „Beacon Light“ af Liverpool, et Bjergningsforetagende, der stod paa fra den 12. til den 29. Januar 1905. Af andre store Redningsforetagender, som Mandskabet fra Nørre Tornby har udført i dette Aarhundrede, kan nævnes Bjergningen af 15 Mand fra Damperen „Bamse“ af Bergen den 10. December 1909, af 5 Mand fra S/S „Sophie“ af Danzig den 13. Oktober 1910, af 9 Mand fra Barken „Orient“ af Brantevik den 25. Januar 1914, af 14 Mand fra S/S „Flandria“ af Gøteborg den 21. April 1924 og af 21 Mand fra S/S „Bellona“ af Odense den 18. December 1924.

Tornby-Folkenes vanskeligste Redningsbedrift

Da S/S »Beacon Light« grundstødte ved Hirtshals Fyr i 1905

Om Bjergningen af Mandskabet fra »Beacon Light« fortæller Akterne:

Det tremastede Dampskib »Beacon Light« af Liverpool, et Petroleumstankskib, var paa Rejse fra København til Shields i Ballast. Den 10. Januar 1905, da Skibet var halvandet Hundrede Sømil Vest for Hanstholm, fik den en saa kraftig Lækage, at det var umuligt at holde Skibet læns. Vandet trængte op i Maskinrummet og slukkede Fyrene. En svensk Damp »Adolph« af Gøteborg, der passerede Havaristen og opdagede dens Nødsignaler, gik ind paa at bugser »Beacon Light«. Da det var umuligt at tilvejebringe Forbindelse paa anden Maade gik »Beacon Light«s 1. Styrmand og fem andre Mænd i Skibets Redningsbaad for at føre en Trosse over paa »Adolph«, men Baaden drev bort med de seks Mand og tabtes af Syne. »Adolph« maatte opgive Bjergningsforsøget og satte Kurs mod Skagen, hvorfra Svitzers Bjergningsdamper i Frederikshavn blev tilkaldt, medens Redningsstationerne langs Vestkysten blev anmodet om at holde Udkig med Havaristen, som af Vinden blev drevet ind mod Kysten.

Den 12. Januar Kl. 10 om Formiddagen telefoneredes fra Redningsstationen i Lønstrup til Stationerne i Nørre Tornby og Lilleheden, at »Beacon Light« kom drivende, og at Stranding sandsynligvis vilde ske i Nærheden af Hirtshals Fyr. Kl. 12 grundstødte Skibet en Kvartmil Sydvest for Hirtshals. Redningsbaaden fra Nørre Tornby gik ud til Skibet, som stod 400 Meter fra Land, men det var umuligt at komme over Revlen, flere Aarer knækkede, og Baaden maatte igen søge Land.

Imidlertid var Lillehedens Redningsbaad ogsaa kommet til Stede. Den var lige ved at naa Skibet, da en vældig Braadsø fyldte Baaden, saa Mandskabet sad i Vand til midt paa Livet. Roret brækkede og Baaden maatte søge Land, men nye Folk kom til og bemandede Aarerne. Heller ikke de kunde imidlertid forcere Revlerne, og Redningsbaadene maatte landsættes igen. Saa blev Raketapparatet fra Nørre Tornby bragt i Stilling paa Stranden. Men Skibet stod uheldigt. Det vendte Enden mod Land. Ialt affyredes 10 dobbelte Raketter, der alle faldt ved Siden af Skibet, uden at det var muligt for de Skibbrudne at faa fat i Linen. Da drejede det strandede Skib sig pludseligt, saa det kom til at staa med Bredsidens mod Land. Straks hvislede en ny Raket ud, og denne Gang gik den lige hen over Skibet, saa at Linen lagde sig tilrette i Rigningen. En Matros paa »Bacon Light« gik til Vejs for at faa Tag i Linen. Men han kom kun til Salin-

gen. Saa styrtede han ned paa Grund af Skibets Slingren og Huggen. »Forfærdelse greb alle de talrige Tilskuere i Land«, hedder det i Beretningen, »og ombord opstod der megen Forstyrrelse. Ingen vovede paany at gaa til Vejs for at faa fat i Raketlinen, og man stod lige hjælpeløse, Braadsøerne brød ustandseligt hen over det store Skib, saa at der stod Skumspøjt til midt paa Masterne«.

Den Omstændighed, at Skibet var kommet til at staa med Bredsidens mod Land, havde bevirket, at Søen inden for blev lidt mindre kraftig, og de to Redningsbaade gik atter ud. Lilleheden Redningsbaad, som først kom ud til Havaristen, bjergede 13 Mand, og Nørre Tornby Redningsbaad, som kort efter kom til, tog Resten, Kaptajnen og 10 Mand. Da Kloken var 17, var Redningen tilendebragt, og næste Dag indløb der Telegram fra Gøteborg om, at de seks Mand, der var drevet bort i »Beacon Light«s Redningsbaad ude i Nordsøen, var optaget af et forbisejende Skib og landsat i Gøteborg.

Den 13. Januar kom Svitzers »Frederikshavn« til Strandingsstedet og nogle Dage efter endnu en Bjergningsdamper, »Kattegat«. Paa Grund af det urolige Vejr var det imidlertid umuligt at bjerge »Beacon Light«. Den 28. Januar hen under Aften blæste det op igen. Ombord paa Skibet befandt sig 20 Mand, seks af Svitzers Folk, seks af Skibets Besætning og otte Kystboere, og disse maatte tilbringe en uhyggelig Nat ombord. Næste Morgen var det Storm, og Redningsvæsenet maatte atter træde til. Havet var i et saa forfærdeligt Oprør, at det var umuligt at lade Redningsbaadene gaa ud, og man tog da Tilflugt til Raketapparatene. I Løbet af fire Timer lykkedes det at bringe de tyve nødstedte i Sikkerhed paa Stranden i Raketstolen.

Hver af Deltagerne i dette Redningsforetagende modtog den engelske Redningsmedalje og Opsynsmændene ved de to Stationer fik hver en smuk Kikkert.

I en senere Artikel om Nørre Tornby Redningsstations Historie vil der blive gjort Rede for de andre store Bjergningsforetagender, som er udført af Mandskabet fra Nørre Tornby.

Stationens Mandskab

Nørre Tornby Redningsstation er blevet et Offer for Motoriseringen af Redningsvæsenet. Efter at der er blevet anbragt Motorredningsbaade i Løkken, Lønstrup og Hirtshals har den gamle Roredningsbaad fra Nørre Tornby mistet Mulighederne for at yde en hurtig Indsats, og allerede i flere Aar har det været besluttet, at Redningsstationen i Nørre Tornby skulde nedlægges.

Stationen har et Mandskab paa 12 Mand, nemlig Opsynsmand Karl Thomsen, Baadformand Niels Svendsen Nielsen og Baadmændene

Jens Andreas Bak, Jens Chr. Jensen, Øster Krage, Peter M. Pedersen, Niels Nørgaard, Johan Christiansen, Frode Pallesen, Niels J. Thomsen, Aksel Jensen Munk, Christen Østergaard og Jens Østergaard. De to sidste var kun midlertidigt antaget af Hensyn til Stationens forestaaende Nedlæggelse. Det fastansatte Personale vil nu blive pensioneret. C.W.

1893-Katastrofen var ikke den største Vestkyst-Ulykke

Paa en Dag i 1820 satte 93 Vestkystfiskere Livet til, deraf alene mellem Hanstholm og Svinkløv 51

Den store Katastrofe for Vestkystfiskerne for 50 Aar siden, der navnlig ramte Harboøre og Agger saa svært, er ikke, som man maaske formoder, den størst kendte Tragedie, der har ramt Vestkystens haardt prøvede Befolkning.

Den 27. April 1820 skete en lignende Katastrofe med Masseforlis, idet denne Dag ikke mindre end 93 Fiskere fra Ringkøbing til Skagen satte Livet til, deraf alene mellem Hanstholm og Svinkløv 51. Fiskerne var gaaet ud tidligt om Morgenen i smukt Vejr, men op paa Formiddagen rejste Havet sig som en Flodbølge. Fiskerne søgte Land, men i Datidens skrøbelige Baade var det en ulige Kamp mod det fraadende Hav, og mange fandt Døden i Bølgerne.

Ulykken følte dobbelt svær, idet den skete paa et Tidspunkt, hvor Nøden i Danmark i Forvejen var grænseløs. Landet var forarmet efter en lang Krigstid og Statens Bankerot, saa hverken Borger eller Bonde ejede Penge. Der blev da heller ikke som ved Ulykken for 50 Aar siden Tale om nogen Indsamling til Hjælp for de forulykkedes efterladte, og mange af disse havde ingen anden Udvej end at søge Betlerstaven for at klare til Livets Udkomme.

Thisted Amtsavis

NY BØGER

»Juleaften i danske Hjem« er et nyt Julehæfte, der er udkommet paa »De unges Forlag« og redigeret af Forf., Pastor Gerhard Rasmussen. Udstyret er ualmindelig smukt, og Indholdet har Forfatternavne som Biskop Noack, Pastor Honoré, Hansen-Skovmoes og Redaktøren m. fl. En Skildring fra Færøerne af Pastor Fibiger-Jensen og en Omtale af vore Oldtidsmindesmærker er særlig oplysende. Lodberg Jensens: »Advent paa Havet«, der er knyttet til Esbjergfiskeriet, vil ikke mindst interessere vore Læsere. Ingen fortryder at ofre de 2 Kr., det lodige Hæfte koster. — Yderligere findes en Præmieopgave. J. Gr. P.

»Det skal nok blive glemt!« Af C. C. Tversted. (220 S. — 7,50 — »Vikings« Forlag).

Bogen skildrer gribende Søens Dagligliv under nuværende frygtelige Forhold ved Sejlads paa et Hav med Miner, Ubaade og Forlis i næste Øjeblik, hvilket alt dog ikke afholder Sømandene fra at gøre deres Pligt mod Fædreland og Hjem. Forf. er en 31 aarig Maskinmester, hvis Skib torpederes i Vesterhavet første Krigsmaal, og han med et Par Mand reddes paa en Flaade. Det er en dyb og følt Skildring af, hvad vore Sømand udretter til deres og Landets Ære, og man er overbevist om, at Titeles bitre Ironi fuldtud bliver gjort til Skamme. J.Gr.P.

»Et Menneske blandt Mennesker«. Af Aage Haxell. (236 S. — 5,75 — Gyldendal).

Bogen skildrer en ung Mand fra det Øjeblik, han forlader Fængslet efter 3 Aars Straf. Han er ingen Forbrydertype, mens hans Lyst til at spille vigtig og vise sig har ført ham ud i for stort Pengeforbrug og deraf følgende Forbrydelser, Dokumentfalsk og Kassesvig. Han har de bedste Fortsætter om fra nu af at leve et ordentligt Liv. Men selvfølgelig gaar det ikke. Han kan ingen ordentlige Pladser faa og møder gamle Kammerater. Hans Slaphed gør det ikke bedre, han glider ud og indfanges snart atter af Lovens Arm. Som han selv siger det: »Maaske han var et Stykke Værktøj, der var blevet glemt ved Hærdningen«. Hans Liv spildes.

Forf., der er Leder af Kriminalpolitiet Tyveriafdeling i Aarhus, kender de Personer og Forhold, han skildrer. Man faar et læseværdigt Indblik i Hovedpersonens Omgivelser, hans Tanker og Liv, paa sine Steder lidt for bredt tegnet. Men de to sidste Kapitler burde være stræget. Tværtimod at afrunde Skildringen — hvad der vel har været Meningen med dem — gør de, at man efter Læsningen sidder med en lidt fad Smag i Munden, som den øvrige Del af Bogen ikke fortjener. I.R.

»Oven over Skyerne«. Af Marja Roc. (185 S. — 6,75 — Gyldendal).

Denne hollandske Roman begynder otte Maaneder før Hollands 9. April — den 10. Maj 1940. I livlige Billeder tegnes Bogens Personer før, under og efter de fem Dages Krig. Fredeligt Dagligliv og muntre Kaserneroplevelser afløses af Krigens jernhaarde Virkelighed. Visse Personer bliver smaa, andre vokser under Ildprøven. Gribende skildres de unge Flyveraspiranternes bitre Skuffelse over ikke at komme i Luften for at forsvare Fædrelandet, deres Raseri over manglende Krigsmateriel, deres Forstenelse under Rotterdams Bombardement er Bogens hjerteknugende Højdepunkt.

En gribende Bog,

I.R.

Fiskeauktioner i Oktbr.

Skagen v/ Th. Geisnæs: 986,458 kg, hvoraf 28,337 kg lev. og 7,919 kg isede Rødspætter, 28,561 kg Torsk, 3,247 kg Kuller, 3,297 kg Sej, 152,074 kg Hvilling, 4,112 kg Ísing, 2,733 kg Kulmule, 111,342 kg Makrel, 39,911 kg Sild, 1,549 kg Lopper, 552 kg Tunfisk, 3,255 kg Dybvandsrejer, 349 kg Dybvandshummer, 315,897 kg Brisling og 281,226 kg Affaldsfisk.